El Molo – tribul cu dialectul dispărut

În anul 1994, au fost identificaţi ultimii opt nativi ai tribului El-Molo care mai vorbeau limba strămoşilor lor, dintre care astăzi nu mai există niciunul.

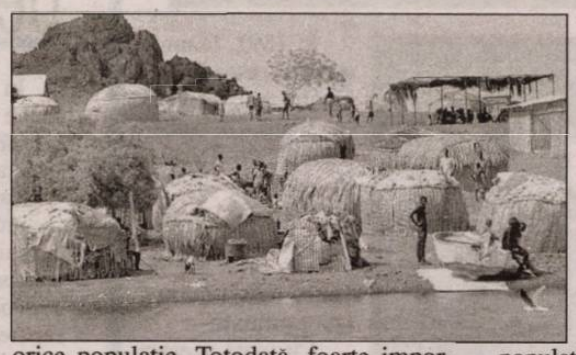

Interpretând într-o notă dramatică acest fapt, dar în dinamica evoluţiei limbilor şi a populaţiilor mici, stă cumva în firea lucrurilor ca permanent să dispară asemenea entităţi ale civilizaţiei umane. Totuşi, cei despre care vorbim continuă să viеţuiască în stilul lor tradiţional, să-şi conserve şi să perpetueze tradiţii, obiceiuri, creaţii artistice cu valoare de unicat.

Vânători de hipopotami

Grupul etnic El-Molo, originar din Cornul Africii şi forţat să coboare în zona Marilor Lacuri pe la anul 1000 î.Hr., este cel mai mic din Kenya, în prezent numărul membrilor săi fiind de circa 1000, cu toţii localizaţi în numai două sate. Sunt numiţi şi Samburu, ceea ce se traduce prin „mâncătorii de peşte", deoarece pescuitul este ocupaţia lor principală.

Sursa principală de hrană este peştele, alături de crocodili, broaşte ţestoase şi alte sălbăticiuni, cum sunt hipopotamii. De altfel, în sânul tribului, încă persistă concepţia că un războinic care a ucis un hipopotam trebuie să aibă un statut social deosebit. Legate în mod vital de perpetuarea neamului El-Molo, modurile de procurare a hranei sunt dintotdeauna definitorii pentru orice populaţie. Totodată, foarte importantă rămâne ataşarea de aceste elemente practice a tradiţiilor spirituale, a artei, a practicilor specifice comunităţii şi de neconfundat cu ale altor semeni.

O adevărată întrepătrundere a vieţuirii lor cu cea a naturii apare evidentă la tot pasul. Bărbaţii Samburu au în sânge ceea ce înseamnă vânătoarea străveche de pe plute, cu harpoane făcute manual din rădăcini de salcâm, iar pescarii folosesc plase făcute din fibră de palmier.

Lacul Turkana, căminul milenar

Admirabila forţă de supravieţuire a micului grup etnic constă şi în preluarea în timp a unor elemente definitorii vitale, cum sunt religia creştină şi renunţarea la stilul de viaţă nomad. În mod tradiţional, religia El-Molo este centrată pe închinarea la Waaq, „singurul Dumnezeu al credinţei monoteiste pre-abrahamice timpurii".

Impresionant este faptul că locurile sacre ale comunităţii sunt respectate la fel de mult şi de vecinii acesteia, chiar şi în perioadele de conflict. Familiile au drept locuinţe colibe construite pe malul lacului Turkana – căminul acestei populaţii de aproape două milenii – unde întreaga comunitate îşi clădeşte viitorul din păcate fragil dintr-o tradiţie cultural-artistică fascinantă, conservată în mod miraculos.

Potrivit tradiţiei, mamele nu concep un alt copil, până când fiul născut devine suficient de puternic pentru a pescui cu o suliţă sau fiica poate face o oală de gătit, din lut. În cadrul familial şi comunitar, o altă credinţă interesantă se referă la păpuşile confecţionate manual, dar nu ca jucării. Obiect de ritual magic, păpuşa reprezintă forma feminină, fiind simbol al fertilităţii. Fetele le atârnă în casă pentru a se asigura că vor avea mulţi copii. Din materiale exclusiv naturale sunt lucrate şi toate obiectele de uz curent.

Un anume os al peştelui *iji* foloseşte ca lingură, din ţesăturile brute din fibre de frunze de palmier se fac desagii ce servesc pentru transportul de către bărbaţi al lemnelor de foc, peştelui şi vânatului, ce-

le din piele de capră *(mbene)*, fiind pentru bani, tutun şi hrană. Ouăle de struţ sunt folosite la confecţionarea vaselor de băut, dar şi a splendidelor bijuterii *kukuti*, printr-o lucrare migăloasă obţinându-se piese înşirate apoi pe şnururi din frunzele aceluiaşi palmier *doum*. Mărgele de sticlă multicolore, nasturi de sidef şi mici piese de os, înşirate pe sârme sau pe fire sunt brăţările, cerceii şi colierele purtate de membrii tribului mai ales la ceremonii, în funcţie de vârsta fiecăruia.

La câţiva kilometri de satele El Molo se află Muzeul Deşertului care găzduieşte artefacte ale comunităţii, precum carapace de ţestoasă folosite ca farfurii, recipiente pentru mâncare şi tutun. Îngrijitorul muzeului, membru al comunităţii, declară că muzeul va fi singurul loc în care generaţiile viitoare vor afla informaţii despre un trib pierdut, o limbă dispărută şi o cultură ce nu va mai exista.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Castelul Kendeffy din Sântămăria-Orlea

Unul dintre cele mai frumoase edificii din Transilvania, castelul Kendeffy a fost construit la Sântămăria-Orlea în anul 1782 de contele Elek Kendeffy, membru al unei familii de nobili foarte bogaţi, spre a-i servi drept reşedinţă în Ţara Haţegului. Familia Kendeffy era de origine cumană, prima atestare documentară a acesteia datând din anul 1236.

Ioan, fiul lui Kende din Râu de Mori, a fost scutit de orice serviciu cnezial de voievodul transilvănean în anul 1406, iar în 1415 avea deja privilegiile acordate nobililor. Ioan a avut doi fii şi astfel familia s-a despărţit în două ramuri, cea de Kendeffy şi cea de Kenderessy. Ambii fraţi au fost răsplătiţi cu generozitate de regele Ungariei, Matei Corvin, pentru serviciile aduse coroanei.

Prima atestare scrisă privind castelul este un contract încheiat în 1777, privitor la amplasamentul şi materialele de construcţie necesare. Cert este că muncitorii au trudit din greu, pentru că în 1782 castelul era deja înălţat, aşa cum atestă şi placa comemorativă amplasată deasupra intrării sale principale.

Castelul Kendeffy se află aproape de centrul localităţii, se înalţă deasupra drumului care leagă satele Râu de Mori şi Sântămăria-Orlea. Clădirea are un plan aproape dreptunghiular şi este compusă din trei unităţi, şi atrage atenţia asupra sa mai ales datorită turnului său monumental. Plasat pe o înălţime delimitată printr-un parapet construit din piatră şi cărămidă, şi accesibil prin două rampe, edificiul are un aspect predominant neogotic, fapt relevat de somptuoasele sale elemente arhitecturale, precum turnul, balustrada cu crenel, ferestrele în arc frânt, balconul mic şi compoziţia asimetrică.

Naţionalizat în 1946 de regimul comunist, castelul a fost restituit, după 1990 proprietarilor, iar astăzi funcţionează ca hotel şi poate fi vizitat de turişti.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Crasna

Aflată în judeţul Prahova, în satul Schiuleşti, comuna Izvoarele, Mănăstirea Crasna, cu obşte de călugări are hramurile „Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena" pentru biserica veche, „Acoperământul Maicii Domnului" pentru biserica nouă, „Sfântul Ilie Tesviteanul" pentru Altarul de vară şi „Sfinţii Români" pentru paraclis.

Prima atestare documentară a sfântului aşezământ datează din anul 1745 şi constă într-un act de donaţie în care se arată că aici exista un schit de călugări cu o biserică de lemn. Proprietarul locurilor de aici, postelnicul Dinu Constantin Potlogea, fiul preotului Radu Potlogea, hotărăşte zidirea unei biserici de mir pentru satul Băjenari, sat întemeiat în 1821 de locuitorii refugiaţi din cauza năvălirii turcilor.

Noua biserică este sfinţită la 6 mai 1828 de episcopul Chesarie al Buzăului, moment în care se propune şi refacerea obştii monahale. Primul stareţ este chiar ctitorul care călugărit primeşte numele Chesarie. În 1836 şi fiul acestuia se călugăreşte după moartea soţiei, este numit Nil Monahul şi îşi donează toată averea mănăstirii. El înfiinţează şi o şcoală cu internat pentru copiii din satele vecine.

Schitul a avut de suferit în timpul secularizării din 1864 şi este închinat Mănăstirii Cheia, primind numele Crasna. Mulţi ani mai târziu începe să se refacă prin eforturile stareţilor Ghedeon, Galaction şi Nicodim.

Biserica veche a schitului este ridicată în plan treflat. Naosul este despărţit de pronaos prin patru coloane care susţin o arcadă. Uşa de la intrare în pronaos este din lemn sculptat iar catapeteasma, lucrată la Viena este la rândul ei elegant sculptată şi acoperită cu foiţă de aur. Remarcabile sunt cele două icoane pictate de Irineu Protcenco. Pridvorul închis este mai jos decât restul bisericii şi dă impresia că a fost adăugat ulterior. Nu este pictat ci zugrăvit în alb ca întreg exteriorul.

Lăcaşul este luminat de patru ferestre în naos şi pronaos – câte două pe fiecare parte – şi una în dreptul Altarului. Ferestrele sunt înalte de circa un metru şi au 40 de centimetri lăţime şi sunt prevăzute cu grilaje metalice. Deasupra pronaosului este o turlă mare, acoperişul este din şindrilă şi pardoseala din plăci de piatră. Biserica a fost pictată între 1932-1934 de un pictor rămas necunoscut.

La 40 de metri de biserică se înalţă clopotniţa din cărămidă şi piatră şi acoperită cu şindrilă. Gangul a fost pictat de Ioan şi Daniela Moldoveanu iar între clopotniţă şi biserică a fost ridicat aghiasmatarul din cărămidă şi piatră având acoperiş de tablă.

Biserica a fost renovată în 1983 şi repictată de Ioan Chiriac în 1991. După 1989 s-a construit aici: un Monument al Eroilor, pictat de Daniela Moldoveanu, o clădire cu etaj pentru oaspeţi şi o alta cu chilii pentru călugări.

Noua biserică din cărămidă şi beton este acoperită cu tablă, este o construcţie dublă având şi un paraclis. Din anul 2001 schitul a căpătat statut de mănăstire.

IRINA STOICA

Lungul drum al artei către suflet

Ce vedem atunci când privim un tablou? Dar din ce perspectivă privim şi interpretăm o operă de artă? Putem ajunge să o înţelegem dacă nu cunoaştem autorul şi contextul în care a fost realizată?

Dacă la primele două întrebări răspunsurile sunt „variante" între da şi nu, pentru ultima există un singur răspuns: nu!

Este bine ştiut că arta occidentală este foarte diferită de arta orientală, acelaşi subiect tratat artistic de un autor extrem-oriental şi de unul european se va concretiza în creaţii mult diferite.

De ce? Pentru simplul motiv că pictura chineză, de exemplu, se concentrează pe esenţa interioară spirituală a lucrurilor, mai degrabă decât pe aspectul exterior, cum se întâmplă frecvent în Occident.

Circumstanţele sunt decisive

A şti unde şi în ce circumstanţe este creată o operă de artă ne poate îmbunătăţi adesea aprecierea şi înţelegerea lucrării în cauză. Plasându-se într-un gen de echilibru destul de precar pe schele de lemn, Michelangelo a pictat tavanul Capelei Sixtine (o suprafaţă imensă, de 12.000 de metri pătraţi) practic fără ajutor, pe parcursul a patru ani, între 1508 şi 1512. Ştiind că această capodoperă a artei creştine nu a fost creată într-un atelier confortabil, ne ajută să apreciem enormitatea sarcinii genialului artist.

Monet, reprezentant emblematic al impresionismului francez şi-a dedicat viaţa picturii în aer liber. În ultimii săi ani a avut o grădină de apă japoneză cu iazuri de nuferi amenajate lângă casa lui şi aici şi-a produs seria sa uriaşă de picturi cu nuferi.

Pissarro a pictat mai ales în aer liber, dar tocmai pentru acest motiv a avut întotdeauna un număr mare de picturi neterminate, deoarece lumina naturală dispărea adesea înainte ca el să îşi fi terminat lucrarea. Aceasta explică de ce a pictat în mod repetat aceeaşi scenă sau motiv (pentru a capta lumina diferită) şi de ce pensula sa a fost atât de rapidă şi liberă.

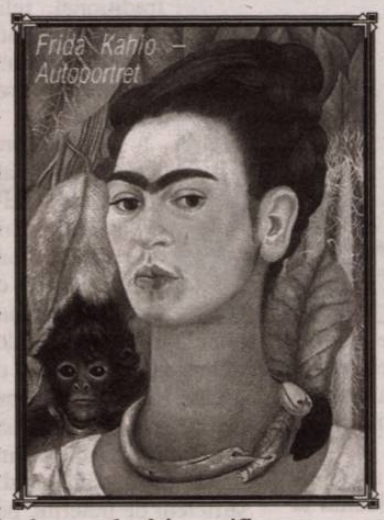

Pe de altă parte, Manet şi Degas erau oameni ce aparţineau mediului citadin, astfel că lucrau exclusiv în atelierele lor, unde îşi puteau şlefui şi perfecţiona munca.

Tentaţiile şi capcanele vieţii

Împrejurările atât de diverse ale activităţii creatoare pot avea un impact major asupra stării de spirit a unui artist şi, prin urmare, asupra picturii sale. Van Gogh şi Gauguin sunt exemple în acest sens.

În cei 10 ani de pictură, Van Gogh s-a bazat pe culorile închise în timp ce picta în zilele dificile trăite în Olanda (Mâncătorii de cartofi, 1885). A trecut la culori mai deschise şi mai strălucitoare la Paris, deoarece a intrat sub influenţa impresionismului. În lucrările sale predominând galbenul viu când a pictat în Arles, lângă Riviera (Café Terrasse by Night – 1888), înainte de a reveni la pigmenţi mai întunecaţi în perioada sa finală (Culegătorii de măsline – 1889 şi ameninţătorul Câmp de grâu cu corbi – 1890).

În 1891, la un an după moartea lui Van Gogh, artistul francez Paul Gauguin a pornit spre Tahiti şi Insulele Pacificului unde şi-a petrecut în cea mai mare parte ultimii zece ani din viaţă, într-o austeritate profundă.

Cu toate acestea, întoarcerea la natură a insuflat picturilor sale o viaţă autentică şi culori puternice, precum şi aşa-numitul primitivism specific care s-a găsit ulterior sub nişte subtile „ecouri", la Picasso şi alţi pictori.

Disecţia unor destine dramatice

Istoricii de artă cred că expresionistul norvegian Edvard Munch nu şi-a revenit niciodată după o serie de decese timpurii în familie. Natura sa nevrotică, morbidă, poate fi văzută în multe dintre lucrările sale, iar Strigătul (1893) reprezintă apogeul creaţiei sale.

Pictoriţa mexicană Frida Kahlo nu şi-a recuperat niciodată pe deplin utilizarea piciorului drept, după ce a contractat o poliomielită la vârsta de 6 ani, iar la 18 ani a suferit răni grave în urma unui accident de autobuz. Acest lucru ajută la explicarea seriei ei nesfârşite de autoportrete, surprinzând lipsa ei de mobilitate, dar şi explorând tenebrele sufletului printr-o disecţie artistică a propriei sale anatomii.

Paul Cézanne şi Edgar Degas au pictat numeroase versiuni minuţioase ale anumitor subiecte. Un motiv probabil pentru aceasta este că niciunul nu depindea de arta sa pentru a trăi. Pe de altă parte, ambii erau mai clasici în viziunea lor decât colegii lor impresionişti, ceea ce ajută la explicarea metodelor lor precise şi meticuloase de lucru.

O activitate în primul rând umană, pe care privitorul nu trebuie să o reducă la un obiect de contemplat, tocmai fiindcă ea include nu doar contururi, culori, umbre, expresii, ci şi multă viaţă, prin suferinţă, dăruire şi dragoste.

Distracţie pe un vârf de stâlp

În anii 1920, un aventurier american pe nume Alvin Anthony Kelly a câştigat un pariu, căţărându-se în vârful unui catarg de steag aflat în faţa unui magazin din Philadelphia. Cascadoria sa a atras o mulţime de gură-cască, iar proprietarul magazinului, constatând că neobişnuitul spectacol îi sporise încasările, l-a provocat pe Kelly să repete isprava şi să rămână atârnat de stâlp cât poate de mult. Bărbatul de nici 30 de ani era o figură cunoscută în zonă, nu doar pentru comportamentul său nonconformist, ci şi datorită unei „legende" povestite de el, potrivit căreia ar fi fost unul dintre norocoşii supravieţuitori ai scufundării Titanicului. El susţinea că a scăpat din alte şase naufragii, două accidente de avion, trei accidente de maşină şi o deraiere a unui tren!

De aceea îi plăcea să fie numit Shipwreck („Naufragiatul"). Gogonată sau nu, povestea a prins de minune la public şi Kelly a început să încaseze sume frumuşele din cascadoriile sale, stabilind recorduri de stat pe catarg în multe oraşe americane. De la 13 ore, a ajuns astfel până la 49 de zile şi o oră petrecute într-o poziţie nu tocmai comodă nici măcar pentru păsări, dar în care el se obişnuise să şi doarmă.

Povestea acestui om e lungă şi plină de curiozităţi, dar mai interesant este faptul că Alvin Kelly a devenit un model insolit pentru semenii săi, astfel că nu puţini au fost cei care au găsit un mod de a se distra stând cocoţaţi pe stâlpi înfipţi în pământ sau „plantaţi" în apă. Pentru fotografii de presă, ciudaţii „animatori" citeau ziare şi cărţi, mâncau, beau din sticle şi... făceau reclamă unor firme care îi solicitau în acest scop. Dar episodul cel mai spectaculos l-a reprezentat un sărut!

Proaspăt căsătoriţi, cu veşmintele de mire şi mireasă Marshall şi Yolanda Jacobs au pozat îmbrăţişaţi pe o mică platformă din vârful unui catarg de steag. Fenomenul s-a stins după anul 1935, lumea şi-a pierdut entuziasmul pentru ceea ce a fost numit „un moft", acesta dispărând odată cu moartea lui Kelly, în 1952.

Scrisoarea Fecioarei Maria

Muzeul Regional din oraşul-port italian Messina păstrează o pânză fragilă care poartă două inscripţii. Prima este în limba italiană pe patru rânduri, în timp ce a doua este în caractere chinezeşti pe paisprezece coloane.

Se presupune că manuscrisul este o versiune în chineza mandarină a scrisorii de protecţie pe care se spune că Maria a transmis-o unei delegaţii din Messina care l-a însoţit pe Apostolul Pavel la Ierusalim. Mai mult, articolul identifică autorul manuscrisului ca fiind iezuitul sicilian Metello Saccano (1612–1662), misionar în îndepărtata Chină, din 1644 până la moartea sa.

O tradiţie religioasă din Evul Mediu relatează că în anul 42, în urma vizitei Apostolului Pavel în Sicilia, oamenii din Messina au trimis o delegaţie la Madona, la Ierusalim. Aceasta le-a dat o scrisoare în ebraică, tradusă ulterior în greacă de însuşi Pavel.

În timp ce toate urmele originalului ebraic se pierduseră în timpul „invaziei barbarilor", copia greacă a scrisorii, pierdută de secole în arhivele oraşului, ieşise la iveală, potrivit susţinătorilor autenticităţii sale, în secolul al XV-lea şi a fost apoi tradusă în latină de către umanistul erudit Constantin Lascaris. Exemplarul grecesc s-a pierdut din nou în secolul următor, cea mai veche versiune existentă a scrisorii în latină datând din anul 1556. Cultul Scrisorii şi sărbătoarea ei (3 iunie) sunt atestate fără echivoc abia din prima jumătate a secolului al XVII-lea. De-a lungul timpului manuscrisul a suferit deteriorări destul de importante, iar conţinutul în sine, faţă de ceea ce va fi fost mesajul iniţial formulat de Fecioară, a fost şi el modificat, mai ales din motive de traducere (ebraică-latină-greacă-chineză).

Esenţial rămâne faptul că documentul a fost autentificat oficial, el constituind unul dintre vestigiile cele mai de preţ ale creştinismului. Iată conţinutul traducerii din versiunea latină a scrisorii: „Eu, Fecioara Maria, fiica lui Ioachim, preasmerita slujitoare a lui Dumnezeu, Maica lui Iisus Hristos răstignit, din seminţia lui Iuda, din neamul lui David, sănătate întregului popor din Messina şi binecuvântarea lui Dumnezeu, Tatăl Atotputernic. Se recunoaşte prin documente publice că toţi, cu mare credinţă, ne-aţi trimis emisari şi ambasadori. Mărturiseşti că Fiul nostru, Unul-Născut al lui Dumnezeu, să fie Dumnezeu şi om şi că după Învierea Sa s-a Înălţat la Ceruri, arătându-ţi calea adevărului prin propovăduirea Apostolului Pavel electus (alesul). Pentru aceasta îţi dau binecuvântarea mea ţie şi oraşului tău, al cărui protector perpetuu doresc să fiu. Anul Fiului nostru 42, Indiction I, 3 iunie, XXVII al lunii, joi, din Ierusalim.

Maria Fecioara, care a poruncit scrisul de mai sus şi semnele cu mâna ei."

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...Parcul Naţional cu cea mai bogată faună din lume este Serengeti? Este situ-

at în Africa, în nordul Tanzaniei, la poalele Munţilor Kilimandjaro.

◆ ...în fluviul Amazon şi afluenţii săi trăiesc o treime din peştii de pe glob?

◆ ...ornitorincul trăieşte numai în Australia? Nu are urechi externe, iar în fălci are

„pungi" unde îşi depozitează mâncarea până când aceasta poate fi mestecată.

◆ ...un centimetru cub de aer cântăreşte, la nivelul mării 1,2 miligrame?

◆ ...Nilul se varsă în Mediterană printr-o deltă imensă cuprinsă între şapte

braţe? Are cel mai mic număr de afluenţi dintre marile fluvii ale lumii.

◆ ...apa juvenilă este apa care provine din condensarea subterană a vaporilor de apă rezultaţi prin degazeificarea magmei?

◆ ...prima comunicare ştiinţifică despre starea vremii a fost făcută în ţara noas-

tră de Ştefan Hepites (1851-1922)? El înfiinţează la Bucureşti, în 1884, Institutul de meteorologie.

Ştiaţi că...

Oraşul San Miguel de Allende

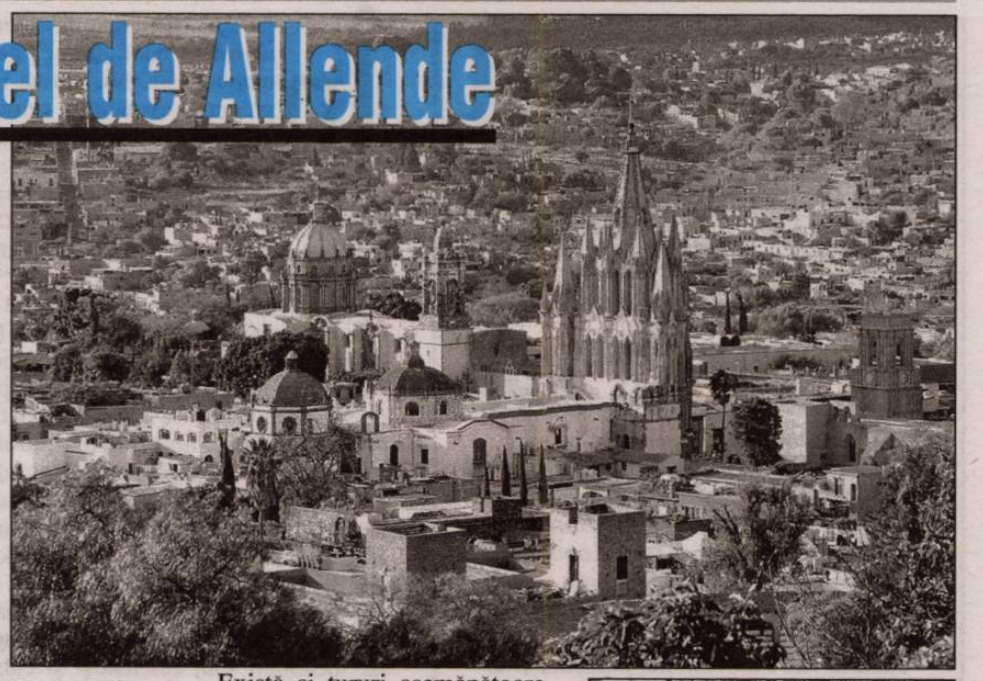

Situat în statul federal Guanajuato din Mexic, oraşul San Miguel de Allende se află într-o regiune muntoasă la o altitudine de circa 2.000 de metri deasupra nivelului mării. Este un oraş istoric, sediu administrativ al municipalităţii Allende.

Oraş destul de mic, este unul dintre cele cunoscute pentru minele de argint şi combină farmecul lumii vechi cu facilităţi moderne şi un stil de viaţă cosmopolit. Destinaţie foarte populară de weekend este cunoscut în zilele noastre pentru mulţimea şi eleganţa hotelurilor şi magazinelor sale. Oraşul a fost fondat în 1542 de un călugăr franciscan, Fra Juan de San Miguel care a botezat aşezarea primitivă cu numele său căruia i-a adăugat plin de emfază un adjectiv: San Miguel el Grande. A devenit un punct crucial al vechii Căi Regale fiind situat pe drumul spre Zacatecas, cel mai important oraş minier dedicat argintului.

San Miguel s-a remarcat în mod deosebit în timpul războiului împotriva stăpânirii spaniole, respectiv Războiul de Independenţă Mexican. Aici s-a născut Ignacio Allende, vestitul general, unul dintre principalii conducători din prima fază a luptelor. Capturat în luptă, a fost decapitat, fiind considerat şi în zilele noastre un erou naţional. La data de 8 martie 1826, vechea localitate a primit rangul de oraş şi a primit numele comandantului erou. Împreună cu Cabo şi Caneun formează un triunghi din care fostul oraş fortificat San Miguel de Allende este cel mai prietenos şi mai manierat oraş mexican. În ceea ce priveşte obiectivele turistice, trebuie menţionat că întregul oraş este ca un muzeu presărat de galerii şi de biserici.

Remarcabilă este biserica gotică închinată Sfântului Mihail, ale cărei turnuri de cărămidă roz domină piaţa centrală. De asemenea poate fi admirată biserica închinată Sfântului Francisc, ridicată în secolul al XVIII-lea, cu o faţadă îndrăzneaţă.

Din vechiul centru al oraşului sunt organizate tot felul de tururi

Biserica Sfântului Francisc

ghidate dintre care cel mai cunoscut este dedicat copiilor pe care îi ajută să cunoască mai bine istoria de aproape jumătate de mileniu a oraşului.

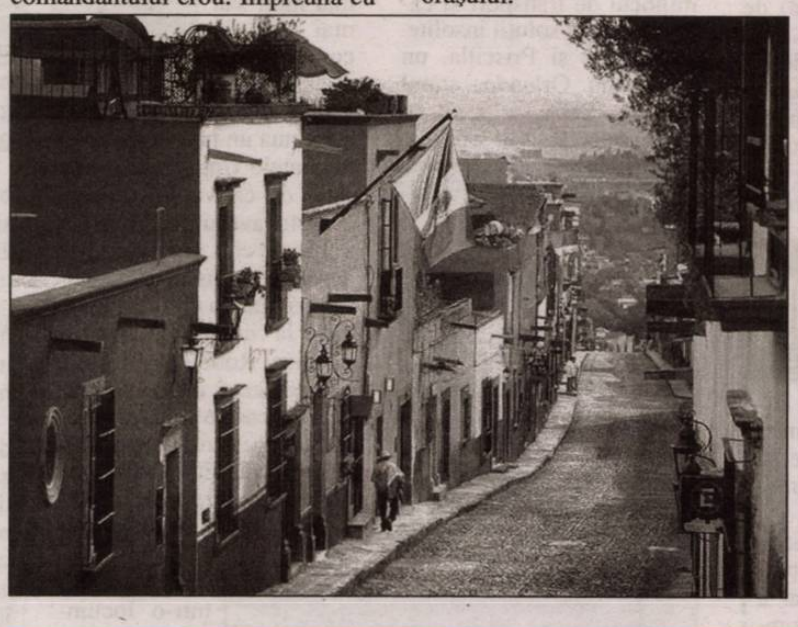

Pe lângă festivaluri şi tot felul de distracţii, oraşul se mândreşte şi cu o universitate, o grădină botanică, mai multe muzee printre care cel dedicat ceremonialului cu măşti şi o industrie textil-artistică ale cărei tapiserii i-au adus o faimă binemeritată.

În anul 2008, oraşul cu arhitectura sa specifică şi străzile

Există şi tururi asemănătoare cu maşini de curse, sau, mai romantice, călare, dar şi numeroase expoziţii de artă, mai ales în districtul San Antonio. Se pare că arta modernă este aici deosebit de apreciată, o mulţime de cunoscuţi creatori de lucrări abstracte expunând desene, picturi sau sculpturi.

Oraşul, considerat de unii cel mai frumos oraş mexican. Hotelurile din centru au un mod special de a atrage vizitatori şi anume barurile de pe acoperişuri în care se pot savura băuturi răcoritoare admirând splendida panoramă a oraşului.

pavate cu piatră a fost inclus pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO, tradiţiile sale fiind păstrate cu rigurozitate alături de îndrăzneala şi ingeniozitatea noului de fiecare zi.

Simboluri ale umanităţii

Penelopa

Personaj din „Odiseea" lui Homer, Penelopa este simbol al iubirii şi fidelităţii conjugale.

Soţia lui Ulise, plecat în Războiul Troian, şi regină a insulei Itaca, îl aşteaptă credincioasă timp de 20 de ani. În acest timp este asaltată de mulţimea pretendenţilor care râvneau şi la tronul cetăţii. Ea le promite că-şi va alege un soţ când va termina de ţesut pânza imensă ce urma să servească drept giulgiu socrului ei. În realitate ea deşira noaptea tot ce lucra ziua.

Când pretendenţii descoperă vicleşugul devin violenţi, dar soseşte Ulise care ajutat de fiul său, Telemah, îi masacrează pe toţi, recâştigându-şi soţia şi cetatea.

Monumentul Independenţei

Aflat în parcul de pe Strada Gloriei, pe dealul Hora din Tulcea, Monumentul Independenţei a fost ridicat între anii 1879-1899 ca omagiu adus eroismului soldaţilor români în războiul pentru eliberarea de sub dominaţia otomană (1877-1878) şi reuniunii Dobrogei la statul român.

Piatra de temelie a monumentului a fost pusă, în 1879, de Regele Carol I cu prilejul vizitei sale la Tulcea.

Este amplasat pe un soclu pătrat, în două trepte, realizat din granit de Dobrogea şi surmontat pe un piedestal. Are forma unui obelisc din granit de Ravena, înalt de 22 de metri. La baza obeliscului sunt două statui din bronz reprezentând un dorobanţ cu arma pe umăr şi un vultur cu aripile desfăcute. Scara monumentală care duce la soclu este placată cu calcar de Babadag.

Lucrarea a fost începută de sculptorul Giorgio Vasilescu şi terminată de sculptorul Constantin Băcescu, dar inaugurarea oficială a avut lor în 1904.

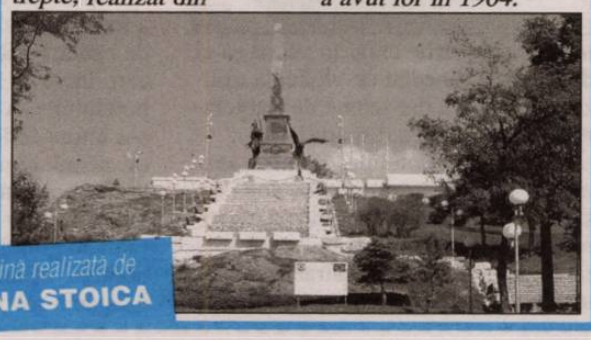

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Singur în aer

Un student englez din Derby, dar care studiază în SUA, s-a trezit singur la bordul unui avion al companiei aeriene British Airways ce făcea legătura între Londra și Florida, un zbor transatlantic de opt ore petrecut într-o solitudine demnă de un ultrabogat șeic din Golf.

Tânărul Kai Forsyth, nici pomeneală să facă parte din categoria pasagerilor de lux cu aeronavă privată, dar a avut surpriza să constate că nu are nevoie să-și restrângă spațiul vital ori să ajusteze intervalul dintre scaunul său și cel din spate, în caz că ar fi dorit să tragă un pui de somn.

Experiența descrisă de el ulterior drept „stranie, însă confortabilă" i-a oferit posibilitatea să se așeze oriunde ar fi dorit. Mai mult decât atât, trebuia doar să ceară și ar fi avut la discreție mâncare și alte „facilități" de zbor. Singura „plăcere" la care nu i s-a permis accesul a fost să călătorească la clasa business, ceea ce nu l-a deranjat.

Kai cel solitar a profitat de insolita călătorie pentru a înregistra pe parcurs câteva imagini pe care le-a postat pe rețelele de socializare. Ciudat este însă faptul că asemenea curse aeriene, cu un număr de pasageri ridicol de mic, încep să devină tot mai frecvente, din cauza obligativității companiilor aeriene, impuse de reglementări europene, să întârzie aterizarea aeronavelor la destinație sau chiar să ceară returul acestora, pentru conservarea sloturilor de aterizare și decolare (intervale de timp extrem de valoroase, care sunt cumpărate cu sume uriașe), ceea ce determină frecvente reacții din partea organizațiilor de protecție a mediului.

Ca răspuns la postarea lui Kai Forsyth, mai mulți internauți au relatat experiențe similare. În 2019, a fost efectuat un zbor între Vilnius (Lituania) și Bergamo (Italia) cu un Boeing 737 având tot un singur pasager la bord, iar între New York și Londra, cu zece persoane.

Insula periculoasă

Îngrijorarea generată de ideea abordării unei „ținute" permanente în care masca reprezintă elementul principal, uităm că pe lângă măștile medicale există și măști contra gazelor, utilizate în principiu de anumite categorii de persoane, dar care pot fi necesare și chiar vitale pentru oamenii de rând.

Această din urmă situație poate fi cea mai dramatică, ea fiind impusă fie de incidente legate de emisii chimice ori de conflicte violente (război, lupte de stradă etc.), fie de cataclisme naturale pe care omul nu le poate controla. Un asemenea caz, precum cel din urmă, se derulează sub o formă halucinantă într-o comunitate niponă: insula Miyake-jima, la aproximativ 180 km sud de Tokyo.

Vizitatorii insulei (puțin la număr) spun că flora și fauna ei sunt uimitoare, iar localnicii sunt prietenoși și calzi. Însă drama lor constă în faptul că trebuie să respecte o regulă strictă: ori de câte ori sună o sirenă toată lumea trebuie să-și pună masca de gaz. Nu este vorba despre un atac aerian, ci situația este cu mult mai terifiantă.

Aceasta, din cauză că cel mai temut locuitor al său este Muntele Oyama, un vulcan activ care a erupt de mai multe ori în ultimii 500 de ani. El este menționat în istoriile scrise ale insulei, încă din perioada Nara (710-784 î.Chr.).

În 1940, fluxul de lavă a ucis 11 oameni, iar erupțiile au avut loc apoi în 1962 și 1983. Din păcate, a fost doar începutul. După anii 2000, mai multe reprize de erupții au forțat evacuarea în masă a locuitorilor. Nu doar exploziile au obligat populația insulei să-și părăsească casele, ci și gazul toxic care a umplut aerul în urma erupțiilor, iar zborurile în zonă au fost oprite, deoarece nivelurile ridicate de sulf au persistat pentru încă mulți ani.

După 2005, toți cei care s-au întors la casele lor de pe insulă au fost obligați să poarte măști de gaze asupra lor în orice moment și să le folosească atunci când vaporii nocivi ating niveluri periculoase. Mai mult, chiar și cu măști de gaze, o treime din insulă este în continuare complet interzisă accesului oamenilor.

Viața merge mai departe, chiar dacă multe fotografii de pe Miyake-jima prezintă oameni care privesc în jos – imagini ce sugerează o lume sumbră, cu oameni ce se gândesc la sfârșitul existenței lor. Dar nu este așa. Este periculos să trăiești pe

Miyake-jima, dar locuitorii (aproximativ 2.400 în prezent) nu și-au abandonat viețile unui presupus destin devastator. Sunt oameni care au ales să trăiască pe o insulă cu o regulă strictă și ciudată, însă unde au loc ceremonii de căsătorie, un fel de simbol al vieții și al iubirii.

Casă pe roți

Restricțiile medicale din ultimii doi ani au făcut ca, pentru unele persoane obligate să adopte „munca la distanță", să se ivească și o nesperată oportunitate (deși în aparență paradoxală) de a călători prin lume.

Călătoriile costă destul de mult și cei care doresc să cunoască locuri și oameni de pe mapamond, în loc să se închidă între pereții unui hotel de lux ori să cutreiere prin magazine, nu au la dispoziție resurse nelimitate. Inventivitatea pusă la încercare dă roade uimitoare câteodată, aspectele esențiale ale unei călătorii de durată, mijlocul de transport și cazarea, având soluții insolite.

Robbie și Priscilla, un cuplu din Orlando, statul Florida, SUA, a găsit în acest sens soluția optimă,

transformând un autobuz școlar într-o casă pe roți, care nu e deloc o rulotă mai mult sau mai puțin confortabilă, ci chiar o locuință de vis.

Cei doi aveau planuri de a efectua un turneu complet în Statele Unite și Canada, timp de câțiva ani. Pentru aceasta, aveau nevoie de un vehicul cât se poate de agreabil, transformând autobuzul într-o minune ce invită la călătorie. Într-un interviu, Robbie și Priscilla au declarat că iubesc și admiră casele mici și stilul de viață pe care îl oferă. Așa că s-au gândit să aibă una pentru ei, iar pentru ca experiența lor să fie și mai insolită, au transformat autobuzul școlar într-o locuință, casa visurilor lor, la care au lucrat singuri aproximativ un an și jumătate.

La intrare, ei au montat o ușă de locuință imobilă, iar în interior au o sobă cu lemne, o ușă de sticlă la duș și un perete din cărămizi adevărate. De asemenea, au panouri solare pentru energie curată și regenerabilă, practic, inepuizabilă.

Mulți se întreabă, probabil, de fapt la ce le-au folosit până acum toate acestea. Ei bine, după startul în lungul periplu pe continentul american, cuplul a efectuat numeroase excursii fascinante folosind casa lor mobilă de călătorie.

În prima deplasare, care a durat zece luni, au putut vizita 137 de orașe, în același timp acordând atenția cuvenită și profesiei, într-o sincronizare perfectă. De acea, ei au căzut de acord să își continue aventura pe roți încă vreo patru cinci ani, cel puțin.

Mai ales că au și bucuria de a nu fi singuri: au un pisoi adorabil, căreia îi spun „Mister Beebles", e drept, nu tocmai fericit să nu poată hoinări pe acoperișuri, dar care s-a împăcat cu ideea că astfel are și el prilejul să cunoască o lume la care celelalte feline nici nu visează.

Aventura robotului aspirator

O întâmplare neobișnuită are ca protagonist un aspirator-robot care a dispărut din hotelul care-l achiziționase pentru curățenia din interior.

Cu o lună în urmă, unul dintre aceste aparate ultramoderne aflat în dotarea hotelului Travelodge din Orchad Park, Cambridge – Marea Britanie, a

înșelat așteptările chiar în prima sa zi de serviciu, imediat ce vigilența utilizatorului său a dat semne de slăbiciune. Pur și simplu a dispărut!

Personalul hotelului și-a dat seama că robotul lipsește abia după un sfert de oră. Însă, prima idee a personalului a fost că tot un om furase aparatul. Dar s-au concentrat apoi cu toții pe o particularitate a acestuia: în timp ce-și face treaba, aspiratorul automat se deplasează pe marginea încăperii până la intrare, de unde se întoarce singur și revine pe alte direcții din incinta unității turistice.

Într-o postare pe rețelele sociale, asistentul managerului hotelului a presupus că ar fi luat de cineva, dar a avertizat că robotul este absolut compatibil doar cu stația de încărcare a hotelului, fiind inutil pentru oricine altcineva. Ulterior a completat anunțul cu mențiunea că celui care îl va găsi i se va oferi o băutură la barul hotelului.

Spre ușurarea tuturor dispozitivul a fost găsit sub un gard viu, după o zi de căutări asidue, de către un angajat care lucra la înfrumusețarea grădinii hotelului. „A fost curățat de praf și s-a întors fericit pe un raft împreună cu restul familiei de aspiratoare-robot" a confirmat reprezentantul hotelului, în timp ce unii cititori ai anunțului au glumit pe seama aventurii robotului, afirmând că se tem pentru existența robotului în aer liber.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Actorii MARI strălucesc şi-n roluri MICI

Cinefilii împătimiţi ştiu că în ultimii ani există o tendinţă tot mai accentuată ca marile vedete de cinema să accepte roluri mici, în filme aparent fără miză, dar cărora tocmai prezenţa lor le oferă valoare.

Uneori, numele lor apare pe afişul acelor filme, constituind un punct de atracţie pentru spectatori. Dar de cele mai multe ori, superstarurile preferă să joace „anonim", tocmai pentru ca descoperirea lor, pe parcursul acţiunii, să constituie o surpriză plăcută pentru fani. Vă invităm să parcurgem împreună o listă cu astfel de pelicule în care actorii mari şi-au arătat talentul şi strălucirea chiar şi în roluri mici.

Tom Cruise – „Furtună tropicală"

Ben Stiller, unul dintre cei mai talentaţi actori de comedie ai ultimelor decenii, a devenit faimos imitându-l pe Tom Cruise în anii 1990, într-o emisiune de satiră difuzată de canalul de televiziune Fox. Dar vedeta nu s-a supărat, ci dimpotrivă, a acceptat, peste ani, un rol în comedia regizată de Stiller, „Furtună tropicală". El îl interpretează pe Les Grossman, un director de studio dur, vulgar şi... chelios, adică exact antiteza din viaţa reală a lui Cruise.

Actorul a simţit nevoia acestui „camuflaj" după ce afirmaţiile sale controversate privind apartenenţa la Biserica Scientologică provocaseră stupoare în America şi determinaseră studiourile Paramount să anuleze contractul cu „Tomcat". Deşi rolul său din „Furtună tropicală" a fost unul de mică întindere,

Cruise a atras atenţia tuturor, spectatorii întrebându-se cine ar putea fi acel individ gălăgios, dar charismatic – şi aflând răspunsul abia la final.

Gary Oldman – „Hannibal"

Există multe aspecte terifiante în thrillerul „Hannibal", dar unul dintre cele mai pregnante este chipul personajului Mason Verger. Acesta este prezentat ca fiind singura victimă a notoriului psihopat dr. Hannibal Lecter (Anthony Hopkins). Deşi Verger a supravieţuit atacului, el a rămas paralizat şi a fost groaznic desfigurat.

Nimeni nu poate bănui însă că, dincolo de machiajul înfiorător (dar şi excelent realizat de profesioniştii de la Hollywood) s-ar ascunde chipeşul actor Gary Oldman. Care nu a vrut ca numele lui să apară pe afişul filmului, deşi s-a declarat încântat de rol. „Cred că sunt omul cu cele mai multe chipuri de la Hollywood: am fost Lee Harvey Oswald (asasinul preşedintelui Kennedy – n.n.), contele Dracula, Sid Vicious (controversatul lider al formaţiei punk Sex Pistols) şi Beethoven, venise momentul să joc şi un om fără chip. A fost distractiv!", a declarat el.

Sigourney Weaver – „Cabana din pădure"

Personajele principale din acest film extrem de bine realizat descoperă că urmează să fie sacrificate pe rând într-un experiment macabru – un fel de „Zece negri mititei", varianta „horror", dacă vreţi.

Doar două reuşesc să scape şi ajung la centrul de comandă al operaţiunii, unde întâlnesc „Directorul" – persoana care a inventat şi condus diabolica afacere. În acest rol, regizorul Drew Goddard a

distribuit-o pe o actriţă deja venerată de fanii filmelor horror – Sigourney Weaver, deja aureolată de prezenţa în patru serii „Alien".

Chiar dacă replicile ei nu sunt prea multe – în definitiv este un personaj secundar, în economia filmului, un personaj despre care se vorbeşte mult, dar apare puţin –Weaver face un rol excepţional, eclipsând „eroii buni" ai peliculei.

Robin Williams – „Înviat din morţi"

Aceasta este povestea unui detectiv particular (interpretat de Kenneth Branagh, care semnează şi regia) care încearcă să o ajute pe frumoasa Grace (Emma Thompson) să treacă peste o serie de traume psihice bizare: ea susţine că ar avea amintiri dintr-o viaţă anterioară, când ar fi fost ucisă de propriul ei soţ.

Cei doi caută, între altele, şi sprijinul unui fost psihiatru dizgraţiat, dr. Cozy Carlisle, care, după ce i-a fost retras dreptul de a practica psihiatria, lucrează într-un supermarket, aşezând produsele pe raft.

Spectatorii vor fi uimiţi să-l regăsească, în personajul dr. Carlisle, pe îndrăgitul şi regretatul Robin Williams. Acesta, deşi are un rol minor, străluceşte, efectiv, aducând în acest thriller apăsător şi sumbru o bine-venită rază de lumină şi speranţă.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

Sorin Cociş

Născut la Reghin, pe 21 martie 1966, a fost de mic atras de scenă şi a ştiut încă de la primele poezii recitate la serbările şcolare că vrea să devină actor. După o primă încercare nereuşită, a fost admis la Institutul de Artă Teatrală şi Cinematografică (UNATC), pe care l-a absolvit în 1992, la clasa profesorului Florin Zamfirescu.

Remarcat de regizorul Mircea Cornişteanu încă din facultate, a fost adus de acesta la Teatrul Nottara, în 1991, cu jumătate de normă şi apoi, după terminarea facultăţii, cu normă întreagă.

A avut şansa să joace alături de titani ai teatrului românesc şi a evoluat în numeroase spectacole, precum „Transfer de personalitate", de Dumitru Solomon (1991), „Actori şi trădători" (Rozencrantz şi Guildenstern sunt morţi), de Tom Stoppard (1992), „Underground", după „Azilul de noapte" de Maxim Gorki (1993), „Puricele" de G. Feydeau (1993), „Orfanul Zhao" de Ji Jun Xiang (1998), „Viforul" de B.Şt. Delavrancea (1998), „Titanic vals" de Tudor Muşatescu (2002), „D'ale carnavalului" de I.L. Caragiale (2017), „Magnificul" de Mihai Ispirescu (2020).

A jucat şi în alte spectacole, precum „Gaiţele", de Alexandru Kiriţescu, în regia lui Florin Zamfirescu, la Teatrul Mic, „Cum vă place", de William Shakespeare, în regia aceluiaşi Florin Zamfirescu, la Studioul Casandra, sau „Prizonierul din Manhattan", de Neil Simon, în regia Iarinei Demian, la ARCUB.

Totodată, a fost prezent pe afişul unor filme de succes, precum „Undeva în Est" (1991), „È pericoloso sporgersi" (1993), „Stare de fapt" (1996), „Trei zile până la Crăciun" (2012), dar şi al unor îndrăgite seriale TV, ca „În familie" (2002), „La Urgenţă" (2006-2007), „Cu un pas înainte" (2008) şi „Umbre" (2014-2017).

Expoziţie

Caragiale, contemporanul nostru 2

Vorbind despre caracterul vizionar al lui Caragiale, preşedintele Academiei Române Ioan-Aurel Pop a amintit la vernisajul expoziţiei „ION LUCA CARAGIALE – 170 de ani de la naştere", o schiţă mai puţin cunoscută a lui Caragiale: „Într-o schiţă numită *Poetul Vlahuţă*, publicată în *Epoca literară* în 1896, când ungurii sărbătoreau mileniul venirii în Panonia, el şi-a imaginat ceremonia de la Alba Iulia, care urma să aibă loc peste 26 de ani, în prezenţa Regelui României".

Iată şi fragmentul din text: „«Sângele a încetat să curgă şi, la lumina aceluiaşi soare de acum 300 de ani, porţile de fier ale cetăţii Alba Iulia se deschid de perete să primească pe biruitor, pe stăpânul ce se întoarce în casa lui uzurpată pe vremuri de către un sălbatec cuceritor. Din toate plaiurile şi văile curg roiurile unui mare popor, o mândră oaste biruitoare s-apropie cu steagul tricolor în frunte. În sunetul triumfal al muzicilor, un Rege măreţ şi sever, înconjurat de un strălucit Stat Major, înaintează încet călare pe un cal alb. E o pădure de steaguri care i se închină. Zidurile cetăţii bătrâne parcă se zguduie de glasurile neamului întreg, care îl aclamează pe erou. Dumnezeu al românilor, zice Regele cu glas puternic, mulţumescu-ţi pentru întregul meu popor şi pentru mine, că m-ai învrednicit să calc pe urmele lui Mihai Viteazul»".

Descoperim astfel, cu o oarecare uimire pentru unii, „un Caragiale sensibil, atent la suferinţele poporului român, care a fost sever şi cu defectele acestui popor, dar care a trăit toată viaţa pentru poporul şi pentru ţara care se chema România şi care se cheamă şi azi România", a spus în încheierea discursului de la inaugurarea expoziţiei, Preşedintele Academiei.

Aş adăuga, din perspectiva prozatorului, că un scriitor nu poate fi acuzat că scoate la iveală defecte ale fiinţei umane, nu poate fi urât pentru viziunile sale, chiar atunci când acestea nu sunt măgulitoare, şi asta pentru că asta e menirea lui, de aici iese de multe ori geniul său. Îl poţi urî pe Shakespeare pentru că un conte ambiţios pe nume Macbeth, l-a ucis pe regele Scoţiei pentru a-i lua tronul? Sau pe Dickens sau pe Cehov? Doar adepţii recentelor curente *woke* sau *Cancel Culture* se ocupă cu aceste manipulări, niciodată culturale, ci pur politice, asemănătoare cu acţiunile siniştrilor ani 50, ale bolşevismului în floare.

La vernisajul Expoziţiei a fost prezent şi academicianul Eugen Simion, preşedintele Secţiei de literatură şi filologie a Academiei Române, care a confirmat că marele clasic al literaturii române este un „scriitor extraordinar" fără de care „Eugen Ionescu nu ar fi existat". Fostul preşedinte al Academiei a adăugat că „prestigiosul for şi-a făcut datoria faţă de Caragiale, Institutul de Istorie şi Teorie Literară „G. Călinescu", editând, în colecţia „Opere fundamentale" de tip Pleiade, integrala operei scriitorului, în cinci volume". Prezent şi el la vernisaj, criticul de artă Pavel Şuşară a elogiat personalitatea graficianului Aurel Jiquidi, important ilustrator al operei lui Caragiale.

În expoziţie au fost etalate numere din periodicele *Telegraful, Revista contemporană, Ghimpele, Claponul* care „vorbesc despre debutul jurnalistic al lui I.L. Caragiale, iniţial cu pagini de poezie, apoi ca ziarist acid şi ironic, ce anunţă umorul lucid al viitorului dramaturg".

Alte publicaţii expuse, *România liberă, Moftul român, Convorbiri literare* „ilustrează secvenţe din opera sa literară, începând cu schiţe, povestiri şi continuând cu marile piese, devenite clasice şi intrate în circuitul teatral românesc".

GEORGE CUŞNARENCU

Tratarea afecţiunilor cervicale

În prezent, tot mai multe persoane tinere se plâng de dureri cervicale, în condiţiile în care, teoretic, aceste afecţiuni apar după vârsta de 40 de ani. Tratate de la primele semne, asemenea probleme pot fi ameliorate sau chiar vindecate.

Coloana cervicală, împreună cu aparatul vestibular şi sistemul vizual, joacă un rol esenţial în menţinerea echilibrului. Durerea cervicală apare în mod obişnuit în afecţiuni ale coloanei cervicale şi ale ţesuturilor moi ale gâtului. Durerea cervicală şi lombalgia au multe trăsături clinice comune.

Durerea apărută la nivelul coloanei cervicale poate fi declanşată de mişcările gâtului, fiind însoţită de sensibilitate vertebrală locală şi de limitarea mişcărilor. Durerea din plexul brahial, umăr sau nervii periferici poate fi uneori confundată cu o boală vertebrală cervicală, dar anamneza şi examenul clinic identifică de obicei locul de origine al durerii.

Hernia de disc cervicală inferioară acută sau subacută este o cauză frecventă de durere cervicală, de umăr, de braţ şi de mână. De regulă, există durere cervicală (accentuată de mişcările gâtului), rigiditate şi limitarea amplitudinii mişcărilor. Spondiloza cervicală este o boală cronică degenerativă care afectează coloana vertebrală cervicală. Sunt afectate predominant discurile intervertebrale şi corpii vertebrali, dar şi conţinutul canalului rahidian: măduva spinării şi rădăcinile nervilor spinali. Manifestările spondilozei

cervicale apar progresiv, odată cu înaintarea în vârstă.

Cel mai frecvent, afecţiunea debutează la persoane de 40-60 de ani, dar poate fi întâlnită şi la tineri de 30 de ani. Evoluţia simptomelor poate fi lentă şi prelungită şi unele persoane cu această boală pot fie să rămână asimptomatice, fie să aibă durere cervicală moderată. Modificările din spondiloză cervicală pot duce la complicaţii neurologice progresive: mielopatie (compresiunea şi lezarea măduvei spinării) şi radiculopatie (compresiunea şi lezarea rădăcinilor nervoase).

Persoanele cu spondilită cervicală pot prezenţa dureri cronice la nivelul gâtului, scăderea amplitudinii mişcărilor gâtului şi simptome ale compresiunilor medulare şi radiculare. O diagnosticare prealabilă ia în considerare cauzele mecanice sau nespecifice secundare ale proceselor generale inflamatorii, septice, neoplazice, pentru care se va stabili un tratament intern ce va fi complementar cu cel extern.

Odihna este indispensabilă în toate cazurile de durere intensă sau însoţită de nevralgie cervico-brahială, scutind coloana cervicală de greutatea capului şi de mişcările iritative. Altă metodă de tratament este termoterapia. Căldura a fost folosită încă din Antichitate ca metodă analgezică şi relaxantă. Termoterapia se foloseşte şi ca mijloc pentru creşterea fluxului sangvin regional, precum şi înaintea masajului. De asemenea, masajul muscular relaxant poate linişti sau irita. În fază hiperalgezică este de preferat să nu se recurgă la aceste procedee, ele fiind mai potrivite fazei cronice sau subacute.

Masajul produce un puternic efect, atât fizic cât şi psihologic, că urmare a contactului şi a atenţiei directe. Procedeele deja descrise conduc la relaxare. Alte metode sunt folosirea jeturilor de apă sub presiune la o anumită temperatură, laserul sau magnetoterapia, chiar dacă în cazul cervicalgiilor aceste tehnici se utilizează mai puţin.

Talie şi abdomen de atlet(ă)

Marea majoritate a persoanelor (în primul rând femei) doritoare să aibă un corp sănătos şi armonios dezvoltat îşi concentrează interesul pe zona taliei şi a abdomenului.

Există numeroase exerciţii în acest sens, unele din ele tonifică abdomenul, în special în partea superioară, altele în partea inferioară. Iată un exerciţiu puţin solicitant, însă cu efecte pozitive vizibile în scurt timp.

● ***Este nevoie de încă o persoană pentru sprijin*** şi de o minge sau alt suport (canapea, scaun). Vă aşezaţi pe un obiect tare (eventual, pe o saltea aşezată pe podea), cu picioarele îndoite în unghi drept şi formând cu abdomenul un alt unghi drept.

● ***Faceţi 15 ridicări cu mâinile la ceafă.*** În aceeaşi poziţie, după o mică pauză, faceţi aceleaşi exerciţii pentru abdomen, însă cu deosebirea că ridicările nu vor fi drepte, ci cu rotire, astfel încât cotul drept (mâinile sunt la ceafă) să ajungă la genunchiul stâng, iar următoarea ridicare se va face astfel încât cotul stâng să ajungă la genunchiul drept şi alternând la fel, până se ajunge la zece ridicări.

Depozitele adipoase situate de o parte şi de alta sub şolduri sunt foarte inestetice, dar din fericire există exerciţii şi pentru îndepărtarea lor.

● ***Se porneşte din poziţia în picioare,*** cu coloana dreaptă (curbura mijlocului uşor îndreptată, umerii traşi în spate şi în jos, coloana întinsă la maximum, ca şi cum aţi dori să atingeţi cu capul tavanul, privirea înainte). Se ţin în mâini gantere cu greutate între 1 şi 5 kg.

● ***Exerciţiu recomandat frecvent de specialişti:*** picioarele depărtate, unul dintre braţe întins pe lângă picior, iar celălalt ridicat; faceţi aplecări laterale atât spre dreapta, cât şi spre stânga, alternându-le.

Atenţie: o greşeală frecventă în acest exerciţiu este că, atunci când se fac aplecările, bazinul se deplasează în partea opusă. În mod greşit, bazinul stă pe loc şi doar trunchiul se mişcă!

● ***Un alt exerciţiu apreciat de doamnele care îşi doresc o talie suplă:*** pe o suprafaţă tare (de pildă, o saltea aşezată pe podea) vă culcaţi cu faţa spre podea. Mâinile se duc la ceafă; este nevoie de încă o persoană, care să va ţină fixe picioarele, acestea fiind uşor depărtate. Faceţi 15-20 de ridicări maxime ale trunchiului. După o scurtă pauză, se efectuează aceleaşi ridicări, dar cu rotirea trunchiului spre dreaptă şi spre stânga, alternându-le.

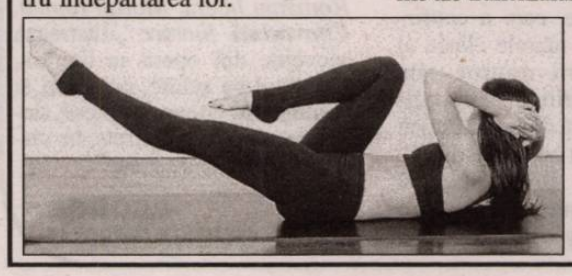

A greşi este... părinteşte

Este absolut natural ca părinţii să fie foarte preocupaţi de sănătatea copiilor, însă în orice situaţie există şi o anumită doză de risc, adică eventualitatea ca măsurile luate să nu fie cele bune.

Mulţi copii sunt sensibili în faţa multitudinii de virusuri şi bacterii, iar în acest sens există câţiva paşi foarte importanţi pe care părinţii trebuie să îi urmeze pentru ca cei mici să fie în siguranţă atunci când sunt bolnavi, iar procesul de vindecare să survină cât mai rapid: igiena mâinilor, tratamentul simptomatic, respectarea perioadei de convalescenţă, evitarea locurilor aglomerate şi o alimentaţie cât mai bogată în vitamine.

Din cauza lipsei elementarei igiene a mâinilor se transmit nu mai puţin de 80% dintre bolile curente. Copiii între 1 şi 3 ani, înscrişi într-o colectivitate (creşă, grădiniţă) trec prin aproximativ zece episoade de boală (viroze respiratorii) pe an, în mod obişnuit.

Problemele serioase sunt, în primul rând, infecţiile mai grave, de tipul pneumoniilor, otitelor, traheo-bronşitelor, care pot fi complicaţii ale virozelor netratate ori insuficient tratate sau care evoluează astfel de la debut. Soluţia recomandată se referă în primul rând la respectarea regulilor elementare de igienă. Apa şi săpunul fac, realmente, minuni în acest sens.

Un al doilea pas, foarte important: copilul afectat trebuie ţinut acasă şi nu doar până îi trece febra, ci trebuie tratat, apoi respectată toată perioada de convalescenţă. Aceasta, din trei motive: să nu se complice viroza respectivă, să nu infecteze alţi copii cu virusul respectiv şi să nu ia alte tulpini.

Al treilea pas important pe care părinţii trebuie să îl respecte constă în evitarea locurilor aglomerate. Virozele nu le putem evita, însă putem evita complicaţiile lor. Problema este că foarte mulţi părinţi îşi duc copiii bolnavi în colectivităţi, la locuri de joacă, dacă este ziua cuiva nu respectă starea copilului.

În fine, un al patrulea pas îl reprezintă alimentaţia sănătoasă şi echilibrată, bogată în fructe şi legume. Pe forumuri mămicile formează grupuri unde îşi pun multe întrebări şi încearcă să ofere sfaturi din experienţele trăite. Însă, după părerea specialiştilor, aceste sfaturi nu sunt întotdeauna cele mai bune.

Medicii insistă asupra faptului că nu trebuie niciodată să ne tratăm din auzite, de pe forumuri sau... cu „doctor google", mai ales când vine vorba de copii. Părinţii sunt sfătuiţi să nu pună acolo întrebări de acest fel, pentru că s-ar putea să greşească foarte grav faţă de administrarea unui medicament sau a banalului antitermic.

Sfaturile provenite de la alte persoane pot face chiar mult rău, în condiţiile în care fiecare copil este diferit, are altă greutate, poate să aibă altă afecţiune decât cea „identificată" empiric. Diferenţele pot să fie majore chiar dacă micii bolnavi au aceeaşi vârstă. Aşadar, atenţie mare: toate dozele medicamentelor se administrează numai la recomandarea medicului şi se dozează pe kilogram-corp, nu pe vârstă.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Mierea creşte imunitatea

Există riscul sporit de contractare a bolilor, între ele gripa fiind predominantă dintotdeauna, niciodată neputându-se pune problema eradicării ei, ci propunându-se noi metode de luptă împotriva virusurilor, după cum aceştia vin ei înşişi cu noi strategii de atacare a organismului nostru.

Este unul dintre motivele pentru care în prevenirea îmbolnăvirilor revine mereu în discuţie ideea creşterii imunităţii corpului. În acest sens, produsele apicole sunt menţionate în „prima linie", însă multe persoane nu ştiu şi cum anume să le consume pentru a avea efectul dorit sau cât timp durează o cură.

Mierea este cel dintâi produs recomandat în scopul măririi imunităţii organismului. Medicii recomandă în special maceratul din miere şi cătină: de două ori pe zi, câte o linguriţă, cât durează sezonul rece.

De asemenea, dacă simţiţi că vă încearcă răceala, faceţi ceaiuri în care să adăugaţi lămâie şi miere, în special ceai de tei, foarte bună în cazul infecţiilor respiratorii, având efect expectorant şi de calmare a tusei. Mierea de conifere este foarte concentrată şi se recomandă în diferite infecţii, în special ale aparatului respirator, la fel şi cea de floarea-soarelui, benefică în afecţiuni respiratorii de tipul bronşitei.

Numeroase beneficii are şi propolisul, considerat un antibiotic natural. Albinele îl folosesc pentru a dezinfecta stupul, acţiune antibacteriană valabilă şi în organismul nostru. Poate fi administrat sub formă de praf, granule sau tinctură. Se administrează o picătură pe kilogram-corp.

Lăptişorul de matcă este un alt medicament natural ce poate fi folosit când schimbările de temperatură, combinate cu stresul şi oboseala, ne afectează imunitatea. Produsul poate fi luat în cure periodice de 4-6 săptămâni şi se recomandă să fie administrat în prima parte a zilei, deoarece este un tonic şi un energizant deosebit. Lăptişorul de matcă poate fi luat ca atare sau pus în miere; de exemplu, la 100 de grame de miere se adaugă 2 grame de lăptişor de matcă.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Pielea este oglinda sănătății noastre interne, afirmă medicina energo-informațională

Șapte feluri de piele! – Care este a mea? Cu aproximativ 1,7 m², pielea este cel mai mare organ al corpului, ea formează un sistem care își desfășoară activitatea pe mai multe etaje, fiecare etaj având activitate proprie (epiderma, derma, țesut subcutanat) și totodată formând un sistem. Cea mai importantă sarcină a pielii este să apere organismul de lumea din afară, este ca o haină a corpului.

Există șapte tipuri de „biotipuri de piele", după medicina lui Paracelsus, fiecare cu un domeniu de activitate bine delimitat. Transpirația și glandele sebacee, care sunt ca un sistem climatic pentru organism, țin locul a ceea ce animalele și păsările au, adică solzi, pene, păr. Mai departe, aproape toate sistemele corpului se termină în piele: circulație, metabolism, țesuturi (Pischinger Raum) și sistemul nervos.

În viața de zi cu zi, în activitatea medicală, bolile pielii constituie o mare provocare pentru medicină. Pe piele se vede totul. Este organul de expunere al problemelor interne. Multe probleme de sănătate se reflectă pe piele, fără să fie direct boli de piele, ca prurit (mâncărime), dereglări pigmentare (probleme metabolice), pruritis senilis (problemă mai degrabă a sistemului neuro-vegetativ).

Medicul Paracelsus spunea: *omul se îmbolnăvește conform naturii lui și nu întâmplător.*

Cele șapte biotipuri de piele sunt:

– ***Biotip 1,*** în legătură directă cu sistemul nervos. Are de rezolvat: durerile, temperatura, probleme de asimilare a vitaminei C. Dereglările se produc datorită stresului, oxidării și încordărilor în viața de zi cu zi. Bolile care se manifestă sunt neurodermita și durerile.

– ***Biotip 2,*** în legătură directă cu energia și reglarea luminii. Are ca temă bronzarea și creșterea părului, poate duce la edeme. Bolile care se manifestă sunt căderea părului, dereglări pigmentare ale pielii. Nu asimilează bine calciu.

– ***Biotip 3,*** în legătură directă cu întreținerea țesuturilor organelor, limfa, spațiul dintre celulele corpului, depozitare de noxe. Bolile: dermatoze. Nu asimilează zincul.

– ***Biotip 4,*** în legătură directă cu circulația, sângele, răniri. Bolile: sângerări. Nu asimilează fierul.

– ***Biotip 5,*** în legătură directă cu sistemul imunitar. Are rolul de a apăra leucocitele, sistemul imunitar dereglat. Boli: dermatite, dereglări de imunitate. Nu asimilează cuprul.

– ***Biotip 6,*** în legătură directă cu sistemul hormonal, cytokine, intoxicații. Boli: dereglări autoimune. Nu asimilează seleniul, molibdenul, cromul.

– ***Biotip 7,*** în legătură directă cu structura corpului, scheletul, uscarea pielii. Boli: psoriazis, sclerodermie, boli de piele. Nu asimilează vitamina D direct din Soare.

De aici putem vedea ce rol mare joacă pielea în sănătatea noastră și că este direct legată cu toate sistemele corpului, inclusiv metabolismul și imunitatea.

Medicina energo-informațională vine cu tratamente blânde, moderne, fără durere, fără medicamente, conform timpului nostru și reglează funcționalitatea celui mai mare organ al corpului, repune comunicarea energetică la nivel de celulă, organ, sistem.

O terapie destinată atât pentru copii, cât și persoane adulte, indiferent de vârstă.

Diagnosticarea energetică împreună cu buletinul de analize, stabilesc diagnosticul energetic și automat ne duc la biotipul de piele pe care îl are pacientul. Reglarea câmpului magnetic la nivel de celulă, învață organismul să asimileze mineralele de care are nevoie corpul.

Autoreglarea energetică a corpului și resetarea energetică a fiecărui organ în parte, reglarea metabolismului și a imunității sunt câțiva dintre pașii terapiei cu aparate care au la bază fizica cuantică. Terapia se focusează pe cauză și nu pe simptom. Informațiile fizice ale corpului sunt folosite în scop terapeutic, este o terapie personalizată.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informațională, membră a Societății Naturiștilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informații accesați:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital București, strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare ale imunității înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunității înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecțiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar și copiii au de multe ori dereglări energetice.

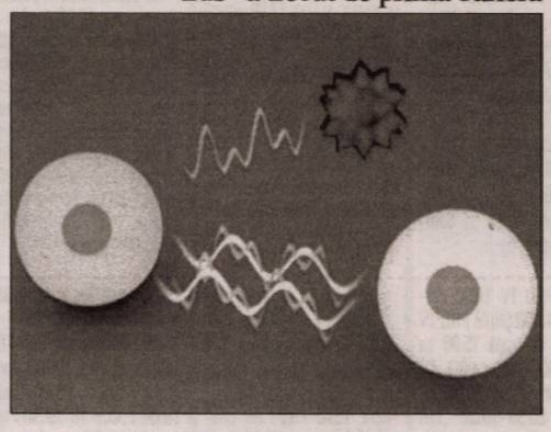

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acțiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit și a fost memorat de către acesta.

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvențelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

4 ședințe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitați în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

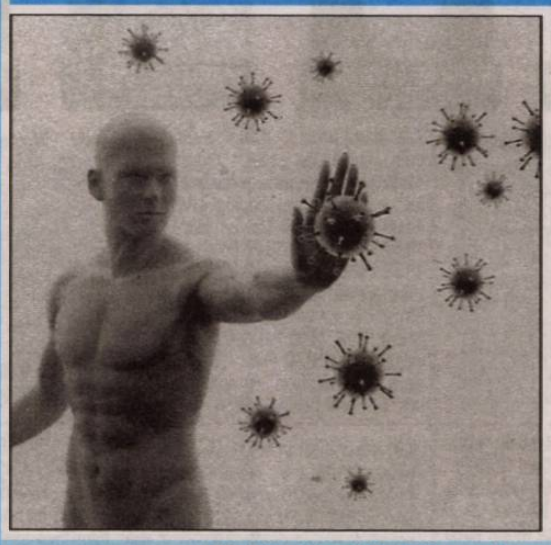

Centrul German DermaVital vă pune la dispoziție atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecția cu Covid-19, cât și tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informații accesați:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

PUBLICITATE

Revista „Magazin" nu își asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

LUNI – 14 martie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Omul și timpul (r) 10.35 Doc.: „M. B. – Doamna cu trandafiri" 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chioțea 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 Ediție specială 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Referendum cu Mihai Rădulescu 22.50 Film: „Noapte infernală" (SUA, 2018). Cu: Tom Everett Scott, Jams Jurdi 0.40-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 SURVIVOR România 23.30 Știrile PRO 0.00 Film: „Den Of Thieves" (r) 2.45 Superspeed la ProTv (r) 3.15 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 0.00 Observator 0.30 Film: „Iubiți pentru totdeauna" (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Povești de familie (r) 5.00 Prețul cel bun (r).,

PRIMA TV

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Insider politic (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Film: „Hong Kong, oraș al crimei" (Hong Kong, 2013). Cu: Jet Li 22.00 Starea Nației 23.00 Focus23 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Hong Kong, oraș al crimei" (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2

5.30 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietritei" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite". Cu: Marlene Favela 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Glumeții (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Cirque du Soleil 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.30 Fără prejudecăți (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie și pasiune" 17.00 România... în bucate 17.30 Glumeții 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00-23.00 Reluări 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA

6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruță (r) 8.45 Film: „Cloudy With A Chance Of Love" (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film (r) 14.30 Film: „Smurfs" (r) 16.30 Film: „Prăjituri nevinovate" (SUA, 2014). Cu: Rick Malambri, Pippa Black 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Forrest Gump" (SUA, 1994). Cu: Tom Hanks 23.15 Film: „Donnie Brasco" (SUA, 1997) Cu: Al Pacino, Johnny Depp 2.00 Film: „Forrest Gump" (r) 4.30 Serial: „La Bloc" (r).

MARȚI – 15 martie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori (r) 9.45 Teleshopping 10.00 #creativ (r) 10.35 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chioțea 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 Inspiră România 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Ferma animalelor" (coprod., 1954) 23.40 Vorbește corect (r) 0.00 Serial: „Destinație: Marte" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 SURVIVOR România 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Black Panther" (r) 2.30 Doctor de bine (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 0.00 Observator 0.30 Film: „Orașul pierdut Z" (SUA, 2016). Cu: Charlie Hunnam, Robert Pattison, Sienna Miller 3.00 Observator (r) 4.00 Povești de familie (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Insider politic (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Film: „Vânătoarea ultimului dragon" (SUA, 2013). Cu: Dolph Lundgren 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2

5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Glumeții (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO 11.00 Cirque du Soleil 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie și pasiune" 17.00 România... în bucate (r) 17.30 Documentar 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Destine ca-n filme (r) 21.00-23.00 Reluări 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.15 Reluări.

PRO CINEMA

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film: „A Guy Thin" (r) 9.45 Serial (r) 12.00 Film: „Hot Shots!" (r) 13.45 Film: „Hot Shots! 2" (r) 15.30 Film: „În căutarea lui Forrester" (SUA, 2000). CU: Sean Connery, Anna Paquin 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Hook" (SUA, 1991). Cu: Dustin Hoffman, Robin Williams 23.15 Film: „Homarul" (SUA, 2015). Cu: Rachel Weisz, Léa Seydoux 23.15 Film: „Homarul" (r) 1.45 Film: „Hook" (r) 2.45 La Măruță (r) 4.15 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 16 martie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Fun urban (r) 10.35 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chioțea 14.00 Telejurnal 15.10 Conviețuiri 17.00 Banii tăi 18.00 Handbal: Rapid – HC Dunărea Brăila 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Adevăruri despre trecut (r) 22.30 Istorii ascunse 23.00 Breaking Fake News 0.00 Serial: „Destinație: Marte" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Imperiul leilor 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Largo Winch" (SUA, 2008). Cu: Kristin Scott Thomas 2.15 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 0.00 Observator 0.30 Film: „Gringo: Amator în misiune" (SUA, 2018). Cu: Charlize Theron, David Oyelowo 3.00-5.00 Reluări.

PRIMA TV

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Oportunișii (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Film: „Cursa infernală" (SUA, 2013). Cu: Paul Walker 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Cursa infernală" (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2

5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Glumeții (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Cirque du Soleil 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Handbal: SCM Râmnicu Vâlcea – CS Măgura Cisnădie 17.30 DOc.: „Case și design" 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.10 Film: „În mijlocul sălbăticiei" (SUA, 2013). Cu: CJ Adams, Natasha Henstridge 22.00 Cirque du Soleil (r) 23.25 Primăvara amintirilor 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA

5.00 La Măruță (r) 7.00 Film (r) 9.45 Serial (r) 12.00 Film: „Royal Matchmaker" (r) 13.45 Film: „Hook" (r) 16.30 Film: „Misterul lui Hailey Dean: 2+2=crimă" (SUA, 2018). Cu: Kellie Martin 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Truman Show" (SUA, 1998). Cu: Jim Carrey, Laura Linney 22.30 Film: „Băieții din cartier" (SUA, 1991). Cu: Laurence Fishburne, Hudhail Al-Amir 0.45-4.30 Reluări.

TOM EVERETT SCOTT
– luni, 22.50 –

DAVE BAUTISTA
– vineri, 0.00 –

SIENNA MILLER
– marți, 0.30 –

DRAGA OLTEANU MATEI
– sâmbătă, 1.30 –

MARLENE FAVELA
– luni-duminică, 18.00 –

MARTIN FREEMAN
– duminică, 20.00 –

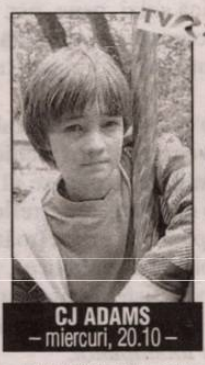

CJ ADAMS
– miercuri, 20.10 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 17 martie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Adevăruri despre trecut (r) 10.30 Izolați în România (r) 11.00 Doar România (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Vreau să fiu sănătos! (r) 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 Radar geopolitic 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Dark Web" 23.00 Nocturne (r) 0.00 Serial: „Destinație: Marte" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 MasterChef 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Liber la răzbunare" (SUA, 2019). Cu: Nicolas Cage 2.00 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Dancing on Ice: Vis în doi (r) 2.30 Film: „Grand Hotel" (SUA, 2019) 4.00-5.00 Reluări.

PRIMA TV

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Serial: „Secretele președintelui" (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Film: „Empire state: jaful secolului" (SUA, 2013). Cu: Dwayne Johnson 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Empire state: jaful secolului" (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2

5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Cirque du Soleil 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie și pasiune" 17.00 România... în bucate 17.30 Glumeții 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.10 Film: „Legătură periculoasă" (SUA, 2018). Cu: Rosslyn Luke 22.00-23.00 Reluări 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 La Mâuță (r) 8.30 Film: „Hanover Street" (r) 10.45 Serial: „La Bloc" (r) 13.00 Film (r) 14.45 Film: „Țeparii" (SUA, 2000) 16.30 Film: „O șansă la iubire" (SUA, 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Prinde-mă! Dacă poți!" (SUA, 2002). Cu: Tom Hanks, Leonardo DiCaprio 23.15 Film: „A fost odată la... Hollywood" (SUA, 2019). Cu: Margot Robbie 2.45-5.30 Reluări.

VINERI – 18 martie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Istorii ascunse (r) 10.35 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Eu pot! 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 17.30 Fan/Fun urban 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Luna comanșilor" (SUA, 2008, partea I). Cu: Steve Zahn, Karl Urban 23.55-5.30 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Românii au talent 0.00 Film: „Autobuzul 657" (SUA, 2015). Cu: Dave Bautista, Jeffrey Dean Morgan, Robert De Niro 1.45 Film: „Largo Winche" (r) 4.00 Vorbește lumea (r).

antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct cu Mirela Vaida 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 FIlm: „Cu sânge rece" (SUA, 2019). Cu: Liam Neeson 23.00 Gala MMA: iFight „Heroes" 0.00 iUmor (r) 4.00 Povești de familie (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Coloana de direcție (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.15 Oportuniștii 20.00 Cronica cârcotașilor 22.30 Serial: „Secretele președintelui" 23.00 Film: „B.D în acțiune" (România, 1971) 1.00 Film: „Brigada diverse în alertă" (România, 1971) 1.00 Film: „Rascoala" (România, 1965) 3.00-6.00 Reluări.

PRO 2

5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00 ExtraShow 1.00-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Cirque du Soleil 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie și pasiune" 17.00 România... în bucate (r) 17.30 Documentar 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 22.00 Cirque du Soleil 23.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 La Măruță (r) 8.30 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Josh și S.A.M." (SUA, 1993). Cu: Jake Gyllenhaal 14.30 Film: „Truman Show" (r) 16.30 Film: „O simplă plimbare în parc!" (SUA, 2002). Cu: Jane Krajkowski 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Primul contact" (SUA, 2016). Cu: Michael Stuhlbarg, Jeremy Renner 22.45 Film: „Spotlight" (SUA, 2015). Cu: Michael Keaton, Mark Ruffalo 1.15-4.30 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 19 martie

TVR 1

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Strop și Balonaș" 9.00 Vorbește corect! (r) 9.30 Vreau să fiu sănătos! 10.30 Mic portret de mari romance (r) 11.00 Europa mea 11.30 Lumea azi 12.00 Mostenirea clandestină (r) 13.00 Telejurnal 13.30 Izolați în România (r) 14.15 Rugby: Țările de Jos – România 16.15 Film: „Ferma animalelor" (coprod., 1954) 18.00 Handbal: România – Macedonia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Grăbește-te încet" (România, 1981). Cu: Dem Rădulescu 22.50-5.05 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Ace Ventura – Un nebun în Africa" (SUA, 1995) 13.00 Film d.a.: „Strumpfii 2" (SUA, 2014) 15.15 Românii au talent (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Jumanji: Nivelul următor" (SUA, 20198) 22.15 Film: „Jumper: oriunde, oricând" (SUA, 2008) 0.00 Film: „Jaful de pe Baker Street" (SUA, 2008) 2.00-4.00 Reluări.

antena 1

6.00 Observator 9.00 Serial: „Adela" (r) 12.00 Medicool 13.00 Observator 13.30 Mireasa 15.30 Chefi fără limite (r) 19.00 Observator 20.00 Dancing on Ice: Vis în doi 23.00 Film: „Crima din Orient Express" (SUA, 2017). Cu: Kenneth Branagh, Johnny Depp 1.30 Film: „Cu sânge rece" (r) 4.00 Film (r).

PRIMA TV

7.00 Serial: „Ringo" (r) 8.00 Exclusiv VIP (r) 9.00 Starea Nației (r) 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Lumea pe val (r) 12.30 Coloana de direcție 13.00 Oportuniștii 14.00 Film: „B.D în alertă" (r) 16.00 Alege rețeta națională (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Fitbal Liga 1 22.30 Film: „Escobar, paradisul pierdut" (SUA, 2014). Cu: Benicio Del Toro 1.30 Film: „Patima" (România, 1975). Cu: Draga Olteanu Matei 3.30-6.30 Reluări.

PRO 2

5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Speak și Ștefania – Aventura, strigați ura! 0.00 ExtraShow 1.00-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 8.30 Euromaxx 9.00 Magazin auto – moto 9.30 Fără prejudecăți 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 Handbal: CSM București – SCM Gloria Buzău 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 17.00 Magazin life style 17.30 Doc.: „Case și design" 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.10 Film: „Sissi: destinul unei împărătese" (Austria, 1957). Cu: Romy Schneider 22.10 Serial: „Rubirosa" 23.40-4.25 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 Ce spun românii (r) 8.30 Film: „Paws" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.30 Film: „Tipic masculin" (SUA, 2004) 16.30 Film: „Lumina ochilor mei" (SUA, 2017) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Solomon Kane" (SUA, 2009). Cu: James Purefoy 22.30 Film: „Magic Mike XXL" (SUA, 2015). Cu: Matt Bomer, Channing Tatum 0.45-3.45 Reluări.

DUMINICĂ – 20 martie

TVR 1

7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului (I) 11.50 Minutul de agricultură (r) 12.00 Viața satului (II) 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri (r) 15.30 Handbal: Dunărea Brăila – SCM Râmnicu Vâlcea 17.00 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Omul și timpul 20.00 Telejurnal 21.10 O dată-n viață (r) 23.00 Garantat 100% (r) 0.00 Replay 1.00 Telejurnal (r) 2.00 Moștenirea clandestin (r) 3.55 Universul credinței (r) 5.35 În grădina Danei (r) 6.05 Ai luat plasă! (r).

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Umami: al 5-lea gust" 11.00 Film: „Smurfs 2" (r) 13.00 Apropo Tv 14.00 MasterChef (r) 16.00 Imperiul leilor (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 SURVIVOR România 23.00 Film: „Răzbunătorii: Sfârșitul jocului" (SUA, 2019). Cu: Brie Larson, Karen Gillan 2.30-5.00 Reluări.

antena 1

6.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.30 Hello Chef (r) 14.30 Prețul cel bun (r) 15.30 Dancing on Ice: Vis in doi (r) 19.00 Observator 20.30 iUmor 23.50 iMai mult Umor (r) 0.00 Chefi fără limite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Film: „Povestea unei sirene" (SUA 2017). Cu: Caitlin Carmichael, Sydney Scotia.

PRIMA TV

7.00 Oportuniștii (r) 8.00 Film: „Un om în Loden" (România, 1979) 10.00 Ora de Profit.ro 11.00 Insider politic 13.00 Serial: „Secretele președintelui" 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden (r) 20.00 Schimb de mame 22.00 Insider politic (r) 0.00 Poezie și delicatețuri (r) 1.00 Film: „Escobar, paradisul pierdut" (r) 4.00 Focus 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2

5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Speak și Ștefania: Aventura, strigați ura! 0.00 ExtraShow 1.00-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Sănătate cu de toate (r) 12.30 Magazin life style (r) 13.10 Film: „Sosesc pâsările călătoare" (România, 1985) 15.01 Drag de România mea! 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.10 Film: „Declarație de dragoste" (România, 1985) 22.10 FIlm: „IRIS" (coprod., 2001) 23.50-5.10 Reluări.

PRO CINEMA

6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film: „Raising Waylon" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Robo-Dog" (r) 14.15 Film: „O clipă magică" (SUA, 2013). Cu: Diane Neal 16.00 Film: „Drumul spre regăsire" (SUA, 2006) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Hobbitul: Bătălia celor cinci oștiri" (SUA, 2014). Cu: Martin Freeman, Ian McKellen 23.15 Film: „Ispita" (SUA, 2004). Cu: Natalie Portman, Jude Law 1.15 Film (r) 3.45 Apropo Tv 4.45 Serial (r).

CORESPONDENȚE

Integramă de **M. ALBU**

SPECTACOL CU TAURI / COLABORATOR LA ZIAR		ZEAMĂ ÎN PUTINĂ / BĂRBIERIȚI		ÎNCEPUT DE EPOPEE! / PIEPTUL MAMEI		SINGURUL EXEMPLAR / MEDICI DE OCHI		GRUP RELIGIOS / RAPSOD TRIST	SPECIALIȘTI ÎN MORALĂ / NENE!
SPORADICĂ / FILMUL NOPȚII					A DA NOROC / A PLĂTI ZIARUL ÎN AVANS				
			ZĂPĂCIT / RĂSĂRIT PE HARTĂ						IEȘIRE DIN VIGOARE
VORBĂ DE VIZITIU / FORMĂ DE RELIEF				COJOCARI / TĂLHARUL MĂRILOR					
		DATĂ CU VAR / UNA CAM TRALALA						MARGINI DE ALEE / A CÂNTA CA BROASCA	
	OPRIT DIN ARDERE / DISCURS LA RECEPȚIE						ODIHNA NOPȚII / AJUNSĂ CENUȘĂ		
			A DA GREȘ / ÎNRUDIT CU ZARZĂRUL					NOR DE GAZE / BANI DE LA UE	
A LUA LOC / BALENĂ UCIGAȘĂ / FELIAȚI					NU ESTE ADEVĂRAT / DE LA CAPĂT				CAMION CU MARFĂ
						ÎNTORS PE DOS / PRIMELE LA MECI!			
A CUNOAȘTE / LEGĂTURĂ DE SUFLET				LEGĂTURI NAVALE LA CHEI					
							ARE GRIJA MIOARELOR		

Umor

– *Ioane, ai auzit că pe Vasile l-a părăsit nevasta și l-a lăsat fără niciun leu?*

– *Apăi, măi Gheo, să zică mulțam lui Dumnezeu, că și a mea m-a lăsat fără niciun leu, dar îi aici cu mine.*

Două blonde se uitau cu interes la o pereche de mănuși din cauciuc, într-o vitrină.

– *La ce or fi bune mănușile astea?*

– *Eh, cum la ce?! Te poți spăla pe mâini fără să te uzi!*

La nunta de argint, bărbatul o duce pe nevastă într-un voiaj minunat, în niște insule uitate de lume.

– *Vai, dragă, ce romantic ești! zice aceasta, în extaz. Auzi, dar dacă la 25 de ani de căsătorie m-ai adus aici, ce-o să faci la 50 de ani?*

– *O să vin să te iau.*

– *Iubito, îmi faci o tochitură moldovenească săptămâna asta?*

– *Nu pot, poate cealaltă.*

– *Nu poate nici ea, am întrebat-o!*

Soția caută disperată prin bibliotecă. Soțul, trecând pe acolo, o întreabă:

– *Ce cauți, dragă?*

– *Caut cartea aia, „Cum să trăiești 140 de ani", n-ai idee pe unde e?*

– *Păi, am aruncat-o că începuse mama ta s-o citească!*

SUDOKU

jocul săptămânii: 10

	6	8	1			9		
9							1	
1			9	6		3		2
2				9				
		9		4		6		
				8				9
6		2		5	9			3
	5							8
		7			2	4	6	

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 9

7	2	6	9	5	3	1	8	4
3	1	4	2	7	8	6	9	5
5	8	9	6	4	1	7	3	2
4	5	2	3	6	7	8	1	9
6	7	8	5	1	9	2	4	3
9	3	1	4	8	2	5	6	7
2	4	7	8	9	6	3	5	1
1	6	5	7	3	4	9	2	8
8	9	3	1	2	5	4	7	6

Soluția integramei „NOTAȚII"

Orizontal: D - P - O - A - S - R - DEMONSTRATIE - VOCE - INTAIA - POZNAS - AER - L - RAI - TRUNCHI - BAI - ERETE - RS - R - COLEG - UNIT - EI - DESIS - USA - NAIV - MISTO - MACHIA - MARAR - LAN - POTRIVI - STRIGAT - BIET.

Verificați-vă cunoștințele!

Muntele

1. Cum se numea zeul din mitologia vedică personificând munții Himalaya?
2. Care era cea mai cunoscută dintre Oreade, nimfele munților și peșterilor din mitologia greacă?
3. Care era muntele sacru din mitologia daco-getică?
4. Ce scriitor german (1875-1955) a scris romanul „Muntele vrăjit"?
5. Ce compozitor german de origine franceză (1864-1932) este autorul operei „Chemarea munților"?
6. Ce pictor român (1852-1934) a pictat tabloul alegoric „Vârful cu dor"?
7. Cine a realizat, în 1989, filmul american „Muntele curajului" („Courage Mountain")?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Prin capitală se înțelege orașul în care își au sediul organele supreme în stat sau organele de conducere ale unei unități administrative teritoriale. 2) Dunărea udă patru capitale: Viena (Austria), Bratislava (Slovacia), Budapesta (Ungaria) și Belgrad (Serbia). 3) Cea mai veche capitală funcțională a lumii este orașul Damasc din Siria. 4) Romanul foileton „Misterele Parisului" a fost scris de Eugène Sue. 5) Șlagărul „Fetițele din București" a fost compus de Ion Vasilescu (1903-1960). 6) Tabloul „Parlamentul Londrei în ceață" poartă semnătura lui Claude Monet. 7) Filmul „Vacanță la Roma" a fost realizat de regizorul William Wipler avându-i ca protagoniști pe Audrey Hepburn și Gregory Peck.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema *„Ursul"* am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcâianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

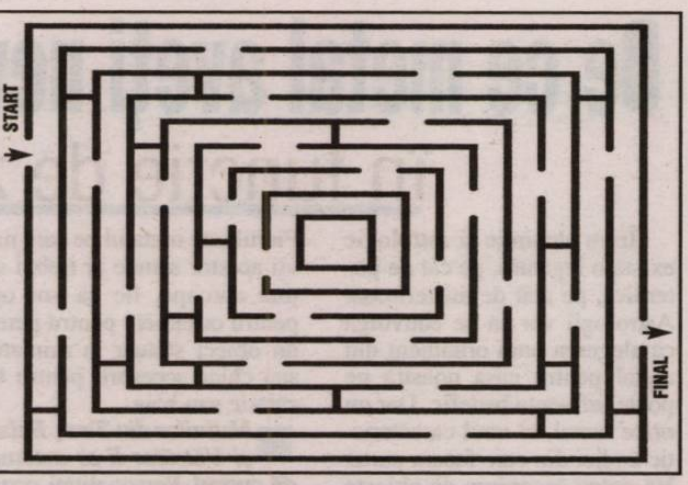

Sfaturi practice

● Legumele care cresc în pământ se pun la fiert în apă rece. Cele care cresc la suprafața pământului se pun la fiert în apă clocotită. Legumele verzi se fierb întotdeauna în apă sărată după ce a dat în clocot de 2-3 ori. În timpul fierberii, vasul trebuie să rămână acoperit pentru ca legumele să-și păstreze culoarea și gustul nealterat.

● Cuburile de gheață se topesc mai încet dacă, după ce le scoateți din congelator, le puneți într-un vas și turnați sifon peste ele.

● Dacă laptele praf este amestecat cu apă caldă și nu se dizolvă ușor sau face cocoloașe înseamnă că este alterat.

● La prepararea maionezei nu puneți

mai mult de 170 ml ulei pentru fiecare ou.

● Frunzele de lămâie și de portocală nu trebuie aruncate. Dacă le adăugați în ceai îi va da o aromă plăcută.

● O foaie de dafin pusă în apa în care fierb pastele sau macaroanele le va împrumuta acestora un gust apetisant.

● Nucșoara este fructul nucului

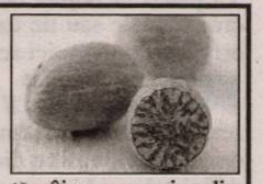

tămâios ce provine din Indonezia sau Sri Lanka și se poate folosi la mâncărurile cu carne și la salate. Nu folosiți nucșoara mai veche de 1 an dăoarece vă pot apărea tot felul de micoze periculoase.

● Mazărea și fasolea verde își păstrează culoarea dacă în apa în care fierbe se adaugă un vârf de cuțit de bicarbonat.

● Obținem o mămăligă gustoasă dacă o fierbem încet și punem în proporții egale apă cu lapte și cantități egale de mălai și griș.

● Mâncarea este mult mai gustoasă dacă înainte de a o servi o ținem 20 de minute la cuptor.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Ştiţi care sunt cele mai înţelepte zodii?

Abilitatea de a privi lumea şi de a învăţa lucruri noi este ceea ce ne poate face înţelepţi. Nimeni nu se naşte cu această înţelepciune, ea se adună pe parcurs sau o vom acumula din trăirile noastre.

Iată că în rândurile următoare vă vom prezenta care sunt semnele zodiacale cele mai înţelepte, pe care ne putem baza oricând.

PEŞTI

Pentru Peşti, înţelepciunea vine din grija faţă de ceilalţi. Sunt nativi plini de compasiune, care se vor dedica total atunci când avem nevoie de ajutorul lor. Vor fi întotdeauna disponibili pentru cei care au nevoie de ei. Se spune că sunt suflete bătrâne, dispunând de multă putere şi înţelepciune pe care o vor folosi pentru cei care trec prin momente grele.

LEU

Aceşti nativi sunt destul de înţelepţi şi loiali celor apropiaţi, având şi un simţ înnăscut al binelui şi al răului. Oricât de

mult le place să ofere sfaturi oamenilor, tot atât de mult le vor şi acumula de la ceilalţi. Ştiu să dea sfatul potrivit, iar acest lucru îi face mai înţelepţi.

TAUR

Oameni foarte grijulii, care simt dacă este ceva în neregulă cu cei apropiaţi. Taurii au un instinct natural pentru acest lucru. Dispun de multă răbdare, pe care o vor folosi în momentele dificile. De asemenea, sunt consilieri grozavi şi suficient de înţelepţi pentru a vă ghida către soluţii salvatoare.

FECIOARĂ

Se ştie că aceşti nativi vor să fie la curent cu vremurile pe care le trăiesc. Învaţă mereu, motiv pentru care sunt sincronizaţi cu tot ce este nou. Ei sunt capabili să meargă în adâncime şi să repare lucruri pe care alţii nu sunt în stare să o facă, motiv pentru care oamenii le cer sfaturi.

BALANŢĂ

Deşi uneori în ochii celorlalţi pot părea superficiali, nativii Balanţă sunt cei mai logici şi înţelepţi oameni. Au capacitatea să privească ambele părţi ale unei situaţii, ceea ce îi face apţi să ofere sfaturile potrivite celor care le cer sprijinul.

De ce metal aveţi nevoie în casă, în funcţie de zodie

Între alchimie şi astrologie există o legătură, pe cât de puternică, pe atât de misterioasă. Astrologii vor să ne convingă că alegerea unui ornament din metal pentru casa noastră ne poate influenţa benefic. Dar nu orice metal, ci unul caracteristic zodiei din care facem parte. Vă puteţi înconjura de obiecte ornamentale sau de uz casnic, ori puteţi purta mici accesorii.

Pentru zodiile Berbec, Scorpion şi Rac li se recomandă fierul. Îndrăzneţ, unic orice obiect realizat din fier va defini cel mai bine aceste zodii. Fierul este metalul pe care nativii acestor semne ar trebui să-l ţină aproape, fie că vor opta pentru ornament pentru perete, un obiect statuar în miniatură sau chiar accesorii pentru bucătărie sau baie.

Nativilor din Taur, Balanţă şi Vărsător li se recomandă cuprul. Personalităţi pozitive care tind să alunge orice rău din jurul lor. Nu există nimic mai bun pentru casele acestora decât un ornament pe uşă fabricat din cupru. Nu numai că acest metal aduce noroc, dar este şi captivant, atrăgând atenţia de fiecare dată când cineva trece pe lângă uşa dumneavoastră. Vă mai puteţi orienta spre obiecte din cupru (rama unui tablou, brăţări, breloc, medalion, inele, farfurii ornamentale, scrumieră, vaze etc.).

Flexibil, adaptabil şi strălucitor sunt cuvintele pe care le veţi auzi adesea pentru nativii născuţi în ***zodia Gemeni, Leu sau Fecioară, cărora li se recomandă alama.*** Este singurul metal care va face dreptate unor personalităţi la fel de strălucitoare ca ale acestora. Vi se recomandă să aveţi în preajmă un obiect din acest metal, putând alege vase de ornament, vaze, fructiere, carafe, tăvi sau, de ce nu, un set de ceai.

Nativilor din Săgetător, Peşti şi Capricorn li se recomandă bronzul. Este extrem de benefic dacă îşi aleg obiecte din acest metal când vine vorba despre decorarea casei. Bronzul este alegerea cea mai potrivită pentru cele trei semne zodiacale. Vă puteţi alege statuete, farfurii ornamentale, scrumiere, o veioză sau suporturi pentru lumânări.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Curiozităţi ale naturii ■ Al Treilea Război Mondial, la un pas să fie declanşat de... cârnaţi! ■ Un mare pas spre înţelegerea OZN ■ „Prima Doamnă a Americii" – o meserie foarte grea ■ Sfaturi pentru minte, inimă şi vremuri stresante ■ Filmele, cea mai bună metodă de publicitate?

Ce spun astrele

HOROSCOP

14-20 martie 2022

BERBEC 21.03-20.04

O discuţie cu un prieten mai în vârstă v-ar putea fi de ajutor în ceea ce priveşte un obiectiv pe termen lung. În aceste zile sunt promovate autocontrolul şi dorinţa de a vă descoperi. Pentru că sunteţi nativi curajoşi, nu o să vă fie frică de ce o să aflaţi.

TAUR 21.04-21.05

Pentru dumneavoastră urmează o săptămână grozavă pentru a studia, a învăţa şi a începe noi proiecte. Ar putea înflori o poveste romantică cu cineva dintr-o altă cultură. La mijlocul săptămânii vă stabiliţi câteva proiecte care vă vor uşura luarea deciziilor.

GEMENI 22.05-21.06

În această săptămână uşile se vor deschide cu uşurinţă. Cadouri şi favoruri de la alţii vin în calea dumneavoastră. Este momentul ideal să vă gândiţi în ce direcţie o ia viaţa dumneavoastră. Stabiliţi clar unde vreţi să vă îndreptaţi!

RAC 22.06-21.07

Veţi face progrese uimitoare într-o problemă legată de o moştenire, testamente, impozite sau datorii legate de o proprietate comună. Nu treceţi cu vederea nimic. Sunteţi pregătiţi pentru orice, deoarece v-aţi făcut temele.

LEU 22.07-22.08

Relaţiile cu colegii sau cu orice are legătură cu serviciul dumneavoastră vor decurge fără probleme. Cei din jur vă vor sprijini. De fapt, unele relaţii vor deveni atât de confortabile încât aţi putea începe o poveste de dragoste legată de cineva de la locul de muncă.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Urmează o săptămână pozitivă dar, cu toate acestea, ceva vă determină să fiţi precauţi şi atenţi. Cu toate acestea, aţi putea fi tentaţi să vă concentraţi mai degrabă pe defecte decât pe trăsături pozitive. Ţineţi cont că lumea iubeşte laudele.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Abordaţi o multitudine de detalii legate de planificarea unei vacanţe sau a unui eveniment în familie. Veţi purta discuţii serioase despre îngrijirea şi educaţia copiilor dumneavoastră. Astrele vă vor ajuta să fiţi cât mai eficienţi.

SCORPION 23.10-21.11

Discuţiile legate de familie vor fi serioase. Poate va fi implicat un membru mai în vârstă sau un părinte. Desigur, comunicarea cu ceilalţi este dificilă, pentru că este uşor să judecaţi şi să găsiţi vina cuiva. Amintiţi-vă să fiţi amabili!

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Acum puteţi atrage bani către dumneavoastră, plus că veţi munci din greu pentru a vă creşte câştigurile. Veţi cântări avantajele şi dezavantajele pentru ceva, iar acest lucru poate duce la o discuţie serioasă cu cineva.

CAPRICORN 22.12-19.01

Nu veţi trece cu vederea nimic şi veţi lua decizii financiare excelente în aceste zile. Desigur, s-ar putea să vă blocaţi în detalii şi să rataţi imaginea de ansamblu. Îmbunătăţiţi-vă stilul de comunicare, deoarece sunteţi buni la acest capitol.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Excelaţi în orice activitate care necesită precizie de gândire şi planificare, mai ales că dispuneţi de un simţ critic ascuţit. Cu toate acestea, s-ar putea să deveniţi prea critic cu ceilalţi şi să cedaţi gândirii negative. Fiţi răbdători!

PEŞTI 19.02-20.03

Acum este momentul perfect de a lua o decizie despre cum puteţi crea o impresie mai bună asupra lumii care vă înconjoară. Relaţiile cu prietenii vor fi calde şi prielnice. Fiţi perseverenţi şi nu treceţi cu vederea detaliile care vă pot încurca.

Nativul săptămânii: **GEORG PHILIPP TELEMANN** (14.03.1681 – 25.06.1767)

A fost un compozitor, multi-instrumentist şi scriitor german din perioada barocului. Acest nativ al zodiei Peşti a fost considerat unul dintre cei mai importanţi şi cei mai prolifici compozitori germani ai vremii. Opera sa numără peste 3.000 de lucrări.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititori noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	11,00 LEI
❑ 2 LUNI	22,00 LEI
❑ 3 LUNI	33,00 LEI
❑ 4 LUNI	44,00 LEI
❑ 5 LUNI	55,00 LEI
❑ 6 LUNI	66,00 LEI

Abonamente 2022

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2022

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
   – RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
   – RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 40 euro sau 48 $,
– 6 luni: 80 euro sau 96 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc Scara Etaj 1 Ap.
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel.
C.N.P.
Expeditor
Localitatea
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR.

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1591 • ANUL LXV • 17 MARTIE 2022 • 16 PAGINI • 3 LEI Nr. 11 (3341)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Spectacolul cunoaşterii

BALCANATOLIA
– continentul dispărut

Femina club

Lecţii de nutriţie

Capcanele alimentelor sănătoase

Dosarele frumuseţii

Măşti miraculoase

Minunile lumii

COMORI ASCUNSE
în adâncuri

«Nu este o ruşine să te naşti prost. Ruşine e să mori prost.»

Marin Sorescu

Curiozităţi ale naturii

CANIBALISMUL NU ESTE O REALITATE FOARTE RĂSPÂNDITĂ ÎN LUMEA ANIMALĂ. Doar cu mici excepţii, şi acelea, suficient de misterioase, cu secrete pe care oamenii de ştiinţă încearcă să le scoată la lumină. Un exemplu este specia de broaşte numită „broasca din trestie" *(Rhinella marina)* care trăieşte în Australia.

Interesant este faptul că ele au fost aduse în Australia de fermieri în anii 1930. Cum broaştele aveau pe piele glande care secretă o substanţă toxică, ele nu aveau prădători naturali, aşa că populaţia de broaşte râioase, cum mai erau numite, a crescut exponenţial.

În aceste condiţii, cu populaţiile mereu în creştere şi posibilităţi de hrană limitate, broaştele râioase s-au adaptat şi au recurs curând la canibalism. Un studiu publicat în revista *Proceedings of the National Academy of Sciences* anul trecut a dezvăluit că acest canibalism a afectat chiar evoluţia broaştelor de trestie invazive, accelerând dezvoltarea acestora, astfel încât acestea petrec cu o cincime mai puţin din timpul lor în zonele vulnerabile pre-mormoloc decât verii lor neinvazivi din America de Sud.

E drept că broaştele nu au prădători naturali, şi cu toate acestea, puii de broască de trestie din Australia nu au nicio şansă împotriva celui mai mortal prădător al lor: mormolocii canibali care înghit puii ca şi cum ar fi la un fast-food. Dar la un moment dat puii au găsit o soluţie şi ripostează.

Ei se dezvoltă mai repede, reducând astfel timpul pe care mormolocii flămânzi îl au pentru a-i înghiţi, după cum se demonstrează în studiul amintit. „Când canibalii te caută, cu cât poţi petrece mai puţin timp alături de ei, cu atât mai bine", explică cercetătorul principal al studiului Jayna DeVore, care a făcut cercetarea la Universitatea din Sydney, actualmente biolog la Societatea Tetiaroa, din Polinezia Franceză. A petrece mai puţin timp lângă prădători înseamnă o dezvoltarea rapidă, care are totuşi, capcanele sale. „În comparaţie cu puii care cresc în mod obişnuit, cei care au crescut mai repede s-au descurcat mai rău când au ajuns la stadiul de mormoloc", au descoperit cercetătorii. Aşa că „nu merită să încerci să te aperi în acest fel decât dacă canibalii vin cu siguranţă pentru tine", a spus DeVore pentru *LiveScience*.

Broasca de trestie *(Rhinella marina)* este ceea ce se numeşte o specie invazivă. O specie invazivă este un tip de animal, plantă, ciupercă sau orice altă fiinţă vie care a ajuns într-un mediu nou şi poate dăuna altor specii de acolo.

Broasca râioasă de trestie este renumită pentru că înghite orice se potriveşte în gura sa largă, fiind originară din America de Sud şi adusă în 1930 de fermierii din Queensland, Australia, care credeau că broasca ar fi prădătorul perfect pentru a înghiţi gândacii care distrugeau câmpurile de trestie de zahăr. Dar fără prădători naturali, populaţia de broaşte râioase a crescut de la doar 102 de indivizi la peste 200 de milioane, potrivit WWF Australia.

Un alt motiv pentru creşterea populaţiei lor este că femelele pot depune mai mult de 10.000 de ouă simultan în iazuri mici. „Când aceste ouă eclozează pentru prima dată, puii nu pot să înoate sau să mănânce încă, aşa că stau pe fundul iazului până când se transformă în mormoloci", spune DeVore. Iar mormolocii flămânzi atacă în această perioadă vulnerabilă de ecloziune. „Odată ce puii se transformă în mormoloci, sunt prea mari şi mobili pentru ca alţi mormoloci să-i mănânce, deci canibalii trebuie să lucreze rapid dacă vor să-i consume pe toţi", explică cercetătoarea.

Mormolocii care canibalizează generaţia tânără au un avantaj preţios: primesc nutrienţi şi elimină astfel concurenţa ulterioară în lupta pentru resurse. „Când am văzut pentru prima dată acest comportament, am fost uimită de cât de voraci erau mormolocii", spunea DeVore. Pentru a determina dacă acest comportament este „normal" sau dacă a fost doar o adaptare la competiţia extremă dintre broaştele de trestie, DeVore şi colegii ei au comparat broaştele invazive de trestie din Australia cu cele de trestie din regiunile lor indigene.

> CERCETĂTORII SUNT UIMIŢI DE DIVERSITATEA NATURII ŞI ÎNCEARCĂ SĂ EXPLICE O MARE PARTE DIN MISTERELE EI. ÎN ACEST NUMĂR NE OPRIM LA OBSERVAŢIILE LEGATE DE BROAŞTELE CANIBALE DIN AUSTRALIA.

O cursă pe viaţă şi moarte

Mai multe experimente au dezvăluit că broaştele râioase invazive, atât puii, cât şi mormolocii canibali, evoluează cu o viteză vertiginoasă. Într-un experiment făcut de peste 500 de ori, cu indivizi diferiţi, DeVore şi colegii ei au plasat un mormoloc într-un recipient cu 10 pui. „Am descoperit că există o probabilitate de 2,6 ori mai mare ca un pui să fie canibalizat dacă acel mormoloc este din Australia decât dacă este din zona nativă", a spus DeVore, „mai mult, mormolocii invazivi au fost mult mai atraşi de pui decât mormolocii nativi. Într-un alt experiment, echipa a plasat mormoloci într-o piscină cu două capcane. Într-o capcană erau pui, iar cealaltă era goală.

„Mormolocii canibali au fost atraşi de pui, mai exact, şansele ca un mormoloc australian să intre în capcana care conţine puii au fost de aproximativ 30 de ori mai mari decât să intre în capcana goală", a mai spus DeVore. În contrast, „mormolocii nativi nu erau atraşi de pui, intrau în capcana goală sau în cea cu pui în mod aleatoriu", a mai explicat cercetătoarea. „Acest lucru a demonstrat că atracţia puternică faţă de stadiul vulnerabil al puiului, care ajută mormolocii canibali să-şi detecteze şi să-şi localizeze victimele a mormolocilor din Australia, nu este prezentă în aria nativă a lor".

O ripostă hotărâtă

Pentru a riposta, puii broaştelor invazive au pus la punct, dacă se poate spune aşa, o strategie de supravieţuire. Când cercetătorii au comparat timpul petrecut pentru dezvoltare a ouălor şi puilor, au descoperit că broaştele râioase invazive s-au dezvoltat mai rapid decât cele din gama nativă.

În ambele grupuri, „am descoperit că ghearele de broască de trestie din Australia s-au dezvoltat mai repede, adică au ajuns la stadiul de mormoloc invulnerabil în aproximativ patru zile, în timp ce ghearele din soiul nativ s-au dezvoltat în aproximativ cinci zile", a spus DeVore.

În plus, puii invazivi au avut un răspuns mai „plastic" sau mai flexibil decât puieţii din raza nativă atunci când era prezent un mormoloc canibal. Puii din Australia au fost „mai capabili să poată mirosi când canibalii sunt prin preajmă şi să accelereze de fapt dezvoltarea lor ca răspuns", a remarcat DeVore.

În timp ce aceste strategii au ajutat puii să supravieţuiască, ei au plătit pentru asta mai târziu. Cercetătorii au testat 1.190 de mormoloci pentru supravieţuire, dezvoltare, creştere şi plasticitate şi au descoperit că „cei care s-au dezvoltat mai repede ca ouă şi pui pentru a scăpa de canibalism s-au descurcat mai rău şi s-au dezvoltat mai lent la stadiul de mormoloci decât mormolocii din raiul nativ".

Spre dispariţie totală?

Şi atunci, canibalismul ar putea duce la dispariţie? Ar putea broaştele de trestie să se mănânce singure până la dispariţie? Probabil că nu, spune DeVore. „Broaştele australiene de trestie pot fi cel mai mare duşman al lor, dar nu vă aşteptaţi să dispară în curând", a spus cercetătoarea.

După ce au câştigat nutrienţi şi au limitat concurenţa, mormolocii canibali „se transformă în broaşte râioase mai repede şi la o dimensiune mai mare", a spus ea. Este chiar posibil ca aceste broaşte „de succes" să invadeze chiar mai rapid locuri noi din Australia.

„Vestea bună este că acest soi de canibalism poate controla creşterea populaţiei", este de părere DeVore. „Aşadar, deşi este puţin probabil ca broaştele de trestie să dispară, aceste comportamente canibale pot ajuta la reglarea abundenţei lor după invazie". *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

5 948427 000188 11

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ
TÂRGU-MUREŞ

„Sequoia" genealogic

Un studiu publicat la sfârşitul lunii februarie în prestigioasa revistă Science de către cercetătorii de la Institutul de date majore al Universităţii Oxford a făcut un pas important către cartografierea întregii relaţii genetice dintre oameni: o singură genealogie, care urmăreşte descendenţa noastră.

Mijloacele moderne de investigare măresc considerabil posibilitatea incitantă de a urmări originile diversităţii genetice umane pentru a produce o hartă completă a modului în care indivizii din întreaga lume sunt relaţionaţi între ei.

S-a construit un arbore genealogic uriaş pentru întreaga umanitate, care ilustrează istoria ce a generat variaţia genetică pe care o găsim astăzi. Această genealogie permite observarea modului în care secvenţa genetică a fiecărei persoane se raportează la fiecare dintre celelalte.

Regiunile genomice individuale sunt moştenite doar de la un părinte, fie mamă, fie tată, astfel încât ascendenţa fiecărui punct de pe genom poate fi considerată ca un copac. Grupul cunoscut sub numele de „secvenţă de arbori" sau „graf de recombinare ancestrală" leagă regiunile genetice înapoi, de-a lungul timpului, cu strămoşii la care a apărut pentru prima dată variaţia genetică. Se poate astfel estima când şi unde au trăit aceşti strămoşi. „Forţa" noii abordări constă în faptul că face foarte puţine presupuneri cu privire la datele de bază şi poate include mostre de ADN atât moderne, cât şi vechi.

Studiul a integrat date despre genomul uman modern şi antic din opt baze de date diferite şi a inclus un total de 3.609 secvenţe individuale de genom din 215 populaţii. Genomul antic include mostre găsite în întreaga lume, cu vârste cuprinse între 1.000 de ani şi peste 100.000 de ani.

Algoritmii au prezîs unde trebuie să fie prezenţi strămoşii comuni în arborii evolutivi, pentru a explica tiparele variaţiei genetice. Reţeaua rezultată conţinea aproape 27 de milioane de strămoşi.

„Practic, am construit un arbore genealogic uriaş, o genealogie pentru întreaga umanitate care modelează cât se poate de exact istoria care a generat toate variaţiile genetice pe care le găsim astăzi la oameni. Această genealogie ne permite să vedem cum se leagă secvenţa genetică a fiecărei persoane de celelalte, de-a lungul tuturor punctelor genomului", a explicat dr. Yan Wong, genetician evoluţionist la Big Data Institute şi unul dintre autorii principali ai studiului.

Totodată, în timp ce oamenii se află în centrul acestui studiu, metoda este valabilă pentru majoritatea vieţuitoarelor, de la urangutani la bacterii. Ea ar putea fi deosebit de benefică şi în genetica medicală, la separarea asocierilor adevărate dintre regiunile genetice şi boli de conexiuni false. care decurg din istoria noastră ancestrală comună.

Despre supe

Să vorbim corect!

La una dintre emisiunile de televiziune de largă popularitate, un cunoscut maestru al artei culinare ne asigura că substantivul „supă" vine din limba engleză, ţinând să adauge că „vine de la *supper*".

Ţinem să-i amintim maestrului că acest cuvânt este mai vechi în limba română decât crede domnia sa. De altfel, până la sfârşitul secolului trecut influenţele de acest gen erau, de obicei, de origine franceză sau germană. Acestea erau limbile studiate şi vorbite în saloane.

Studiul limbii engleze, în perioada interbelică, era privit ca un soi de excentricitate. Pe de altă parte, chiar în limba engleză cuvântul „supper" înseamnă „cină" nu „supă". Pentru supă au cuvântul „soup" care, ca şi în limba română, vine din limba franceză.

În engleză influenţa aceasta s-a manifestat aproape trei secole în timpul cuceririi normande când franceza a fost limbă oficială în Anglia.

Cum am spus-o şi altădată nu este engleza singura limbă de pe pământ care ne poate influenţa vocabularul. *(I.S.)*

Oraşul care arde de 60 de ani

Se ştie că pe Terra există destul de multe locuri unde se manifestă un fenomen natural spectaculos cunoscut sub denumirea populară de „foc viu". Despre ceva asemănător se poate vorbi în cazul unui oraş, care de şase decenii arde neîntrerupt, iar şansele ca procesul să înceteze în viitorul apropiat sunt, practic, nule.

Centralia este un oraş minier din Pennsylvania, în estul Statelor Unite, în zona căruia au fost săpate reţele extinse de galerii, pentru exploatarea cărbunelui. Aflat deasupra unor zăcăminte uriaşe de cărbune, formate în decursul a milioane de ani, a fost cândva un oraş prosper susţinut în mare parte de industria extracţiei cărbunelui. În luna mai a anului 1962, Consiliul orăşenesc a propus curăţarea gropii de gunoi din localitate dându-i foc. Focul de aici a declanşat în una dintre minele de cărbune un incendiu imposibil de stins cu mijloacele şi prin procedeele folosite la acel moment, deoarece arderile s-au extins la întregul complex al exploatării subterane vechi.

Pe de altă parte, în zona oraşului a crescut foarte mult nivelul monoxidului de carbon din aer, iar drumurile au crăpat şi s-au prăbuşit parţial, făcând imposibil accesul localnicilor. În aceste condiţii, guvernul SUA a decis să cumpere casele oamenilor şi să-i relocheze, dar o mică parte dintre locuitori au rămas continuându-şi viaţa în acest infern. Codul poştal al oraşului a fost anunţat oficial, astfel pecetluindu-se pentru Centralia statutul de „oraş fantomă".

Pe aria sa au rămas o biserică, patru cimitire, şase case şi o clădire municipală care adăposteşte un camion de pompieri. Destinul localităţii abandonate rămâne unul tragic şi pentru viitorul apropiat: experţii apreciază că subsolul Centraliei va arde încă cel puţin 100 de ani!

Apa, mai veche decât Pământul!

Controversa aparent ciudată şi iraţională legată de vechimea apei de pe Terra împarte comunitatea ştiinţifică în două, iar ipoteza îndrăzneaţă enunţată în titlu pare incredibilă.

Planeta noastră este singura planetă pe care o ştim ca având viaţă şi multă apă în stare lichidă. Materie fără de care nici viaţa, aşa cum o cunoaştem, nu ar fi posibilă.

De unde provine această apă? Noi cercetări arată că ea s-a aflat în Sistemul Solar înainte de formarea Pământului. Geochimistul Jérôme Aléon de la Muséum National d'Histoire Naturelle susţine că izotopii de apă descoperiţi într-un meteorit de la naşterea Sistemului Solar se potrivesc cu izotopii de apă găsiţi astăzi pe Pământ.

Anumite tipuri de meteoriţi pot acţiona ca nişte capsule ale timpului încă de la naşterea sistemului solar. O stea se naşte dintr-un nor de gaz şi praf care se prăbuşeşte sub propria sa gravitaţie, fenomen cunoscut ca prăbuşirea învelişului stelar primordial.

În acest mediu, materialul norului din jur este transformat într-un disc ce „hrăneşte" steaua în creştere şi rotaţie. Când procesul s-a încheiat, modulele rămase din acest nor formează restul sistemului acelei stele: planete, asteroizi, comete etc. Datarea radiometrică, arată că Pământul s-a format acum 4,54 miliarde de ani. Găsit în Kazahstan în 1962, Meteoritul Efremovka are caracteristici care datează de 4,57 miliarde de ani. Acest meteorit şi incluziunile sale străvechi, bogate în calciu şi aluminiu, au fost analizate de Aléon şi colegii săi, prin metode foarte avansate.

Se estimează că aproximativ în primii 200.000 de ani ai formării sistemului nostru solar şi înaintea formării „seminţelor" planetare, unul dintre cele două imense rezervoare de gaz solar a inclus şi o mare cantitate de apă asemănătoare celei de pe actuala Terra. De acolo, ea a devenit o parte esenţială din alcătuirea planetei noastre, având rol primordial în apariţia, menţinerea şi perpetuarea vieţii.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

De ce nu ne vizitează extratereștrii?

Extratereștrii sunt portretizați ca niște specii brutale, care vin pe Pământ să înrobească creaturile umane, dar realitatea ar putea fi cu totul diferită, susține un biofiziolog de la Universitatea Albany, New York.

Dr. Gordon Gallup afirmă că „tendințele violente și agresive ale ființei umane, de a se implica în războaie și nesfârșite conflicte sângeroase fac din noi o specie de paria, în ochii altor ființe inteligente din Univers".

Din acest motiv, extratereștrii care au capacitățile tehnologice necesare pentru a ne putea vizita refuză să o facă, temându-se de efectele unui asemenea contact. Dr. Gallup și-a prezentat argumentele într-o dezbatere deschisă, ale cărei documente au fost publicate de prestigioasa revistă Journal of Astrobiology, în această lună.

„Dacă există forme de viață inteligente în galaxie și dincolo de ea, ele ar putea considera ființele umane ca fiind extrem de periculoase. Poate de aceea avem exemple de atâtea observații de OZN-uri, dar niciun contact oficial până în prezent: extratereștii se mulțumesc să ne observe de la distanță, așa cum facem noi cu un leu, la grădina zoologică. Nimănui nu i-ar trece prin cap să depășească gardul despărțitor și să intre în cușca leului. În situația dată, noi suntem leul, iar extratereștrii sunt vizitatorii care se mulțumesc să ne studieze de la distanță. Acesta este motivul pentru care contactul nu se va face prea curând: oamenii constituie un risc prea mare pentru ca extratereștrii să vrea să se lase descoperiți", a declarat dr. Gallup.

Balcanatolia – continentul dispărut

Un continent străvechi, care se întindea cândva între Europa, Asia și Africa, a fost redescoperit, ca urmare a identificării unui vast depozit de fosile la Büyükteflek, în Turcia.

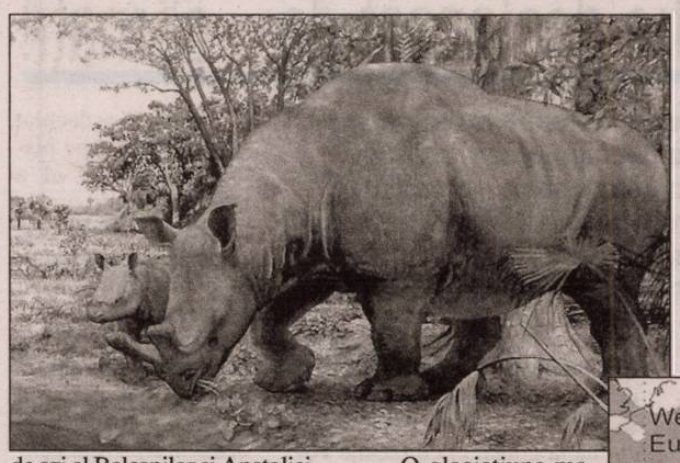

Datând de acum 35-38 milioane de ani, fosilele aparțineau unor animale astăzi dispărute, precum Brontotheres, specii care semănau cu rinocerii.

Cercetătorii sunt de părere că aceste animale trăiau pe un continent numit Balcanatolia, deoarece acoperea teritoriul de azi al Balcanilor și Anatoliei. În opinia lor, continentul ar fi permis mamiferelor asiatice să colonizeze Europa, acum aproximativ 34 de milioane de ani, suprimând speciile autohtone.

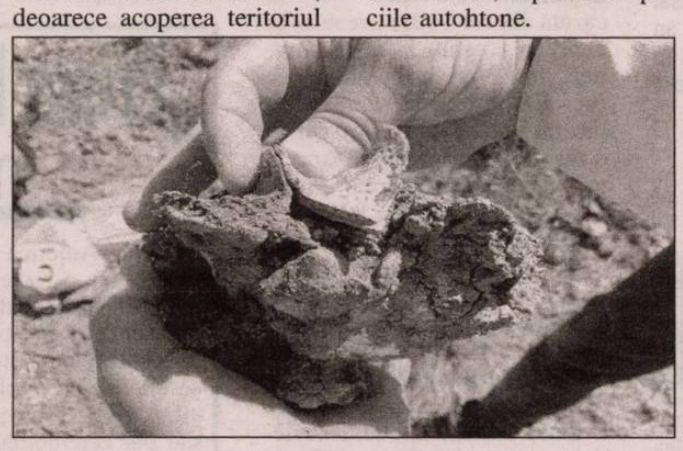

O glaciațiune majoră, survenită în urmă cu 34 de milioane de ani, a dus la formarea calotei glaciare antarctice, procesul ducând la o scădere a nivelului oceanului planetar și permițând Balcanatoliei să se conecteze cu vestul Europei.

Oamenii de știință estimează că timp de milioane de ani, în cursul erei Eocene, vestul Europei și estul Asiei au format două mase de uscat distincte, cu faune foarte diferite. La momentul tranziției dintre Eocen și Oligocen, acum circa 34 de milioane de ani, pe Pământ a avut loc o extincție în masă, numită Grande Coupure.

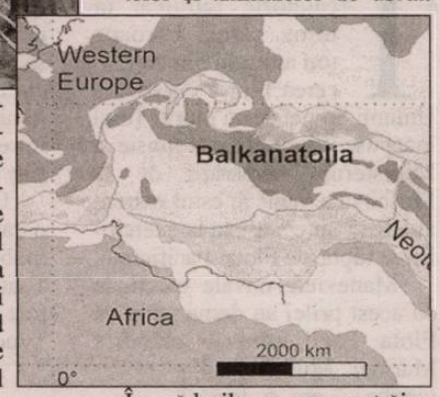

Atunci, peste două treimi din mamiferele care trăiau în Africa și peninsula Arabia au dispărut, din cauza răcirii globale, a scăderii rapide a nivelului mărilor și a invaziei mamiferelor asiatice. În Europa, schimbările masive de mediu au dus la o extincție în masă a organismelor marine, a plantelor și animalelor de uscat. În pădurile europene trăiau animale precum Palaeotheres, un grup dispărut de animale asemănătoare tapirilor, dar înrudite genetic cu caii de astăzi.

Asia era populată, în schimb, de o faună mult mai diversă, incluzând familii de mamifere mai puternice, care s-au impus și ai căror urmași trăiesc și astăzi.

Colonişti vegetarieni pe Marte

Ambițiosul antreprenor multimiliardar Elon Musk și-a făcut publice proiectele legate de colonizarea, înainte de jumătatea secolului, a planetei Marte. El a înființat în 2002 compania SpaceX, care ar putea pune bazele primei colonii umane sustenabile pe vecina noastră cosmică.

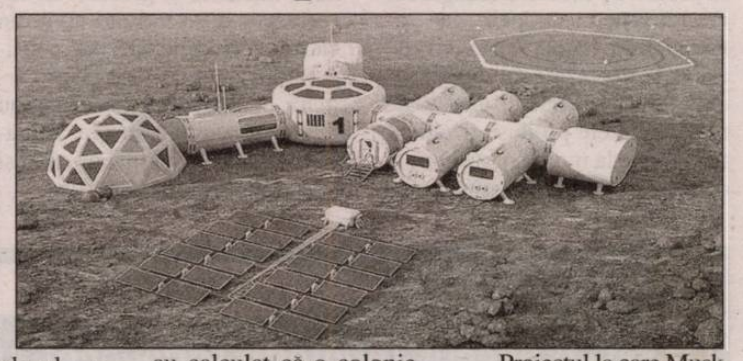

Miliardarul a oferit detalii despre viitoarea așezare marțiană, precizând că astronauții care vor ajunge acolo cu navetele lui spațiale vor trăi în domuri de sticlă și vor încerca să transforme, treptat, atmosfera planetei, cultivând fructe și legume în ferme hidroponice.

Primul survol al planetei Marte efectuat de racheta lui Musk, Starship, ar putea avea loc cel devreme în 2024. Experții au calculat că o colonie de circa 5.000 de oameni ar avea nevoie de o fermă de aproape 80 de hectare, dispusă pe patru niveluri, pentru a putea supraviețui.

Toate materialele de construcție necesare vor fi transportate tot de rachete ale SpaceX, dar primii coloniști marțieni vor fi nevoiți să se mulțumească exclusiv cu o dietă vegetariană, din cauza costurilor foarte mari pe care creșterea de animale domestice pentru hrană le-ar impune.

Proiectul la care Musk visează este unul grandios: el implică 5.000 de curse cu nave Starship, fiecare având la bord încărcături de 200 de tone, înainte ca hrana să fie produsă în ferme marțiene.

Structura necesară pentru a menține o suprafață de 80 de hectare presurizată, luminată și la temperatura optimă cântărește mii de tone, deci va fi necesară producerea rapidă de metale și materiale plastice din materialele existente în solul marțian, pentru o dezvoltare mai rapidă a coloniei.

Calculele arată că pentru a susține o colonie de 5.000 de persoane va fi necesar un nivel de energie electrică de 500 de megawați – suficientă pentru a alimenta cu electricitate 50.000 de locuințe pe Pământ.

Pe Lună, cu „autobuzul spațial"

Compania japoneză Toyota este una dintre cele mai cunoscute și mai apreciate producătoare de autoturisme din lume, dar se pare că nu se mulțumește cu această poziție, ci tinde și mai sus.

Nu doar la figurat, ci și la propriu: specialiștii companiei au anunțat începutul unei colaborări cu Agenția Japoneză de Explorare Spațială (JAXA), pentru producerea unui vehicul de explorare lunară care i-ar putea ajuta pe oameni să trăiască pe Lună încă din 2040.

Numit „Lunar Cruiser", după unul dintre cele mai performante modele ale companiei, Toyota Land Cruiser, vehiculul va putea permite unui echipaj de doi astronauți să trăiască și să lucreze pe Lună, în condiții de confort și siguranță, cel puțin două săptămâni, răstimp în care va străbate suprafața brăzdată de cratere a satelitului nostru natural.

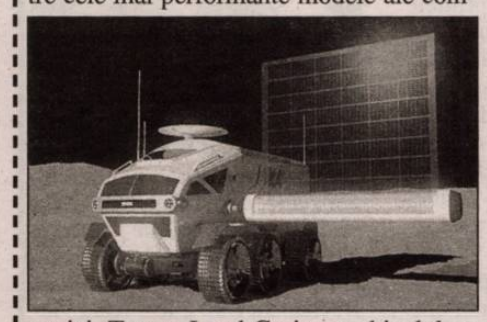

Chiar și cu cantitatea limitată de energie care poate fi transportată pe Lună, Lunar Cruiser ar putea avea o rază de acțiune de peste 10.000 km. Un startup din Tokyo, Gitai Japan, a dezvoltat deja un braț robotic care va putea fi atașat la Lunar Cruiser, pentru a putea preleva probe de sol, dar și a repara eventualele avarii produse vehiculului de pe terenul accidentat.

„Ne bucurăm că prin proiectul lunar ne putem extinde misiunea noastră dintotdeauna, aceea de a ne servi clienții. Luna deține resurse valoroase pentru pământeni și trimiterea de vehicule acolo ar putea facilita exploatarea acestor vehicule", a declarat conducătorul proiectului, inginerul Shinichiro Noda.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Al Treilea Război Mondial, la un pas să fie declanşat de... cârnaţi!

În februarie 1981, planeta a fost extrem de aproape de un conflict nuclear, în urma unui incident bizar şi despre care s-a vorbit atunci foarte puţin – detaliile în privinţa acestui incident aveau să iasă la iveală mult mai târziu, după încheierea Războiului Rece.

Totul a avut la bază o călătorie fatidică, în urma căreia aproape toţi amiralii din conducerea Flotei Pacifice a Uniunii Sovietice au murit. Totul începuse triumfal: o comisie a Ministerului Apărării de la Moscova a venit în estul extrem al URSS spre a asista la exerciţiile de luptă ale Flotei Pacificului.

Manevrele navale efectuate cu acest prilej au demonstrat că Flota Pacificului – mândria Marinei Militare sovietice – era o forţă excelent pregătită, capabilă să facă faţă oricărei înfruntări cu „inamicii imperialişti". Drept răsplată, amiralii acesteia au fost invitaţi de conducerea armatei sovietice la o agapă la Leningrad (actualul Sankt-Petersburg). Neavând acces, în ciuda funcţiilor şi salariilor mari, la o mulţime de produse de lux şi nici chiar la bunuri de larg consum, amiralii din Flota Pacificului s-au grăbit să profite de ocazie. Leningradul era un oraş cosmopolit, iar nomenclatura locală beneficia de acces la magazine cu circuit închis, unde se puteau găsi toate mult râvnitele produse occidentale, haine la modă, parfumuri şi delicatese. Amiralii şi-au adus cu ei şi soţiile şi, după câteva zile petrecute în oraşul întemeiat de Petru cel Mare, s-au pregătit să se întoarcă acasă. Evident, nu cu mâna goală, ci cu bagaje voluminoase, inclusiv cu baxuri întregi de cârnaţi, brânzeturi fine şi alte bunuri.

Comandantul Flotei a cumpărat chiar şi un set complet de mobilier, pentru a-l duce acasă. Toate aceste „mici târguieli" au fost puse în cala aceluiaşi avion Tupolev Tu-104 care îi adusese

pe amiralii la Leningrad. Aparatul era foarte vechi, fiind al doilea exemplar construit din această serie, cu care sovieticii se mândreau foarte mult, dar despre care piloţii şopteau că ar fi o aeronavă instabilă şi greoaie. El fusese scos din serviciul civil din cauza vechimii, dar era considerat încă apt de zbor pentru armată. Militarii de pe aeroport au înghesuit cumpărăturile amiralilor, dar nu şi cel mai eficient şi mai corect echilibrate.

Avionul a decolat cu greutate de pe pista înzăpezită – el a avut nevoie de o cale de rulare mult mai lungă decât a celorlalte avioane din acea zi, tocmai din cauza greutăţii excesive de la bord. Pilotul a înălţat aparatul spre plafonul de nori, a urcat lent şi deodată a pierdut controlul. Potrivit martorilor oculari, avionul s-a îndreptat cu botul direct în jos, s-a rotit pe o parte şi s-a înfipt în pământ, „ca o cruce căzută din cer", cum aveau să se exprime aceştia şi s-a transformat într-o uriaşă minge de foc. Nu au existat supravieţuitori printre cei 44 de pasageri şi 6 membri ai echipajului. Aproape toată conducerea Flotei Pacificului a murit pe loc.

Prin comparaţie, în toate războaiele de până atunci, URSS pierduse doar patru amirali. Fiindcă nu puteau accepta că accidentul de pe aeroportul leningrădean Puşkin ar fi fost provocat de lăzile cu cârnaţi cu care avionul era ticsit, liderii sovietici au dat vina pe un sabotaj american. Toate forţele armate ale URSS au fost puse în stare de alertă şi omenirea s-a aflat în pragul apăsării butonului nuclear. Dar, după câteva dialoguri tensionate cu americanii şi primirea raportului secret privind accidentul, conducerea sovietică a înţeles care fusese adevărata cauză, a preferat să o treacă sub tăcere şi să considere totul un accident nefericit.

Fotodocument

Biserica pe roţi

Popularitatea legendarului Ford Model T, apărut în anii 1920 în America, a fost atât de mare, încât autovehiculul a început să primească tot felul de întrebuinţări bizare. Un reverend din New York, Brandford Clarke, şi-a transformat maşina într-o biserică pe roţi – după cum se poate vedea şi în acest instantaneu fotografic – şi a început să colinde cu ea ţara, pentru a-i aduce pe compatrioţii lui pe calea credinţei.

„Prima Doamnă a Americii" – o meserie foarte grea

Deşi America nu a avut până acum o femeie preşedinte, soţiile preşedinţilor americani au jucat roluri importante în mandatele acestora. În timp ce unele s-au implicat în activităţi educaţionale, umanitare sau pur ceremoniale, altele au fost foarte interesate de politică, fiind considerate chiar „creierul" de la Casa Albă.

Meseria de „Primă Doamnă" nu este atât de frumoasă şi de atrăgătoare pe cât pare, pentru că soţiile preşedinţilor sunt adesea confruntate cu situaţii nu tocmai plăcute.

◆ De pildă, într-un interviu acordat jurnalistei Ellen DeGeneres, Michelle Obama, soţia fostului preşedinte Barack

Obama, mărturisea că abia a aşteptat să revină în „viaţa civilă", pentru a putea merge cu geamurile de la maşină deschise. Timp de opt ani, în toate deplasările, ea stătuse doar pe bancheta din spate a limuzinii prezidenţiale, fără să aibă voie să deschidă geamul, din raţiuni de securitate.

◆ Chiar dacă poziţia lor este publică şi aduc mari servicii naţiunii americane şi imaginii SUA în lume, primele doamne nu sunt remunerate, precum soţii lor, pentru această funcţie. Ele au asigurată doar cazarea la Casa Albă, dar trebuie să-şi plătească singure vacanţele, toaletele, mâncarea şi cazările la hoteluri – atunci când nu-l însoţesc pe preşedinte într-o vizită oficială. Totuşi, multe dintre ele au apelat la subterfugiul acceptării unor creaţii vestimentare de firmă, în numele guvernului american – aşa a procedat, de pildă, Michelle Obama.

◆ Supravegheate permanent şi păzite de o armată de agenţi secreţi, primele doamne ale Americii primesc denumiri codificate din partea acestora. Eleanor Roosevelt era numită Rover, Nancy Reagan – Rainbow, Jackie Kennedy – Lace, Pat Nixon – Starlight, Michelle Obama – Renaissance, iar Melania Trump – Muse.

◆ Deşi, cum am amintit, primele doamne pot accepta daruri, acestea nu pot depăşi anumite sume, stabilite clar prin Legea „eticii în guvernare", din 1978. Dacă sumele sunt mai mari, ele trebuie să plătească administraţiei americane diferenţa de preţ.

◆ Există o tradiţie nescrisă a dedicării primelor doamne către cauze sociale, menite să îmbunătăţească vieţile cetăţenilor americani. Astfel, Dolley Madison i-a ajutat pe orfani, Mary Todd Lincoln şi-a dedicat eforturile sclavilor eliberaţi, Betty Ford a militat pentru prevenirea cancerului de sân, Michelle Obama i-a încurajat pe copii să mănânce sănătos, iar Melania Trump a pledat pentru descurajarea bullying-ului în şcoli.

◆ În general, sintagma „Primă Doamnă" se referă la soţia preşedintelui SUA. Dar în istorie au fost cazuri în

Preşedintele James Buchanan şi nepoata sa

care rolul a fost deţinut de alte persoane. Preşedintele Martin Van Buren, care era văduv, a ales-o ca Primă Doamnă pe nora lui. Preşedintele James Buchanan, care a fost toată viaţa burlac, a ales-o pe nepoata lui pentru acest rol.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

17 martie 1536

S-a născut Toyotomi Hideyoshi, unificatorul Japoniei

Fiul unui ţăran sărac din provincia Owari, Hideyoshi şi-a părăsit casa părintească de la o vârstă fragedă, devenind paj la curtea unui daimyo (baron feudal) din provincia Totomi, fapt ce i-a permis să primească o educaţie de care altfel nu ar fi avut parte. După ce a împlinit vârsta maturităţii, a îmbrăţişat cariera armelor, punându-se în slujba temutului lider Oda Nobunaga, care provenea tot din Owari.

Curajul, inteligenţa şi nu în ultimul rând manierele lui rafinate l-au ajutat să devină samurai şi în această calitate l-a urmat cu o credinţă oarbă pe stăpânul lui. Când acesta a început, în 1568, campania sa de cucerire a centrului Japoniei, Hideyoshi i-a fost cel mai fervent susţinător. În 1582 Oda Nobunaga s-a sinucis pentru a nu cădea în mâinile unor nobili rebeli, conduşi de Akechi Mitsuhide. Aflat departe de stăpâ-

nul lui, în vestul ţării, Hideyoshi a încheiat pacea cu inamicul pe care-l asedia, un daimyo puternic pe nume Mori Terumoto, şi s-a îndreptat către Mitsuhide, spre a răzbuna moartea lui Nobunaga.

După ce l-a ucis pe acesta în bătălia de la Yamazaki, Hideyoshi a insistat ca unul dintre nepoţii lui Nobunaga să preia funcţia de lider suprem al familiei Oda. De fapt, puterea reală i-a revenit lui şi Hideyoshi a făcut tot posibilul pentru a continua eforturile fostului său stăpân de unificare a Japoniei, după două secole de războaie civile. În 1585, el a fost numit de împărat kampaku (cancelar), iar mai târziu dajo-daijin („mare sfetnic" sau prim-ministru). Cu ajutorul unui alt important samurai, Tokugawa Ieyasu, şi-a învins pe rând rivalii şi a definitivat opera de unificarea ţării. Măsurile luate de el în calitate de lider de facto al Japoniei (şi în primul rând aşa-numita katana kari – „vânătoarea de săbii", adică interzicerea dreptului fermierilor, negustorilor şi călugărilor de a purta arme) au adus pacificarea acesteia.

De asemenea, a stabilit reguli ferme pentru delimitarea castelor japoneze, a desfiinţat vămile interne şi a încurajat exploatarea mineralelor. A căutat să cucerească peninsula coreeană, ca prim pas dintr-un proiect mai vast, care viza China, Filipinele şi India, dar rezultatele dezamăgitoare ale invaziei i-au provocat o mare supărare şi i-au agravat starea de sănătate, deja şubredă după îndelungaţii ani de campanii. A murit în 1598, puterea fiind preluată de aliatul lui, Ieyasu.

E bine de știut

Ne dorim un sistem imunitar puternic care să ne facă mai puțin vulnerabili în fața inamicilor sănătății. S-a dovedit științific că vitaminele C, A, E, omega 3, fibrele, zincul și seleniul, alături de somnul odihnitor și mișcarea zilnică sunt combinația perfectă care susține un sistem imunitar puternic.

Așadar, corpul are nevoie de ***vitamina C*** să se regenereze și să mențină o piele sănătoasă și frumoasă, care este prima linie de apărare în prevenirea bolilor și infecțiilor. Vitamina C este esențială în producerea de globule albe și de anticorpi care luptă împotriva infecțiilor. Este, de asemenea, un antioxidant puternic care ajută la protejarea

Imunitate puternică

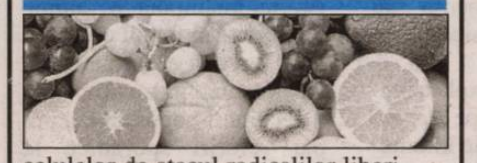

celulelor de atacul radicalilor liberi. Fructele (grepfrutul, kiwi, mango, papaya, zmeura, mandarinele), dar și unele legume (broccoli, ardeiul gras, pătrunjelul) sunt furnizorii de bază de vitamina C pentru organism.

Vitamina E este deosebit de importantă pentru buna funcționare a sistemului imunitar. Uleiul din germeni de grâu, semințele și uleiul de floarea-soarelui, migdalele, nucile și alunele sunt surse sigure de vitamina E.

Seleniul este esențial pentru un răspuns imunitar mai puternic și pentru lupta împotriva infecțiilor. Mai mult, seleniul poate reduce riscul apariției anumitor tipuri de cancer. Cele mai bune surse alimentare de seleniu sunt fructele de mare, tonul, scoicile și crevetii.

E bine de știut că și ***zincul*** este un mineral important pentru un sistem imunitar sănătos. Zincul este necesar pentru a produce și activa anumite tipuri de globule albe care luptă împotriva infecțiilor. Alimentele bogate în zinc sunt stridiile, crabii, carnea de vită și legumele verzi. Iată cum vă puteți consolida sistemul imunitar, piatra de temelie a sănătății.

Dr. ANDY ANDREI

Lecții de nutriție

Capcanele alimentelor sănătoase

Moderația este unul dintre principiile de bază pe care trebuie să le aplicăm în toate planurile vieții, nu numai în ceea ce privește dieta, ne amintește dr. nutriționist Laura Ene.

Nici alimentele sănătoase nu trebuie să facă excepție de la regula moderației. Dacă exagerați cu cantitățile sau dacă faceți alegerile nepotrivite, și acestea vă pot crea neplăceri.

Probabil că nu există persoană care să nu își fi propus să mănânce mai multe legume. Așa cum auziți tot timpul, cele cu frunze verzi, cum ar fi spanacul, se clasează printre cele mai recomandate. Nu și în cazul în care suferiți de pietre la rinichi, pentru că oxalații din compoziția verdețurilor favorizează formarea acestora. În unele situații, nu sunt indicate mai mult de 40-50 de miligrame de oxalați pe zi. De aceea, este util să știți că jumătate de ceașcă de verdețuri poate avea aproape 10 miligrame.

Peștii sunt bogați în proteine, au un conținut scăzut de grăsimi saturate și

se remarcă prin grăsimile benefice. Din păcate, peștii oceanici pot conține mercur. Aceasta este o problemă pentru oricine, dar mai ales pentru femeile gravide, din cauză că poate afecta serios sistemul nervos al bebelușului. Ideal ar fi să vă orientați către peștii de apă dulce și să evitați peștii oceanici de talie mare, precum tonul.

Grepfrutul nu se împacă deloc bine cu medicamentele prescrise pentru reducerea valorilor colesterolului, și nici cu cele de subțiere a sângelui. Acest fruct poate determina organismul să absoarbă mai multă substanță din medicamente decât în mod obișnuit, ceea ce poate duce la efecte secundare.

Nucile de Brazilia conțin seleniu, un nutrient pe care organismul este cât se poate de fericit să îl primească. Dar... numai aproximativ 55 de micrograme de seleniu pe zi sunt benefice. Iar o singură nucă de Brazilia are chiar ceva mai mult. Prea mult seleniu poate provoca diaree, greață, erupții cutanate, căderea părului. Efectele mai grave ale excesului pot fi problemele de respirație, insuficiență cardiacă sau renală. Limitați-vă la 4 nuci de Brazilia o dată și nu le transformați într-o gustare zilnică.

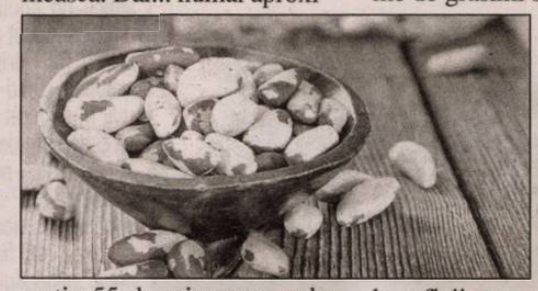

Uleiul de măsline este recunoscut ca una dintre sursele de grăsimi benefice.

Dar, chiar și cele mai bune alimente conțin calorii. De aceea, uleiul trebuie picurat, nu turnat! O lingură pe zi ar trebui să fie suficient. Dacă exagerați, ați putea avea de câștigat... în greutate, nu în sănătate.

Din ce în ce mai mulți oameni au început să înlocuiască uleiul de floarea-soarelui sau chiar pe cel de măsline cu ***uleiul de cocos.*** Mulți nutriționiști sunt însă sceptici pentru că uleiul de nucă de cocos conține și grăsimi saturate. Ideal este să nu mâncăm mai mult de 13 grame de grăsimi saturate pe zi. Țineți cont, așadar, că o singură lingură de ulei de cocos conține nu mai puțin de 11 grame.

Indiferent cât de multe beneficii v-ar aduce un anumit aliment, nu îl consumați niciodată în exces. Simplificați-vă misiunea punându-vă tot timpul în farfurie o varietate de legume, fructe, proteine și cereale integrale. Între timp, nu uitați să faceți mișcare.

Gastronomice

Salată de andive cu maioneză

2 andive, 2 gălbenușuri, 200 ml ulei, o lingură muștar, 2 linguri smântână, 100 g brânză.

Din gălbenușuri, ulei și muștar se face o maioneză, iar la urmă se adăugă smântâna și brânza rasă. Andivele se taie mărunt, se pun într-un bol iar deasupra se adaugă maioneza.

Supă-cremă de legume

1 morcov, o ceapă, 1 pătrunjel, o țelină mică, 1 gogoșar, 2 cartofi mari, 200 g smântână, o legătură pătrunjel verde, sare, piper, 50 g unt, crutoane.

Cartofii se curăță și se fierb în apă și sare. Zarzavaturile se curăță, se taie cubulețe și se pun la fiert în 3 litri de apă cu sare. După ce au fiert toate legumele, se pasează, iar piureul rezultat se subțiază, după gust, cu zeama în care au fiert zarzavaturile. Se dă gust de sare, piper și se adăugă untul. Se drege cu smântână. Deasupra se pune pătrunjelul tocat fin și se servește cu crutoane.

Macrou cu legume

1,2 kg macrou, 1 morcov, o țelină, 1 pătrunjel, o ceapă, 3 căței de usturoi, 1 ardei gras, 2 cartofi, 3 roșii, 100 ml ulei, 150 ml vin alb.

Peștele se curăță, se spală, se stropește cu puțin oțet și se sărează, apoi se lasă să stea o jumătate de oră. În tavă se pune ulei, apoi legumele curățate, spălate și tăiate julien. Se clătește peștele de sare și oțet și se pune peste zarzavat. Se taie roșiile rondele, se pun deasupra, se toarnă vinul și se dă la cuptor pentru o oră.

Prăjitură cu nucă

250 g unt, 3 ouă, 200 g zahăr, 500 g făină, 1 praf de copt, 4 linguri gem, 150 g nuci, mirodenii.

Se freacă untul spumă cu zahărul, se adăugă gălbenușurile și praful de copt, apoi făina, frământând un aluat tare care se ține la frigider 2-3 ore. Într-o tavă tapetată cu unt și făină, se rad două treimi din aluat, deasupra se pun albușurile bătute spumă și amestecate cu gemul și nuca. Peste albuș se rade restul de aluat, apoi se dă la cuptor.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseții

Măști miraculoase

Un ten fin, fără imperfecțiuni, bine hidratat presupune să folosiți cu regularitate măștile potrivit fiecărui tip de ten.

Sebumul în exces, specific tenului gras, punctele negre, petele sau iritațiile dispar cu ajutorul mușețelului. Se face o infuzie de mușețel cu care se șterge obrazul de 2-3 ori pe zi. Proprietățile antibacteriene și calmante îl fac și un demachiant foarte eficient. Pentru o hidratare bună a tenului sunt recomandate cremele cu extract de mușețel.

E bine de știut că infuzia de păpădie atenuează pistruii. Se aplică de 3-4 ori pe săptămână.

Tenul gras mai poate beneficia și de o mască din castravete, care elimină surplusul

de sebum și argilă verde, care curăță porii. Se amestecă o jumătate de castravete, 2 linguriță de miere, o lingură de argilă verde și 2 linguri de lapte. Pasta obținută se aplică pe față și se lasă să acționeze 20 de minute, apoi se îndepărtează cu apă călduță. Se recomandă să se folosească de două ori pe săptămână.

Mierea redă fermitatea obrazului și hidratează în profunzime, fiind bogată în vitamine și aminoacizi. Sursă importantă de antioxidanți, poate fi folosită în prepararea unor măști pentru a preveni îmbătrânirea prematură a tenului. De asemenea, tratează acneea. Cea mai simplă mască presupune combinarea unei linguriță de miere cu puțin lapte.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Un mare pas spre înţelegerea OZN

Luna decembrie 2021 a tranşat în sfârşit disputa dintre Congres şi Pentagon în privinţa structurii guvernamentale SUA care se va ocupa de fenomenele aeriene neidentificate (UAP), adică de fenomenul OZN. Grupului AOIMSG propus de Pentagon în memorandumul Hicks din 23 noiembrie, i s-au opus mai multe iniţiative parlamentare. Acestea s-au coagulat într-un text legislativ, promovând înfiinţarea „Oficiului de Supraveghere şi Rezolvare a Anomaliilor" (ASRO).

Prima iniţiativă parlamentară importantă, încă în vara lui 2021, fusese cea a reprezentantului Ruben Gallego. Ea a fost urmată, pe 4 noiembrie, de un amendament, mult mai substanţial, al senatoarei Kirsten Gillibrand, amendament rapid co-sponsorizat de senatorul Marco Rubio, cel care iniţiase, în 2020, textul de lege care a obligat Pentagonul să producă, pe 25 iunie 2021, Raportul Preliminar privind fenomenele aeriene neidentificate, raport care a schimbat perspectiva în ceea ce priveşte modul în care fenomenele anormale au fost investigate la cel mai înalt nivel. Reamintesc că dintre cele 144 de cazuri UAP investigate, 143 nu au putut fi explicate, iar 80 dintre ele au implicat date obţinute simultan de la mai mulţi senzori.

Propunerea lui Gillibrand s-a bazat pe un set de mandate legate de UAP, care au fost încorporate anterior în proiectul versiunii Camerei a Legii de autorizare a apărării naţionale pentru anul fiscal 2022 (National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2022 – NDAA) de către congresmanul Ruben Gallego, preşedintele Subcomisiei de informaţii şi operaţiuni speciale al Comisiei pentru servicii armate a Camerei. Acest proiect de lege a trecut prin Camera Reprezentanţilor, fără nicio contestare a textului UAP al lui Gallego, pe 23 septembrie 2021.

Coordonarea eforturilor

Noul text negociat, inclus în NDAA, conţine majoritatea, dar nu toate, componentele majore ale Amendamentului Gillibrand-Rubio. Senatorul Kirsten Gillibrand, care face parte din comisiile de servicii armate şi de informaţii, şi-a prezentat amendamentul pe 4 noiembrie 2021. Amendamentul lui Gillibrand a fost rapid co-sponsorizat de senatorul Marco Rubio. Senatorii Martin Heinrich, Roy Blunt şi Lindsey Graham, au devenit curând co-sponsori. În felul acesta, analiştii vorbeau de un text „Gillibrand-Rubio-Gallego" (GRG).

Textul GRG îi cere Secretarului Apărării ca, împreună cu Directorul Informaţiilor Naţionale (DNI), să înfiinţeze o entitate dedicată coordonării eforturilor Departamentului Apărării şi a Comunităţii de Informaţii în a culege date şi de a studia misterele fenomenelor aeriene neidentificate (UAP). Proiectul de lege nu dictează exact unde trebuie amplasat acest birou coordonator, dar precizează că acesta trebuie să fie „în cadrul unei componente a Biroului Secretarului Apărării sau în cadrul unei organizaţii comune a Departamentului Apărării şi Biroului Directorului de Informaţii naţionale."

Cele mai puternice elemente ale Amendamentului Gillibrand-Rubio au supravieţuit sesiunilor de negocieri cu uşile închise dintre Cameră şi Senat, în ciuda încercărilor unor elemente ale birocraţiei Pentagonului de a le deraia. Cu toate acestea, în timpul negocierilor, s-a renunţat la o prevedere care ar fi creat un comitet consultativ de 25 de membri, inclusiv 20 de membri numiţi din listele transmise de Academiile Naţionale, grupuri private orientate spre ştiinţă (cum ar fi Proiectul Galileo şi Coaliţia Ştiinţifică pentru Studii UAP) sau NASA. Dar printre funcţiile biroului central UAP s-au păstrat următoarele: „Dezvoltarea procedurilor de sincronizare şi standardizare a colectării, raportării şi analizei incidentelor, inclusiv a efectelor fiziologice adverse, privind fenomenele aeriene neidentificate în cadrul Departamentului Apărării şi comunităţii de informaţii... Evaluarea legăturilor dintre fenomenele aeriene neidentificate şi guvernele străine adversare, alte guverne străine sau actori nestatali.... Evaluarea ameninţării pe care astfel de incidente o prezintă pentru Statele Unite... Coordonarea cu alte departamente şi agenţii ale Guvernului Federal, la modul adecvat, inclusiv cu Administraţia Federală a Aviaţiei, cu NASA, cu Departamentul pentru Securitate Internă, cu Administraţia Naţională Oceanică şi Atmosferică şi cu Departamentul pentru Energie...

Coordonarea cu aliaţii şi partenerii Statelor Unite, după caz, pentru a evalua mai bine natura şi amploarea fenomenelor aeriene neidentificate."

Vor exista şi „organizaţii de linie" pentru a conduce aspectele operaţionale ale investigaţiilor UAP. Ele vor avea capacitatea „de a răspunde rapid şi de a efectua investigaţii pe teren ale incidentelor UAP". Va trebui elaborat şi un „plan ştiinţific pentru a dezvolta şi testa, pe cât posibil, teorii ştiinţifice care să ţină seama de caracteristicile şi performanţa fenomenelor aeriene neidentificate care depăşesc stadiul cunoscut în ştiinţă sau tehnologie".

Pe 9 decembrie, Legea conţinând amendamentul Gillibrand a fost adoptată de Camera Reprezentanţilor cu 363 de voturi împotriva a 70 (vot nominal), deci cu 83% din voturi favorabile.

În acest context, doamna Gillibrand a declarat: „Eforturile noastre de securitate naţională se bazează pe supremaţia aeriană, iar aceste fenomene (UAP) reprezintă o provocare pentru dominaţia noastră asupra aerului. A rămâne înaintea observaţiilor UAP este esenţială pentru a ne menţine avantajul strategic şi pentru a ne menţine naţiunea în siguranţă... Amendamentul meu va înfiinţa un birou oficial care să raporteze şi să răspundă UAP-urilor şi care să ne ofere capacităţile ştiinţifice necesare pentru a urmări şi a partaja date, a investiga observaţiile şi a dezvolta un răspuns la această ameninţare de securitate în creştere. Statele Unite au nevoie de un efort coordonat pentru a prelua controlul şi a înţelege dacă aceste fenomene aeriene aparţin unui guvern străin sau sunt cu totul altceva. Sunt mândră că am lucrat alături de congresmanul Gallego pentru a include acest amendament care va ajuta la eliminarea stigmatizării din jurul UAP, la protejarea naţiunii noastre şi la menţinerea în siguranţă a celor care servesc."

Interese de securitate

„A ne proteja interesele de securitate naţională înseamnă să ştim cine şi ce zboară în spaţiul aerian al SUA. În prezent, sistemul nostru de urmărire şi identificare a UAP-urilor este împrăştiat în Departamentul Apărării şi în alte departamente şi agenţii ale guvernului federal", a spus Gallego. „Pe baza briefing-urilor pe care le-am primit în calitate de preşedinte al Subcomisiei pentru informaţii şi operaţiuni speciale, cred cu fermitate că Departamentul Apărării şi Comunitatea de informaţii trebuie să se unească şi să creeze o structură permanentă, sincronizată, pentru a colecta şi analiza datele UAP. Sunt încântat că amendamentul pe care l-am introdus alături de senatorul Gillibrand a fost inclus în versiunea finală a NDAA."

Gallego a detaliat aceste teme într-un interviu, la Hill TV, postat pe 14 noiembrie 2021. Vorbind despre ceea ce vede ca eşecul comunităţilor militare şi de informaţii de a aduce un control coordonat şi susţinut pentru problema OZN-urilor, Gallego a spus: „Cred că, de fapt, mai mult decât orice altceva este o problemă culturală. Deoarece nu am tratat niciodată UAP-urile ca pe o problemă serioasă, nimeni nu vrea să fie cunoscut drept „generalul OZN", nu-i aşa? Sau să fie persoana care este directorul de informaţii despre OZN. Pentru că asta practic îţi stabileşte calea carierei în armată... Şi aşa, toată lumea o evită. Toată lumea evită subiectul. Politicienii evită subiectul. Aşa că toată lumea se cam plimbă în cerc şi spune: „Omule, e ceva acolo, dar nimeni nu vrea să facă nimic în privinţa asta".

Pe 15 decembrie, şi Senatul SUA a votat, cu 88 de voturi pentru şi 11 împotrivă, Actul de Autorizare a Apărării Naţionale (NDAA), care include amendamentul Gillibrand-Rubio privind OZN-urile. Iar pe 27 decembrie 2021, preşedintele Joe Biden a semnat Legea NDAA, inclusiv prevederile de anvergură legate de OZN.

În consecinţă, în termen de 180 de zile de la această dată, secretarul apărării Lloyd Austin şi directorul de informaţii naţionale Avril Haines trebuie să stabilească un „birou, structură organizaţională şi autorităţi, pentru a aborda fenomenele aeriene neidentificate". Biroul UAP va emite rapoarte anuale neclasificate cu privire la UAP, care vor fi făcute publice. Opt comisii desemnate ale Congresului vor primi versiuni mai lungi, clasificate ale acestor rapoarte, iar şase dintre aceste comisii vor primi, de asemenea, briefinguri clasificate de cel puţin două ori pe an.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Dinozaurii – o dilemă contemporană

Evoluţionismul şi teoriile ştiinţifice referitoare la succedarea în timp a speciilor lumii animale şi vegetale plasează existenţa celor mai mari creaturi care ar fi populat vreodată Terra în urmă cu circa 150 de milioane de ani. Ulterior, ar fi survenit o extincţie în masă, ale cărei origini a fost atribuită de savanţi ciocnirii Pământului cu un asteroid imensa sau unei erupţii vulcanice catastrofale.

Cum se poate explica faptul că în locuri de pe planetă despărţite de mii de kilometri s-au descoperit desene, sculpturi şi figurine antice care reprezintă exact creaturi de mari dimensiuni?

În mod uimitor, acestea par să arate imagini cu dinozauri şi sunt atât de precise încât ne întrebăm dacă oamenii din vechime au văzut dinozauri vii. Sau dacă aceste artefacte elaborate vor să pună sub semnul întrebării teoriile despre vârsta Pământului şi animalele preistorice.

Cel mai mare complex religios din lume, Angkor Wat, din Cambodgia, a fost construit în secolul al XII-lea, ca un templu hindus în cinstea lui Vishnu (al doilea zeu aparţinând trinităţii hinduse), dar mai târziu a devenit templu budist. Ta Prohm, un templu de pe situl Angkor Wat, include o sculptură ciudată, care a atras atenţia, părând că reprezintă un stegozaur. Sculptura este o vedere laterală a animalului şi arată o serie de plăci pe spatele acestuia, aproape în acelaşi mod care a fost reconstituit animalul preistoric de către paleontologi.

Cei care nu susţin ideea subliniază însă o asemănare cu corpul unui rinocer, mai degrabă decât un stegozaur şi teoretizează că includerea plăcii din spate nu a fost altceva decât un stil artistic din partea sculptorului.

În statul american Utah se află un monument numit Natural Bridges, în vecinătatea unuia dintre aceste poduri de stâncă fiind descoperite petroglife şocante prin câteva reprezentări zoomorfe. Atribuite enigmaticei populaţii anasazi, care a trăit aici aproximativ între anii 400 şi 1500 (descendenţii săi din zilele noastre sunt hopi, pueblo şi zuni), imaginile respective includ silueta foarte clar conturată a unei specii de dinozauri care au dispărut în urmă cu 65 de milioane de ani.

Sculptura unui stegozaur din Angkor Wat

Contestatarii ideii unei reprezentări de animal preistoric întâmpină o anume dificultate în faptul că, tot în Utah, au fost excavate fosile ale acestuia. În tradiţia orală a vechiului popor anasazi apar referiri sporadice la creaturi mitice cu aceeaşi înfăţişare.

La alte mii de kilometri depărtare de vestigiile nord-americane, pe teritoriul Irakului de astăzi, se cunoaşte faptul că printre artefactele comune se numărau sigiliile cilindrice, folosite de toată lumea, de la membrii familiilor regale până la sclavi, în tranzacţiile de afaceri şi trimiterea corespondenţei.

Ele se pare că îşi au originea în neoliticul târziu (circa 7600-6000 î.Chr.) în regiunea Siriei moderne. Fabricate din piatră semipreţioasă sau metal, serveau drept semnătură personală, prin rulare pe argila umedă a documentului, ca semnătură oficială obligatorie.

În general, imaginile reprezentau preoţi, simboluri vegetale, animale comune sau elemente cosmice. Totuşi, pe unul dintre sigilii apar doi dinozauri aparţinând genului Diplodocus *(foto sus)*, cu gâturile „împletite" în mod aproximativ asemănător cu cele ale girafelor care se luptă. Frapaţi de şocanta imagine, paleontologii au analizat detaliile figurilor şi au găsit similitudini inexplicabile cu cele ale craniilor preistorice găsite până în prezent.

Oare este posibil ca mesopotamienii antici să fi întâlnit dinozauri vii în urmă cu „numai" câteva milenii? Sau nativii precolumbieni din actualul Mexic, care au modelat din lut figurinele Acambaro? Sau artizanii pietrelor de andezit sculptate Ica, din Peru? Sunt doar câteva întrebări ridicate de existenţa unui numitor comun: imagini de dinozauri realizate de oameni în urmă cu câteva mii de ani.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Comori ascunse în adâncuri

Adâncurile pământului tăinuiesc, pretutindeni în lume, comori însă mult mai valoroase sunt cele brodate de natură de-a lungul a milioane de ani, cotloanele secrete ale planetei, în care uneori şi-au aflat adăpost strămoşi şi sălbăticiuni doritoare de protecţie şi odihnă.

România are privilegiul de a cuprinde asemenea tezaure nemaivăzute, pe care un destin comun al civilizaţiei umane le oferă cu generozitate tuturor iubitorilor de natură, de frumos, de veşnicie.

Arta rupestră din Munţii Apuseni

În Parcul Natural Apuseni, pe un versant vestic al Văii Sighiştelului, în judeţul Bihor, se află peştera Coliboaia. Înregistrată încă în secolul al XIX-lea, a fost cercetată abia în anul 1981, însă desenele care au făcut-o ulterior cunoscută în

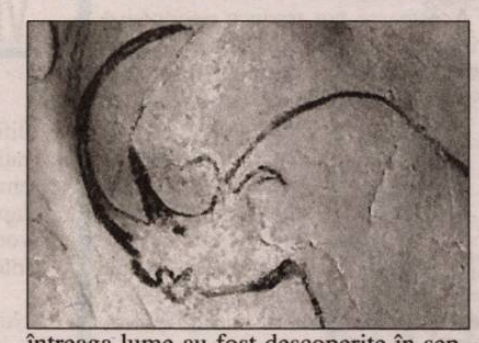

întreaga lume au fost descoperite în septembrie 2009 de către o echipă de speologi români, în timpul unei explorări de rutină, iar ulterior certificate de paleontologi francezi.

Deasupra nivelului de inundare a galeriilor subterane au fost găsite mai multe imagini, între care cea a unui bizon cu coarne negre şi cu coama figurată în gri-albastru, a unui cal, două capete de urs, o siluetă de felină şi două capete de rinocer, foarte asemănătoare cu motivele animale găsite în caverne din Europa de Vest.

Cele mai cunoscute peşteri europene ce conţin artă rupestră preistorică sunt Altamira, din Spania şi Chauvet sau Lascaux, din Franţa. În Coliboaia, experţii străini au prelevat mostre din diferite locuri pictate, rezultatul analizelor ducând la impresionanta vechime de până la 35.000 de ani, ceea ce le „clasează" drept cele mai vechi asemenea creaţii din Europa Centrală şi printre foarte puţinele de acelaşi fel din lume.

Extrem de surprinzător, desenele în cărbune negru din peştera Coliboaia prezintă asemănări stilistice cu cele din Chauvet, aflată la mii de kilometri depărtare. Mai există desene, greu de identificat din cauze multiple (depuneri minerale, eroziune, acţiunea liliecilor de peşteră, influenţa curgerilor de apă) şi se speră că pe viitor vor fi descoperite şi alte asemenea comori, ascunse de râul subteran.

Calul din peştera Cuciulat

Până la senzaţionala descoperire din Apuseni, pe teritoriul României, cea mai importantă dovadă a „talentului" artistic al oamenilor din epoca paleolitică era o veritabilă capodoperă a genului: calul roşu cărămiziu pictat pe un perete al peşterii Cuciulat, în zona satului cu acelaşi nume din judeţul Sălaj.

Silueta calului a fost pictată pe o suprafaţă astfel aleasă încât privirea să cadă aproape perpendicular şi în acest fel imaginea să poată fi observată în toată splendoarea ei. Redat monocrom, fără niciun contur incizat sau nuanţat cu tentă de culoare mai accentuată, calul din peştera Cuciulat nu depăşeşte în lungime 24,5 cm şi 12,5 cm înălţime. Potrivit arheologilor, acesta reprezintă un gen de „verigă lipsă", care face legătura între picturile din Franţa şi Spania cu cele din Rusia (în Munţii Urali). Peştera le era cunoscută localnicilor cu mult înainte de Primul Război Mondial, însă mai târziu a fost parţial distrusă din cauza extragerii de

calcar, care presupunea utilizarea explozibililor.

A fost explorată de speologi în vara anului 1978, după care a devenit victima unui regretabil abandon din partea autorităţilor, în prezent fiind inaccesibilă publicului. Într-un fel, un mod de conservare naturală, fiindcă nu există riscul deteriorării inestimabilelor reprezentări, vechi de circa 12.000 de ani.

Pe lângă silueta bine conservată a calului roşu, în Cuciulat au mai fost identificate imaginea unei feline, cea a unei păsări, a unui alt cal şi o siluetă vagă a unei figuri umane. Analiza chimică a stabilit că picturile au fost executate cu argilă roşie bogată în oxizi de fier. Având în vedere vechimea de numai câteva decenii a uluitoarelor descoperiri, teritoriul românesc rămâne un veritabil rezervor de asemenea valori inestimabile, care aşteaptă să fie scoase la lumină.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Dealul Chiciora

Situat în Subcarpaţii Getici, dealul Chiciora se înalţă între văile Argeşului şi Vâlsanului, într-un peisaj de o rară frumuseţe, desprins parcă din „piciorul de plai" descris în balada populară „Mioriţa". Învecinându-se la nord cu masivul Ghiţu, Chiciora este aproape la fel de înalt ca un munte, deşi este clasificat, la cei 1218 metri înălţime ai săi, ca deal.

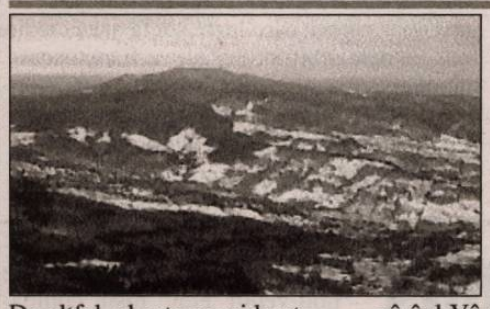

De altfel, el este considerat cel mai înalt deal din România.

Din punct de vedere administrativ, dealul Chiciora se află pe raza comunei Corbeni, la hotarul cu comuna Brăduleţ. Pe dealul Chiciora nu se găsesc aşezări omeneşti, dar este străbătut de un drum forestier destul de bun, pe care se intră din DN7C Transfăgărăşan în dreptul satului Oeşti Pământeni, din Corbeni, Argeş. Drumul traversează dealul Chiciora de la sud, până la nord, unde se află satul Tulburea, tot din Corbeni. El se bifurcă spre est până la Brădetu şi spre nord până la Pârtia Molivişu. Dacă sunteţi amatori de drumeţii prin natură, îl puteţi străbate la pas, într-o scurtă vacanţă, mai ales că se apropie sezonul cald şi pădurea de fagi, ca şi păşunile care acoperă dealul, se trezesc la viaţă şi oferă clipe de relaxare de neuitat. Veţi găsi, cu siguranţă, cu acest prilej, şi pârâul Vârteaja, care izvorăşte din apropierea vârfului dealului – de altfel localnicii mai numesc chiar şi dealul Vârteaja, nu neapărat Chiciora.

Apa pârâului este foarte bună de băut. Curgând spre vest, Vârteaja îşi uneşte apele cu ale altui pârâu, Strica, a cărui apă însă, aşa cum îi spune şi numele, nu este potabilă, având un gust sălciu, insuportabil. Apoi, pârâul Vârteaja se varsă în râul Argeş. Dacă doriţi să îmbinaţi pasiunea pentru natură cu credinţa, puteţi veni la Chiciora în a treia vineri după sărbătoarea Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel, când pe deal are loc o impresionantă ceremonie religioasă, în cadrul unei sărbători numite Ciumarca.

Sărbătoarea este organizată în amintirea încetării miraculoase a unei epidemii de ciumă, pe la 1730 şi este o zi de rugăciune obştească, pentru ca localnicii, dar şi pelerinii, să fie feriţi de bolile trupeşti şi sufleteşti.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Sfântul Simeon Stâlpnicul

Aflată în zona de nord-est a municipiului Arad, Mănăstirea închinată Sfântului Simeon Stâlpnicul este cunoscută şi sub numele de Mănăstirea Gai, după numele cartierului.

Aşezământul a fost ridicat între 1760-1762 de episcopul Sinesie Jivanovici (1751-1768), urmând să slujească drept biserică episcopală pentru urmaşii săi. În acest scop el s-a adresat meşterului arădean Egidius Ioanovici, lucrarea, realizată în stil baroc cuprinzând reşedinţa episcopului, biserica şi anexe gospodăreşti. Casa episcopului a slujit drept reşedinţă de vară a acestuia, iar biserica era folosită de toţi credincioşii din zonă.

În 1861 a fost demolată vechea catedrală a Aradului şi rămăşiţele pământeşti ale episcopilor înhumaţi aici au fost strămutate în Altarul bisericii din Gai. Biserica de piatră face corp comun cu reşedinţa episcopală ataşată bisericii pe latura de nord. Întregul complex se înscrie într-un plan de forma li-terei U. Faţada de răsărit a complexului este bogat ornamentată, având nota caracteristică construcţiilor de epocă. Uşa de la intrare prezintă un bogat ancadrament dreptunghic din piatră. Turnul prezintă un acoperiş piramidal, realizat din tablă de zinc.

Interiorul este realizat conform canoanelor ortodoxe. Spre răsărit este absida Altarului, rotundă în interior şi poligonală în exterior. Sfânta Masă este cioplită din marmură roşie. Alături de rămăşiţele pământeşti ale celorlalţi episcopi au fost depuse şi cele ale episcopului Sinesie, ctitorul bisericii.

Iconostasul este în stil neoclasic, iar pictura acestuia datează din 1787 şi poartă semnătura lui Ştefan Tenetchi. Este realizată în maniera Renaşterii italiene târzii. Deosebit de frumoase sunt uşile împărăteşti cu o ornamentaţie bogată.

Mănăstirea a fost desfiinţată în urma decretului din 1959 şi reactivată în 1964 ca mănăstire de maici. În 1988 incinta s-a îmbogăţit prin aducerea în cadrul complexului a bisericii de lemn din Săliştea de Mureş, monument reprezentativ al arhitecturii româneşti din secolul al XVIII-lea, cu hramul „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel". În anii următori s-au ridicat un grup de chilii şi paraclisul de vară cu hramul „Naşterea Maicii Domnului".

După anul 2000 s-a început construcţia unei noi biserici de piatră cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului", sfinţită în anul 2010. În fosta reşedinţă episcopală de vară a fost amenajat un muzeu care deţine o valoroasă colecţie de artă: icoane vechi pe sticlă şi lemn, obiecte de cult, cărţi rare.

Biserica veche a complexului şi biserica de lemn sunt considerate monumente istorice.

IRINA STOICA

Iluzia, o dimensiune materială?

Cel mai de preţ simţ al omului, vederea, joacă deseori feste incredibile. Presupunem că într-o încăpere se află cel puţin două persoane, care privesc un obiect oarecare, însă neîncadrat într-o formă cu contururi simetrice, cum ar fi o sferă sau o piramidă.

Un vas pentru lichide? Foarte bine: acesta are o „siluetă", unele variaţiuni de formă, o toartă, două sau chiar mai multe, aşezate diferit şi mai ales decoraţiuni incizate ori pictate, în relief sau în basorelief, în unele cazuri chiar şi cu părţi mobile. Când privitorii vor descrie obiectul aşa cum îl văd din locul ocupat,

imaginea va fi de fiecare dată alta decât cele observate de ceilalţi.

În mod similar, însăşi realitatea fizică din jurul nostru ni se prezintă frecvent în imagini înşelătoare, uneori în mod evident, alteori insesizabile chiar la o privire atentă. Ceea ce fizica numeşte iluzie optică a dobândit, mai ales de câteva decenii, un statut uluitor în artă a unui nivel de înţelegere a lumii incredibil de înalt. Creaţiile artistice rezultate din asemenea modalităţi de a privi şi a ne raporta la realitate ar putea fi interpretate ca veritabile portaluri prin care ni se permite accesul către acel „dincolo" deseori visat, râvnit, dar aparent interzis omului de rând. Iar dacă nu de puţine ori pictorii şi sculptorii moderni s-au lăsat seduşi de asemenea căi deschise către mister – să ne gândim numai la suprarealişti, la cubişti, la abstracţionişti – unii dintre ei ne oferă provocări explicite la un „duel", fără îndoială, inegal, dintre raţiunea noastră trecută prin rigorile şcolii şi o altă aparentă rigoare, dar de fapt lunecoasă, a ceea ce ochiul vede, dar mintea nu poate procesa.

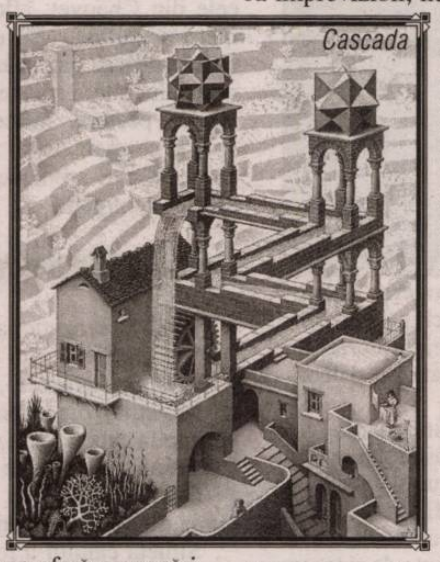

Un exponent de vârf al acestei orientări artistice este olandezul Maurits Cornelis Escher (1898-1972), ilustrator de cărţi, desenator, realizator de tapiserii şi de picturi murale dar, mai mult decât orice, grafician şi tipograf.

Că arhitectura l-a atras dintotdeauna, acesta este un detaliu ce spune multe despre întreaga lui operă, dar formarea sa practică, materială – dacă iluzia poate deveni o dimensiune materială a existenţei umane şi a lumii, în general – s-a bazat pe arhitectura concretă realizată de om: străzi, clădiri, variaţii artificiale de relief cu inevitabilele urcuşuri şi coborâşuri, cu alternanţele de plin şi gol, de umbră-penumbră-lumină. Dincolo de opoziţiile acestui gen de extreme evidente, el a văzut însă mult mai mult – transformările ce se petrec permanent în lumea vie şi în lumea nevie, acel dinamism căruia nu i se poate opune nimeni şi nimic – metamorfozele.

Acestea se pot traduce deopotrivă ca imprevizibil, nesiguranţă sau chiar ca nelinişte şi teamă, dar Escher se descoperă ca un om vulnerabil şi totodată lucid care nu oboseşte în căutarea ieşirii din labirintul destinului. Labirint în care există două puteri supreme ce ne guvernează fiecare mişcare, fiecare clipă: viaţa şi moartea.

Istoria trăită aievea l-a mistuit şi l-a împins către o lume halucinantă, codificată, a cărei cheie a dorit cu ardoare să o ofere semenilor. Rănile războiului au sângerat până la moarte în conştiinţa sa, deşi nu el era responsabil pentru ele. Poate că o culpabilitate universală ancestrală îl va fi bântuit până dincolo de limitele suportabilităţii umane, opunându-i-se prin forţa irezistibilă a iubirii şi a frumuseţii regăsite în artă.

Imaginile florale, portretele oamenilor apropiaţi şi în special cele dedicate soţiei sale, Jetta, vin ca un leac împotriva durerilor sufletului. Remediu însă temporar şi identificat ca atare de privitorul lucrărilor lui Escher, pe când acesta s-a adâncit în suferinţa sa interioară. Ce poate fi mai tulburător în acest sens, decât imaginea ochiului ce ţine reflectată în iris, ca pe o osândă eternă, demnă de un Prometeu, o altă imagine – cea a craniului simbol al morţii, deşi ne-am aştepta ca acolo să regăsim lumină şi culori vii, peisaje cu flori şi izvoare, portrete de copii şi de mame?

Universul tulburător al artistului olandez cu evidente racorduri în sufletul mediteranean nu trebuie „citit" totuşi ca o formă de pesimism ireversibil. Este un avertisment, poate un strigăt de ajutor, însă îl putem asimila şi ca pe un remediu al raţiunii aruncate în derută.

Cascadele de trepte ale lui Escher, care par că urcă atunci când coboară, uşile care se deschid pentru a ne introduce de fapt în alte meandre de labirint ori în camere lipsite de alte uşi şi ferestre pot servi cititorului de artă drept ghid esenţial pentru a regăsi calea cea bună în rătăcirile clipei şi ale vieţii.

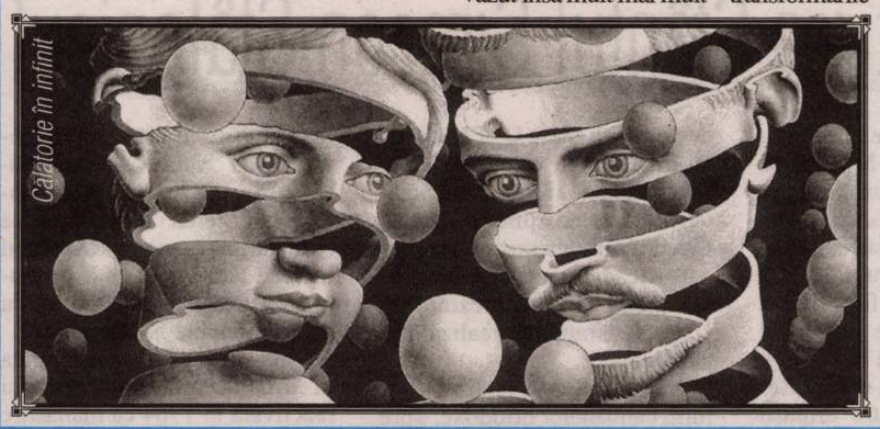

Autoportret vechi de nouă secole

Atunci când avem de-a face cu elemente dificil sau imposibil de explicat prin elemente raţionale, de multe ori suntem tentaţi să emitem ipoteze hazardate. Este însă curios faptul că aceste bizarerii se pot dovedi lucruri veridice, idee agreată mai ales dacă ştiinţa nu intervine cu argumente.

De aceea, poate că nu ar trebui să fim chiar şocaţi să aflăm că atât de actuala preocupare (devenită artă) a selfie-urilor, s-ar putea să nu fie chiar atât de nouă. Clădirile medievale oferă adesea suprize, iar uneori acestea te aduc faţă în faţă cu oamenii care le-au construit identităţi pierdute în timp, dar marcate inteligent în lucrarea la care au participat. Disputa vehementă la care ne referim are drept obiect o mică decoraţiune de pe faţada de piatră a catedralei spaniole Santiago de Compostela. Jennifer Alexander, istoric de artă de la Universitatea Warwick, Marea Britanie, a identificat figurina sculptată în basorelief de granit pe capitelul uneia dintre coloanele clădirii. Ea are circa 30 de centimetri, în ansamblul arhitectonic e plasată la 13 metri deasupra nivelului solului (în principiu, spaţiu prea înalt, unde reprezentări ale personalităţilor vremii nu erau preferate), în cadrul ansamblului artistic realizat la începutul secolului al XII-lea de meşteri pietrari iberici.

În clădirile medievale, se găsesc asemenea sculpturi, a declarat Jennifer Alexander, menţionând că ele „se află de obicei în cotloane mai ascunse, unde numai cioplitorii în piatră le puteau repera". În acelaşi timp, clerul îşi trecea rapid privirea peste asemenea detalii, aşa încât nu exista un risc real ca „semnătura" astfel marcată să fie îndepărtată ulterior.

S-a observat la mai multe asemenea construcţii că, la niveluri mai joase, de-a lungul timpului basoreliefurile au fost acoperite cu vopsea ori cu var, ceea ce le-a diminuat naturaleţea originară. Pietrarul ce se presupune că şi-a imortalizat chipul în decoraţiunea acestei capodopere numite Santiago de Compostela ne arată şi astăzi, după nouă veacuri, o faţă zâmbitoare, cu trăsături individuale optimiste, bine conturate.

Autoportretele artizanale de acest fel apar frecvent în clădirile medievale, ascunse „la vedere" în mijlocul altor înfloriri sculpturale, adesea în locuri unde le pot găsi doar cineva care lucrează la acea clădire. Însă numele sculptorului nu va fi cunoscut niciodată, deoarece înregistrările istorice ale constructorilor de rang inferior, chiar şi în cazul proiectelor importante, sunt excepţional de rare.

Taylor Camp – parcela de Paradis

Paradisul şi-a găsit întotdeauna o reflectare în nostalgia unor generaţii preponderent tinere după o lume în care libertatea, iubirea, contopirea cu natura curată ar putea constitui legile suverane de vieţuire într-o comunitate fără vârstă.

Anii '60-'70 au constituit apogeul acestor idealuri, concretizate în mişcarea hippie. S-a speculat foarte mult pe marginea evenimentului respectiv, de o amploare neobişnuită, ajungându-se până la a se lansa ideea că nucleul acestuia a fost de fapt un experiment al serviciilor secrete americane.

De o atenţie deosebită s-a bucurat aşa-numita utopie Taylor Camp, a cărei denumire vine de la numele iniţiatorului său, fratele celebrei actriţe Elizabeth Taylor, Howard. Lipsiţi sau nu de superstiţii, 13 temerari nonconformişti s-au refugiat în 1969 dintr-o lume agresivă şi lipsită de scrupule, pe o plajă a insulei Kauai, din arhipelagul Hawaii. Pentru proprietatea de 7 acri de pe malul mării Howard nu a primit autorizaţia să-şi construiască o locuinţă, astfel încât, nemulţumit, a creat tabăra pentru grupul de hipioţi fără adăpost.

O comunitate bazată pe certitudinea că ar putea funcţiona, împotriva tuturor stereotipurilor care fuseseră deja puse în aplicare. Locuitorii au jurat să nu urmeze legi maniacale sau doctrine religioase, trăind pur şi simplu departe de societate, într-un loc nou pe care să-l poată numi acasă.

Amplasată în junglă, tabăra era însă la fel de aproape de Paradis pe cât ar putea fi vreodată o societate, oferind locuitorilor săi şansa de a trăi liniştiţi în natură. Iniţial, trăind pe propria lor „parcelă de Paradis", tinerii au început să-şi improvizeze locuinţe, folosind materialele naturale pe care le aveau la îndemână. A existat şi o biserică numită „Frăţia copiilor din Paradis" unde toate credinţele locuitorilor erau acceptate.

Viaţa de zi cu zi includea grădinăritul, pescuitul, recoltarea fructelor şi navigarea pe plaja din apropiere. Serile aduceau un plus de visare prin adunările în jurul focului de pe plajă, cu cântece, veselie... Marijuana şi drogurile psihedelice au făcut parte şi ele din experienţa de viaţă pentru mulţi rezidenţi, alături de plăcintele cu mango savurate sub clar de lună.

Comunitatea s-a mărit văzând cu ochii, dar nu puţini dintre nou-veniţi erau foşti combatanţi cu traume psihice sau aventurieri lipsiţi de principii. S-au adăugat rapid şi măsurile guvernului american, care a cumpărat plaja în anul 1977, evacuând ultimii ocupanţi şi incendiind casele pentru a construi o rezervaţie naturală.

În cele din urmă, o parte din visători s-a întors în lumea de care fugiseră, alţii au plecat în Europa ori în Asia. După mai bine de patru decenii, câţiva dintre ei s-au reîntâlnit, pentru a viziona cele câteva filme autentice rămase din experienţa tinereţii lor utopice.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...Parcul naţional Kruger din Africa de Sud este unul dintre cele mai vechi din lume? A fost înfiinţat în 1898 şi cuprinde

peste 300 de situri arheologice care atestă prezenţa oamenilor în regiune încă din epoca de piatră.

◆ ...în localitatea Wadi Halfa din Sudan (Africa) nu a plouat deloc între anii 1891-1900?

◆ ...irbis sau „leopardul zăpezilor" este un mamifer carnivor, asemănător cu pan-

tera? Trăieşte în munţii înalţi din Africa Centrală.

◆ ...prin cotidală se înţelege o linie geografică? Aceasta uneşte toate punctele de pe suprafeţele mărilor şi oceanelor în care fluxul are loc la aceeaşi oră.

◆ ...cele mai mari şi mai vechi ouă din lume sunt cele de dinozaur? Vechimea lor

a fost stabilită la circa 120 milioane de ani.

◆ ...cea mai caldă apă marină se află în Marea Roşie? Temperatura medie este de 35°C iar cea maximă de +56°C.

◆ ...girueta este un aparat meteorologic? Este folosit pen-

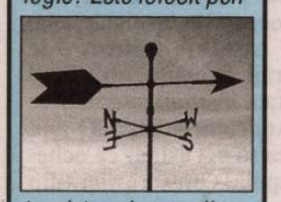

tru determinarea direcţiei vântului.

Ştiaţi că...

Castelul Hohensalzburg

Considerat unul dintre cele mai frumoase castele medievale din Europa, faimosul Hohensalzburg din oraşul austriac Salzburg a fost ridicat la ordinul arhiepiscopului din partea locului, Gebhard von Helfenstein.

Construcţie impunătoare, cu o lungime de 250 de metri şi o lăţime de 150 de metri, a fost construit începând din anul 1077, fiind iniţial un castru cu perete de lemn. Conflictele politice care au urmat au determinat în secolele următoare extinderea castelului.

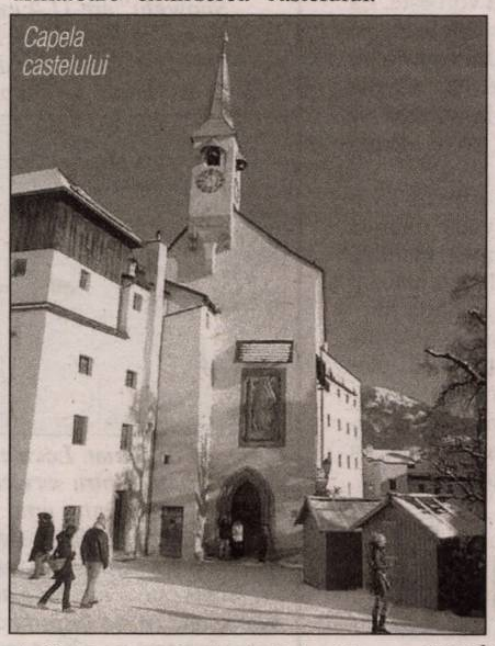

Capela castelului

Astfel, în timpul principelui-arhiepiscop Burkhard al II-lea von Weißpriach au fost construite în anii 1462 zidurile şi turnurile de apărare. Mai târziu, la începutul secolului al XVI-lea, a fost realizat un funicular primitiv care facilita transportul mărfurilor pe muntele Festungsberg pe care era construit castelul.

Fortăreaţa a fost asediată fără succes în 1525, în timpul Războiului Ţărănesc German, iar în timpul Războiului de Treizeci de Ani arhiepiscopul-conte Paris de Londron a întărit apărarea întregului oraş şi a castelului-fortăreaţă căruia i-a adăugat noi anexe, cum ar fi depozitele de praf de puşcă şi casele de piatră suplimentare.

În timpul Războiului Napoleonian din 1800, fortul s-a predat fără luptă trupelor franceze şi în secolul al XIX-lea a fost folosit drept cazarmă, depozit şi temniţă, fiind abandonat complet în 1861. La sfârşitul secolului al XIX-lea este însă renovat şi devine o atracţie turistică, mai ales după restaurarea şi redeschiderea funicularului în 1892. La începutul secolului al XX-lea a fost folosit ca închisoare.

Fortăreaţa este formată din mai multe aripi şi o curte interioară,

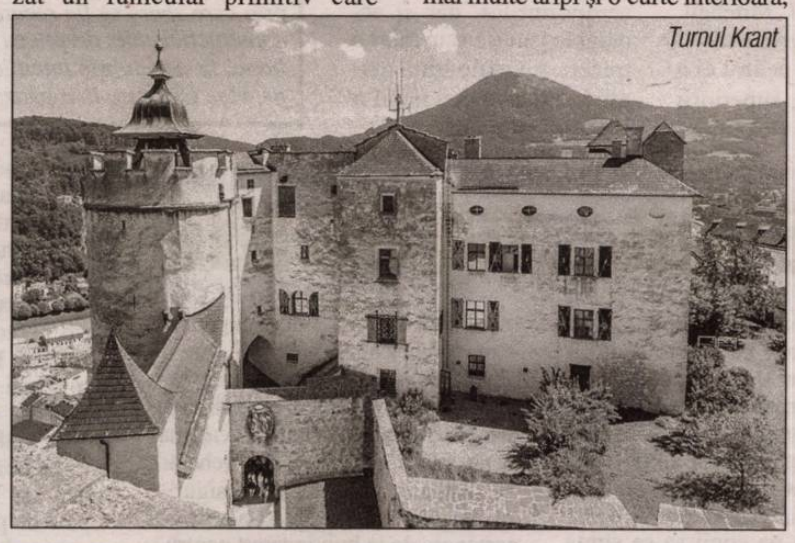

Turnul Krant

„Camera de aur"

apartamentele primului episcop fiind la etajul superior. Turnul Krant adăposteşte o orgă mecanică având peste 200 de tuburi, supranumită „Taurul din Salzburg". Construită în 1502 a fost reînnoită în 1735. Capela castelului a fost construită de arhiepiscopul de Salzburg Leonhard von Keutschach (1495-1519). Se remarcă prin tavanul bogat ornamentat şi prin faptul că partea inferioară a uşii de la intrare este acoperită cu stuc. Pictura prezintă stema oraşului, alături de cea a episcopului. În peretele de nord al capelei există două deschideri care făceau posibilă asistarea la slujbă dintr-o cameră laterală.

Din 1498 arhiepiscopul Leonhard von Keutschach a organizat apartamentele oficiale la etajul al treilea în vreme ce apartamentele arhiepiscopilor erau la etajul al II-lea. Apartamentele oficiale, cu decoraţii magnifice erau folosite în scopuri reprezentative şi pentru festivităţi. Episcopul avea o logie pe peretele exterior din dreapta, susţinută de piloni masivi. Tavanele camerelor erau casetate şi împodobite cu butoni de aur simbolizând stelele, alături de aceştia apărând şi stemele arhiepiscopului, ale Sfântului Imperiu Roman, ale celor mai puternice oraşe germane şi ale episcopilor care depindeau de Salzbug.

În apartamentul princiar cea mai frumos mobilată este „Camera de aur" cu doi pereţi lungi lângă care se aflau bănci bogat ornamentate cu viţă-de-vie şi struguri. Tapiţeriile de piele aurită nu au supravieţuit timpului. Cea mai intimă cameră a apartamentului respectiv este dormitorul arhiepiscopului cu mobilier original, tapiţerii din textile preţioase şi lambriuri decorate în partea superioară cu butoane de aur şi rozete.

Muzeul Memorial Nicolae Iorga

Aflat în centrul istoric al oraşului Vălenii de Munte, muzeul memorial omagiază personalitatea marelui savant Nicolae Iorga (1871-1940). În această casă, ridicată în stil brâncovenesc, datând de la sfârşitul secolului al XVIII-lea, au locuit marele istoric şi familia sa mai bine de 30 de ani.

Centrul de interes al muzeului îl constituie biroul de lucru, cu impresionanta bibliotecă, ce conţine volume din aproape toate domeniile ştiinţei şi artei.

Casa conţine o mulţime de obiecte şi documente care evocă personalitatea marelui cărturar. Aici a desfăşurat o intensă activitate culturală creând un renume unic micului oraşel, organizând, printre altele, cursurile celebrei Universităţi Populare de Vară.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Simboluri ale umanităţii

Ines de Castro

Simbol al iubirii tragice, Ines de Castro este un celebru personaj din istoria Portugaliei. Fiică a unui nobil spaniol devine iubita infantelui (Dom Pedro), lucru neacceptat de tatăl acestuia. De aceea, regele Alfonso al IV-lea ordonă asasinarea ei care se petrece chiar sub ochii celor doi copii ai perechii de îndrăgostiţi.

Infantele organizează o răscoală, îşi detronează tatăl şi devine rege. În această calitate porunceşte ca iubita lui să fie dezgropată şi o încoronează, devenind regină post mortem.

Povestea tragică a lui Ines a fost transpusă în mai multe piese de teatru şi poezii în portugheză, spaniolă şi franceză.

Fiica haitei de câini

Cazurile copiilor crescuți de animale par povești plasate cu secole în urmă, ce se referă la drame accidentale. Sunt însă și în zilele noastre asemenea situații, uneori nu printr-un joc trist al destinului, ci din cauza iresponsabilității umane.

Oxana Malaya a fost protagonista unei incredibile întâmplări, odată cu începutul vieții ei trăite o vreme în satul Nova Blahovishchenka, aflată astăzi în sudul Ucrainei. Era o copilă de numai 3 ani, fiica unor părinți alcoolici care frecvent se îmbătau, astfel că într-o seară au „uitat" de ea și micuța s-a dus acolo unde se simțea în siguranță și ocrotită: într-o haită de câini.

Preocupați de satisfacerea viciului lor, părinților le-a trebuit ceva timp până și-au dat seama cum trăiește copila, însă nici așa nu le-a păsat. De aceea, ea a continuat să viețuiască printre animalele foarte grijulii cu micul pui de om, dormind alături de câini, mâncând din resturile hranei acestora și jucându-se cu ei.

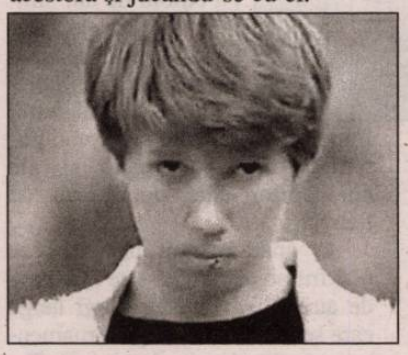

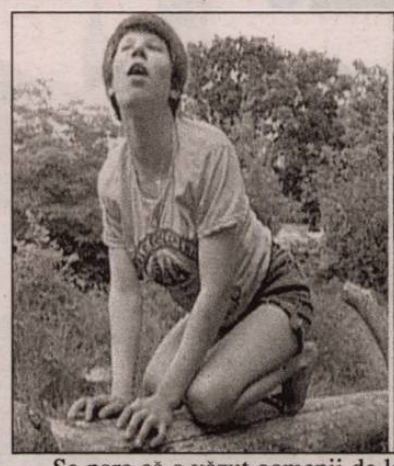

Se pare că a văzut oamenii de la distanță și, ocazional, ar fi intrat în casa părinților, dar niciodată nu a rămas acolo. Așa se face că Oxana a devenit treptat un membru al haitei. Abia după ce depășise vârsta de 8 ani, o vecină a sesizat poliția în legătură cu cea ce se întâmpla în familia respectivă. În momentul în care a fost salvată, fetița își pierduse orice capacitate de a vorbi, lătra, își curăța trupul ca un câine și se deplasa „în patru labe".

...Oxana Malaya are acum 38 de ani și locuiește într-un cămin pentru persoane cu dizabilități mintale. Ea are grijă de animalele de fermă, dar, în mod surprinzător, nu petrece mult timp cu propriul ei câine. Treptat, a deprins limbajul uman, dar tonul ei este plat și lipsit de emoții și de ritm când vorbește. La o școală de orfelinat, au învățat-o să meargă drept, să mănânce cu mâinile și, cel mai important, să comunice ca o ființă umană.

Experții care au avut șansa să o vadă spun că are capacitatea mentală a unui copil de 6 ani și o toleranță scăzută la plictiseală. Deși, poate urma bine indicațiile și îi place să fie în centrul atenției, când i se oferă ceva, primul ei instinct este să-l ascundă, exact cum procedează un câine cu un os.

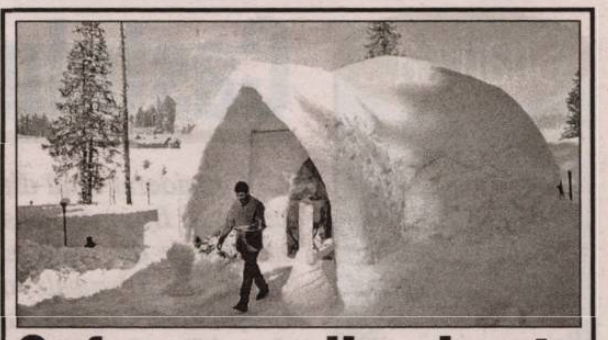

Cafeneaua din gheață

Dacă doriți să trăiți pe viu o experiență „la limită", puteți testa gustul unei cafele fierbinți servite într-o încăpere de gheață. Asemenea localuri se numesc „igloo café" sau – în cazul celui mai mare din lume de acest fel – „snowglu".

Cafeneaua de gheață nu se află în Groenlanda, nici la Polul Sud, ci într-o țară cu climă mult mai blândă – India. Stațiunea de schi Gulmarg de aici se poate mândri că găzduiește cea mai mare cafenea igloo din lume.

„Snowglu" are 11,4 metri înălțime, 13,5 metri în diametru și oferă 40 de locuri pentru clienți, la mese, evident, construite din blocuri de gheață. Dar nu e vorba despre un simplu spațiu de relaxare după

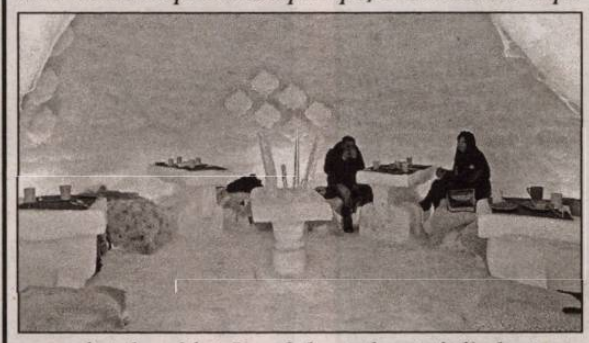

o repriză de schiat. Localul este împărțit în două secțiuni: una pentru serviciul de masă și cealaltă este un spațiu pentru artă.

Clienții pot gusta preparate din bucătăria specifică a Kashmirului, așezați pe piei de oaie. Proiectul este o creație a hotelierului Waseem Shah, care spune că s-a inspirat dintr-un concept elvețian văzut în urmă cu câțiva ani.

Pentru construirea cafenelei a fost nevoie de 64 de zile, cu 25 de oameni care au lucrat neîntrerupt, în schimburi, zi și noapte. Iar cum se știe că reclama este sufletul comerțului (și al serviciilor turistice), proprietarul a întocmit un dosar suficient de edificator, trimis către Guiness Book, prin care speră să fie recunoscută unicitatea construcției sale, drept cea mai mare de acest fel din lume. În decembrie intenționează să-l poftească aici pe Moș Crăciun, la o pauză de cafea!

Polițiști vânători de Pokemoni!

Mult-îndrăgitul joc pentru copii Pokemon Go, realizat după desenul animat cu același titlu nu constituie doar un captivant mijloc de divertisment, ci uneori poate deveni un fel de inamic fără vină al jucătorului.

Jucători care pot fi apărătorii ordinii și liniștii publice, polițiștii Louis Lozano și Eric Mitchell din Los Angeles, surprinși de colegii lor în timp ce patrulau pe străzile orașului în căutare de Pokemoni.

Patrulau, însă nu în căutarea eventualilor contravenienți și infractori, ci absorbiți cu totul de urmărirea bizarelor creaturi fantastice, folosind binecunoscutul joc de realitate augmentată instalat pe telefoanele lor mobile.

Neanticipatul flagrant s-a realizat din întâmplare, după ce colegii celor doi au făcut un apel prin stația mașinii pentru întăriri în legătură cu o spargere la un magazin universal. Dar Lozano și Mitchell au decis, spre ghinionul lor, să îl ignore, pentru a putea să-și continue jocul, după cum arată înregistrările interacțiunilor din aparatul autovehiculului acestora. Iar ceea ce le-a fost dat agenților să audă e de tot râsul!

În dosarul oficial întocmit mai târziu pentru demiterea polițiștilor jucători se arată că „agentul Mitchell l-a alertat pe Lozano că „Snorlax" – acesta fiind, nu un alt polițist, ci un Pokemon faimos pentru starea sa de somnolență aproape continuă – tocmai apăruse pe ecranul telefonului.

Timp de aproximativ 20 de minute de la apelul de ajutor, cei doi ofițeri au fost înregistrați „discutând aprins despre Pokemon, în timp ce conduceau către diferite locații unde creaturile virtuale apăreau pe telefoanele lor". Curajoșii agenți reușiseră să-l distrugă pe Snorlax, dar Togetic (un alt Pokemon) le făcea greutăți. „La naiba, omule, chestia asta mă încurcă", a spus agentul Mitchell, conform stenogramelor.

Sancțiunea pentru ei a fost menținută, superiorii vânătorilor de Pokemoni reamintind cu acest prilej că jocul, foarte atractiv, de altfel, a generat situații mai delicate, cum ar fi interzicerea lui în unele baze militare, în perimetrele aeroporturilor, dar și accidente rutiere sau chiar o trecere frauduloasă a graniței... în căutarea micilor creaturi virtuale!

Pisica „optician"

Față de lenea proverbială a pisicilor care face ca aceste seducătoare animale de companie să-și petreacă cea mai mare parte din zi dormind și torcând, pare de mirare să ne fugă gândul la o posibilă „profesie" potrivită pentru ele.

O pisică salvată de un optician îi ajută acum pe copii să se simtă confortabil în timpul vizitei pentru un examen oftalmologic, motivându-i să poarte ochelari.

Se numește Truffles și a fost adoptată în anul 2016 de Danielle Crull, care deține cabinetul oftalmologic A Child's Eye în orașul american Mechanicsburg, Pennsylvania. Ideea patroanei de a folosi mascota vie nu este una comună, ea făcând parte dintr-o strategie prin care încearcă atragerea mai facilă a copiilor către experiența – nu tocmai agreabilă, dar care au nevoie de acest ajutor – a acceptării unor ochelari și chiar a alegerii monturii acestora. Mai mult, pisica poartă ea însăși o pereche de ochelari; adaptați anatomiei feline, desigur.

Stăpâna lui Truffle și-a antrenat partenera de la bun început pentru a se acomoda cu accesoriile vizuale, de atunci pisicuța „probând" cu succes peste douăzeci de modele diferite – fără lentile de sticlă, precum și o pereche de ochelari de soare. „Ea este literalmente fermecătoare cu copiii mici. Îmi ia cel puțin o jumătate de oră să încerc să-i cunosc, astfel încât să-și dea seama că nu sunt cineva de care să le fie frică, iar Truffles se va strecura din spate de parcă ar ști exact când am nevoie de ajutorul ei", a declarat Danielle.

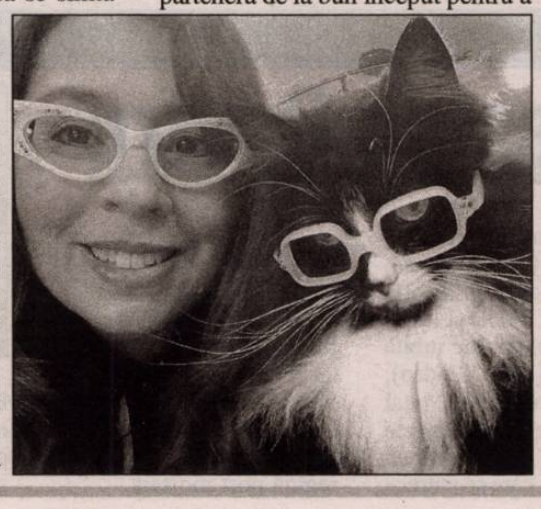

Totuși, ca un profesionist ce se respectă, ea are conturi personale pe rețelele de socializare, iar pentru ca micii pacienți să fie mai atrași de procedurile medicale, este implicată oarecum direct de Danielle Crull în consultații, fiind așezată în fața instrumentarului ce poartă o explicație scrisă: „O ajut pe mama, ca să mă asigur că ochelarii corespund prescripției din rețetă!".

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Filmele, cea mai bună metodă de publicitate?

Indiferent că vorbim despre creşterea vânzărilor la vin, după succesul comediei romantice „In vino veritas", dublarea numărului de amenzi pentru viteză excesivă, după primul film din seria „Furios şi iute" sau sporirea numărului de înrolări în armata americană după premiera legendarului „Top Gun", este cert că filmele au influenţat comportamentul uman de decenii.

Piaţa bunurilor de consum este plină de exemple de produse sau activităţi care au cunoscut masive creşteri de popularitate după ce au apărut în filme. Uneori, scenariştii chiar caută deliberat să construiască tendinţe în vânzări, printr-o discretă plasare de produse, dar de cele mai multe ori atracţia pentru produsele prezentate vine involuntar, dovedind din plin că nu există o firmă de publicitate mai bună decât Hollywood-ul...

Top Gun

În 1986, după lansarea în vară a filmului *Top Gun*, recrutorii Marinei Militare a SUA au raportat o creştere masivă a solicitărilor de angajare. Mii de tineri au luat cu asalt centrele de recrutare –

ceva ce nu se mai văzuse de la Pearl Harbor încoace – solicitând să devină şi ei piloţi de vânătoare, ca irezistibilul Maverick (Tom Cruise). Marina SUA nu a susţinut oficial filmul – regulamentele interzic forţelor militare americane să facă acest lucru – dar *Top Gun* a funcţionat mai bine decât orice campanie de recrutare.

E.T.

Într-unul dintre cele mai îndrăgite filme science-fiction din toate timpurile, *E.T. – Extraterestrul*, micul Elliot (Henry

Thomas) îl invită pe extraterestrul rătăcit pe Terra la el acasă şi îl hrăneşte cu bomboane *Reese Pieces*, cu aromă de unt de arahide, de la compania Hershey. În prima lună de la lansarea filmului, cei de la Hershey au asistat uimiţi (dar şi mulţumiţi, desigur!) la o creştere cu 65% a produselor vândute. Ca o ironie a sorţii, succesul a venit după ce marea rivală a Hershey, compania Mars, producătoarea celebrelor bombone *M&Ms*, a refuzat să-şi asocieze numele cu filmul...

101 de dalmaţieni

În noiembrie 1996, studiourile Disney au lansat un remake după celebrul desen animat *101 de dalmaţieni*, având-o în rolul temutei Cruella De Vil pe Glenn Close.

În primăvara care a urmat, la adăposturile de câini din New York, cererea de adopţii pentru dalmaţieni a depăşit orice aşteptare. Este adevărat, mulţi dintre simpaticii căţei au fost returnaţi ulterior. Potrivit specialiştilor, aceeaşi tendinţă se produsese şi în 1985, când fusese prezentată pe marile ecrane versiunea modernizată a desenului animat cu dalmaţieni.

Afaceri riscante

Modelul de ochelari de soare *Wayfarer*, de la Ray-Ban, având rame groase şi negre, a apărut pe piaţă încă din anii 1952, dar, dat fiind costul destul de piperat, s-a bucurat de un succes moderat. A fost însă suficient ca Tom Cruise să-i poarte într-o scenă memorabilă din filmul *Afaceri riscante* (1983), pentru ca mania pentru aceşti ochelari de soare să cuprindă America: vânzările au crescut în 1983 de la 18.000 de bucăţi la 360.000, pentru ca în 1987 să atingă uluitoarea cifră de 2 milioane!

Vacanţă romană

Una dintre cele mai frumoase şi mai încărcate de nostalgie comedii romantice, *Vacanţă romană* (1953) nu doar că a propulsat-o pe Audrey Hepburn la statutul de superstar, dar a dat un avânt neaşteptat producţiei de scutere. Asta după ce protagoniştii (Hepburn şi Gregory Peck) se plimbă prin Cetatea Eternă pe un scuter Vespa. Acest scuter a fost realizat pentru prima dată în 1946 şi era deja popular în Italia, dar prezenţa lui în film l-a făcut îndrăgit în întreaga lume. La doar un an de la premieră, vânzările de scutere Vespa pe plan mondial depăşiseră deja 100.000 de bucăţi!

Singur acasă

Şi nu putem încheia scurtul nostru periplu în lumea publicităţii prin filme fără a aminti şi unul dintre cele mai elocvente cazuri. În filmul *Singur acasă*, mama lui Kevin, Kate McCallister, se întoarce la Chicago alături de o formaţie de polca, într-un microbuz închiriat. Ei bine, acest lucru nu era iniţial în scenariu, dar cineva a avut ideea să facă o plasare de produs apelând la o firmă de în-

chirieri, *Budget Rental Truck*. Directorul executiv al acesteia, George Simkowski, a contribuit cu o sumă nedezvăluită la finanţarea filmului, în schimb s-a bucurat ulterior de o creştere substanţială a vânzărilor. El a declarat, de asemenea, că a primit şi sute de telefoane de la fanii filmului, care-i mulţumeau că graţie firmei lui mama lui Kevin a reuşit să ajungă acasă...

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

Dana Dembinski Medeleanu

Născută pe 25 septembrie 1960 în comuna harghiteană Tulgheş, Dana Dembinski a fost atrasă mai întâi de lumea dansului, pentru care a dovedit nu doar înclinaţie, ci şi un talent deosebit.

Absolventă a Liceului de Coregrafie şi Artă Dramatică „Octavian Stroia" din Cluj, a fost balerină timp de un an la Opera Naţională din Cluj-Napoca, după care a făcut parte, vreme de şapte ani, din colectivul Teatrului Naţional de Operă şi Balet „Oleg Danovski" din Constanţa.

În 1987 şi-a descoperit şi vocaţia pentru actorie şi a urmat cursurile Institutului de Artă Teatrală şi Cinematografică Bucureşti, la clasa reputatului şi regretatului Mircea Albulescu. Din 1992 este angajată a Teatrului Mic din Bucureşti, debutând în piesa „Fazanul", de Georges Feydeau. A evoluat în piese de succes, precum „Migrena", de Hanibal Stănciulescu, „Don Quijote", de Mihail Bulgakov, „Valsul câinilor", de Leonid Andreev, „Lolita", de Vladimir Nabokov, „Jacques sau supunerea", de Eugen Ionesco, „Alex şi Morris", de Michael Elkin, „Hamelin, legea tăcerii", de Juan Mayorga.

În cinematografie a debutat în primul film românesc independent, realizat în 1990 de Florin Codre – „Şobolanii roşii", pentru a juca apoi în filme ca „Polul Sud" sau „Tandreţea lăcustelor". De asemenea, a fost o prezenţă constantă pe micile ecrane, în piese de teatru pentru televiziune, precum „Vacanţă de Crăciun", de Mihail Sebastian, în regia Olimpiei Arghir, îndrăgitul musical „Idolul şi Ion Anapoda", în care a făcut şi dovada calităţilor sale de dansatoare şi balerină, dar şi telenovelele, la fel de îndrăgite, „Îngeraşii", „Aniela", „Iubire şi onoare".

Aniversare

Sufletul şi arta lui Brâncuşi

Prin lege, data de 19 februarie a fost decretată ziua Brâncuşi, cel mai mare sculptor român şi părintele sculpturii moderne, născut la Hobiţa pe data de 19 februarie 1876 (decedat în Franţa în ziua de 16 martie 1957). În acest an se împlinesc 146 de ani de la naşterea lui şi am simţit nevoia să culeg câteva rânduri al celor care au scris cu această ocazie, omagiindu-i geniul şi unicitatea.

Voi începe prin a pomeni un excepţional film dedicat sculptorului român de scriitorul Grid Modorcea, intitulat *Brâncuşi, cioplitorul de suflete*, despre care realizatorul spunea: „Am făcut acest film numai cu operatorul şi cu actorul Ernest Maftei, care îl sugerează pe Brâncuşi. Filmul reflectă ideal ideea lui Brâncuşi legată de simplitate. „Simplitatea este o complexitate rezolvată. Să ajungi la simplitate, înseamnă să ajungi la esenţe".

Apoi vreau să amintesc şi un interviu cu Brâncuşi, despre care nu auzisem până acum, cel realizat de Apriliana Medianu pentru ziarul *Curentul*, din 6 octombrie 1930, reprodus în luna februarie 2022 de *Cotidianul.ro*.

„Brâncuşi e o mână de om însufleţit. Două fărâme de soare strălucesc în privirile lui de român cu cugetul limpede şi drept. A început să încărunţească", îşi începe autoarea relatarea. Apoi, după ce spune că sculptorul nu a venit pentru aranjarea vreunei expoziţii personale, adaugă: „A venit pentru nepoţii lui, ajunşi pe băncile universitare. După ce îi va şti cu un rost – se reîntoarce la Paris".

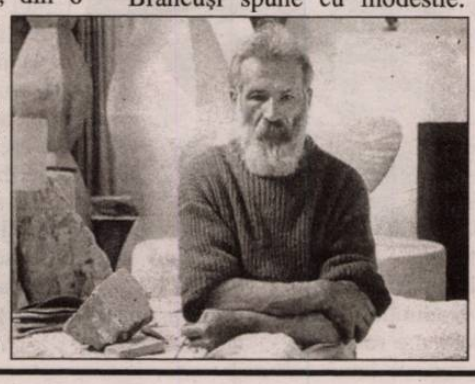

Tulburător de direct şi onest.

Întrebat care maeştrii i-au călăuzit începuturile artei sale, Brâncuşi spune cu modestie: *„Nici unul. Toate au pornit din mine. M-am pomenit făcând sculptură. Arta e o taină – o credinţă, nu e o formulă. Când se face după o teorie e falsă. Trebue să ne distrugem pe noi, să ne degajăm de toată impertinenţa omenească. Numai astfel isbutim să descoperim frumosul".*

Prima operă? „Un monument lui Petre Stănescu, la Buzău. O comandă obişnuită, ca orice comandă. Dar era prima mea ciocnire cu responsabilitatea. Monumentul trebuia să reprezinte o femee plângând. Cum era să fac o femee goală într-un cimitir... Am făcut atunci din materia ce mi se pusese la dispoziţie o rugăciune".

Folclorul? „E singurul care e artă, se face prin el însuşi. Toate artele superioare trec pe acolo". Prima expoziţie organizată în SUA, în 1913, a fost cu peripeţii. Brâncuşi: „Trimisesem câteva lucrări ce fuseseră cumpărate. Cei de la vamă au găsit că ele nu seamănă a obiecte de artă şi că vreau să introduc clandestin bronz brut. Mi-au impus şi o amendă de 50 la sută din valoarea statuilor puse pe cântar. A fost un proces mare care a durat 2 ani. Toţi artiştii mari şi criticii de artă din America au fost chemaţi să-şi dea avizul dacă e artă, sau nu e artă?".

Rezultatul a fost că „au modificat articolele din lege pentru ca lucrările mele să intre în libertate. Arta mi-a fost recunoscută astfel oficial. Când am venit în Gorj – cei de la Peştişani se uitau la mine foarte curios. (Brâncuşi s-a născut în judeţul Gorj, satul Peştişani)". Interesant că nu foloseşte numele satului, Hobiţa, ci pe cel al comunei Peştişani. *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

Sfaturi pentru minte, inimă şi vremuri stresante

Vorbim deseori despre stres la fel ca despre un strănut accidental ori altceva absolut banalizat. Din păcate, neglijăm faptul că acesta poate fi un semn, un început de afecţiune mult mai gravă, iar inima şi – pe linie mai directă cu stresul – mentalul fiecăruia dintre noi pot claca pe negândite.

Durata acestei stări devine decisivă când se manifestă fără întrerupere mai mult decât este organismul nostru obişnuit să suporte.

Medicii susţin, pe bună dreptate, că inima poate fi uşor afectată de ceea ce avem în minte. Stresul mental poate creşte riscul de boli de inimă, dar adesea nu ne gândim la conexiunea creier-inimă atunci când vine vorba de prevenirea unui atac de cord, concentrându-ne în schimb asupra corpului fizic. Astfel, cel puţin o treime dintre oameni nu ştiu că stresul poate creşte riscul de a dezvolta probleme cardiace.

Aceasta ar putea fi o greşeală care să ne coste mult, mai ales după săptămâni, luni şi chiar ani de stres pandemic care a afectat aproape toată lumea. De aceea, medicii se îngrijorează de neajunsurile majore pe care ni le produce inimii toată această anxietate pe termen lung.

„Efectele sunt cel mai frecvent incalculabile. Vom vedea precipitaţii şi ne va lua ceva timp chiar şi să ne dăm seama exact cum arătau acele precipitaţii în urmă cu un an-doi", a declarat medicul cardiolog Susan Cheng, din Cleveland, SUA. Pe de altă parte, în mod destul de paradoxal, pe măsură ce viaţa revine la normal, multe persoane se simt anxioase. Chiar dacă cineva are o inimă aparent sănătoasă, poate chiar fără factori de risc – tensiunea arterială este bună, colesterolul în regulă, nu are diabet etc. – în astfel de situaţii, inima poate fi totuşi destul de vulnerabilă la stres, mai ales când nivelul acestuia este ridicat.

Uneori, problemele pot apărea ca palpitaţii subtile sau disconfort în piept care nu sunt uşor de surprins de testele convenţionale de rutină. Pentru persoanele cu factori de risc ce creează configuraţia pentru dezvoltarea problemelor cardiace, stresul poate fi „chibritul care aprinde focul" sau „declanşatorul efectului de domino", cu tendinţa de a merge pe calea greşită.

Incomparabil mai grav – pentru cei care au deja probleme cu inima, anxietatea poate fi mortală. Când stresul mental a declanşat ischemia – afecţiune în care muşchiul inimii nu primeşte suficient sânge – la pacienţii cu boală coronariană stabilă, în contextul practic al cazurilor studiate, acesta a fost „asociat în mod semnificativ" cu un risc crescut de deces sau atac de cord, se arată într-un articol publicat în JAMA (Jurnalul Asociaţiei Medicale Americane).

Oamenii aflaţi sub stres cronic tind să se descurce mai dificil în toate împrejurările. Medicii întâlnesc mulţi pacienţi în clinici, a căror sănătate a inimii a fost afectată negativ în ultimii doi ani, inclusiv îngrijorări legate de palpitaţii şi hipertensiune arterială, fie din cauza mediului stresant creat de actuala criză medicală, fie pentru că au fost bolnavi. Între inimă şi creier există o conexiune foarte puternică, ce poate fi perturbată de stres.

Un exemplu extrem este cardiomiopatia takotsubo (aşa-numitul „sindrom al inimii frânte"), în care moartea unei persoane dragi sau în urma altei experienţe chinuitoare poate determina inima unui individ oarecare să îşi schimbe forma. Acest lucru poate face apoi ca victima să se confrunte cu dureri în piept şi cu alte simptome ale unui atac de cord, dar fără artere înfundate.

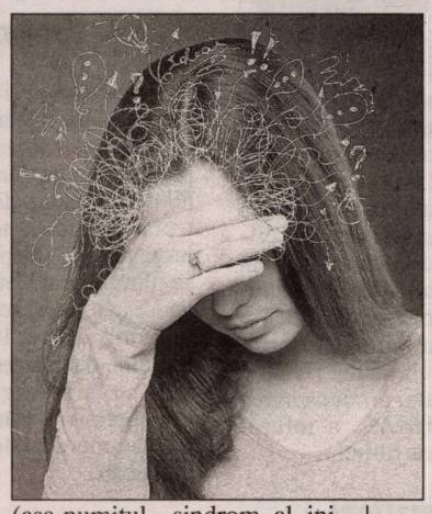

Stresul cronic de zi cu zi are, de asemenea, un impact, declanşând şi stimulând o inflamaţie şi poate duce la hipertensiune arterială, capabilă să amplifice riscul de atac de cord şi de accident vascular cerebral.

Stresul psihologic este un factor de risc pentru creşterea trigliceridelor şi a colesterolului „rău" LDL, au relevat studiile medicale. Evenimentele stresante aduc, de obicei, strategii de adaptare nesănătoase, cum ar fi abuzul de alcool, consumul de alimente confortabile sau „experimentarea" fumatului – o cascadă de comportamente care nu sunt sub nicio formă bune pentru sănătatea cardiacă.

Medicii primari şi cardiologii probabil că nu explică suficient de limpede rolul stresului atunci când vorbesc cu pacienţii despre riscurile bolilor de inimă, iar – deşi medicina face trimiteri inevitabile şi la consecinţele dure ale bolilor, la sfârşitul unei zile fiinţa umană rămâne maleabilă, temătoare şi, prin urmare, este greu de cuantificat stresul. Care trebuie totuşi îndepărtat de inimă. Astfel, un antrenament zilnic de numai o jumătate de oră poate face minuni pentru starea fizică şi, deopotrivă, pentru cea mentală.

Mersul pe jos în aer liber (nepoluat, deci de preferat într-un parc sau într-o pădure) ne permite să ne bucurăm de ceea ce numim puterea vindecătoare a naturii. Trebuie să ne găsim timp pentru a ne concentra asupra propriei persoane. Este un moment de linişte, în care ne putem reseta chiar dacă ne aflăm în mijlocul stresului. Dacă ne grăbim, trebuie să ducem greutăţi, să ne ocupăm de copii, să trecem rapid de la o obligaţie la alta, medicii ne recomandă să planificăm fiecare activitate cu 10-15 minute în avans, fie şi mental, în aşa fel încât anumite detalii să nu ne ia pe nepregătite.

Dacă zilnic reuşim această strategie extrem de benefică, ea ne va aduce cu paşi importanţi mai aproape de destresare. Meditaţia, plimbarea, concentrarea pe lucruri relaxante din jurul nostru, lăsând deoparte preocupările obsesive ar trebui totuşi însoţite de urmărirea semnelor de avertizare că stresul ne afectează inima. Acestea includ creşterea ritmului cardiac, transpiraţie, palpitaţii, dificultăţi de respiraţie.

Este normal să simţim stresul momentan, în timpul unor situaţii solicitante, dar acel răspuns ar trebui să dispară pe măsură ce lucrurile se aşază. Dacă nu se întâmplă aceasta şi apar dificultăţi de respiraţie pe parcursul activităţilor zilnice obişnuite, cum ar fi urcatul pe scări sau mersul mai îndelungat pe stradă, e cazul să consultăm medicul.

Dacă suferim dureri în piept în mijlocul unei dispute mai aprinse, cel mai înţelept şi sănătos este să încetăm cearta şi chiar să solicităm asistenţă medicală. De asemenea, să nu lăsăm eşecurile sau greşelile să ne preocupe. Dar nu e realist nici să considerăm că toate clipele vieţii trebuie să fie însorite.

Viaţa este plină de stres, ne spun medicii; şi nu vom găsi niciodată pe cineva care să fie sută la sută ocolit de acesta.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Riscul folosirii lumânărilor parfumate

Oricât de mare ne dorim să fie bucuria unor momente speciale din viaţă, pot exista şi mici detalii la care nu ne-am gândit vreodată, însă ce ne pot produce neajunsuri.

De pildă, lumânările parfumate, folosite de multe ori pentru a adăuga unei cine o doză de romantism sau pentru a decora o sală de festivităţi, pot fi dăunătoare pentru sănătate, potrivit unui studiu american citat de dailymail.co.uk.

Fumul produs de aceste obiecte – indiscutabil, agreabile pe moment din punct de vedere olfactiv – nu conţine numai parfumuri, ci şi numeroase substanţe toxice, asociate cu declanşarea cancerului, astmului şi a eczemelor.

Obiectul decorativ în sine, lumânarea, nu produce niciun rău, însă consumatorii ar trebui să evite să le folosească în fiecare zi în spaţii slab ventilate. Oamenii de ştiinţă care au studiat efectele inhalării fumului degajat prin arderea acestora au testat mai multe lumânări parfumate în laborator, concentrându-se pe substanţele eliberate în aer.

Ei au descoperit, astfel, că cel mai comun tip de lumânări parfumate, fabricate din parafină, eliberează cantităţi potenţial periculoase de substanţe chimice, precum toluen şi benzen. Unele dintre aceste substanţe poluante au fost asociate cu cancerul, iar altele provoacă fie crize de astm, fie diverse iritaţii ale pielii.

Utilizată mai frecvent cu un timp în urmă şi poate mai puţin cunoscută astăzi ca atare, parafina este un produs sintetic format dintr-un amestec de hidrocarburi saturate obţinute în cadrul industriei petroliere, la distilarea ţiţeiului sau a cărbunilor.

La polul opus, lumânările fabricate din ceară de albine sau din ceară pe bază de soia, deşi sunt mult mai scumpe, au fost declarate de specialişti ca fiind nedăunătoare pentru sănătatea oamenilor.

Totuşi, de pe o poziţie contrară, Federaţia britanică a fabricanţilor de lumânări a declarat că rezultatele unui studiu recunoscut de autorităţile britanice, efectuat în urmă cu doi ani, au demonstrat că lumânările, inclusiv cele fabricate din parafină, nu prezintă riscuri pentru sănătate.

„Ameninţarea" cărnii din supermarketuri

Carnea crudă vândută în supermarketuri constituie unul dintre principalii factori capabili de a provoca apariţia infecţiilor urinare, au descoperit oamenii de ştiinţă din Canada.

Potrivit unui nou studiu, realizat de cercetători ai Agenţiei pentru sănătate publică din Canada şi Universitatea din Guelph, puii vânduţi în supermarketuri, în restaurante şi în alte magazine alimentare supun femeile riscului infecţiilor de tract urinar. Motivul este acela că bacteriile din categoria Escherichia coli se găsesc în aceste produse şi se ştie că ele pot declanşa apariţia infecţiilor.

Consumarea cărnii contaminate nu cauzează în mod obligatoriu, automat infecţiile de tract urinar, dar anumite bacterii E.coli, precum O157:H7, pot provoca disfuncţii intestinale grave, la fel cum unele pot trăi în intestin fără a cauza probleme. Autorii studiului au precizat că sursa acestei probleme rezidă în faptul că animalele care ajung în alimentaţia umană sunt tratate în mod intens cu antibiotice, pentru prevenirea bolilor şi stimularea unei creşteri rapide, fapt ce face ca bacteriile să devină rezistente la medicaţie.

Când animalele sunt sacrificate, iar carnea lor se procesează pentru vânzare, aceasta poate ajunge pe rafturi contaminată cu bacterii.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Reglarea sistemelor corpului, corp, spirit şi suflet, cu biorezonanţă

Sistemul neurovegetativ este ca o centrală a corpului, reglează cele mai importante procese ale corpului. Dacă acest sistem este inactiv datorită mai multor factori, cum ar fi stresul de lungă durată, pot apărea mai multe dereglări grave în organism.

O are suntem noi în medicina complementară singurii care dau speranţe de însănătoşire pacienţilor? Când un medic îi spune pacientului că nu mai sunt speranţe de însănătoşire şi este trimis acasă din spital ca incurabil, este încă o piatră aruncată în psihicul bolnavului. Sau pacientul aflat în sala de operaţie sub efectul narcozei, prin subconştient primeşte conversaţia dintre medici, ca exemplu: „să încheiem operaţia, nu mai are niciun sens, cancerul s-a răspândit peste tot".

Noi în medicina alternativă ne punem mereu întrebarea: dacă asemenea informaţii negative ajung prin subconştient la pacient, de ce nu putem aceleaşi informaţii cu conţinut vindecător să le rostim în prezenţa pacientului aflat sub narcoză? Informaţii care să-i dea speranţa că se va face bine!

Sistemul neurovegetativ cu cele două părţi ale sale, nervul simpaticus şi parasimpaticus au un rol central în reglarea funcţiilor vitale ale corpului. Nervul simpaticus este în acţiune când suntem încordaţi şi nervul parasimpaticus când suntem relaxaţi. În această poziţie ne relaxăm, ne regenerăm, ne reparăm şi sistemul de autovindecare se pune în mişcare.

Când omul este supărat, îngrijorat, nervul simpaticus domină situaţia. Ne putem închipui ce se întâmplă. Totul în corp este pregătit de „fugă sau luptă", creşte tensiunea şi corpul intră în stare de alertă, intestinele nu mai funcţionează bine, se dezvoltă fenomenul de colon iritabil, de aceea simpaticus nu are voie să rămână prea mult pe hiperactiv.

Cu cât cei „doi actori" – nervul simpatic şi parasimpatic – sunt împreună, colaborează şi rămân într-un echilibru energetic, organismul se poate adapta la mediul înconjurător mult mai bine.

Aici intervine medicina energo-informaţională cu tratamente de echilibrare energetică şi readucerea sistemului neurovegetativ înapoi în balanţă. Observăm la pacienţii care au o stare de spirit dezechilibrată, stări de frică, somn neliniştit, lipsa somnului, cu alte cuvinte o stare depresivă, că sistemul neurovegetativ funcţionează de mai mult timp cu prioritate pe nervul simpaticus.

La diagnosticarea energetică apare un sistem neurovegetativ prin cei doi nervi: simpaticus şi parasimpaticus cu dezechilibru major. În cele mai multe situaţii pacienţii au trecut prin boala Covid-19 şi rămân cu o labilitate fizică şi psihică.

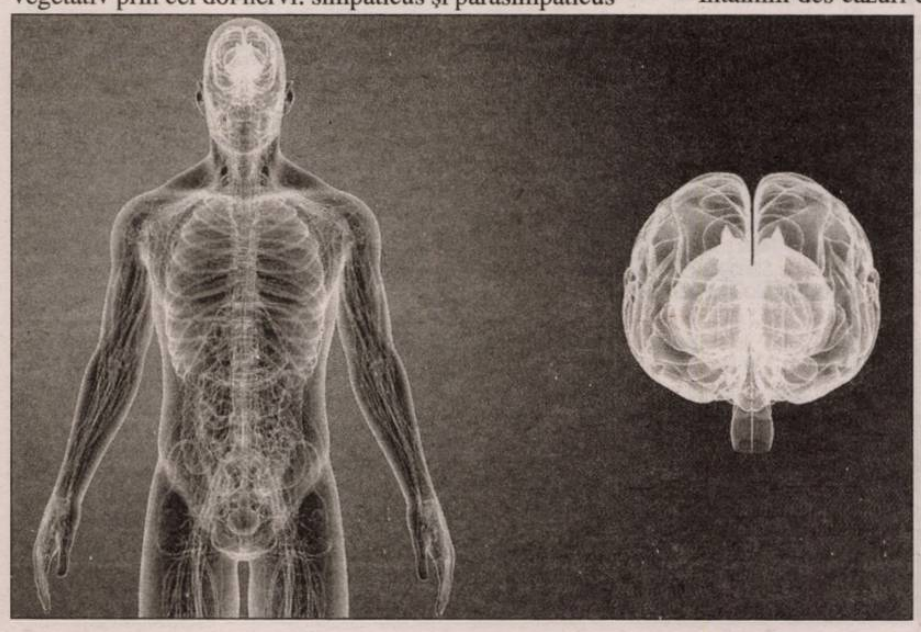

Întâlnim des cazuri când pacientul a trecut printr-un şoc emoţional, iar dezechilibrul energetic în sistemul neurovegetativ este de o perioadă mai lungă în instabilitate.

Când sistemul neurovegetativ, pe care de fapt îl putem asemui cu o centrală energetică, este dereglat pe o perioadă mai lungă, pot apărea masive probleme de sănătate. De cele mai multe ori bolile se cronicizează.

Este un paradox, dacă ne gândim la evoluţia la care a ajuns cercetarea în domeniul medicinei clasice şi totuşi cele mai multe boli în loc să se vindece se cronicizează. De asemenea este în creştere numărul bolilor autoimune.

Pandemia de coronavirus prin care a trecut omenirea ne-a arătat cât de instabilă este imunitatea populaţiei. Abuzul de antibiotice şi alte medicamente de sinteză, alimentaţia manipulată (procesată), un mediu înconjurător tot mai agasant, toate au dus la starea în care ne aflăm. Omul a uitat de natură şi beneficiile pe care i le poate oferi, mai ales când sunt îmbolnăviri unde nu este neapărat nevoie să se administreze medicamente de sinteză.

Vă prezentăm o terapie blândă, fără efecte secundare care pot fi aplicate atât copiilor, cât şi persoanelor adulte, indiferent de vârstă.

Readucerea corpului în balanţă energetică şi microdetoxifierea corpului la nivel celular sunt primii paşi în terapiile oferite de medicina energo-informaţională.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

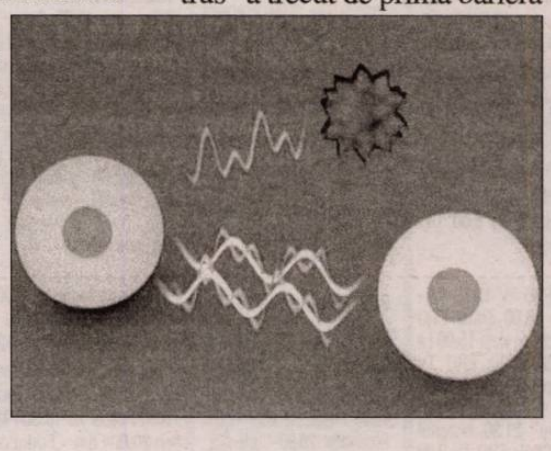

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare ale imunităţii înnăscute!

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitaţi în 2 rate.

dermaVITAL

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

covid -19

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

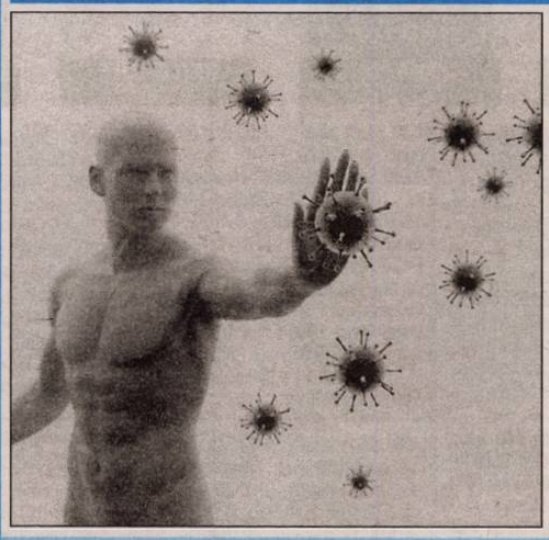

Centrul German DermaVital vă pune la dispoziţie atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecţia cu Covid-19, cât şi tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

PUBLICITATE

LUNI – 21 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Omul și timpul (r) 10.35 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chiotea 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 Ediție specială 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Referendum cu Mihai Rădulescu 22.50 Film: „Bun venit la Acapulco!" (coprod., 2019) 0.25 Doc.: „Sindromul burnout – un program de autodistrugere" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 SURVIVOR România 23.30 Știrile PRO 0.00 Film: „Den Of Thieves" (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 23.30 Observator 0.00 Film: „Povestea unei sirene" (r) 2.00 Serial: „Grand Hotel" 3.00 Observator (r) 4.00 Povești de familie (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Insider politic (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Aventurierii gustului 22.00 Starea Nației 23.00 Focus23 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Aventurierii gustului (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietritei" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite". Cu: Eduardo Santamarina 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.10 Doc.: „România neîmblânzită" 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.30 Fără prejudecăți (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie și pasiune" 17.00 România... în bucate 17.30 Doc.: „Case și design" (r) 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câștigă România! 21.00 Rețeaua de idoli 22.00-23.00 Reluări 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 7.00 Film: „Catch and Release" (r) 9.15 Serial: „La Bloc" (r) 11.30 Film (r) 13.15 Doc.: „Sălbăticia Carpaților" 14.30 Film: „Smurfs 2" (r) 16.30 Film: „Pensiunea lui Cupidon" (SUA, 2014). Cu: Haylie Duff, Arielle Kebbel 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Viața e frumoasă" (SUA, 1997). Cu: Roberto Benigni 22.45 Film: „Manchester de lângă mare" (SUA, 2016) 1.45 Film: „Life is Beautiful" (r) 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

MARȚI – 22 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori (r) 9.45 Teleshopping 10.00 #creativ (r) 10.35 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chiotea 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 Inspiră România 18.00 Handbal: HC Dunărea Brăila – CSM București 19.30 Mic portret de mari romance 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Darling" (Regatul Unit, 1965). Cu: Julie Christie, Dirk Bogarde 0.25 Serial: „Destinație: Marte" 1.20-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 SURVIVOR România 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Avengers: Endgame" (r) 4.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 23.30 Observator 0.00 Film: „Schimb de dame" (SUA, 2014). Cu: Jennifer Aniston, Isla Fisher 2.00 Serial: „Grand Hotel" 3.00 Observator (r) 4.00 Povești de familie (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Insider politic (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Film: „Sezon de vânătoare" (SUA, 2013). Cu: Robert de Niro 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO 11.00 Câștigă România! 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie și pasiune" 17.00 România... în bucate (r) 17.30 Doc.: „Case și design" 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câștigă România! 21.00 Destine ca-n filme (r) 22.00-23.00 Reluări 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
5.45 La Măruță (r) 7.45 Film: „Hallmark: Sweet Surender" (r) 9.30 Serial (r) 11.45 Film: „Catch and Release" (r) 14.00 Film: „Ace Ventura: When Nature Calls" (r) 15.45 Film: „Bobby Jones: O sclipire de geniu" (SUA, 2004). Cu: Jim Caviezel 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „În căutarea Tărâmului de Nicăieri" (SUA, 2004). Cu: Johnny Depp 22.30 Film: „Vânătorul de recompense 2049" (SUA, 2017) 2.00 Film: „Finding Neverland" (r) 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 23 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Referendum cu Mihai Rădulescu (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chiotea 14.00 Telejurnal 15.10 Conviețuiri 17.00 Banii tăi 18.00 Handbal: HC Zalău – Gloria Bistrița 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Breaking Fake News 23.00 Adevăruri despre trecut (r) 23.30 Istorii ascunse 23.00 Breaking Fake News 0.00 Serial: „Obsesia Evei" (ep.1) 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Imperiul leilor 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Legiunea" (SUA, 2010). Cu: Dan Stevens, Rachel Keller, Aubrey Plaza 2.00 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 0.00 Observator 0.30 Film: „Îndrăgostiți" (SUA, 2012). Cu: Greg Kinnear 2.00 Serial: „Grand Hotel" 3.00-5.00 Reluări.

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Oportunișii (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Film: „Furtul de diamante" (SUA, 2011). Cu: Bruce Willis 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Furtul de diamante" (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 15.30 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 17.00 România... în bucate 17.30 Doc.: „Case și design" 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câștigă România! 21.00-22.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 9.45 Serial (r) 12.00 Film: „Bobby Jones: Stroke of Genius" (r) 14.30 Film: „Finding Neverland" (r) 16.30 Film: „Misterul lui Hailey Dean: O căsnicie criminală" (SUA, 2018) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „E.T. Extraterestrul" (SUA, 1982). Cu: Dee Wallace, Henry Thomas 22.45 Film: „Șoferul de taxi" (SUA, 1976). Cu: Jodie Foster, Robert De Niro 1.00-5.00 Reluări.

DENIS ȘTEFAN
– sâmbătă, 21.10 –

DAN STEVENS
– miercuri, 0.00 –

JENNIFER ANISTON
– marți, 0.00 –

IMOGEN POOTS
– joi, 20.00 –

HAYLIE DUFF
– luni, 16.30 –

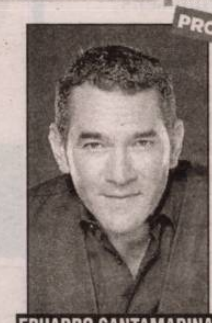

EDUARDO SANTAMARINA
– luni-duminică, 18.00 –

NICOLAS CAGE
– duminică, 22.10 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 24 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Adevăruri despre trecut (r) 10.35 Doc.: „Bukovina – Țara Oamenilor fagi, țara Unirii adevărate..." 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Vreau să fiu sănătos! (r) 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 Radar geopolitic 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Dark Web" 23.00 Nocturne (r) 0.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 MasterChef 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Mare și tare" (SUA, 2015). Cu: Will Ferrell, T.I., Kevin Hart 2.30 Umami: al 5-lea gust (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Chefi fără limite (r) 3.00 Serial: „Grand Hotel" 4.00 Povești de familie (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Serial: „Secretele președintelui" (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Flash! Monden 20.00 Film: „Adio, dar mai stau puțin" (SUA, 2014). Cu: Pierce Brosnan, Imogen Poots 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Adio, dar mai stau puțin" (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 15.30 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 17.00 România... în bucate 17.30 Doc.: „Case și design" 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câștigă România! 21.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 23.10 Primăvara amintirilor 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 La Măuță (r) 8.30 Film: „This Magic Moment" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: „E.T. the Extra-Terrestrial" (r) 16.30 Film: „Dragoste ca la carte" (SUA, 2015) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Sully: Miracolul de pe râul Hudson" (SUA, 2016). Cu: Tom Hanks, Laura Linney 22.30 Film: „Ultimul Samurai" (SUA, 2003) 1.30-5.15 Reluări.

VINERI – 25 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Istorii ascunse (r) 10.35 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Eu pot! 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.10 Live stadion 17.15 Fotbal: România – Finlanda 19.15 Studio fotbal 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Luna comanșilor" (partea a II-a). Cu: Steve Zahn, Karl Urban 23.50-5.30 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Românii au talent 0.00 Film: „Forma apei" (SUA, 2017). Cu: Michael Shannon, Sally Hawkins 2.30 Film: „Legion" (r) 4.15 Vorbește lumea (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct cu Mirela Vaida 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 FIlm: „Sabotaj" (SUA, 2014). Cu: Arnold Schwarzenegger, Sam Worthington 22.30 iUmor (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Povești de familie (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Coloana de direcție (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele 16.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.15 Oportuniștii 20.00 Cronica cârcotașilor 22.00 Serial: „Secretele președintelui" 23.00 Film: „B.D. la munte și la mare" (România, 1971) 1.00 Film: „Brigada diverse în alertă" (România, 1971). Cu: Puiu Călinescu 1.00-6.00 Reluări.

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine și rău" 0.00 ExtraShow 1.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Teleșcoala: Clasa a XII-a 15.40 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 17.00 Educație la înălțime 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 23.00 Primăvara amintirilor 0.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
5.45 La Măruță (r) 7.45 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Hallmark: Mr. Fiction" (r) 14.15 Film: „Micul șantajist" (SUA, 1994). Cu: Macaulay Culkin, Ted Danson 16.30 Film: „Romy și Michelle: Anii tinereții" (SUA, 2005). Cu: Katherine Heigl, Kelly Brook 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Viața lui Pi" (SUA, 2012). Cu: Suraj Sharma 23.00 Film: „Scandalul Larry Flynt" (SUA, 1996). Cu: Woody Harrelson 1.45-5.00 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 26 martie

TVR 1
7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Strop și Balonaș" 9.00 Vorbește corect! (r) 9.30 Vreau să fiu sănătos! 10.30 #secreteleplantelor (r) 11.00 Europa mea 11.30 Lumea azi 12.00 Ai luat plasă! 13.00 Exclusiv în România (r) 14.30 Ora regelui (r) 15.30 Film: „Rivale pe gheață" (Canada, 2016) 17.00 O dată-n viață (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Păcală se întoarce" (România, 2006). Cu: Denis Ștefan, Sebastian Papaiani 23.55-4.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Zathura – O aventură spațială" (SUA, 2005) 13.15 Film: „Acasă la Coana Mare" (SUA, 2000) 15.15 Românii au talent (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „X-Men: Apocalypse" (SUA, 2016) 22.45 Film: „1917: Speranță și moarte" (SUA, 2019) 1.00 Film: „Get Hard" (r) 2.15 Serial (r) 4.00 Film: „A Space Adventure" (r).

Antena 1
6.00 Observator 9.00 Serial: „Adela" (r) 12.00 Medicool 13.00 Observator 13.30 Mireasa 15.30 Chefi fără limite (r) 19.00 Observator 20.00 Dancing on Ice: Vis în doi 23.00 Film: „Mă simt frumoasă" (SUA, 2018). Cu: Amy Schummer, Michelle Williams 1.00 Film (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Serial: „Ringo" (r) 8.00 Exclusiv VIP (r) 10.00 Starea Nației (r) 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Lumea pe val (r) 12.00 Coloana de direcție 13.00 Oportuniștii 14.00 Film: „B.D. la munte și la mare" (r) 16.00 Aventurierii gustului (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Profețiile omului molie" (SUA, 2002). Cu: Richard Gere 22.30 Film: „Papillon" (SUA, 1973). Cu: Dustin Hoffman 1.30 Film: Borcanele de Crăciun" (SUA, 2013). Cu: Francia Raisa 3.30-6.30 Reluări.

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Speak și Ștefania – Aventura, strigați ura! 0.00 ExtraShow 1.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Euromaxx 8.30 Generația Fit 9.00 MotorVlog (r) 9.30 Fără prejudecăți 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 Handbal: SCM Politehnica Timișoara – CS Minaur Baia Mare 12.30 Cap compas 13.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 17.00 Magazin life style 17.30 Doc.: „Case și design" 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 22.10 Serial: „Rubirosa" 23.40-4.25 Reluări.

PRO CINEMA
5.30 Ce spun românii (r) 7.30 Film: „Getting Even with Dad" (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film (r) 13.45 Film: „Mătușa Madea în acțiune" (SUA, 2012). Cu: Danielle Campbell 16.00 Film: „Sophie și elefantul" (SUA, 2010) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Bohemian Rhapsody" (SUA, 2018) 23.15 Film: „Parazit" (SUA, 2019). Cu: Kang-ho Song, Sun-kyun Lee 2.00-5.15 Reluări.

DUMINICĂ – 27 martie

TVR 1
7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului (I) 11.50 Minutul de agricultură (r) 12.00 Viața satului (II) 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri (r) 15.30 Handbal: CSM București – CS Dinamo București 17.05 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Omul și timpul 20.00 Telejurnal 21.10 O dată-n viață (r) 23.00 Garantat 100% (r) 0.00 Replay 1.00 Teleenciclopedia (r) 1.55 Telejurnal (r) 3.55 Universul credinței (r) 5.35 În grădina Danei (r) 6.05 Ai luat plasă! (r).

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Umami: al 5-lea gust" 11.00 Film: „Big Momma's House" (r) 13.00 Apropo Tv 14.00 MasterChef (r) 16.00 Imperiul leilor (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 SURVIVOR România 23.00 Film: „Trei panouri în afara orașului Ebbing, Missouri" (SUA, 2017) 1.15-5.00 Reluări.

Antena 1
6.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.30 Hello Chef (r) 14.30 Prețul cel bun (r) 15.30 Dancing on Ice: Vis in doi (r) 19.00 Observator 20.30 iUmor 0.00 iMai mult Umor (r) 0.10 Chefi fără limite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Film: „Orașul pierdut Z" (SUA, 2016). Cu: Charlie Hunnam, Robert Pattison, Sienna Miller.

PRIMA TV
7.00 Oportuniștii (r) 8.00 Alege rețeta națională (r) 10.00 Ora de Profit.ro 11.00 Insider politic 13.00 Serial: „Secretele președintelui" 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden (r) 20.00 Schimb de mame 22.00 Insider politic (r) 0.00 Poezie și delicatețuri (r) 1.00 Film: „Profețiile omului molie" (r) 4.00 Ora de profit.ro (r) 5.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine și rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Speak și Ștefania: Aventura, strigați ura! 0.00 ExtraShow 1.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură și aventură 11.00 Handbal: CSM București – SCM Gloria Buzău 12.30 Levintza prezintă (r) 13.10 Film: „Moromeții" (România, 1988) 15.30 Campionatul Mondial de patinaj artistic Montpellier 2022 18.00 Ora de știri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.10 Film: „Nemul Șoimăreților" (România, 1965) 22.10 Film: „Hotul de orhidee" (SUA, 2002). Cu: Nicolas Cage 0.20-5.15 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Ce spun românii (r) 8.00 Film: „Sophie and Shelba" (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Life Of Pi" (r) 14.45 Film: „Mama și tata din nou la școală" (SUA, 2014). Cu: Scott Grimes, Kristy Swanson 16.30 Film: „O mireasa momeală" (SUA, 2011) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Jojo Rabbit" (SUA, 2019). Cu: Roman Griffin Davis, Thomasin McKenzie 22.30 Film: „Patriotul" (SUA, 2000). Cu: Tom Wilkinson, Mel Gibson 2.00-5.00 Reluări.

Integramă de **M. ALBU**

RAPORTĂRI

ADVERSARĂ ÎN CONCURS / ACȚIUNE DE CARITATE		A STRIGA TARE / FIDELI		IEȘIREA DIN BĂRAOLT! / ZĂPADA POEȚILOR	R	BUMBAC DE CĂMAȘI / ÎN ARAD!	C	ALĂTURI DE GINERICA / PASĂRE MAIASTRĂ		ȘEFI LA MOȘIE / ETAJ	B
				N	A	R	I				O
GLAS / FURĂ DIN COTEȚE				E	LUAT SUB OCROTIRE / PORȚII DE MÂNCARE	A	H				I
				A		OMUȘORUL DIN GÂT / A FACE HAM-HAM	E				E
BRUNETUL SATULUI / PARTE DIN ATELAJ				A UȘURA DUREREA / BĂIAT DEȘTEPT			P			AU STUDII SUPERIOARE	R
C	A	M	MUNTEAN DE LA NOI / RĂSĂRITENI				A	A CUNOAȘTE ÎNFRÂNT ÎN LUPTĂ	S	T	I
A	A PĂRĂSIT CLĂDIREA / SUNT SUB SUTIMI	I	E	S	I	T	ÎMBĂIERI / COLONIȘTI OLANDEZI ÎN AFRICA			I	CU PĂRUL BLOND
R	M	AU DINȚI LIPSĂ / NEPLĂCUT LA CHIP	S	T	I.	R	B	I	TANIA BUDI / A ÎMPODOBI BRADUL	T	S
ROGER MOORE / RAPID / SULFURĂ DE FIER			T		LUMINĂ POLARĂ / MARI MAEȘTRI	A	U	R	O	R	A
			I			STIL RUSTIC / INTRARE ÎN TURDA!				A	T
FLOAREA DIN LAN / CONFLICT JURIDIC	M	A	C	UNIVERSUL SAVANȚILOR						T	E
			I				PORȚIE DE FURAJE			I	N

Umor

– *Doctore, după ce-mi pun ochelarii pe care mi i-ați recomandat, voi putea citi?*

– *Desigur.*

– *Ah, ce bine. Până acum n-am mai știut niciodată să citesc!*

– *Tu ești prietenul meu cel mai bun. Te bagi la o bătaie, dacă se pune problema?*

– *Pentru tine, oricând!*

– *Bun, dacă am stabilit asta, mâine la ora 8 să fii la mine, să batem covoarele.*

– *Ce vârstă aveți, doamnă?*

– *Mă îndrept spre 30.*

– *Din ce direcție?*

– *Alo! Biroul de consiliere a alcoolicilor anonimi?*

– *Da.*

– *Puteți să-mi spuneți, vă rog, la sarmale de porc cu mămăliguță, ce vin merge, alb sau roșu?*

După 30 de ani de căsnicie soțul găsește o valiză sub pat cu 50.000 euro și 3 cartofi.

– *Ce-i asta?*

Soția:

– *Dragul meu, de fiecare dată când te-am înșelat am pus câte un cartof în valiză.....*

– *Dar banii?*

– *Când se aduna un kilogram de cartofi... îi vindeam.*

SUDOKU

jocul săptămânii: 11

	1				7		5	3
		9						6
7		4	6					
			8				3	
		2	1	3	4	5		
	7				5			
					6	4		9
2						1		
6	9		7				2	

Soluția în numărul viitor

Soluția **«SUDOKU»** – jocul săptămânii 10

5	6	8	1	2	3	9	4	7
9	2	3	5	7	4	8	1	6
1	7	4	9	6	8	3	5	2
2	1	5	3	9	6	7	8	4
8	3	9	7	4	5	6	2	1
7	4	6	2	8	1	5	3	9
6	8	2	4	5	9	1	7	3
4	5	1	6	3	7	2	9	8
3	9	7	8	1	2	4	6	5

Soluția integramei „CORESPONDENȚE"

Orizontal: C - Z - E - U - S - E - CORESPONDENT - RARA - CIOCNI - VIS - NAUCIT - C - DIE - BLANARI - SA - SPOITA - AE - E - STINS - SOMN - STA - RATA - ROI - ORCA - IREAL - TAIATI - SUCIT - STI - AMARARI - ATASARE - OIER.

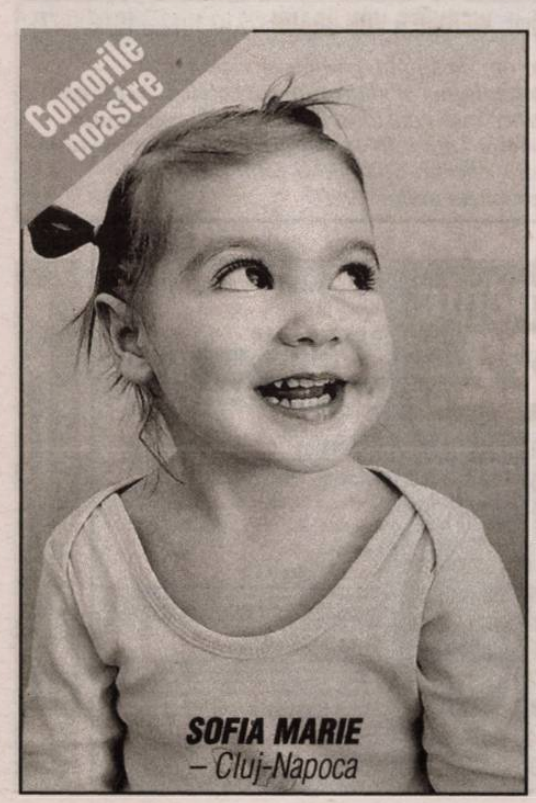

Verificați-vă cunoștințele!

Licoare bahică

1. Cum se numește știința vinificației?
2. Care era zeul viței-de-vie și al vinului în mitologia greacă?
3. Ce rege geto-dac (c. 82-44 î.Hr.) a ordonat să se dea foc viilor?
4. Ce scriitor și publicist român (1880-1949) a scris nuvela „Vinul de viață lungă"?
5. Ce compozitor italian (1863-1945) a compus opera „Cavalleria rusticana" spre finalul căreia sătenii ieșind din biserică închină un pahar cu vin, aducând laude acestei licori?
6. Ce pictor italian (1573-1610) a pictat tabloul „Bachus"?
7. Cine a realizat, în 1969, filmul american „Secretul din Santa Vittoria" în care sunt prezentate eforturile locuitorilor unui sat italian pentru a-și salva vinul care, la sfârșitul războiului era cerut imperios de ofițerii germani?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Zeu protector al munților acoperiți cu zăpadă din mitologia vedică, personificând munții Himalaya se numea Himavan. 2) Cea mai cunoscută dintre Oreade, nimfele munților și peșterilor se numea Echo. 3) Muntele sacru din mitologia dacogetică se numea Kogaionon sau Kogaion. 4) Romanul „Muntele vrăjit" a fost scris de prozatorul german Thomas Mann. 5) Muzica operei „Chemarea munților" aparține compozitorului Eugen d'Albert. 6) Tabloul „Vârful cu dor" poartă semnătura lui George Demetrescu Mirea. 7) Filmul „Muntele curajului" a fost realizat în regia lui Christopher Leitch.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema *„Nunta"* am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

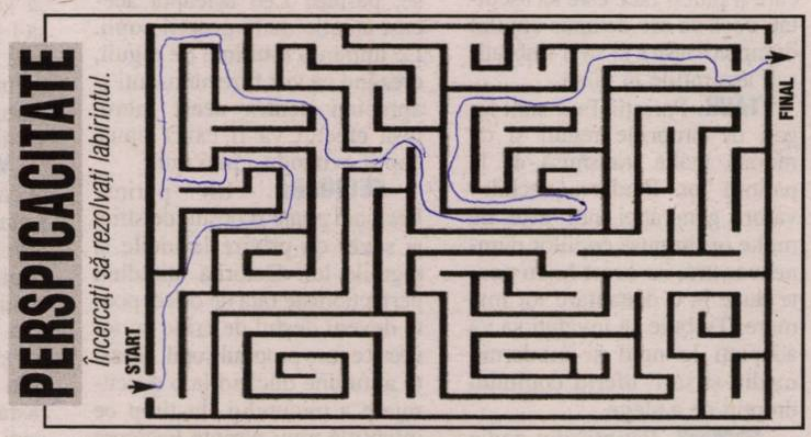

Grădina de lângă casă

Primăvara și florile din grădini

● ***Aconit de iarnă (Eranthis hyemalis).*** Este o plantă care înflorește primăvara devreme sau la sfârșitul iernii. Face flori galbene și se înmulțește rapid. Este interzis să fie culeasă din natură, fiind ocrotită de lege, dar poate fi achiziționată de la firme specializate sub forma unor soiuri nobile.

● ***Narcisa.*** Pentru a ne asigura că vor înflori primăvara trebuie să plantăm bulbii din toamnă. Plantei îi plac locurile luminate bine și nu foarte calde, așa că florile durează mult timp. După perioada de înflorire frunzele se usucă și trebuie tăiate. Bulbii se scot și se păstrează în hârtie, în locuri uscate, până toamna când pot fi din nou plantați.

● ***Anemona.*** Este o plantă perenă, de primăvară, ce cuprinde aproximativ 120 de specii. Înflorește în culori diverse: alb, roșu, albastru, lila sau galben. Florile rezistă bine la frig. Se înmulțește prin semințele care le împrăștie la maturitate, dar poate fi înmulțită și prin divizarea rădăcinilor.

● ***Spânzul (Helleborus orientalis).*** Este o plantă decorativă și rezistentă, care are nevoie de soare, dar necesită multă apă în perioadele secetoase. Înflorește din ianuarie până în martie. După înflorire se îndepărtează frunzele uscate, pentru că vor crește altele noi și va arăta bine toată vara.

● ***Magnolia.*** Plantă care cuprinde extrem de multe soiuri, de la arbori până la arbuști și chiar specii mici, create special pentru ghivece. Magnolia are flori albe, roz sau purpurii, care apar înaintea ieșirii frunzelor. Este o plantă nepretențioasă, care iubește soarele dar poate fi plantată și în zone semiumbroase, însă astfel va înflori mai puțin.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Faceţi greşeli ca părinţi?

Iată răspunsul astrologilor

Ca părinţi, fiecare dintre noi doreşte să crească un copil care să oglindească valorile şi convingerile proprii. În timp ce intenţiile sunt pure şi îi doriţi binele, există însă şi multe modalităţi prin care puteţi da greş.

De această dată astrologii s-au gândit să ne răspundă, dacă vă întrebaţi ce fel de părinte sunteţi şi unde puteţi greşi. Iată erorile pe care le puteţi face ca părinte, pe baza semnului dumneavoastră zodiacal.

BERBEC. Un părinte Berbec poate fi aventuros, dar nehotărât în acelaşi timp. Deşi este posibil să aveţi multe planuri pentru copilul dumneavoastră, puteţi lua decizii impulsive, nesigure, care v-ar provoca regrete şi remuşcări în viitor. Altfel spus, cel mai bun lucru pe care îl puteţi face este să ascultaţi ceea ce are de spus copilul dumneavoastră şi să îi îmbrăţişaţi aspiraţiile în viaţă.

TAUR. Părinţii Taur sunt legaţi de propriile reguli şi de morala înaltă transmisă de la părinţii lor. Predarea vechilor valori generaţiei noi este de multe ori impusă copiilor dumneavoastră, iar acest lucru poate duce la o distanţare tot mai mare. Trebuie să învăţaţi să vă adaptaţi la noul şi modernul mediu şi să îi oferiţi copilului dreptul de a alege.

GEMENI. Părinţii din zodia Gemeni sunt prietenoşi şi se amestecă bine cu visurile propriului copil şi cu cercul de prieteni al acestuia. Cu toate acestea, de multe ori uitaţi să trasaţi linia şi veţi invada spaţiul privat al micuţului. Acest lucru îl face să se simtă incomod şi ar putea să se distanţeze cam mult de dumneavoastră.

RAC. Când vine vorba despre un părinte Rac, acesta poate fi extrem de emoţional şi de sensibil. Deşi are capacitatea de a-şi înţelege propriul copil, uneori îi cere prea mult şi ar trebui să nu îl împovăreze atât. Mai bine împărtăşiţi-vă problemele cu cineva apropiat, copiii sunt vulnerabili şi destul de uşor impresionabili.

LEU. Persoanele născute în această zodie au o fire dominantă şi dorinţa de a rămâne

mereu în fruntea listei cu oamenii dragi. Acestea fiind spuse, părinţii Leu aşteaptă aceeaşi atenţie de la proprii copii. Le impun o mulţime de reguli, crezând că vor fi recunoscuţi şi apreciaţi pentru acest lucru, însă efectul va fi exact opus, copiii evitându-i mai mult.

FECIOARĂ. Un părinte Fecioară poate fi destul de strict şi sever cu privire la ideile şi regulile lui. Datorită atitudinii perfecţioniste faţă de orice, poate deveni destul de critic cu tot ceea ce face propriul copil, această atitudine ducând la o descurajare a micuţului. În timp ce intenţiile unui părinte Fecioară sunt pure, ele pot deveni de nesuportat pentru copil.

BALANŢĂ. Părinţii Balanţă sunt cunoscuţi pentru dragostea lor, pentru stabilitate şi echilibru. În timp ce sunt educători de pace în familie, uneori pot părea cei mai mari manipulatori. Atât timp cât excelează prin a-şi convinge copiii să urmeze calea cea bună, totul este bine. Atenţie însă că pe măsură ce micuţii lor îşi dau seama de metodele şi de tactica părinţilor Balanţă, pot deveni mai neîncrezători ca oricând.

SCORPION. Părinţii Scorpion sunt pasionaţi şi extrem de hotărâţi în privinţa îndeplinirii visurilor copilului. Cu toate acestea, în încercarea de a-şi ajuta copilul să-şi atingă obiectivele, devin orbi şi pot ignora nevoile şi necesităţile emoţionale ale micuţului.

SĂGETĂTOR. Părinţii Săgetător trăiesc pentru aventuri şi nu îşi pierd acest apetit nici după ce au devenit părinţi. Ştiu cum să menţină echilibrul între viaţa profesională şi cea a familiei, încurajându-şi copiii să se bucure de viaţa lor. Cu toate acestea, în tot procesul care implică creşterea micuţilor, aceştia pot deveni destul de stresaţi, ceea ce poate afecta relaţiile de familie.

CAPRICORN. Dacă sunteţi un părinte Capricorn, veţi şti cât de motivaţi şi de raţionali sunteţi cu privire la ideile şi regulile legate de viaţă. Vă iubiţi copilul, încercaţi să-i oferiţi tot ce este mai bun, dar nu veţi reuşi să vă faceţi prea mult timp ca să-l petreceţi împreună. Acesta este motivul pentru care micuţul nu se poate simţi conectat cu dumneavoastră şi, în timp, se va distanţa.

VĂRSĂTOR. Având în vedere că părinţii Vărsător sunt persoane independente şi cu gândire liberă, vor alege să le ofere copiilor aceeaşi cantitate de spaţiu şi de libertate. Ei nu cred în a-şi impune valorile copiilor lor şi îi lasă să-şi exerseze propria individualitate. Uneori, răsfăţarea copiilor se poate dovedi valoroasă. Deşi este posibil să nu doriţi să vă amestecaţi în viaţa micuţilor, vă recomandăm să îi îndrumaţi strict în direcţia corectă.

PEŞTI. Nativii din zodia Peşti sunt preferaţii copiilor. Iertători şi emoţionali, părinţii din zodia Peşti pot face un efort extraordinar pentru a-şi proteja micuţii de pericole grave. Dar, prin această atitudine, nu le vor oferi copiilor lor experienţa de care au nevoie pentru a supravieţui în lumea exterioară, privându-i de realităţile vieţii.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ OZN-urile sunt extraterestre? ■ Alkemade – aviatorul indestructibil ■ Prevenirea afecţiunilor cardiovasculare ■ E grea viaţa în Secret Service ■ „Mitul" pâinii care îngraşă ■ Alimente care anulează efectul medicamentelor ■ Nu toate filmele frumoase aduc bani frumoşi

HOROSCOP

21-27 martie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Continuaţi să lucraţi la ceea ce faceţi acum, pentru că vă îndreptaţi către o perioadă de recunoaştere abia din luna mai. Şefii vă observă talentele şi sunt pregătiţi să vă recompenseze eforturile. Succes!

TAUR 21.04-21.05

Parcurgeţi o săptămână minunată şi vă veţi bucura de compania celorlalţi. Există şi posibilitatea să vă alăturaţi eforturilor altora pentru a-i ajuta pe cei mai puţin norocoşi. Între timp, unii dintre dumneavoastră se vor îndrăgosti de cineva care este „altfel", poate dintr-o altă cultură.

GEMENI 22.05-21.06

Săptămâna aceasta faceţi o impresie fabuloasă celor din jur şi în special şefilor, părinţilor, profesorilor şi oamenilor de la putere. De fapt, pentru că le atrageţi admiraţia şi laudele – cadourile şi favorurile de la alţii ar putea să vă iasă în cale.

RAC 22.06-21.07

Vă atrag planurile de călătorie şi dorinţa de a evada într-un loc minunat şi exotic. Asta pentru că aveţi un impuls puternic de a „scăpa de toate". Puteţi folosi platforma reţelelor sociale sau a învăţământului superior pentru a vă promova ideile de bunăstare.

LEU 22.07-22.08

Sunteţi fericiţi pentru propria sănătate. Unii nativi vor primi veşti bune sau vor rezolva cu uşurinţă o problemă. În general, sunteţi fericiţi cu munca dumneavoastră şi veţi obţine o satisfacţie mai mare prin ceea ce faceţi.

FECIOARĂ 23.08-22.09

În aceste zile veţi explora câteva idei creative şi vă veţi exprima talentul artistic. S-ar putea să vă implicaţi mai mult ca de obicei cu copiii şi în special creaţi câteva momente distractive care vă vor aduce clipe de neuitat.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Săptămâna aceasta vă preocupă casa şi familia. Veţi fi încântaţi de ideile de redecorare sau de şansele de a vă modifica lucrările, deoarece aveţi inspiraţia să încercaţi idei noi. Veţi experimenta apropierea şi căldura vieţii de familie.

SCORPION 23.10-21.11

Cuvintele dumneavoastră vor fi ca aurul! Veţi şti să faceţi pe plac cuiva, să liniştiţi un prieten cu probleme, să inspiraţi sau să încurajaţi pe cineva şi să faceţi oamenii să se simtă bine.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Accentul principal îl veţi pune pe casă, pe familie, pe bani şi posesiuni. S-ar putea să faceţi cumpărături pentru dumneavoastră şi cei dragi. Aveţi grijă, deoarece veţi fi tentaţi să deveniţi prea extravaganţi.

CAPRICORN 22.12-19.01

Urmează câteva zile bune pentru a vă bucura de compania celorlalţi. Aveţi o dorinţă puternică de a relaţiona cu oamenii şi de a face pace acolo unde există discordie. Vă veţi afirma, mai ales dacă vreţi să apăraţi pe cineva de o nedreptate.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Vă faceţi un bilanţ al averii şi vă declaraţi îngrijoraţi de nivelul fluxului numerar, de câştiguri şi de bunurile dumneavoastră. Vă bucuraţi de singurătate pentru că vă simţiţi mulţumiţi şi fericiţi să fiţi în propria piele.

PEŞTI 19.02-20.03

Veţi fi mai iubitori şi mai afectuoşi cu ceilalţi. Pentru că energiile propriului ego vor fi scăzute, vă veţi înţelege uşor cu toată lumea. Vă atrag obiectivele înalte, deoarece credeţi în dumneavoastră mai mult ca de obicei.

Nativul săptămânii: **WERNHER VON BRAUN** (23.03.1912 – 16.06.1977)

A fost un om de ştiinţă, pionier şi vizionar al dezvoltării tehnologiei şi zborurilor rachetelor. Acest nativ al zodiei Berbec este considerat „părintele" programului spaţial al Statelor Unite. În cadrul NASA a fost directorul Centrului Marshall pentru Zboruri Spaţiale şi şeful proiectului rachetei Saturn V, superracheta anilor 1960.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	11,00 LEI
❑ 2 LUNI	22,00 LEI
❑ 3 LUNI	33,00 LEI
❑ 4 LUNI	44,00 LEI
❑ 5 LUNI	55,00 LEI
❑ 6 LUNI	66,00 LEI

Abonamente 2022

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2022

Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
   – RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
   – RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 40 euro sau 48 $,
– 6 luni: 80 euro sau 96 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1592 ● ANUL LXV ● 24 MARTIE 2022 ● 16 PAGINI ● 3 LEI Nr. 12 (3342)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com ● redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Caleidoscop

„PIEILE ROŞII” – inventatori de top

Femina club

Lecţii de nutriţie

Postul – perioadă de slăbire sau de îngrăşare?

Imaginaţie şi creativitate

Minunile lumii

Jökulsárlón – LAGUNA GLACIARĂ

«Cel ce zâmbeşte, în loc să urle, este întotdeauna cel mai puternic.»

Proverb japonez

Curiozităţi ale naturii 2

PISICILE SUNT O ATRACŢIE INEFABILĂ atât pentru cei care se bucură de un animal de companie inteligent, cât şi pentru cercetători, care simt că nu ştiu chiar totul din misterul care le înconjoară, şi nu de ieri de azi, ci de milenii. Bazându-se pe observaţii amănunţite, cercetătorii au ajuns la concluzia că creierul pisicilor domestice se micşorează şi totul este numai din vina oamenilor.

Craniile de pisică de casă au devenit semnificativ mai mici în ultimii 10.000 de ani, la fel şi creierul lor. Mii de ani de dependenţă umană au micşorat creierul pisicilor, cel puţin asta sugerează un studiu recent, publicat pe 26 ianuarie în revista *Royal Society Open Science*. Cercetătorii au comparat măsurătorile craniene (un indicator al mărimii creierului) ale pisicilor moderne de casă cu cele ale a doi dintre cei mai apropiaţi strămoşi sălbatici ai lor, pisicile sălbatice africane *(Felis lybica)* şi europene *(Felis silvestris)*.

Iată ce se menţionează în rezumatul studiului amintit: *Mărimea redusă a creierului, în comparaţie cu indivizii sălbatici, este argumentată a fi o caracteristică cheie a speciilor de mamifere domesticite şi adesea citată ca o componentă-cheie a unui presupus „sindrom de domesticire”. Cu toate acestea, comparaţiile cu dimensiunea creierului se bazează adesea pe literatură veche, inaccesibilă şi, în unele cazuri, s-au făcut comparaţii între animale domestice şi specii sălbatice despre care se crede că nu mai reprezintă adevărata specie progenitoare a speciilor domestice în cauză. Am mai descoperit că hibrizii de pisici domestice şi pisici sălbatice europene au volume craniene care se grupează între acestea a celor două specii parentale.*

Aşadar, echipa de cercetători a descoperit că dimensiunea craniului şi, prin urmare, dimensiunea creierului la pisicile domestice s-a micşorat semnificativ în ultimii 10.000 de ani, în comparaţie cu strămoşii lor sălbatici. Acest lucru nu înseamnă neapărat că pisica ta din casă este mai proastă decât o pisică sălbatică.

Conform unei ipoteze, asta înseamnă că procesul de îmblânzire la animalele domestice este posibil să fi schimbat modul în care se dezvoltă creierul acelor animale, sunt de părere cercetătorii. Aceste schimbări încep probabil atunci când animalul este încă în stadiul de embrion şi abia începe să-şi dezvolte celulele crestei neurale, un tip special de celulă unic pentru vertebrate, care joacă, printre altele, un rol-cheie în dezvoltarea sistemului nervos.

„Îmblânzirea în domesticirea animalelor poate să fi cauzat o diminuare a migraţiei şi proliferării celulelor crestei neurale, ceea ce duce la scăderea excitabilităţii şi a fricii”, scriu cercetătorii în studiul lor. „Diminuarea respectivă poate provoca, de asemenea, modificări corelate privind morfologia, răspunsul la stres şi dimensiunea creierului”.

În noul lor studiu, cercetătorii au reanalizat mai multe studii apărute în anii 1960 şi 1970, comparând dimensiunea craniului pisicilor domestice şi a celor sălbatice. Aceste lucrări mai vechi susţineau ideea că pisicile domesticite au prezentat o reducere semnificativă a dimensiunii creierului de-a lungul anilor. Cu toate acestea, unele dintre aceste studii au comparat pisicile moderne doar cu pisica sălbatică europeană, care nu mai este considerată a fi strămoşul lor direct.

Autorii noii lucrări au dorit să actualizeze cercetările trecute, comparând pisicile de casă cu pisica sălbatică africană, despre care studiile genetice au confirmat că este cel mai apropiat strămoş viu al pisicilor domestice moderne.

Echipa a constatat că vechile cercetări sunt încă viabile, în sensul că pisicile de casă prezintă într-adevăr o reducere cu până la 25% a dimensiunii craniului în comparaţie cu pisicile sălbatice africane şi europene. Cercetătorii au examinat, de asemenea, o serie de specii hibride de pisici sălbatice/domesticite şi au descoperit că aceste măsurători craniene sunt valabile pentru speciile sălbatice şi cele domestice.

Toate acestea arată că domesticirea a avut un efect semnificativ asupra evoluţiei pisicilor în ultimele câteva mii de ani, un fenomen observat şi la multe alte specii de animale domestice. „Schimbările aduse volumului cranian au fost bine documentate la specii (domesticite), inclusiv oi, iepuri, câini şi multe altele”, au scris cercetătorii. Înţelegerea acestui lucru nu numai că aduce o lumină asupra unora dintre schimbările de dezvoltare pe care le aduce domesticirea animalelor sălbatice, dar ridică şi îngrijorări cu privire la speciile sălbatice care sunt „ameninţate de hibridizarea cu animale domestice”, au concluzionat cercetătorii.

> CERCETĂTORII SUNT UIMIŢI DE DIVERSITATEA NATURII ŞI ÎNCEARCĂ SĂ EXPLICE O MARE PARTE DIN MISTERELE ACESTEI LUMI. ÎN ACEST NUMĂR NE OPRIM LA OBSERVAŢIILE LEGATE DE CREIERUL PISICILOR. CUM A EVOLUAT EL ÎN ULTIMII 10.000 DE ANI?

De ce nu urlă pisicile?

Dacă tot am amintit recenta teorie legată de creierul pisicilor domestice, să mai prezentăm şi studiul care explică de ce nu urlă pisicile ca tigrii sau leii.

Majoritatea pisicilor mari, cum ar fi leii şi tigrii, pot răcni, urla, pentru a-şi anunţa prezenţa şi pentru a-şi apăra teritoriul, dar pisicile de casă sunt reduse la simpaticele mieunaturi şi torsuri liniştite şi calmante.

Deci, de ce nu pot urla sau rage pisicile de casă? Se pare că are de-a face cu fiziologia cutiei vocale şi a gâtului pisicii, care ajută la crearea acestor vocalizări feline, este de părere John Wible, curator al mamiferelor la Muzeul Carnegie de Istorie Naturală din Pittsburgh.

Torsul este un sunet unic, deoarece este creat atât atunci când pisica inspiră, cât şi atunci când expiră. Vocalizarea pare să fi evoluat mai întâi la pisici şi este larg răspândită în familia *Felidae*, afirmă Wible. Pisicile care torc includ pisica de casă, râsul, puma şi ghepardul. „Urletul este mult mai rar în rândul pisicilor şi a evoluat într-o anumită linie de feline mari”, a spus Wible pentru *LiveScience*. Aceste pisici alcătuiesc genul *Panthera*, care include lei, tigri, jaguari şi leoparzi. La fel ca la oameni, sunetele pe care le emit pisicile provin din caseta lor vocală, numită laringe. Diferenţa dintre pisicile care torc şi pisicile care urlă porneşte de aici, deşi exact modul în care pisicile fac aceste sunete nu este clar, a spus Wible.

De unde vin răgetele?

Răgetele vin din oasele îndoite din gât. Vocea mamiferelor vine din cutia care se află în gât, unde aerul care trece prin structurile sale creează sunete. Oasele hioide şi corzile vocale sunt două părţi esenţiale ale laringelui care produc vocalizări la pisici.

Una dintre diferenţele semnificative dintre speciile care urlă şi speciile care torc constă în hioid. „Felinele care urlă au un aranjament unic pentru o pereche de oase ale aparatului hioid, numite epihioide”, a spus Wible. „Mai degrabă decât osul, epihioidul este un ligament elastic alungit”. Cartilajul flexibil permite animalelor să coboare cutia vocală în gât, producând un sunet mai profund. Urletele provin din variaţii ale casetei vocale.

Indiferent de evoluţiile fiziologice care au dus la torsul pisicii, „trebuie să fi oferit un oarecare avantaj evolutiv pentru a fi menţinut în descendenţa pisicii”, a spus Wible. Oamenii de ştiinţă nu sunt siguri exact care este rolul său în sălbăticie. Teoriile includ sugestia că torsul este un mecanism de vindecare sau de calmare sau că ar putea ajuta la ascunderea pisoiilor de prădători. „Pisicile mele de casă torc ca semn de mulţumire” spuse Wible, „dar nu ştiu dacă este acelaşi lucru pentru speciile sălbatice de pisici care torc”.

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

„Pieile roşii” – inventatori de top

Nativii americani au dezvoltat inovaţii cheie cu mult înainte ca navigatorul Cristofor Columb să ajungă în aşa-numita Lume Veche.

Obiectele de uz curent sau practici utilizate pretutindeni în lume şi astăzi, le-au permis să supravieţuiască şi să se dezvolte aproape în orice condiţii – de la caiace, ochelari de protecţie şi biberoane până la controlul naşterii, culturi alimentare modificate genetic şi medicamente analgezice.

Deoarece diferitele populaţii de nativi americani erau conectate prin rute comerciale, noile invenţii create de un grup se puteau răspândi rapid de la nord la sud şi de la est la vest.

■ ***Caiacul.*** Inuiţii din Arctica au dezvoltat conceptul unei bărci mici, înguste, cu o carlingă etanşă pentru a-l proteja pe vâslaş de scufundare în cazul în care ambarcaţiunea s-ar fi răsturnat. Vasele clasice au fost modelate în întregime din materiale naturale, cu rame de lemn sau din os de balenă acoperite cu piele de focă cusută. Astăzi, caiacele utilizate în întreaga lume sunt de obicei construite din materiale moderne, dar designul este în esenţă acelaşi.

■ ***Porumbul*** a fost cultivat cu grijă de „fermierii” din vechime încă de acum 10.000 de ani. Coloniştii europeni au preluat această tehnică, transmiţând astfel pe tot globul un aliment care astăzi nu ar exista fără intervenţia umană. Băştinaşii din nordul Guatemalei şi sudul Mexicului au cultivat selectiv teosinthe, o iarbă sălbatică, timp de multe generaţii, pentru a dezvolta fructul suficient încât oamenii să îl poată mânca.

■ ***Cauciucul*** este un material descoperit de nativii americani, iar Columb a dus în Europa o minge confecţionată din aceasta. După ce Charles Goodyear a dezvoltat procesul de vulcanizare în anul 1830 pentru a permite cauciucului să reziste la căldură şi frig, coloniştii au plantat vaste păduri de arbori de cauciuc în Asia pentru a produce materia primă pentru fabrici.

■ ***Ochelari de soare.*** Tot inuiţii au inventat ochelari de protecţie din lemn, os, coarne sau piele, pentru a-şi proteja ochii de supraexpunerea la lumina soarelui reflectată de întinderile de zăpadă. Aceştia aveau o fantă pentru a reduce fluxul razelor ultraviolete care pătrund în ochi, predecesorii ochelarilor de soare de astăzi.

■ ***Biberonul.*** Irochezii luau intestine de urs uscate şi unse şi cărora le adăugau un mamelon modelat din pană de pasăre, pentru a crea biberoane, folosite la hrănirea bebeluşilor.

■ ***Anestezice şi analgezice.*** Vindecătorii de pe continentul american au fost pionieri în calmarea durerii. În actualul stat Virginia, ei foloseau planta jimson *(Datura stramonium)* ca analgezic topic, măcinând rădăcina pentru a face o pastă pe care o aplicau pe leziuni externe, cum ar fi tăieturi şi vânătăi. Vindecătorii îi puneau pe pacienţi să ingereze planta ca anestezic, în timp ce le reparau fracturile. Un alt remediu nativ pentru durere şi inflamaţie a fost ceaiul preparat din scoarţa de salcie neagră americană (Salix nigra), care conţine salicină chimică. Intrată în organism, aceasta produce acid salicilic, ingredientul activ al tabletelor actuale de aspirină.

■ ***Seringa.*** Nativii americani au modelat seringi din vezici de animale şi oase goale de păsări pentru a injecta remedii. Tehnologia nu a apărut în medicina europeană până în anul 1850, când medicul scoţian Alexander Wood a început să folosească ace pentru a injecta morfină în scopul calmării durerii.

În căutarea planetei „pierdute”

Mitologia elenă pare a se împleti în mod curios cu unele realităţi ştiinţifice mai mult sau mai puţin elucidate. Un exemplu în acest sens îl constituie Theia. La vechii greci, aceasta este o titanidă, una dintre cele şase fiice ale lui Uranus şi ale Gaiei, unul dintre cei şase fraţi ai săi fiind Helios (Soarele). Din relaţia ei cu Hyperion s-a născut Selena, acesta fiind alt nume sub care este cunoscută Luna.

Între cele patru teorii astronomice referitoare la formarea satelitului nostru natural se detaşează aceea că un cataclism cosmic ar fi determinat atât apariţia Lunii, cât şi pe cea a Pământului, aşa cum există el în prezent: ciocnirea violentă a unui satelit al Terrei, nimeni altul decât Theia, cu planeta noastră.

Din punctul de vedere al altor astronomi, Theia era ea însăşi o planetă, care, în urma sus-menţionatului impact, s-a fragmentat şi ea, dispărând pur şi simplu în spaţiu. Evenimentul ar fi avut loc în urmă cu circa 4.5 miliarde de ani.

Unde anume s-ar putea găsi rămăşiţele enigmaticei Theia, nu se ştie. În prezent, NASA foloseşte o pereche de sonde STEREO pentru a le căuta, lucru aproape imposibil de realizat folosind telescoape terestre.

Sondele STEREO pătrund în locuri din spaţiu numite puncte lagrangiene, care sunt puncte de echilibru între câmpurile gravitaţionale ale Soarelui şi ale Pământului şi unde fragmentele spaţiale au tendinţa de a se aduna (un fel de scurgere de furtună gravitaţională). Se speră că, în timp ce se află în aceste zone, sondele vor putea găsi câteva bucăţi rămase din Theia sub formă de asteroizi.

Totuşi, dincolo de demersul ştiinţific inedit, rămâne în continuare la fel de surprinzătoare paralela evidentă dintre relatările mitologice şi ceea ce susţin astronomii care s-au ocupat de cercetarea originilor sistemului nostru solar.

Servici/serviciu

Să vorbim corect!

O greşeală des întâlnită în exprimarea de fiecare zi este „Merg la *servici”* sau „Am un *servici* greu” şi tot aşa. Aşa cum ne arată dicţionarele, singura formă corectă a substantivului subliniat este *„serviciu”*.

Aceasta este folosită fie că este vorba despre locul de muncă, acţiunea de a servi, o obligaţie, o regulă din sport sau o acţiune prestată în interesul cuiva. Niciodată nu trebuie folosită forma „servici”.

De asemenea, o formă greşită dar folosită frecvent este „delicvent”. În această situaţie exprimarea corectă este *„delincvent”* deşi în dicţionare figurează şi prima formă ca variantă, care însă nu este recomandată de normele în vigoare. *(I.S.)*

Insecta care se deplasează pe sub apă

Păianjenul de apă – *Argyroneta Aquatica* ***(care trăieşte în apele stătătoare sau curgătoare lente, în diferite regiuni din Europa şi Asia) este capabil să meargă pe suprafaţa apei, datorită tensiunii superficiale.***

Există însă – la fel ca într-o oglindă – şi un coleopter care merge sub suprafaţa apei, ca şi cum aceasta ar fi o placă de sticlă.

Fenomenul aproape incredibil l-a descoperit cu totul întâmplător biologul australian John Gould, de la Universitatea Newcastle, statul New South Wales, în timp ce căuta mormoloci într-un iaz din afara oraşului. „Am crezut că e vorba despre o insectă căzută sub apă şi care înota spre suprafaţă, a relatat cercetătorul. Însă apoi mi-am dat seama că aceasta stătea invers, şi nu deasupra, ci dedesubtul suprafeţei apei!”

Este pentru prima dată când se observă această abilitate la o insectă acvatică. Acest tip de comportament, până acum nu a fost descoperit decât la un melc de apă, *Sorbeoconcha physidae,* care foloseşte mucusul dintre corpul său şi apă pentru a luneca sub suprafaţa acesteia.

Pentru a proceda în acest mod, scarabeul capturează o bulă de aer sub abdomenul său, care îl propulsează către suprafaţa apei. Mecanismul este asemănător cu cel utilizat de păianjenii de apă, dar aici forţa se manifestă în mod ascendent. Bula de aer îi permite, probabil, insectei să respire sub apă.

Deocamdată, oamenii de ştiinţă vor să stabilească şi la ce anume îi poate folosi insectei această uimitoare capacitate.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin” este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Proiecte tehnologice futuriste devin realitate

Mereu în avangarda progresului tehnologic, Agenția Spațială Americană a anunțat recent acordarea de granturi în valoare totală de peste 5 milioane de dolari unor proiecte menite să revoluționeze lumea zborurilor cosmice și nu numai.

Specialiștii NASA au selectat mai multe concepte tehnologice futuriste, aparținând unor cercetători din șase state americane și le vor finanța până la materializarea lor. Printre ideile care vor prinde viață se numără un costum spațial capabil să genereze oxigen din atmosfera marțiană și drone asemănătoare unor păsări, care într-o zi vor putea zbura pe Venus.

Cunoscut ca NIAC (NASA Innovative Advanced Concepts – Concepte inovatoare avansate), programul are ca scop transformarea viitoarelor misiuni spațiale „prin crearea de concepte aerospațiale revoluționare, radical îmbunătățite sau chiar cu totul noi". Dacă asemenea proiecte se vor concretiza, tehnologiile ar putea permite NASA să exploreze sateliții uriașelor planete gazoase din Sistemul Solar sau chiar să examineze atmosfera unor exoplanete.

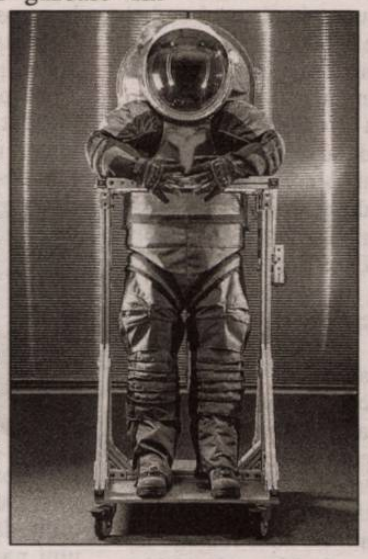

Unul dintre cele mai îndrăznețe proiecte este dezvoltat la Universitatea de Stat Arizona din Tempe. El visează crearea de oxigen prin convertirea dioxidului de carbon abundent în atmosfera marțiană și plasarea de convertoare în costume spațiale printate 3-D. În acest scop, costumele spațiale vor utiliza tehnologia Digital Thread, care integrează componente analitice digitale în produsul finit. Practic, un astronaut va intra într-un aparat care îi scanează corpul și peste doar câteva ore el va putea merge pe Marte într-un costum spațial personalizat, respirând fără probleme oxigenul extras din atmosfera marțiană, bogată în dioxid de carbon.

Acest scenariu ar putea deveni realitate în doar câțiva ani, permițând o exploatare mai facilă a lui Marte de către om – și eventual colonizarea „planetei roșii".

Un alt exemplu de proiect, pus la punct de o echipă de cercetători de la faimosul Massachusetts Institute of Technology, implică o dronă gonflabilă, imitând corpul unei păsări, care va putea străbate cerul venusian, studiind atmosfera și condițiile meteo de pe celălalt vecin cosmic al Pământului.

Proiectele sunt împărțite în două secțiuni – studiile de Faza I vor primi fiecare câte 175.000 de dolari, timp de nouă luni, iar cele de Faza II vor primi fiecare 600.000 de dolari pe o perioadă de doi ani. „Pe măsură ce ne dorim să ajungem în destinații tot mai îndepărtate și mai provocatoare pentru explorarea cu ajutorul oamenilor și al roboților, ideile novative și gândirea futuristă vor fi esențiale pentru a ne ajuta să atingem noi obiective, de neimaginat în urmă cu doar câteva decenii", spune administratorul adjunct al NASA, Pam Melroy.

Ce alte proiecte mai finanțează NASA?

SCOPE: un dispozitiv care folosește pânze realizate dintr-un material special pentru a exploata vântul solar, astfel încât sondele spațiale să ajungă la planete îndepărtate, ca de pildă Neptun, în doar trei ani, nu în decenii – așa cum permit tehnologiile existente.

REACHBOT: roboți miniaturali, înzestrați cu senzori și aparatură de înregistrare, care se vor strecura prin peșterile de pe Marte, căutând habitate locuibile.

SWIM: microroboți imprimați 3-D, dotați cu senzori și propulsați de motoare miniaturale. Ei vor comunica grație ultrasunetelor cu Pământul și vor fi trimiși să „înoate" în oceanele de pe planetele și sateliții din Sistemul Solar.

COLECTOR DE MOSTRE GONFLABIL PE VENUS: un concept propus de savanții de la MIT și menit să ajute studierea atmosferei venusiene. Este vorba de o sondă spațială care se va parașuta pe Venus, va capta mostre de gaze și nori marțieni și, după o plutire de câteva ore prin atmosfera venusiană, se va reîntoarce în spațiu și ulterior pe Pământ, cu ajutorul unor baloane gonflabile, care o vor smulge gravitației venusiene.

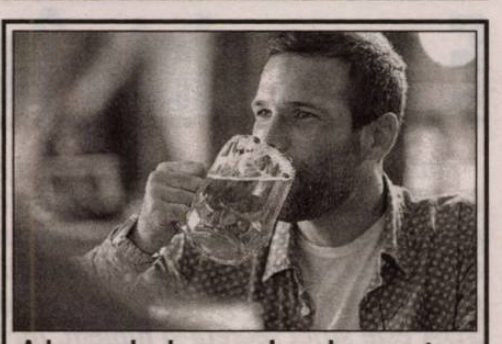

Alcoolul, pericol pentru abilitățile cognitive

Oamenii care consumă constant un pahar de vin sau bere, considerând că acesta nu le poate dăuna cu nimic, ar trebui să fie mai atenți cu acest tabiet. Potrivit unui studiu recent, efectuat în Statele Unite, chiar și un consum redus sau unul moderat sunt asociate cu avarii produse la nivelul creierului.

Analizând date de la peste 36.000 de indivizi adulți, savanții de la Universitatea Pennsylvania au descoperit o conexiune între consumul de alcool și reducerea volumului cerebral, care începe la un nivel de consum mediu de mai puțin de o unitate de alcool pe zi – echivalentul unui pahar cu bere – și crește cu fiecare băutură adăugată.

Concluziile studiului relevă că trecerea de la o unitate de alcool la două unități, zilnic, este echivalentul cu îmbătrânirea cu doi ani a creierului – iar băutorii mai împătimiți sunt supuși unei presiuni și mai mari.

Oamenii care consumă mult alcool au alterată nu doar mărimea, ci și structura creierului, în special ariile legate de abilitățile cognitive (falcultăți mentale care ne ajută să înțelegem lumea din jurul nostru).

„Aceste concluzii contrazic sugestiile făcute de organizațiile științifice și guvernamentale în privința limitelor băutului sigur. Deși Institutul Național pentru Abuz de Alcool și Alcoolism recomandă ca femeile să consume doar o unitate de alcool pe zi, iar limita pentru bărbați este de două unități. Această cantitate depășește nivelul de consum asociat cu scăderea volumului cerebral", a declarat Henry Kranzler, unul dintre autorii studiului.

Intervenție chirurgicală preistorică

Un craniu descoperit într-un mormânt megalitic cunoscut ca Dolmenul de la El Pendon, în Burgos, Spania, și datând de acum 5.300 de ani prezintă urme ale unei intervenții chirurgicale. Arheologii susțin că el ar fi aparținut unei femei cu vârsta de aproape 50 de ani – o vârstă foarte avansată la acea vreme.

Femeia, care avea probabil un rol important în comunitate, a suferit nu una, ci două intervenții chirurgicale la nivelul urechii (numite astăzi mastoidectomii), pentru eliminarea unor infecții din spatele urechii, în interiorul osului mastoid.

În mod uimitor, analiza craniului a confirmat că femeia a supraviețuit ambelor intervenții, ceea ce face ca operația, practicată cu peste cinci milenii în urmă – (mastoidectomiile au început să fie realizate pe scară largă abia după începutul secolului XX) – să fie prima intervenție de succes la nivelul urechii.

Dolmenul în care craniul a fost descoperit făcea parte dintr-un vast complex funerar, folosit aproape un mileniu, între 3800 și 3000 î.Hr.

„Lăsate netratate, infecțiile femeii ar fi putut duce la pierderea auzului, meningită și foarte probabil deces. Acest tip de intervenție trebuie să fi fost efectuat de specialiști autentici, de indivizi care aveau cunoștințe anatomice precise și acumulaseră experiență terapeutică. Pe craniu au fost identificate semne ale regenerării osoase în jurul punctelor prin care a fost realizată trepanația. Efectul de resorbție și regenerare osoasă este simultan", afirmă unul dintre specialiștii care au studiat craniul, profesorul Manuel Rojo-Guerra de la Universitatea Valladolid.

Produsele de curățenie, nocive pentru plămâni

Le vedem prezentate peste tot, în reclame de televiziune făcând „minuni în locuință", curățând, dezinfectând și ajutându-ne să trăim într-un mediu fără microbi.

Produsele de curățenie par să reprezinte o sabie cu două tăișuri, susțin cercetătorii, deoarece ele pot depozita particule poluante microscopice în tractul respirator uman, în rate egale sau chiar mai ridicate decât cele ale aerosolilor proveniți de la țevile de eșapament ale vehiculelor. Descoperirea are implicații mult mai profunde decât ne-am imagina, dată fiind utilizarea extinsă a dezinfectanților și spray-urilor igienizate, pe perioada actualei pandemii.

Un studiu efectuat de specialiști în mediu de la Universitatea California, Davis și publicat în revista *Science Advances* a relevat că aerosolii din produsele de curățenie eliberează compuși organici volatili (VOC), care sunt extrem de dăunători pentru plămânii noștri.

Savanții cunoșteau potențialul nociv al curățării suprafețelor interioare ale caselor și birourilor cu dezinfectanți și știau că aceștia pot genera, ca produse secundare, poluanți precum gaze și aerosoli. Este primul studiu care a surprins formarea de aerosoli organici secundari în condiții realiste de interior.

Cele mai dăunătoare sunt monoterpenele, o clasă de compuși organici volatili folosiți astăzi pe scară largă în industria chimică, la fabricarea de dezinfectanți și de parfumuri pentru interior.

Folosiți în mediul exterior, aceștia se pierd în atmosferă, dar în interior se pot amesteca cu ozonul, formând particule toxice, care se acumulează în plămânii locatarilor, chiar și în condițiile unei bune ventilări a locuinței.

Pagină realizată de GABRIEL TUDOR

E grea viața în Secret Service

Înființat din ordinul președintelui Abraham Lincoln, în 1865, Secret Service îi protejează de atunci pe președinții și vicepreședinții americani, precum și familiile acestora, dar și pe candidații la președinție. În general, activitatea gărzilor de corp ale președintelui SUA este strict secretă și nimeni, nici măcar membrii familiei lor, nu sunt la curent cu programul lor.

Pe parcursul mandatelor prezidențiale, gărzile de corp nu mai au practic viață personală și trebuie să-l însoțească pretutindeni pe primul om în stat.

Dar, după încheierea misiunii, unii dintre ei își fac experiențele publice, iar parcurgerea acestor experiențe duce la o singură concluzie: nimeni nu și-ar dori viața unui agent din Secret Service!

Bill Clinton a fost un președinte care a dat mari bătăi de cap agenților de pază, din cauza caracterului lui imprevizibil. Președintele, un sportiv activ, făcea în fiecare dimineață jogging în parcuri din Washington, amestecându-se printre americanii simpli, iar agenților le era foarte greu să-l supravegheze – unii alergau de altfel întotdeauna alături de ei, deghizați în sportivi. I s-a propus să alerge într-o bază militară, dar Clinton a refuzat categoric, susținând că americanii trebuie să vadă că au un președinte sănătos și trebuie să facă și ei sport, având exemplul lui.

Alte probleme au fost generate de dorința lui Clinton de a fi „popular". De pildă, în timpul vizitei efectuate la Moscova, președintele cerea adesea ca limuzina prezidențială să se oprească pe străzi și în piețe aglomerate, pentru ca el să dea mâna cu rușii de rând. Din fericire, nu a existat niciun incident, pentru că agenții de pază ruși avertizaseră mulțimea să fie cât mai rezervată față de Clinton și să nu-l asalteze – cum s-ar fi întâmplat în alte țări.

Cel mai bizar președinte american a fost, judecând după spusele agenților Secret Service, Richard Nixon. Acesta obișnuia să țină în fața

lor monologuri interminabile și era în mod clar afectat de depresie și paranoia, înaintea prăbușirii sale. Totodată, el avea obiceiul straniu de a rontăi biscuiți destinați câinelui familiei prezidențiale!

Amy Carter avea doar 9 ani când tatăl ei, Jimmy Carter, a fost ales președinte al SUA. Pentru agenții din Secret Service, păzirea ei a fost un coșmar. Fetița voia ca în fiecare seară să doarmă acasă la o altă colegă de școală sau prietenă, iar agenții o supravegheau peste noapte din mașini. Când agenții refuzau să-i îndeplinească vreun capriciu, Amy își suna tatăl și acesta le ordona la telefon: „Faceți tot ce vă cere". Mica răsfățată mergea până într-acolo încât să facă intenționat firimituri prin casă, pentru ca agenții să curețe după ea.

Președintele Lyndon Johnson nu a avut niciodată o relație apropiată cu agenții însărcinați să-l păzească. Atunci când el i-a ordonat șoferului (tot membru al Secret Service) să depășească pe linia continuă și să meargă mai repede decât permitea legea, fiindcă se grăbea să ajungă la o serată oficială, omul a refuzat politicos, fiind aprobat și de ceilalți agenți aflați în limuzina prezidențială.

Furios, Johnson a cerut să fie concediați, dar secretarul președintelui a intervenit și agenții și-au păstrat slujba. Dar și agenții s-au răzbunat: se spune că într-o zi, când președintele întreținea relații sexuale cu secretara lui chiar în Biroul Oval, ei nu l-au anunțat că soția lui e în drum spre Casa Albă, iar aceasta i-a surprins pe cei doi amorezi...

În schimb, agenții Secret Service l-au anunțat pe președintele John Kennedy de venirea intempestivă a soției sale, Jackie, pe când afemeiatul lider de stat se afla într-o piscină cu două secretare goale pușcă. Foarte calm, Kennedy a ieșit din apă, și-a îmbrăcat halatul și i-a întins unuia dintre agenți cocktailul din care abia gustase, zicându-i: „Bea-l tu, e foarte bun!".

Fotodocument

Orchestra de pe Titanic

Așa cum spune legenda, muzicienii de pe nava RMC Titanic chiar au rămas pe puntea principală, străduindu-se să calmeze pasagerii, atât cât au putut, în timp ce echipajul încerca să urce cât mai mulți pasageri în bărcile de salvare. Toți membrii orchestrei s-au scufundat odată cu uriașa navă și au pierit, fiind recunoscuți de posteritate pentru eroismul lor. Iată-i aici, într-un afiș realizat la plecarea în cursa fatidică. Rândul de sus: Clarke, Taylor. Rândul din mijloc: Krins, Hartley, Brailey. Rândul de jos: Hume, Woodward. Singurul care nu apare în imagine este violoncelistul, Bricoux.

Alkemade – aviatorul indestructibil

Una dintre cele mai dramatice și mai incredibile întâmplări din Al Doilea Război Mondial l-a avut ca erou pe Nicholas Alkemade, mitralioriul unui bombardier britanic care a supraviețuit unei căderi libere de la 6000 de metri, după ce aeronava sa a fost doborâtă.

Alkemade s-a născut în 1922 la Norfolk, Anglia, și înainte de a se înrola voluntar în Royal Air Force (RAF) a fost grădinar. Instruit ca mitralior, el a fost distribuit în Escadronul RAF 115, pe un aparat Avro Lancaster MK II. Aceste avioane participau adesea la raiduri de noapte și de aceea avionul pe care se afla Alkemade a fost poreclit de echipajul său „Werewolf" (Vârcolacul).

Alkemade a participat la 14 misiuni de zbor reușite, iar în noaptea de 24 martie 1944 a făcut parte dintr-o puternică unitate aviatică, trimisă să bombardeze Berlinul. După ce și-au eliberat bombele asupra țintei, avioanele au fost deviate de la curs de vânturi puternice, care le-au obligat să zboare deasupra bazinului industrial Ruhr, unde se afla o concentrare masivă de artilerie antiaeriană și de aviație de vânătoare.

Lovit de un avion de vânătoare german, Werewolf a luat foc, iar pilotul a ordonat echipajului să-și ia parașutele și să se pregătească pentru părăsirea rapidă a avionului în flăcări. Alkemade, care se afla în turela lui din spatele aeronavei, deja incendiată, a văzut cu groază că parașuta lui fusese deja cuprinsă de flăcări.

Între arderea de viu și saltul în gol, fără parașută, el a ales a doua variantă și s-a aruncat în gol. A căzut cu o viteză de aproape 180 km/oră și a văzut avionul intrat în vrie, coborând spre pământ, și apoi a leșinat. În mod uluitor, și-a revenit după trei ore, zăcând în zăpada adâncă, într-o pădure de pini.

Se pare că tinerii copaci i-au atenuat căderea atât de mult încât a aterizat pe zăpada moale ca pe o pernă. Suferise doar o entorsă la genunchi și câteva arsuri provocate de incendiu. Aproape paralizat de frig, el a început să sufle în fluierul de ajutor, iar câțiva civili germani l-au descoperit și l-au salvat de

la o moarte sigură prin hipotermie. Dus la spital, a fost bine îngrijit, dar apoi predat Gestapoului nazist, care l-a interogat. Evident, niciunul dintre anchetatori nu a crezut povestea neverosimilă a lui Alkemade, care susținea că se aruncase de la 6000 de metri fără parașută și se alesese doar cu o entorsă la genunchi.

Ei erau convinși că soldatul era un spion britanic, parașutat peste noapte și care își îngropase parașuta undeva. Abia când a fost găsit fuselajul aparatului Werewolf, pe jumătate îngropat în zăpadă, și rămășițele parașutei lui Alkemade, germanii și-au dat seama că acesta nu minți se.

Ca și alți aviatori britanici luați prizonieri, Alkemade a fost internat în notoriul lagăr Stalag Luft III. El va supraviețui când cei 10.000 de prizonieri de război din lagăr vor fi nevoiți să străbată sute de kilometri pe jos, prin viscol și temperaturi de minus 20ºC, fiind în cele din urmă eliberat. După război, Alkemade s-a angajat la o fabrică de produse chimice și a trăit până în iunie 1987.

Astăzi în istorie

24 martie 1860

Asasinarea premierului japonez Ii Naosuke

Rămasă în istorie ca „Incidentul Sakuradamon", asasinarea premierului (Tairo) japonez Ii Naosuke de către războinici samurai ronin a fost un eveniment care a șocat Japonia, dar nu a mai putut-o întoarce de pe drumul deschiderii sale către lume.

Naosuke fusese un promotor neobosit al acestui curent, semnând, în 1858, un „tratat de amiciție și comerț cu Statele Unite", apoi tratate similare cu alte state europene. Dar deschiderea dovedită de el față de Occident, precum și încercarea de a curma tendințele separatiste ale nobililor (daimyo) locali și a întări autoritatea centrală i-au atras inamici puternici.

Câțiva dintre aceștia s-au decis să-l elimine pe Naosuke, crezând că dispariția acestuia va opri țara de pe

calea occidentalizării și a reformelor. Pe 24 martie 1860, când orașul Edo (actualul Tokyo) era gazda unui popular festival, sute de daimyo s-au adunat aici pentru a participa la festivitățile oficiale.

Înaintea unei ședințe a guvernului desfășurată la castelul Edo, asasinii au atacat suita lui Naosuke lângă poarta Sakurada (Sakuradamon). Premierul fusese avertizat că se pune la cale un complot împotriva lui și chiar sfătuit să-și întărească paza personală, dar a refuzat, spunând că „siguranța mea nu înseamnă nimic când văd pericolele care amenință viitorul țării".

Suita lui era formată din circa 60 de samurai, care-i încon-jurau litiera. La un moment dat, 17 ronini au atacat prin surprindere primii samurai din coloană, atrăgând întreaga pază către ei.

Profitând de faptul că litiera rămăsese nepăzită, un samurai, Arimura Jisaemon, a tras un singur foc de revolver Colt în Naosuke. Grav rănit, premierul a fost scos din litieră de samurai, care l-a decapitat cu sabia și apoi și-a făcut seppuku.

Asasinatul a marcat începutul unui deceniu de violențe în Japonia, la capătul căruia însă țara se va înscrie definitiv, prin reformele Meiji, pe cursul spre modernizare.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

E bine de știut

Mai întâi să ne reamintim rolul vezicii biliare în organism. Aceasta stochează bila, acel lichid galben-verzui produs de ficat cu scopul de a facilita absorbția alimentelor și digerarea grăsimilor. Funcția respectivă poate fi îngreunată sau chiar blocată prin apariția unor calculi. Este momentul când se poate impune extirparea

Organismul poate funcționa și fără colecist

colecistului, dat fiind faptul că organismul poate funcționa și fără el. E bine de știut însă că după operație, când bila este eliberată direct în intestine, aparatul digestiv nu mai poate procesa unele alimente. Dacă ignorați acest lucru, puteți provoca durere și disconfort, greață, arsuri în piept, probleme de tranzit intestinal. Mai trebuie știut și faptul că, pentru a se obișnui cu noua stare, organismul poate avea nevoie și de câțiva ani.

Așadar, după colecistectomie e foarte important să mâncați des și în porții mici, de regulă alimente preparate prin fierbere, înăbușire sau coacere, nu prin prăjire.

Iată câteva dintre alimentele admise în dietă:

◆ Pește slab și carne fără grăsime;

◆ Lactate, în special iaurt, chefir, lapte bătut, brânză de vaci. Mai puțin lapte, pentru că e posibil ca organismul fără bilă să nu mai dispună de fermentul necesar digerării laptelui;

◆ Grăsimi numai de proveniență vegetală, cât și cele din unt;

◆ Ouă, în cantități reduse;

◆ Pâine, dar nu foarte proaspătă;

◆ Legume (dar nu cele care provoacă balonare) și fructe, în afara celor acide;

◆ Condimente aromatice: mărar, pătrunjel, cimbru, dafin, tarhon;

◆ În cantități rezonabile, miere, gem, dulceață.

Nu vă sunt recomandate:

◆ Mezelurile, conservele de carne și pește, salata de icre, tocăturile și afumăturile;

◆ Brânzeturi grase sau fermentate, smântână cu conținut ridicat de grăsimi;

◆ Condimente precum hreanul, piperul, boiaua iute, muștarul;

◆ Băuturile alcoolice și carbogazoase.

În concluzie, pentru a vă menține starea de bine respectați aceste mici restricții culinare.

Dr. ANDY ANDREI

Imaginație și creativitate

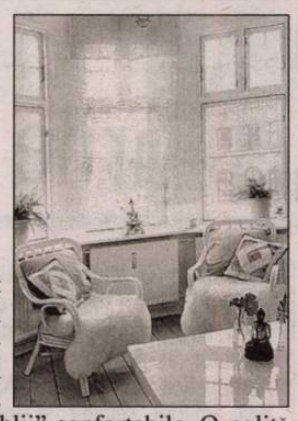

Reamenajarea spațiului ambiental este adesea un test de imaginație și creativitate. Și dacă ideea de a mai schimba ceva, de a înviora diverse zone din locuința dumneavoastră vă preocupă, vă sugerăm câteva soluții.

■ O consolă plasată într-un hol suficient de spațios, poate fi locul unor vaze cu flori proaspete, al unei oglinzi înrămate sau al unei veioze, dacă poposiți aici să vă citiți corespondența și... facturile.

■ Pentru a amenaja o canapea de colț, unde să poposească eventual peste noapte prietenii (sau nepoții) puteți folosi două paturi înguste (de 90 cm) aranjate astfel încât să formeze un unghi drept. Multe, foarte multe pernuțe de dimensiuni și culori diferite, vii, formează veritabile „tablii" confortabile. O poliță suspendată și o măsuță joasă, pătrată, completează inspirat spațiul.

Colțul de lectură cu fotolii confortabile și un aer boem, este înviorat de plante verzi de interior.

■ La intrare puteți plasa o bancheta în stil rustic, o vază de flori și un montaj cu fotografii ale persoanelor îndrăgite, surprinse în ipostaze vesele, în vacanță.

■ Dormitorul, o cameră romantică, are puține piese de mobilier: un pat plasat la mică distanță de sol sau o oglindă mare, înrămată, fixată jos pe parchet, creând astfel o percepție specială a volumelor.

Sunt doar câteva sugestii care pot da o notă de prospețime locuinței.

Lecții de nutriție

POSTUL – perioadă de slăbire sau de îngrășare?

Oamenii postesc din motive spirituale, dar și din motive nutriționale. Mai precis, profită de efectele postului asupra sănătății, adică de dezinflamarea și detoxifierea organismului, precizează dr. nutriționist Laura Ene.

Iată, așadar, ce să mâncați în post ca să vă mențineți greutatea sau chiar să slăbiți.

● Să începem cu ***cerealele integrale.*** Micul dejun, ca cea mai importantă masă a zilei, poate fi format din circa 30 g cereale integrale, cu fructe și semințe incluse, alături de lapte vegetal de soia, migdale sau cocos. Pentru un plus de fibre, tărâțele de ovăz sunt cea mai bună opțiune.

● ***Pâine și făinoase integrale...*** dar în cantități rezonabile. Majoritatea celor care postesc au tendința să adopte în post o dietă predominant glucidică (bogată în cartofi, pâine, orez, paste etc.), ce depășește lejer necesarul zilnic de calorii, provocând îngrășarea. În acest sens, consumul ar trebui limitat la maximum 5 felii de pâine zilnic sau 4 felii și o porție mică de paste integrale sau de orez brun. Accentul trebuie pus pe legume, crude sau gătite, și fructe, în defavoarea făinoaselor sau a dulciurilor.

● ***Nucile (fructele în coajă tare) și semințele.*** Consumate în cantități mici (1 porție de 30 g), preferabil crude, adăugate în salate și cereale, acestea înlocuiesc cu succes carnea, pentru că sunt bogate în proteine și grăsimi sănătoase. Sunt chiar mai bune decât carnea, pentru că nu conțin colesterol.

● ***Legume și fructe proaspete.*** Le puteți chiar combina sub formă de smoothie-uri sau în salate. Combinați legume proaspete cu o cantitate mică de fructe uscate, ca să obțineți deserturi delicioase.

În ceea ce privește mâncărurile de legume, singura limită este imaginația. Iată câteva exemple: varză călită cu roșii, mâncare de fasole verde cu usturoi, mâncare de ciuperci cu roșii și mărar, spanac cu usturoi, orez brun cu legume, ardei copți cu usturoi, supe de legume sau supe creme, mâncare de dovlecei, de vinete sau de urzici etc. Atenție însă la cantitatea de ulei folosită! Proporția corectă este 1 lingură la 1 kilogram de legume.

● ***Paste de legume.*** Fie că le preparați sub formă de tocăniță sau zacuscă, trebuie să aveți grijă să nu exagerați cu uleiul. Regula de aur, atât pentru năut, zacuscă, salata de vinete sau ardei copți este aceeași: o lingură de ulei la 1 kg de legume. Profită din plin de legumele variate pentru a face zilnic supe creme și mâncăruri de legume care țin apetitul în frâu și au un număr mic de calorii.

● ***Leguminoasele și ciupercile.*** Acestea pot înlocui cu succes carnea pentru o alimentație echilibrată în post. Lintea, năutul, fasolea uscată de diverse culori sunt bogate în minerale și proteine, gustoase sub formă de iahnie și piureuri tartinabile sau sub formă de supă cremă (lintea este bogată în proteine și fibre, dar săracă în grăsimi și calorii).

Ciupercile, denumite și „carnea albă" a pământului, preparate la cuptor sau la abur, pot ține cu succes locul cărnii în farfuria de la prânz sau de la cină.

● Brânza din soia, ***tofu*** este o alternativă excelentă la brânzeturi, care poate fi inclusă în mesele de post. Simplă, în saramură sau afumată, cu măsline sau cu ardei, tofu are un conținut mare de proteine și echilibrează astfel apetitul. Brânza tofu se poate include în multe rețete de tocănițe, ciorbe și chiar omletă și frigărui.

● ***Avocado.*** Pasta din avocado crud cu roșii și condimente după preferință, denumită și guacamole, are consistența pateului, este un produs tartinabil, delicios, care înlocuiește în timpul postului și untul, și pateul, însă este un produs sănătos, cu puține calorii. Chiar dacă țineți post, nu trebuie să renunțați nici la moderație, nici la gust. Cheia este diversitatea alimentară, cu alegeri zilnice sănătoase, care evită excesele calorice și produsele cu efecte negative asupra organismului.

Gastronomice

Ouă umplute cu ciuperci

10 ouă, 200 g ciuperci, o ceapă, ulei, sare, piper.

Ouăle se fierb tari, se lasă să se răcească, se taie în două și se scoate gălbenușul. Din gălbenușurile pasate, sare, piper, ulei și muștar se face o maioneză pe care o împărțim în două. O parte se pune pe platou, peste care așezăm ouăle cu scobitura în sus. Ciupercile se toacă mărunt și se călesc în puțin ulei cu ceapa tăiată și ea fin. După ce s-au răcit, se scurg de uleiul rămas, se adăugă doi căței de usturoi tocați mărunt și restul de maioneză. Cu ajutorul unui cornet umplem ouăle, apoi se decorează după inspirația fiecăruia.

Cremă de brânză

250 g brânză de vaci, 2 linguri smântână, 2 căței de usturoi, o lingură ulei de măsline, sare, piper alb, mărar.

Toate ingredientele se mixează bine, se adaugă sare și puțin piper alb. Crema astfel obținută se spriițează pe felii de castraveți, sferturi de ardei sau în interiorul roșiilor scobite. Se ornează cu mărar.

Pește cu sos unguresc

4 bucăți pește, 1 ardei verde, 2 roșii, 2 cartofi, 200 g arpagic, 200 ml suc de roșii sau 2 linguri bulion, sare, piper, boia dulce.

Peștele se curăță, se spală și se prăjește. Cartofii se fierb. Arpagicul se curăță, ardeiul și roșiile se taie rondele și se călesc în ulei iar când sunt gata se adaugă sucul de roșii, cartofii tăiați cubulețe și se lasă să fiarbă bine. După ce au fiert se potrivește de sare, piper, boia și se mai dă în câteva clocote. Când sosul este gata se pune peste peștele prăjit și se adaugă verdeață.

Brioșe cu fulgi de cicolată

3 ouă, 200 g zahăr, 50 ml ulei, 500 g iaurt, esență vanilie, rom, fulgi de ciocolată, făină cât cuprinde.

Se bat ouăle cu zahărul, se adaugă iaurtul, apoi uleiul, esența de vanilie, puțin rom și la urmă făina până ce aluatul capătă consistența dorită. Se ung formele cu ulei apoi se pune aluatul cu lingura. După ce se coc la foc potrivit, se scot din cuptor și se adaugă imediat fulgii de ciocolată deasupra.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

OZN-urile sunt extraterestre?

Timp de şapte decenii, oficialii guvernamentali au respins, au ignorat şi au slăbit în mod sistematic orice menţiune despre OZN. În ciuda raportărilor uluitoare, temerile de securitate naţională din epoca Războiului Rece au determinat guvernul SUA să prefere explicaţii absurde din punct de vedere ştiinţific pentru întâlniri extrem de credibile cu OZN-uri. Anul 2021 a adus o schimbare dramatică în acest sens.

Ceea ce părea de neconceput până nu demult, prinde acum contur. Oficiali de nivel înalt încep să discute deschis despre posibilitatea ca OZN-urile să-şi aibă originile într-o altă lume.

Doamna Avril Haines (n.1969) este, din ianuarie 2021, directorul serviciilor de informaţii naţionale (Director of National Intelligence – DNI) care supraveghează toate cele 16 agenţii de spionaj americane, inclusiv FBI şi CIA. Ea a vorbit, pe 13 noiembrie 2021, alături de şeful NASA Bill Nelson, de expertul principal profesor Avi Loeb şi de al doilea cel mai bogat om din lume, Jeff Bezos, la evenimentul Our Future in Space organizat la Catedrala Naţională din Washington. Fiind întrebată despre raportul din 25 iunie, în care guvernul a recunoscut că nu poate explica 143 din 144 de întâlniri militare cu obiecte zburătoare misterioase – inclusiv câteva care păreau să demonstreze o tehnologie inexplicabilă, Avril Haines a recunoscut că, în privinţa întâlnirilor ciudate, mai rămân lucruri pe care comunitatea de informaţii pur şi simplu nu le înţelege, evidenţiind nevoia de a face mai multe investigaţii. „Principalele probleme de care s-au preocupat Congresul şi alţii sunt problemele legate de siguranţa zborului şi problemele de contrainformaţii", a spus DNI pe forum. „Am fost destul de siguri că nu vom ajunge să caracterizăm fiecare dintre aceste (rapoarte UAP) în diferitele categorii pe care le-am identificat, pentru că, sincer, nu am putut înţelege totul ... O mare parte din motive se bazează pe faptul că nu avem un mod consecvent de a raporta aceste informaţii – trebuie să integrăm o mulţime de date pe care le obţinem... Trebuie să ne perfecţionăm în colectarea informaţiilor care ne sunt utile, de la diferite surse care ne sunt disponibile. Şi trebuie să ne aprofundăm analiza în aceste domenii, iar aceasta este ceva care nu vă surprinde în modul în care abordăm munca noastră de informaţii." Dar „există întotdeauna problema: «avem cumva şi ceva pe care pur şi simplu nu îl înţelegem, care ar putea veni pe căi extraterestre»?"

Ipoteză discutabilă

Analiştii au spus că Haines a părut să ezite atunci când a pronunţat cuvântul „extraterestre". Dar de acum ea a devenit cea mai înaltă persoană din comunitatea de informaţii care a sugerat o legătură extraterestră.

Avril Haines nu este singura persoană care ia în considerare ipoteza extraterestră. O alta este Bill Nelson (n.1942), care a fost numit din 3 mai 2021, de preşedintele Joe Biden, administrator al Administraţiei Naţionale Aeronautice şi Spaţiale (NASA). El a fost anterior senator şi membru în Camera Reprezentanţilor, iar în 1986 a zburat pe naveta spaţială Columbia.

În septembrie 2021, Bill Nelson, a avut o discuţie amuzantă cu Margaret Hoover, de la emisiunea Firing Line a canalului PBS, despre lucruri legate de spaţiu, inclusiv subiectul actual al OZN/UAP-urilor. Administratorul NASA a spus, printre multe alte lucruri: „acest tip de propulsie care nu are aripi şi nu are evacuare şi se aruncă brusc de aici până acolo într-o clipă, acoperind distanţa la viteze care sunt incredibile, sper că este o tehnologie a noastră. Dar, potrivit guvernului nostru, ni s-a spus că NU este".

După întrevederea avută cu aviatorii navali care au întâlnit obiecte care păreau să se mişte în moduri care sfidează fizica şi aerodinamica, Nelson a rămas convins că piloţii au văzut ceva cu adevărat extraordinar. Mai mult, după ce a citit un raport secret al guvernului despre recentele întâlniri cu OZN-uri ale armatei, Nelson – un veteran al armatei – a spus: „Părul mi s-a ridicat pe ceafă". În mod clar, ceva l-a speriat pe şeful NASA.

Pe 19 octombrie, aproape de sfârşitul unei discuţii ample de o oră cu Larry Sabato de la Centrul pentru Politică al Universităţii din Virginia, Nelson a spus: „Ştiu că ceea ce aţi văzut este ceea ce au văzut acei piloţi ai Marinei în 2004; şi au fost vreo 300 de observaţii de atunci... Am vorbit cu aceşti piloţi şi ei ştiu că au văzut ceva, iar radarele lor s-au blocat pe el, şi apoi dintr-o dată a fost aici" (în timp ce se uita în jos), „la suprafaţă, şi apoi este acolo" (în timp ce a arătat în sus), şi-a amintit el, descriind cu mâinile mişcările atipice observate. „Şi ei nu ştiu ce este, iar noi nu ştim ce este. Sperăm că nu există un adversar aici pe Pământ care să aibă acest tip de tehnologie. Dar este ceva. Aşa că, aceasta este o misiune pe care o avem în mod constant – ce, cine este acolo? Cine suntem noi? Cum am ajuns aici? Cum am devenit aşa cum suntem? Cum ne-am dezvoltat? Cum ne-am civilizat? Şi sunt aceleaşi condiţii acolo într-un univers care are miliarde de alţi sori în miliarde de alte galaxii - este atât de mare încât nu pot să-l concep" „Cine sunt eu să spun că planeta Pământ este singura care adăposteşte o formă de viaţă civilizată şi organizată ca a noastră?"

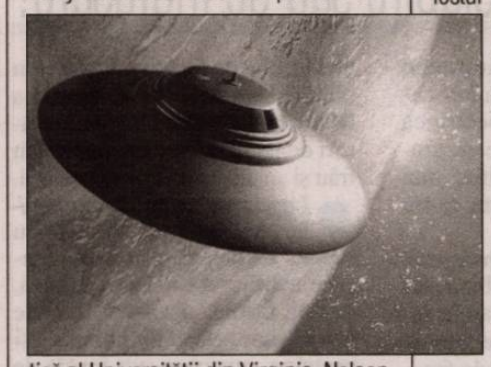

Bill Nelson i-a explicat interlocutorului său – profesorul Larry Sabato – că nu este în măsură să favorizeze o teorie dintre cele luate în prezent în consideraţie pentru a înţelege originea anumitor observaţii. După şapte decenii de cazuri tulburătoare, în ciuda investigaţiilor care implică entităţi civile şi militare din numeroase ţări, în jurul multor cazuri legate de observarea OZN-urilor rămân zone gri.

Dar şi alţi oficiali de nivel înalt au sugerat că OZN-urile ar putea avea explicaţii dintr-o altă lume. Întrebat în iunie despre întâlnirile recente ale armatei cu aeronave misterioase, fostul preşedinte Bill Clinton – la fel ca Nelson – a răspuns gândindu-se la vastitatea universului şi la probabilitatea mare de viaţă dincolo de Pământ. În mod similar, fostul preşedinte Obama a speculat, despre situaţiile extraordinare, dacă nu cumva incidentele recente au implicat obiecte de altă lume, declarând că „Există imagini şi înregistrări ale obiectelor din cer despre care nu ştim exact ce sunt. Nu putem explica modul în care s-au mişcat, traiectoria lor. Nu aveau un model uşor explicabil.". De notat că atât Clinton cât şi Obama îşi păstrează accesul la briefingurile de informaţii de nivel superior.

O altă formă de viaţă

Dar acesta este doar vârful aisbergului. Întrebat despre întâlnirile Marinei cu OZN-uri, fostul director CIA John Brennan a speculat că obiectele ar putea „constitui o altă formă de viaţă". „Este puţin prezumţios şi arogant să credem că nu există altă formă de viaţă nicăieri în întregul univers".

Aproape în aceeaşi ordine de idei, fostul director CIA James Woolsey, un sceptic OZN multă vreme, a semnalat recent deschiderea faţă de posibilitatea ca astfel de întâlniri să aibă explicaţii dintr-o altă lume.

John Ratcliffe, directorul de informaţii naţionale al fostului preşedinte Trump, este deosebit de vocal despre OZN-uri. Într-o serie de interviuri, Ratcliffe a exclus ipoteza că obiectele observate ar fi o tehnologie secretă din SUA şi a citat evaluări de informaţii „de înaltă încredere" prin care erau eliminaţi şi adversarii străini ca posibile explicaţii pentru cele mai convingătoare întâlniri cu OZN. Potrivit fostului şef al serviciilor de informaţii din SUA, unele OZN-uri prezintă „tehnologii pe care nu le avem şi, sincer, de care nu suntem capabili să ne apărăm".

La fel ca Ratcliffe, după ce a citit versiunea clasificată a recentului raport OZN al guvernului, senatorul Mitt Romney (republican din Utah) s-a făcut ecou la comentariile lui Ratcliffe, excluzând aeronavele foarte avansate din China sau Rusia ca explicaţii probabile pentru obiectele misterioase. Într-un interviu despre întâlnirile armatei cu OZN-uri, Romney s-a referit la „tehnologii care sunt într-o sferă complet diferită de orice înţelegem noi".

Putem reaminti că şi Luis Elizondo, fost director al unei unităţi din Pentagon care a analizat întâlnirile militare cu OZN-uri, a sugerat că cele mai convingătoare incidente au explicaţii extraterestre. Aceeaşi părere o are şi Christopher Mellon, cel mai înalt oficial civil al serviciilor secrete militare din timpul administraţiei Clinton şi a celui de-al doilea Bush. Alături de ei, mulţi analişti de informaţii din SUA iau în considerare posibilitatea ca în întâlnirile recente să fie implicată o „tehnologie nonumană".

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Tăcerea pietrelor de la Gungywamp

La puţin peste 200 de kilometri de New York se află un loc ciudat, cu structuri de piatră străvechi, ce au stârnit multe controverse şi au înfierbântat imaginaţia celor pasionaţi de mistere – Gungywamp.

În teoriile emise până acum, vechimea alcătuirilor primitive întinse pe circa 20 de hectare variază de la peste patru milenii la aproximativ 1.400 de ani.

Chestiunea cea mai importantă rămâne cea legată de realizarea neobişnuitelor structuri şi de utilizarea lor, modul de aşezare a lespezilor de piatră constituind o enigmă pentru cercetători.

Unele sunt înfipte în pământ şi ordonate în formă de inel sau de spirală; altele sunt suprapuse în straturi inegale; a treia categorie este reprezentată de construcţii elaborate, încăperi prevăzute cu intrare şi deschideri ce ar putea fi guri de aerisire ori ferestre. S-a identificat şi o structură mai redusă, considerată a fi fost un pod peste o apă curgătoare mică.

Teoria cu cei mai numeroşi adepţi, despre constructorii complexului, este şocantă. Misterioşii pribegi pe acest ţărm estic al Americii de astăzi ar fi fost celţi, ceea ce ar însemna că descoperirea continentului de către europeni nu mai are niciun temei, fie ei normanzii conduşi de Erik cel Roşu şi Leif Eriksson, spre anul 1000, fie spaniolii lui Cristofor Columb, la sfârşitul secolului al XV-lea.

Iar ca lucrurile să fie şi mai încâlcite, arheologii din zilele noastre au găsit dovezi că nativii americani au folosit situl cu câteva sute de ani în urmă, dar despre construirea lui presupun că a avut loc cu câteva mii de ani mai devreme.

Ipoteza celtică este atractivă prin insolitul ei, comparaţiile cu structuri de pe teritoriul irlandez considerate a avea legătură cu mişcările corpurilor cereşti părând credibile. Pe de altă parte, trimiterea la fenomene parapsihologice care evocă imaginea misterioaselor portaluri între lumi paralele include elemente abstracte mai puţin verosimile.

Unele dintre încăperile de piatră din situl Gungywamp au deschideri aliniate cu răsăritul soarelui la solstiţiile de iarnă şi de vară. Razele soarelui trec printr-un puţ şi luminează camera interioară.

Pentru mulţi cercetători, acest lucru este similar siturilor celtice preistorice găsite în Irlanda, în special cu Newgrange. S-ar putea ca oamenii care au proiectat şi construit Newgrange să fi realizat şi Gungywamp, chiar dacă siturile sunt la mii de kilometri distanţă şi la mii de ani unul de celălalt?

Perioada în care a fost construit Gungywamp coincide cu călătoria Sfântului Brendan Navigatorul, un excelent marinar şi pasionat explorator, care ar fi pornit din Irlanda pentru a căuta iluminarea. El descrie, între alte locuri unde a ajuns, un loc pe care l-a numit „insula celor binecuvântaţi", probabil situl Gungywamp.

Între structurile, movilele, stâlpii, clădirile de piatră brută, aici se găseşte şi o formaţiune minerală numită „Stânca lacrimilor", care are în jur un câmp electromagnetic foarte puternic, ceea ce ar explica numeroasele sentimente şi reacţii ciudate ale celor care vin în contact cu ea. Unii plâng necontrolat şi fără motiv când ajung aici, copleşiţi de tristeţe; alţii pretind că au avut dureri de cap, greaţă, ameţeli, stare de dezorientare.

În alt loc, vizitatorii au avut sângerări nazale inexplicabile şi, ocazional, sângerare din ochi şi urechi. S-a observat că păsările evită să zboare peste anumite părţi ale sitului şi că unele insecte ocolesc anumite roci.

Un vizitator a afirmat că în timpul unui tur al sitului cu prietenii, brusc a dispărut tot zgomotul. S-a întors către ceilalţi, dar erau ca împietriţi, totul era nemişcat şi tăcut, apoi sunetul a revenit şi oamenii s-au mişcat din nou. Nimeni altcineva nu a observat oprirea timpului.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Jökulsárlón – laguna glaciară

Un fenomen geologic rar întâlnit face ca binecunoscuta lagună formată în imediata vecinătate a unei mări să poată apărea în locul unde sunt dominanți gheţarii.

În Islanda – fabuloasa insulă pe care se întâlnesc fenomene naturale deosebit de spectaculoase – pot fi vizitate asemenea lagune ce oferă prilejul unor experienţe unice.

Un peisaj în permanentă schimbare

Jökulsárlón, laguna glaciară din sud-estul Islandei, în Parcul Naţional Vatnajökull, este probabil cea mai faimoasă atracţie a ţării insulare. O lagună glaciară se formează când un gheţar începe să se topească, în acest fel împingând roca şi sedimentele în faţa sa, care uneori se dezvoltă într-un baraj, blocând curgerea apei rezultate din topirea zăpezii şi a gheţii.

De obicei, fenomenul s-a petrecut în epoci geologice foarte îndepărtate, însă laguna glaciară Jökulsárlón s-a format în primii ani ai secolului trecut. În timp ce gheţarul a câştigat câţiva kilometri în timpul micii ere glaciare dintre anii 1600 şi 1900, s-a retras masiv începând cu anii 1920.

Morenele glaciare existente atunci au format laguna aşa cum o cunoaştem astăzi. Apa acumulată rapid a umplut spaţiul respectiv, iar gheţurile desprinse succesiv în timpul procesului de topire s-au poziţionat în lac, ca pentru a-şi petrece astfel „senectutea", până la dispariţia definitivă.

Dimensiunile aisbergurilor, ale lacului şi ale gheţarului sunt enorme. Se cunoaşte despre aisbergurile marine, că o mare parte a lor este invizibilă, deoarece se află sub apă, fenomen ce pare să fie similar pentru gheţari.

Lacul Jökulsárlón are adâncimea de peste 240 de metri în punctul său cel mai adânc, iar aisbergurile care plutesc pe el pot atinge înălţimea de cel puţin 30 de metri. Totodată, oamenii de ştiinţă presupun că aici se va forma un fiord.

Lacul Jökulsárlón se află la 1,5 km de marginea oceanului Atlantic şi este doar o chestiune de timp până când laguna se va conecta complet la mare. Autorităţile locale se gândesc deja cum să facă faţă acestei schimbări, deoarece şoseaua de centură din apropiere va fi direct afectată.

Plaja diamantelor negre

Vizitatorii lagunei glaciare Jökulsárlón se pot aştepta la întâlnirea cu locuri şi fenomene rarisime. În afara fascinantei aurore boreale, a cărei apariţie nu poate fi anticipată, ci doar admirată atunci când iese „în scenă", copleşitoarele imagini ale gheţurilor plutitoare uriaşe, de culoare albastră datorită numeroaselor microorganisme conţinute, sunt completate şi de „Diamond Beach", aşa-numita plajă neagră cu diamante, aflată în imediata vecinătate a şoselei ce îmbrăţişează laguna, străbătând fragila fâşie de uscat ce mărgineşte lacul.

Tot compoziţia minerală determină şi nuanţele foarte întunecate în care sclipeşte nisipul îngustei plaje pe care procesiunile de gheţuri de dimensiuni mici sunt oprite din drumul lor către ocean, dând întregii zone străluciri diamantine.

De menţionat că, deşi pe lac se organizează în mod regulat tururi pentru oaspeţi, zona nu este amenajată pentru turismul clasic, cu numeroase căi de acces, cu localuri şi facilităţi specifice domeniului.

În consecinţă, afluenţa turiştilor este mai redusă, ceea ce ajută la protejarea frumuseţilor naturale şi a faunei reprezentate

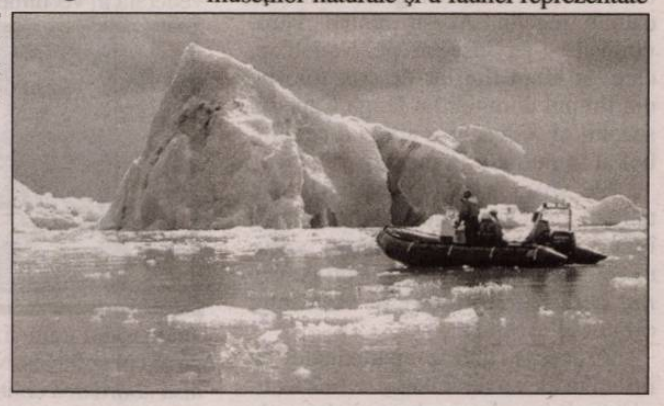

îndeosebi de păsările care cuibăresc pe mal şi de simpaticele foci care găsesc aici un refugiu sigur, având în vedere că apele din sud-estul Islandei sunt renumite pentru populaţia de orci.

Pe de altă parte, splendoarea peisajelor a fost pusă în valoare pe plan cinematografic. Hollywoodul a descoperit laguna glaciară, iar producătorii de film au închiriat situl în mai multe rânduri şi l-au folosit pentru înregistrări.

Actorul Roger Moore a fost primul care a venit aici în postură de James Bond, filmând pentru „A View to a Kill". Acelaşi personaj, însă cu Pierce Brosnan ca titular, a filmat pentru pelicula „Die Another Day". Lara Croft, interpretată de Angelina Jolie, a fost şi ea atrasă de aisberguri, în căutarea „Leagănului Vieţii".

În mod constant apar gheţari în lagună, unici ca mărime, formă şi culoare, de la albastrul cerului până la negrul în dungi al cenuşii vulcanice, astfel încât devine o provocare să vizitezi laguna glaciară de fiecare dată.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Grădina Botanică din Macea

Situată în vatra comunei Macea, la 23 km de oraşul Arad, Grădina Botanică a Universităţii de Vest „Vasile Goldiş se întinde pe o suprafaţă de 21,5 ha. Deşi amenajată ca un tot unitar, se evidenţiază totuşi trei părţi distincte.

Prima parte are o suprafaţă de 10 ha, aici găsindu-se diverse amenajări destinate publicului larg. Cea de-a doua ocupă 3,5 ha şi cuprinde colecţia dendrologică, de o mare valoare ştiinţifică. Accesul publicului larg în acest sector se face numai în grupuri, sub îndrumarea unui ghid.

Ultima parte ocupă o suprafaţă de 8 ha şi cuprinde porţiuni cu vegetaţie forestieră, speciile lemnoase predominante fiind: stejarul, salcâmul, arţarul, stejarul roşu, sâmbovina americană şi altele.

La intrare, vizitatorul este întâmpinat de un alpinariu care conţine câteva specii de plante şi arbori ocrotite de lege (printre care şi un arbore de tisă, vechi de aproape 400 de ani). Sunt cultivate aici plante specifice zonei montane şi alpine. Dintre raritățile întâlnite amintim: floarea de colţ, garofiţa Pietrei Craiului, ochiul boului, jneapănul şi multe alte specii.

Aleea principală a Grădinii este mărginită de garduri vii de cimişir, de exemplare de cireş japonez, cu superbe flori roz care se deschid în lunile aprilie-mai. Din loc în loc aleea este întreruptă de ronduri cu flori. O bogată colecţie de bujori lemnoşi sau ierbacei, amplasată în partea dreaptă a aleii principale, aduce o binevenită pată de culoare, în lunile de primăvară, când aceştia înfloresc. În sectorul plantelor ornamentale floricole, plantele sunt grupate după originea lor geografică şi exercită, în perioada de vegetaţie, o deosebită atracţie asupra vizitatorilor.

Colecţia a fost înfiinţată în 1984 şi extinsă pe parcurs, iar în prezent ocupă o suprafaţă de 0,2 ha. Sectorul „Legenda" amenajat pe o suprafaţă de 0,5 ha, prezintă amenajări pe gustul copiilor, realizate prin tunderea plastică a unor arbuşti (Buxus, Thuja) şi reprezentând personaje din poveştile şi basmele cunoscute de copii, precum „Capra cu trei iezi", „Soacra cu trei nurori", „Făt-Frumos din lacrimă" şi din balada „Mioriţa".

Unele amenajări, cum sunt Monumentul de la Adamclisi, Piramidele, Sfinxul, Templul antic, ne duc cu gândul la lecţiile de istorie.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Buna Vestire

Mâine, 25 martie, Biserica Ortodoxă şi cea Catolică sărbătoresc Buna Vestire, unul dintre praznicele anuale închinate Maicii Domnului.

Această mare sărbătoare marchează ziua în care Arhanghelul Gavriil venit în Nazaretul Galileei îi vesteşte Sfintei Fecioare că va da naştere Celui Preaînalt.

Dată fiind importanţa acestei zile, multe biserici şi mănăstiri din toată lumea şi din ţara noastră au hramul Buna Vestire. Dintre acestea încercăm să vă prezentăm astăzi Mănăstirea „Buna Vestire" Tisa Silvestri.

Aflat la 25 de kilometri de Bacău, aşezământul monastic, având obşte de maici este aşezat în satul al cărui nume îl poartă, la umbra unei păduri. Prima atestare documentară a unui schit pe aceste meleaguri datează din 9 august 1760 şi este vorba de o danie făcută de Ursu Fulga. Schitul avea o biserică de lemn şi era metoc al mănăstirii Doljeşti-Roman. În 1809 schitul aparţinea de eparhia Romanului şi avea şapte călugări conduşi de ieromonahul Filaret. Secularizarea averilor mănăstireşti din 1864 duce la dispariţia schitului. Icoanele, cărţile şi obiectele de cult sunt preluate de biserica de lemn a satului.

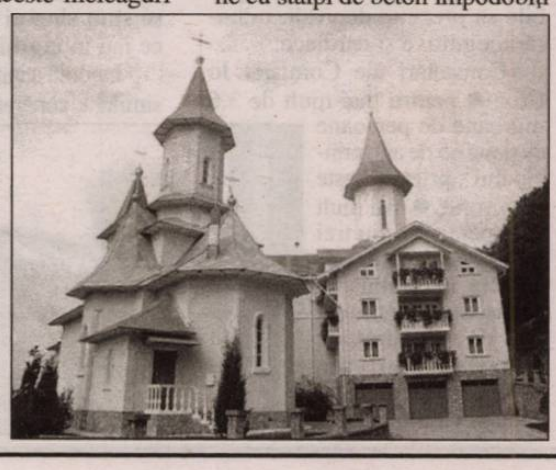

În 1993 se încearcă reorganizarea vieţii monahale după ce, în 1990 se hotărâse reînfiinţarea mănăstirii. În 1995 este construit paraclisul cu hramul „Schimbarea la Faţă", iar în 1996 devine mănăstire de călugăriţe. Între 1998 şi 2001 se construieşte biserica mare cu hramul „Buna Vestire".

Biserica mică este construită din cărămidă în formă de cruce şi are lungimea de 15 metri. Este compartimentată în Altar, naos, pronaos şi pridvor deschis susţinut de patru coloane cu stâlpi de beton împodobiţi cu sculpturi în mortar de ciment alb.

Biserica mare este o construcţie monumentală inspirată din arhitectura moldovenească din timpul lui Ştefan cel Mare şi Petru Rareş. Este adaptată însă necesităţilor actuale printr-o serie de construcţii laterale. Este împărţită în încăperile clasice: Altar, naos, pronaos, exonartex şi pridvor.

Altarul este acoperit de o semicalotă, iar la nord şi la sud sunt intrările în proscomidiar (locul în care se pregătesc vinul şi pâinea pentru sfânta împărtăşanie) şi diaconicon (locul în care se păstrează veşminte liturgice).

Naosul este larg, luminat de ferestre iar absidele laterale sunt dreptunghiulare. Deasupra se află turla deschisă de formă stelată. Pronaosul este în prelungirea naosului iar exonartexul se etajează pe două niveluri, primul constituind biblioteca mănăstirii, iar al doilea cafasul.

Pictura bisericii este închinată în mare parte Maicii Domnului. În bolta Altarului este pictată Sfânta Fecioară cu Pruncul, binecuvântându-ne prin gestul orant, iar pronaosul este împodobit cu scene mariologice. În calota turlei apare Iisus Pantocrator.

Icoanele împărăteşti fac parte din colecţia care a aparţinut vechiului schit. Pe lângă colecţia de carte veche, mănăstirea are şi un atelier de tapiserie.

IRINA STOICA

Lacrimile Soarelui

„Zeul-Soare Ra a plâns din nou și apa din ochii săi a curs pe pământ și s-a transformat în albine lucrătoare, zburând pe flori și copaci feluriți, creând miere și ceară din lacrimile lui Ra."

„Hoțul de miere" – Lucas Cranach cel Bătrân

Această sensibilă imagine cu puternic accent liric nu este parte a vreunui poem modern, ci un fragment dintr-o scriere egipteană străveche. În Egiptul faraonilor de prin anii 3150 î.Hr., albinele erau considerate sfinte, ele fiind asociate cu zeul Osiris. Din aceeași epocă datează și sigiliile de învestitură faraonică, purtând profilul micii zburătoare, care apare și în alte scrieri și desene egiptene.

În Europa medievală, se credea că albina este o mijlocitoare între lumea noastră și cea a spiritelor, iar un obicei bizar cerea ca, la moartea cuiva dintr-o familie care avea stupi, albinele să fie înștiințate imediat de tragedie. Albina însă a parcurs mileniile, pe toate meridianele globului, în felurite moduri, inclusiv în artă, arătând ceea ce am numi decență discretă și oferind oamenilor nu doar dulceața florilor însoțită cu sănătatea pură a mierii, ci și lumina frumuseții Universului.

În iconologia Renașterii și a epocii baroce, stupul se înfățișează aidoma unui regat al albinelor. Această dimensiune regală este cea care îl va seduce pe Napoleon Bonaparte, cel considerat ultimul suveran care a adoptat imaginea albinei ca element emblematic. Firește că artele au preluat în mod automat simbolul, dar începuturile reperabile în domeniu sunt mult mai vechi.

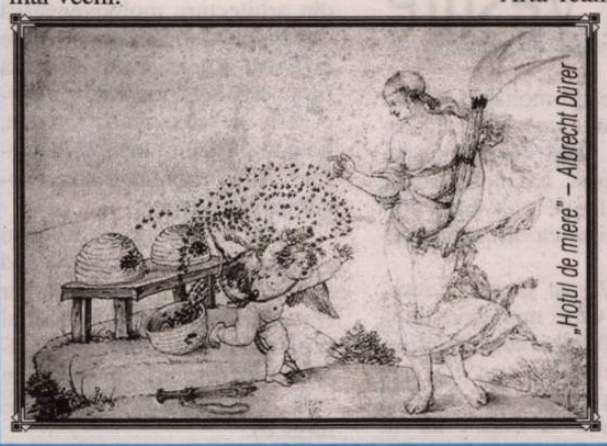
„Hoțul de miere" – Albrecht Dürer

În mormântul regelui francilor salici Childeric I, au fost găsite mai multe obiecte, între care albinele sau cicadele de aur cu aripi din inserții de granat (anul 481 d.Hr.), folosite pentru a decora fie haina regală, fie hamul calului regelui. Aceste albine merovingiene l-au inspirat pe Napoleon, care, în afara florilor de crin folosite din timpul domniei lui Hugh Capet în secolul al X-lea, le-a adoptat ca simbol al Imperiului Francez.

Ele apar, în toată măreția lor, în tabloul lui Dominique Ingres care îl înfățișează pe Bonaparte într-o postură ce evocă divinul *(Napoleon pe tronul său imperial,* 1806), pe veșmântul orbitor al acestuia.

În aceeași linie a apartenenței de însemne ale suveranității, semnificativă este și imaginea celor trei albine de pe blazonul papei Urban VIII (1568-1644), preluate din însemnele familiei florentine Barberini, din care făcea parte.

Arta realizării podoabelor individuale este, în mod logic, cea care a păstrat cele mai vechi astfel de piese. Printre cele mai frecvent menționate creații ce includ drept simbol ornamental albina, se află pandantivul minoic (1800-1700 î.Hr.) descoperit în situl arheologic din Malia (insula Creta) sau cerceii de aur etrusci (525-500 î.Hr.).

Ca realizare artistică de valoare în sine, se mai remarcă în mod deosebit un desen în peniță, pe pergament, al Bestiarului Northumberland (1250-1260) și miniatura *Apis* („Albină"), din perioada 1340-1350, o ilustrație la lucrarea „Der naturen bloeme" a poetului flamand Jacob van Maerlant. În aceasta din urmă, imaginea a trei albine ce zboară deasupra a trei stupi stilizați este bizară, creaturile respective având mai degrabă siluete de pești, aripi de păsări și capete cu fețe foarte asemănătoare celei umane.

Ar putea fi vorba despre o viziune de inspirație îndoielnică a autorului sau, dimpotrivă, despre o simbioză intenționat creată pentru a sugera contopirea naturală într-un întreg a unor făpturi reprezentative pentru principalele medii de viață: aer, pământ, apă.

Nu putem evita și menționarea altor două nume de referință ale artelor plastice, care semnează lucrări cu aceeași temă – *Hoțul de miere,* având-l drept protagonist pe năzdrăvanul Cupidon, secondat în mod firesc de Venus: desenul din 1514 al lui Albrecht Dürer și uleiul pe panel realizat de Lucas Cranach cel Bătrân în 1525. În amândouă, albinele nu mai sunt ființa venerată în vechime, ci insectele care-și

„Apis" – Jacob van Maerlant

apără rodul muncii, punându-l pe fugă pe micul pofticios. Mult mai diversă este însă abordarea contemporană a subiectului. Dincolo de Atlantic, Lea Bradovici pictează personaje la care veșmintele, podoabele, coafura și decorurile evocă explicit imaginea și viața albinelor.

„În copilărie am fost încântată de lumile minuscule care înfloreau în curtea din spate, tărâmuri de albine cu familiile lor regale – spune artista. Cufundată în basme și mit, le-am dat acestor creaturi trăsături umane. Ani mai târziu, aceste fascinații timpurii pentru narațiune, mit și mirare au reapărut în pictura mea, iar încântarea este un motiv suficient pentru a continua."

Iar Matt Willey, un alt pictor american, pare că o completează: „Există două lucruri pe care o albină lucrătoare le simbolizează și la care fiecare om tânjește: un sentiment al scopului existenței noastre și stupul, conexiunea unul cu celălalt."

Sfințenie și păcat

Persoanele declarate sfinte de Biserică sunt întotdeauna deschizătoare de căi ale moralității individuale și colective. Nu însă întotdeauna întreaga viață a unora s-a desfășurat exemplar, sub semnul evlaviei și al dăruirii de sine.

Dimpotrivă, unii s-au evidențiat mai întâi prin fapte deosebit de reprobabile. Au avut însă mai târziu voința și tăria de a se îndepărta de păcat și de a se înălța în spațiul sfințeniei prin credință și realizări extraordinare.

Augustin de Hipona (Sfântul Augustin) a crescut într-o familie foarte evlavioasă, dar s-a răzvrătit împotriva căilor sfinte ale părinților săi. Mare iubitor de băutură, s-a dedat la petreceri scandaloase și s-a împrietenit cu hoții. A ținut o amantă timp de 15 ani și, când fiul lor nelegitim a murit, a dorit să-și ia soție o copilă de numai 10 ani. Însă, pe când aștepta ca mireasa lui să împlinească 12 ani, ca să se poată căsători, bărbatul a început să se îndoiască de stilul său de viață.

După ce a citit Biblia, s-a convertit la catolicism și mai târziu a devenit preot și apoi episcop. Augustin avea 33 de ani (vârsta christică!) în anul botezului său. De o inteligență și o cultură remarcabile, el a rămas în istorie drept unul dintre cei mai mari gânditori ai creștinismului. Augustin a fost canonizat în anul 1298 și recunoscut ca doctor al Bisericii în același an de Papa Bonifaciu al VIII-lea.

Prințesa Olga din Kiev (890-969) a ajuns la putere după ce soțul ei a fost ucis într-un mod cumplit, din cauza unei datorii neplătite.

Încă în perioada ei de doliu, Olga a continuat să simtă furie față de tribul slav al drevlenilor, răspunzător de moartea soțului ei. Prin diverse strategii urzite de ea, au fost arși de vii mii de dușmani ai prințesei văduve, la fel ca întreaga așezare a acestora, supraviețuitorii fiind făcuți robi și toți drevlenii obligați să plătească tribut greu.

Mai târziu, viața ei s-a schimbat însă complet. Botezată, ea și-a influențat nepotul pentru a face din creștinism religia oficială a zonei. Olga din Kiev a fost primul conducător al Rusiei Kievene care a adoptat dreapta credință, ceea ce i-a adus titlul Isapóstolos: „Întocmai cu apostolii". Pentru acest devotament total și în pofida sângelui vărsat ea a fost canonizată în anul 1547.

Ministerul Singurătății

Dacă subiectul de față pare o glumă amară, e un lucru explicabil pentru vremurile pe care le trăiește omenirea în prezent. Vorbim însă de o realitate deja prezentă de câțiva ani în câteva țări.

În 2017, guvernul britanic a înființat „Comisia Jo Cox pentru singurătate", pentru a atrage atenția asupra celor circa 9 milioane de britanici (dintre care peste 1,2 milioane de vârstnici) care se simt singuri. Ancheta era justificată: în ultimele decenii, mai multe studii internaționale au înștiințat despre consecințele surprinzătoare ale izolării sociale și ale sentimentului de singurătate asupra sănătății.

De pildă, s-a constatat că singurătatea cronică este la fel de nocivă ca fumatul a 15 țigări pe zi și la fel de nefastă ca obezitatea. De asemenea, persoanele solitare sunt mai susceptibile să prezinte depresii, tulburări cognitive și cardiace.

Constatări ale Comisiei Jo Cox: ● pentru mai mult de 3,6 milioane de persoane de peste 65 de ani, principalul „prieten" este televizorul; ● mai mult de o persoană din trei de peste 75 de ani se declară incapabilă să depășească sentimentul de singurătate; ● trei sferturi din medicii de familie declară că între 1 și 5 pacienți vin zilnic la cabinet numai pentru a fugi de singurătate; ● 8 din 10 însoțitori naturali se simt singuri sau izolați după ce iau în îngrijire un apropiat.

Japonia a inițiat și ea o măsură similară, concretizată în 2021, pe fondul creșterii alarmante a ratei sinuciderilor, unul dintre motivele principale fiind creșterea continuă a șomajului. Mulți profesioniști din domeniul sănătății au salutat această măsură, deoarece (și) în Japonia se vede un declin al sănătății mintale în rândul bătrânilor, femeilor care lucrează, lucrătorilor cu fracțiune de normă și al șomerilor.

Există o „generație pierdută", în primul rând mii de bărbați de 40 și 50 de ani, care nu și-au putut găsi un loc de muncă bun și au rămas acasă, dar și cei care se zbat pentru a obține un serviciu stabil riscă, de asemenea, să fie marginalizați social.

Numărul de gospodării în care trăiesc persoane singure și de „hikikomori" – izolați sociali – a crescut rapid de mulți ani. Însă argumentele reale de primă urgență, care impun înființarea și activarea eficientă a ministerului singurătății și izolării, sunt mult mai numeroase.

Motiv pentru care toți oamenii sunt chemați să conștientizeze gravitatea crizei majore prin care trece populația actuală a globului, fără ascunderea adevărului și fără ezitarea în a aborda cu maximă responsabilitate căile de rezolvare a ei.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...ţara cu cele mai multe lacuri din lume este Canada?

◆ ...în Peru există o mulţime de

piramide? Sunt mai multe decât în Egipt.

◆ ...alfabetul cambodgian are 74 de litere? Cel havaian numai 13.

◆ ...o vioară este construită din multe părţi de lemn?

Acestea sunt în număr de peste 70.

◆ ...ne începem viaţa cu 350 de oase? De-a lungul vieţii unele se unesc aşa că la maturitate avem doar 206.

◆ ...pelicanii folosesc pungile de sub gât drept plasă de

pescuit? Pot susţine până la 11 kilograme de peşte.

◆ ...unghiile noastre cresc în mod diferit în timp? Cel mai repede creşte cea de pe degetul mijlociu.

◆ ...cel mai bogat fond de orhidee din lume cu forme variate şi culori excepţio-

nale se află pe Valea Vinales? Este un loc din Munţii Sierra Macheta din Cuba.

◆ ...egiptenii antici aveau un panteon deosebit de bogat? Se închinau la peste 1.400 de zei şi zeiţe.

Ştiaţi că...

Templul Tanah Lot

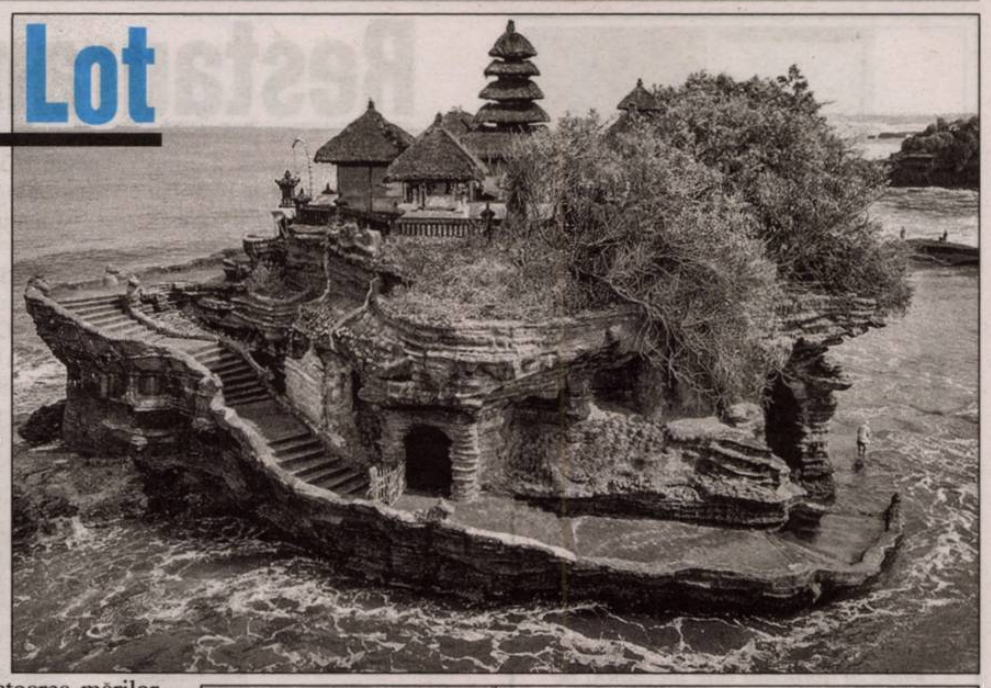

Templul Tanah Lot este o adevărată emblemă a locului, fiind unul dintre cele mai mari şapte temple de pe coasta insulei Bali. Templul hindus, aşezat în vârful unei formaţiuni stâncoase este unul dintre aşa-zisele „temple ale mării”.

Se spune că a fost întemeiat în secolul al XVI-lea de înţeleptul Dang Hiang Niratha. Una dintre versiunile care circulă privitoare la crearea templului spune că înţeleptul, aflat în una dintre călătoriile sale, a descoperit acest loc minunat pe care a rămas să se roage. Câţiva pescari l-au văzut şi i-au adus daruri iar el, după o noapte petrecută aici, a poruncit pescarilor să construiască un templu pentru a se închina zeilor mării.

O altă versiune spune că înţeleptul care se ruga în altă parte a fost adus aici de o rază de lumină care provenea dintr-o sursă de apă sacră. A început să predice atrăgând mânia preotului local care i-a ordonat să plece. El însă a înălţat o rugăciune atât de puternică încât stânca de pe care se ruga a fost împinsă în mare de forţa zeilor. De aici numele „Tanah Lot” însemnând „Pământul din mare”. În aceeaşi versiune înţeleptul şi-a transformat eşarfa în şerpi veninoşi care să protejeze insula.

De altfel, într-o peşteră din faţa templului, călugării cresc peşti de mare otrăvitori, despre care se crede că protejează templul de spirite rele şi de orice fel de duşmani. Sub formaţia stâncoasă izvorăşte sursa de apă sacră, folosită în ritualurile de purificare.

Principala zeitate a templului este Fecioara Baruna sau Bharata Sagar. Aceasta este protectoarea mărilor şi oceanelor. Se mai spune că protectorul templului este un şarpe colorat în alb şi negru, ascuns în scorburile stâncii, gata să sară în ajutor credincioşilor şi să atace forţele răului.

Accesul în interiorul templului fiind permis numai hinduşilor, ceilalţi turişti pot admira templul numai de la intrare, în partea de jos a insulei. Templul este accesibil numai în timpul refluxului, la flux stânca fiind înconjurată de apă. Cu toate că nu pot pătrunde înăuntru, pentru a li se permite să urce trei trepte până la intrare, turiştii sunt supuşi unui ritual cu apă sfinţită şi boabe de orez. Ceea ce te poate însă bucura cu adevărat este imaginea unui apus de soare superb, care îmbracă un peisaj de poveste. De asemenea turiştii sunt invitaţi să lase o ofrandă la altarul săpat în stâncă şi toţi se grăbesc să aprindă beţişoare parfumate.

Templul pare o mică fortăreaţă construită pe stâncă şi străjuită de apele Oceanului. Acţiunea continuă a valurilor a degradat însă stânca şi, implicit, templul. Faţada clădirii s-a năruit dar şi interiorul devenise periculos. De aceea, în 1980 au fost executate renovări majore care au necesitat 130 de milioane de dolari. În felul acesta templul a putut fi conservat. În urma restaurărilor, peste 80 la sută din construcţie este alcătuită din piatră artificială. Aceasta seamănă cu cea iniţială şi oferă o rezistenţă perfectă.

Bastionul Croitorilor – Cluj-Napoca

Adevărat simbol al municipiului Cluj-Napoca, Bastionul Croitorilor este unul dintre puţinele turnuri de fortificaţii care au făcut parte din Vechea Cetate a oraşului.

Ridicat în secolul al XV-lea, şi-a primit numele de la breasla croitorilor, care aveau obligaţia să-l întreţină şi să apere oraşul în acel punct. Este singurul turn al cetăţii care s-a păstrat intact până în zilele noastre.

În anul 1601, în Cetatea Clujului a fost ucis luptătorul Baba Novac, căpitan de haiduci din oastea lui Mihai Viteazul. Torturat şi executat de către nobilii transilvăneni, în memoria sa a fost ridicată o statuie în faţa turnului în 1975.

Reconstruit de austrieci în 1709-1711, în timpul domniei principelui Gabriel Bethlen, bastionul capătă forma actuală. Restaurat de mai multe ori în 1924, 1959, 2007-2009, în prezent găzduieşte Centrul de cultură urbană, care cuprinde o sală de conferinţe şi spaţii expoziţionale.

Simboluri ale umanităţii

Colombina

Personaj feminin tipic din comedia dell'arte, Colombina este o subretă isteaţă, şireată, uneori răutăcioasă dar simpatică. Poartă, ca şi Arlechinul, un costum pestriţ.

A apărut în jurul anului 1530, numele ei însemnând, „porumbiţă”. Iniţial purta o bonetă, un şort, chiar o mască şi vorbea în dialect toscan.

Îşi bate joc de bărbaţii încornoraţi şi de amorezii tomnateci. În cele din urmă devine iubita lui Arlechino.

Este prezentă în comediile lui Goldoni şi a fost preluată în teatrul francez de Lesage, de Marivane şi chiar în cel englez, cu precădere în comediile de situaţie.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Tată „grijuliu”

Un tată de familie a căzut în propria sa „capcană”. Bărbatul trăieşte în mica localitate Messanges din sud-vestul Franţei, iar copiii săi deveniseră dependenţi de internet, astfel că a decis să ia măsura radicală de a-i priva de „beneficiile” acestuia.

Piaţa în domeniu este incredibil de generoasă în a oferi publicului dispozitive astfel încât el a achiziţionat un aparat de bruiaj, pe care l-a instalat la domiciliu. Numai că undele de transmisie a semnalelor nu se opresc în pragul casei, ci au perturbat telefonia mobilă şi accesul la internet pe o zonă întinsă. În acest fel, dacă micii „captivi” ai internetului au putut fi ţinuţi în frâu câteva zile, efectul mijlocului de protecţie ales de tatăl exasperat s-a extins într-un întreg cartier.

Timp de câteva nopţi, vecinii nefericitului părinte au avut blocate apelurile telefonice şi conexiunea la reţeaua Internet. Iar de aici, bulgărele a pornit la vale stârnind o avalanşă.

O anchetă a ANFR (agenţia naţională care gestionează frecvenţele radio) a stabilit responsabilitatea acestuia, împotriva căruia a început o urmărire penală, procedurile judiciare fiind în curs de desfăşurare.

Având însă în vedere amploarea daunelor şi legislaţia în domeniu, neinspiratul tată riscă până la şase luni de închisoare şi o amendă de 30.000 de euro. Plus 450 de euro – valoarea cheltuielilor de intervenţie tehnică. Echipamentul de bruiaj Jammer este strict interzis în Franţa fiind capabil să neutralizeze atât telefonia mobilă, cât şi conexiunile Wi-Fi.

Restaurant fără bune maniere

O anume atracţie a omului către ceea ce este reprobabil, detestabil şi chiar agresiv poate fi explicată în parte de psihologi, însă nu poate fi contestată. Din această perspectivă s-ar putea interpreta succesul neaşteptat de care se bucură un restaurant ai cărui angajaţi se poartă cu clienţii contrar faţă de cum ar fi normal şi civilizat.

Lanţul de localuri australian „Karen’s Diner” aproape că nu mai face faţă afluenţei de oaspeţi atraşi... de comportamentul „deplasat” al chelnerilor săi. Este o tendinţă curioasă, devenită virală pe reţelele sociale, concretizată iniţial într-o evaluare directă, însă devenită ulterior sloganul francizei respective: „Mâncare delicioasă, servicii execrabile!” Cum poate fi înţeleasă această situaţie ilogică?

La intrarea în local, oamenii sunt avertizaţi printr-un panou destul de explicit: „Luaţi loc şi nu vă clintiţi deacolo!” După ce chelnerii se răstesc la clienţi şi iau comanda, le trântesc pe masă farfuriile cu mâncare şi, dacă sunt întrebaţi ceva, răspund cu gesturi obscene.

Nu toată lumea ştie însă la ce trebuie să se aştepte aici, astfel că unii oaspeţi sunt efectiv şocaţi de atitudinea personalului. „Nu mi-ar plăcea absolut deloc să mă aflu

aici din întâmplare, ca turist, fără să ştiu la ce să mă aştept când vin să petrec minute plăcute şi pur şi simplu să mănânc un burger”, a postat o clientă pe o reţea de socializare.

Ei bine, contrar regulilor de bune maniere, dacă unii dintre cei ce au trăit experienţe neplăcute într-un restaurant „Karen’s Diner” se declară revoltaţi la culme şi relatează totul pe reţelele sociale, alţii se arată cuprinşi de o încântare stranie.

S-a întâmplat chiar ca mici episoade edificatoare filmate în localurile respective să se bucure de o vizionare masivă, crescând astfel „celebritatea” chelnerilor neospitalieri. Presupunând că încă nu e vorba despre un fenomen, totuşi nu se poate ocoli evidenţa că fiinţa umană ascunde în subconştient cele mai reprobabile trăiri, ce depăşesc uneori limitele patologicului şi a căror propagare e facilitată tocmai prin comunicările virtuale.

Agorafobia unui... iepure

Sărmanul iepure vânat de lupi, vulpi, vânători şi... personaj în fabule, a devenit un simbol al fricii, pentru că fuge mâncând pământul, ca să-şi salveze blana. Uneori însă proverbiala lor teamă se confirmă în situaţii dintre cele mai insolite.

Cum s-a întâmplat în cazul unei familii din Marea Britanie, care a adoptat un iepure de câmp ce suferă de agorafobie, animalul fiind prea speriat să iasă afară pentru a sta în compania celorlalte necuvântătoare. În schimb, iepurele a căpătat apucături mai şugubeţe, preferând să se uite la televizor alături de stăpânii săi!

Soţii John şi Suzy Naylor, din localitatea britanică Langtoft, comitatul East Yorkshire, au găsit-o pe iepuroaică (botezată ulterior Frances) pe un câmp din apropiere, unde fusese abandonată şi era pe punctul de a fi ucisă de tractorul unui fermier.

Au adoptat-o şi acum, ea locuieşte în casa familiei Naylor, uitându-se la televizor în timp ce stă întinsă pe canapea şi fiind hrănită cu lapte dintr-o seringă. De asemenea, urecheata s-a împrietenit foarte repede cu Mouse, un câine din rasa terrier.

„Am adoptat-o când avea doar câteva zile, aşa că s-a ataşat de noi foarte repede”, a declarat John Naylor, în vârstă de 50 de ani. „Am încercat să o convingem să iasă în grădină şi să alerge, însă se sperie foarte tare de fiecare dată când părăseşte casa, ea preferând să stea alături de noi şi să se uite la televizor. O ţinem în casă deoarece suferă de agorafobie. Nu ar fi corect să o obligăm să stea afară, fiindcă nu ar putea face faţă acestei tensiuni.” La fel ca Mouse, câinele (în traducere „Şoarece”) şi copiii soţilor Naylor, Eve (6 ani) şi George (4 ani), au îndrăgit-o pe Frances din prima clipă în care au văzut-o, iar acum nu vor să se mai despartă niciodată de ea.

Capcane pentru bicicliști

Un fenomen pe cât de bizar, pe atât de periculos pare să prindă contur în regiuni diferite din Franţa, cei vizaţi sunt practicanţii de mountain bike.

Din fericire, Frédéric Glo, un vechi şi pasionat practicant al acestui sport pe cărări din păduri, fusese avertizat în legătură cu actele puse în practică de minţi diabolice, astfel că a putut evita două asemenea capcane.

El se afla în coborâre cu bicicleta în Masivul Maures, pe sectorul Cogolin, însoţit de câinele său, care a depistat un fir de sârmă întins între doi arbori, la înălţimea capului unui om adult. Dacă o persoană ar fi trecut cu o oarecare viteză pe traseul respectiv şi nu ar fi observat obstacolul, consecinţele ar fi putut deveni tragice. Capcane similare au fost găsite şi în alte zone montane, puse cu scopul vădit cel puţin de a-i răni pe bicicliştii montani care ar fi trecut prin acele locuri. În septembrie, un tânăr de 18 ani a scăpat ca prin minune după ce a trecut cu

roţile bicicletei peste o scândură împânzită de cuie, înainte să se lovească violent de un copac.

Cu câteva luni mai devreme, un băiat de 13 ani a fost grav rănit de două fire de undiţă transparente întinse între copaci, la marginea unei păduri de lângă Besançon. Cu mare greutate, el a fost dus acasă de sora lui, apoi internat în spital, din cauza unei răni la gât şi a stării de şoc în care se afla.

Tatăl său s-a deplasat la locul incidentului, însă firul dispăruse. Sunt numai câteva exemple de fapte iresponsabile puse la cale pentru o distracţie bolnăvicioasă, ale căror consecinţe pot fi dintre cele mai grave pentru practicanţii acestui sport.

Cei care concep şi pun în practică asemenea idei terifiante sunt dificil de identificat, un pericol real ce a determinat un grup de ciclişti să adreseze o scrisoare deschisă ministerului sportului francez pentru eliminarea acestor metode de intimidare.

Voluntari pentru închisoare

Pentru unii „clienţi” ai închisorilor acest loc considerat a fi de penitenţă pentru infractori reprezintă un fel de opţiune pozitivă: fie şi numai pentru motivul că în acel loc au asigurate condiţii „decente” de viaţă. Un număr impresionant de voluntari s-au oferit să fie închişi într-un penitenciar construit în Zürich, experiment ce face parte dintr-o acţiune a guvernului elveţian de a îmbunătăţi condiţiile din închisori.

Acţiunea a fost prezentată – probabil pentru a părea cât mai „atractivă”, respectând totodată un anume profil al „ţării cantoanelor” – ca o nouă formă de turism insolit, care pare chiar a fi în curs de dezvoltare. Fiindcă lista doritorilor s-a... închis neaşteptat de repede.

Este vorba despre o închisoare „de tranzit”, pentru persoane arestate preventiv, iar voluntarilor li s-a oferit un asemenea sejur pentru patru zile. Cele circa 150 de locuri disponibile au fost suprasolicitate de peste 800 de elveţieni doritori să afle cum e şi să te mişti pe câţiva metri pătraţi, nu doar să cutreieri munţii şi să admiri lacurile glaciare.

Turiştii de recluziune ad-hoc au fost selectaţi pentru a inaugura insolitul locaş, care – la drept vorbind – nu prea seamănă cu o închisoare clasică. Aici sunt interzise telefoanele mobile, comunicările de orice fel cu exteriorul, există un program de mişcare zilnică şi altul riguros de somn.

În schimb, voluntarilor li s-a permis să refuze percheziţia corporală şi, pe de altă parte, să pună capăt bizarei experienţe oricând rostind o parolă prin care gardienii vor şti că renunţă la detenţie. De asemenea, au fost disponibile celule pentru fumători şi pentru cei cu meniuri speciale. Ar trebui să recunoaştem că mulţi concetăţeni cinstiţi şi-ar dori să viţuiască o vreme într-o asemenea puşcărie...

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Nu toate filmele frumoase aduc bani frumoşi

Deşi mulţi dintre producătorii de filme susţin că nu sunt mânaţi, în iniţiativele şi proiectele lor cinematografice, decât de ambiţii artistice şi de pura pasiune pentru frumos, fiind dornici să ofere oamenilor poveşti frumoase pe pelicula de celuloid, componenta pecuniară nu poate fi neglijată, atunci când vorbim de un film.

Dincolo de toate intenţiile nobile, filmul este, în ultimă instanţă, o industrie – şi încă una foarte puternică în zilele noastre. Paradoxul face însă ca unele dintre cele mai frumoase şi mai valoroase filme din istorie să nu fie recunoscute ca atare încă de la lansarea lor, ci dimpotrivă, să fie considerate nişte eşecuri spectaculoase – deşi, cum vom vedea în rândurile următoare, afirmaţia este valabilă şi în sens invers...

● Filmul „Ronin: 47 pentru răzbunare", avându-l în rolul principal pe Keanu Reeves este considerat cel mai

mare eşec de box office din istorie. Filmul a provocat studiourilor Universal Pictures pierderi de 149 de milioane de dolari, în 2013, aducându-le în pragul falimentului.

● Deşi considerat de studiourile producătoare, Disney, un eşec monumental în SUA, filmul „John Carter" a compensat, aducând mari câştiguri în Rusia, unde a fost un adevărat hit în cinematografe.

● Aşteptat ca un mare succes, filmul pentru copii „Charlie şi Fabrica de ciocolată" nu a avut încasările aşteptate, din cauza... corectitudinii politice. Milioane de mame „moderne" au considerat că lecţiile pe care filmul le oferă sunt „prea crude" pentru a fi înţelese de copiii lor şi că i-ar putea afecta emoţional pe aceştia.

● Tot din cauza corectitudinii politice, studiourile Disney au redenumit poveştile clasice „Rapunzel" şi „Crăiasa zăpezilor": „Tangled" (La noi a rulat cu titlul „O poveste încâlcită"), respectiv „Frozen" (La noi a rulat cu titlul „Regatul de gheaţă"), temându-se că titlurile implicând personaje feminine nu vor avea un mare succes.

● Probabil filmul cu cel mai mare succes financiar (ţinând cont de raportul investiţii/profituri) este „Proiect: Vrăjitoarea". El i-a costat pe producători 60.000 de dolari şi le-a adus un profit de 248 de milioane de dolari, adică 10.931 de dolari pentru fiecare dolar cheltuit!

● Filmul care a adus cele mai mari profituri este considerat „Pe aripile vântului", realizat în 1939. Raportat la inflaţie, el a adus profituri de 3,3 miliarde de dolari, la valoarea de azi. Spre comparaţie, „Avatar" a adus profituri de 2,7 miliarde de dolari.

● „Frumoasa din pădurea adormită" (1959) a fost pentru studiourile Disney un eşec financiar atât de mare, încât abia peste trei decenii acestea vor mai realiza ecranizarea animată a unui alt basm – „Mica Sirenă". De altfel, nici alte desene animate nemuritoare, realizate de Disney, precum „Bambi" sau „Pinocchio" nu au avut succes financiar, iar „Cenuşăreasa" (1950) a fost realizată ca o ultimă tentativă (reuşită!) de a salva studiourile de la faliment.

● Cel mai vizionat film de Crăciun în America, „O viaţă minunată" (1946) a fost un eşec financiar la momentul lansării în cinematografe, fiind situat abia pe poziţia 26 în topul profiturilor din acel an. El şi-a datorat colosalul succes ulterior datorită unui paragraf din contractul de copyright, care prevedea că poate fi distribuit gratuit la televiziune.

● „Alice în Ţara Minunilor" a fost un eşec colosal în 1951, când a fost lansat, milioane de britanici boicotând

filmul pe motiv că „americaniza" povestea lui Lewis Carroll. El a devenit popular abia graţie culturii psihedelice a anilor 1970.

● Marele succes al anilor 1930, „King Kong", a putut fi finanţat, în condiţiile grele ale Marii Crize economice, datorită unei idei geniale – deşi nu tocmai etice! – a producătorilor: aceştia au lansat în prealabil un documentar „fake" despre presupusa oferire a femeilor africane drept sclave sexuale pentru masculii de gorilă!

● Filmul „Singur acasă 1" s-a aflat în fruntea vânzărilor de la lansarea, în noiembrie 1990, timp de trei luni, şi a părăsit clasamentul abia în vara lui 1991.

● Cea mai „comercială" vedetă pare să fie Tom Hanks: filmele în care el a jucat au adus producătorilor încasări totale de 8,4 miliarde de dolari!

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

Alexandru Mike Gheorghiu

Deşi nu atât de cunoscut publicului larg pe cât ar merita un actor cu talentul său, Alexandru Mike Gheorghiu este unul dintre membrii de bază ai echipei de la Teatrul Nottara.

El s-a născut pe 14 iulie 1977 la Bucureşti şi a absolvit în 2000 Facultatea de Teatru a Universităţii Naţionale de Artă Teatrală şi Cinematografică I.L. Caragiale, la secţia actorie şi clasa profesoarei Olga Tudorache.

Din 2002 este angajat al Teatrului Nottara, unde a jucat în numeroase spectacole de succes, dintre care amintim *Miresele căpitanului* de Stephen Sondheim, *Război şi pace*, după Lev Tolstoi, *Platonov* de A.P. Cehov, *Opera de trei parale* de Bertolt Brecht, *Roman teatral*, după Mihail Bulgakov, *Mult zgomot pentru nimic* de William Shakespeare, *O noapte furtunoasă* de I.L. Caragiale, *Opinia publică* de Aurel Baranga, *D'ale carnavalului* de I.L. Caragiale, *Despre olteni, cu dragoste*, după Marin Sorescu, *Cum vă place* de William Shakespeare, *Somnoroasa aventură* de Teodor Mazilu, evoluând sub bagheta unor regizori reputaţi.

A avut colaborări şi cu alte instituţii de profil, precum Teatrul „Gheorghe Ciprian" din Buzău *(Comedia Erorilor* de William Shakespeare, *Boul şi viţeii* de Ion Băieşu, *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian), Teatrul Act *(Viaţa lui Helge* de Sibylle Berg), Teatrul Ion Creangă *(A douăsprezecea noapte* de William Shakespeare), Teatrul Luni *(O noapte furtunoasă*, după I.L. Caragiale). Totodată, a fost prezent pe afişul mai multor filme, de la *Terminus Paradis* şi *Filantropica* la *Italiencele* şi *Şi totul era nimic.*

Timbrul lui vocal aparte l-a recomandat pentru dublarea vocilor în numeroase filme pentru copii, precum *Pinguinii din Madagascar, Sunt un mic ticălos 2, Kung Fu Panda 3* etc.

Aniversare

Sufletul şi arta lui Brâncuşi 2

Interviul cu Constantin Brâncuşi realizat de Apriliana Medianu pentru ziarul *Curentul*, din 6 octombrie 1930, reprodus în februarie 2022 de *Cotidianul.ro*, conţine şi alte câteva lucruri spectaculoase rostite de marele sculptor român, pe care încerc să le reproduc.

Întrebată despre arta lui Brâncuşi, Apriliana Medianu spune: *„Ori cât de profan ai fi în ale artei, privind operile maestrului Brâncuşi, încerci întotdeauna emoţia misterioasă a infinitului. Cine nu a încercat senzaţia aceasta în faţa „Pasărei Măiestre" – „Pasărei în spaţiu" – „Coloanei care se desfăşoară în infinit"... Toate, Brâncuşi le vede în proporţii mari – ireale aproape. Explicând aceasta, braţele lui de muncitor artist schiţează un gest larg – privirile ridicate fixează intens şi perseverent un punct în spaţiu. El vede pasărea măeastră visată, coloana, care se ridică, se ridică".*

Cuvinte simple şi cinstite, azi aprecierile experţilor sunt mai alambicate, mai teatrale, dar şi mai reci.

„În arborele latin – noi am fost fructul care s-a copt mai târziu", spune la fel de simplu şi de profund Constantin Brâncuşi.

În revista *QMagazine* şi criticul de artă Pavel Şuşara are câteva cuvinte interesante de spus, despre Constantin Brâncuşi. „De obicei, momentele

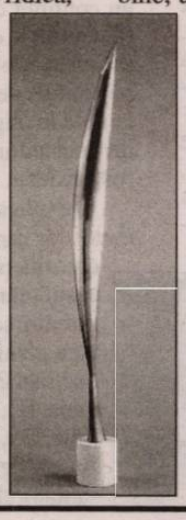

aniversare vin la pachet cu un fel de ipocrizie. Pare, în astfel de momente, că toate sunt în regulă, suntem veseli, ne simţim bine, avem memorie bună. Dar nu prea stau lucrurile aşa în ceea ce îl priveşte pe Brâncuşi fiindcă, în ciuda a ceea ce pare la prima vedere, e atât de mult balast, atât de mult amatorism, atât de multă ipocrizie, atât de multă aroganţă identitară încât cu foarte mare greutate poţi scoate partea bună din toată povestea asta".

Vorbind despre expunerea operelor lui Brâncuşi în străinătate, Pavel Şuşara scrie: „ În ultimii zece ani, de pildă, s-a făcut prima expoziţie în Anglia. Un spaţiu atât de opac şi de blindat nu a avut cum să facă altfel decât să se deschidă către Brâncuşi şi către opera lui. Să ţinem cont şi de faptul că unul dintre cei mai importanţi succesori, elevi ai săi, a fost Henry Moore".

Ieri şi azi, există mulţi lăudători, dar şi detractori, ai operei lui Brâncuşi. Cum ar fi văzut astăzi, dacă ar trăi printre noi marele nostru sculptor? „L-am recunoaşte ca fiind o valoare universală în sculptură?", se întreabă Pavel Şuşara şi continuă: „Dacă Brâncuşi ar apărea astăzi ca un sculptor contemporan, ar trece cel puţin prin acelaşi tip de înţelegere şi de amatorism prin care a trecut şi la vremea lui, dar în mod cert nu s-ar mai găsi un context ca acela pe care l-a avut alături de Joyce, de Apollinaire, de Modigliani, Marcel Duchamp, de colecţionarii americani. Tare mă tem că în contextul de acum, el fiind un conservator, un antimodel în atitudine, era un credincios, cânta în biserică, avea tot felul de reflexe ale unui om spiritual, ar fi socotit un retardat medieval, într-o lume postmodernă, progresistă şi eliberată de stereotipurile culturii albe şi de rigidităţile de gen şi de toate păcatele sexismului, misoginiei". O observaţie plină de adevăr, deşi ne este greu să îl acceptăm.

În fine, să încheiem cu un alt răspuns de o simplitate dezarmantă: La întrebarea Aprilianei Medianu, *Ce material modelaţi cu plăcere?,* Brâncuşi răspunde: „Trebuie să te faci prieten cu materia, să o faci să vorbească în sensul binelui şi al frumosului".

Sensul binelui şi al frumosului, nu astea sunt stelele de pe cer care ar trebui să ne călăuzească în viaţă? Şi, în schimb, ce avem?

GEORGE CUŞNARENCU

Prevenirea afecţiunilor cardiovasculare

Conform statisticilor, unul din doi români care are peste 50 de ani este hipertensiv; astfel ţara noastră se situează în primele trei locuri în Europa la numărul de decese provocate de boli de inimă, afecţiunile cardiovasculare reprezentând principala cauză de mortalitate atât în România, cât şi în lume.

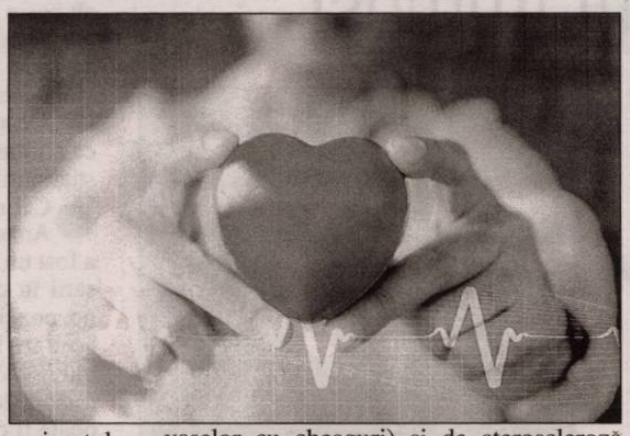

Cei mai periculoşi factori de risc, care duc la apariţia acestor boli, sunt hipertensiunea arterială, colesterolul ridicat şi fumatul. Prevenirea bolilor cardiace nu se poate realiza decât prin respectarea unui stil de viaţă sănătos, cu o alimentaţie fără exces de sare, grăsimi şi dulciuri. Există însă o listă întreagă cu produse care ar trebui excluse din alimentaţia unei persoane care vrea să rămână sănătoasă.

Majoritatea persoanelor mănâncă multă sare din cauza adaosurilor din mezeluri şi din alte produse procesate pe care le consumă zilnic, obicei alimentar foarte dăunător inimii, potrivit specialiştilor.

La fel de nesănătoase sunt şi alimentele fast-food, margarina şi untul, care conţin multe grăsimi saturate, acestea conducând la o creştere alarmantă a colesterolului. Nici şunca sau carnea grasă nu sunt recomandate. Uleiul cel mai sănătos este cel de măsline, care poate fi folosit cu încredere, deoarece este bogat în grăsimi nesaturate.

Fructele şi legumele nu trebuie să lipsească de pe masă. Strugurii, cireşele, merele, gogoşarii, morcovii şi varza sunt recomandate datorită conţinutului bogat în fibre alimentare, care scad absorbţia grăsimilor la nivel intestinal.

Strugurii conţin resveratrol, o substanţă cu puternice proprietăţi antioxidante, care întârzie îmbătrânirea muşchiului cardiac şi protejează pereţii vaselor de sânge, scăzând riscul de tromboză (blocarea vaselor cu cheaguri) şi de ateroscleroză (depunerea de grăsimi pe artere). Şi peştele este un aliment sănătos, acizii graşi Omega 3 pe care îi conţine fluidizează sângele şi scad riscul de tromboză, tensiune arterială şi nivelul colesterolului.

Sportul previne bolile cardiace Cei care fac zilnic minimum 30 de minute de mişcare îşi fortifică inima şi sistemul cardiovascular, îşi stimulează musculatura şi cresc rata de oxigenare a ţesuturilor. Persoanele bolnave de angină pectorală trebuie să facă mişcare moderat, cele mai indicate fiind plimbările în aer liber.

Sportul este recomandat împreună cu renunţarea la fumat, obicei deosebit de nociv pentru inimă. Acesta scade cantitatea de oxigen care ajunge la muşchiul cardiac şi măreşte tensiunea arterială şi frecvenţa bătăilor cardiace. De asemenea, fumatul creşte gradul de coagulare a sângelui şi favorizează apariţia arterosclerozei.

Alimente care anulează efectul medicamentelor

Aproape fiecare recomandare medicală ce însoţeşte medicaţia pentru prevenirea şi eliminarea bolilor cuprinde şi restricţii şi sugestii alimentare. Este elementar în acest sens faptul că unele produse pot stimula vindecarea şi acţiunea medicamentelor, în timp ce altele inhibă procesul sau determină chiar reacţii adverse.

De pildă, brânzeturile fermentate, alcoolul, spanacul, urzicile, salata, carnea pregătită la grătar, sunătoarea, sarea şi cafeaua

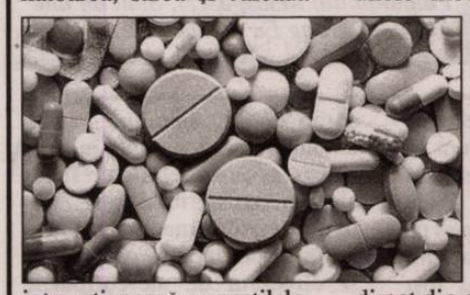

interacţionează cu pastilele, anulându-le acţiunea asupra organismului. Şi mai îngrijorător, un fruct exotic apreciat, cum este grepfrutul, poate interacţiona cu peste 200 de medicamente, devenind periculos pentru sănătate.

Mai concret, acesta ne pune sănătatea în pericol dacă îl mâncăm atunci când urmăm un tratament cu medicamente antidepresive, antialergice, antivirale, pentru maladii cardiace, epilepsie, disfuncţii erectile, antibiotice, anticoncepţionale, astm şi cancer.

Carnea pregătită pe cărbuni scade eficacitatea unor antiastmatice, analgezice, sedative şi antidepresive. De asemenea, se recomandă ca sunătoarea să nu fie folosită de pacienţii care urmează tratament cu medicamente tonicardiace, antiastmatice, antiulceroase şi contraceptive orale.

Alcoolul creşte toxicitatea pilulelor utilizate în tratamentul maladiilor cardiace, hepatice şi neurologice. El nu trebuie băut nici atunci când se administrează paracetamol şi, pe de altă parte, inactivează unele medicamente cum sunt penicilinele.

Sarea vine şi ea cu unele contraindicaţii în privinţa abuzului ori a consumului în plus faţă de cantităţile asimilate direct din alimentaţia naturală, deoarece scade eficienţa statinelor şi a antihipertensivelor. De asemenea, trebuie evitată de persoanele care iau pastile cortizonice, ea mărind riscul de retenţie hidrosalină, cu apariţia edemelor şi a hipertensiunii arteriale.

În fine, atât de îndrăgita cafea este diuretică şi stimulant psihomotor şi de aceea nu trebuie asociată cu diureticele sau cu medicamente pentru sistemul nervos, întrucât reduce acţiunea în cazul sedativelor şi intensifică efectul pastilelor care accelerează tranzitul intestinal lent.

„Mitul" pâinii care îngraşă

Nu sunt puţini cei care, fie ţinând la silueta lor, fie din motive reale de sănătate, sunt foarte circumspecţi în ceea ce priveşte consumul de pâine. Poate şi de aici a apărut ideea că pâinea îngraşă, ca un fel de sperietoare pentru cei obişnuiţi să consume acest produs cu aproape orice alt aliment: carne, lactate, ciorbe, cartofi, dulceţuri, paste făinoase ş.a.m.d. Dar câţi şi-au pus oare întrebarea dacă mitul luării în greutate din cauza pâinii este real şi, mai mult, ce fel de pâine este mai sănătos să consumăm?

Este dovedit că pâinea conţine vitamine, fibre şi minerale esenţiale pentru organism, este o sursă importantă de carbohidraţi cu ardere lentă, fapt care ajută la menţinerea constantă a glicemiei, şi asigură energie organismului. Cu toate acestea, nutriţioniştii afirmă că ea trebuie mâncată cu moderaţie, deoarece îngraşă, indiferent de sortiment (integrală, graham, neagră, cu secară etc.). Chiar dacă conţinutul caloric al acestui aliment este relativ mare, medicii recomandă cel mult două felii de pâine la fiecare masă principală, deoarece consumarea acesteia în cantităţi rezonabile este obligatorie într-o dietă echilibrată.

Pâinea integrală şi graham conţin de două ori mai multe fibre decât cea albă. Totodată, chiar dacă este prăjită, îngraşă la fel de mult ca pâinea proaspătă albă, pentru că prin prăjire se pierde doar apa, dar caloriile rămân aceleaşi. În plus, pâinea are un indice glicemic ridicat, motiv pentru care este recomandat să elimini din alimentaţie pâinea albă, deoarece este fabricată din făină rafinată.

Prin urmare, cea mai bună este pâinea din făină integrală şi cea din făină de secară care, deşi au un conţinut caloric mai ridicat decât cea albă, oferă rapid senzaţia de saţietate. De asemenea, pâinea albă conţine de trei ori mai puţine vitamine şi oligoelemente şi de cinci ori mai puţin magneziu, calciu şi fosfor decât pâinea integrală.

O explicaţie pe înţelesul consumatorilor care preferă pâinea albă, datorită preţului accesibil: procesul tehnologic de măcinare a grâului scade calitatea nutritivă a pâinii. Astfel, în făina albă mai rămân mici cantităţi de vitamina B1, acid pantotenic, acid folic, fier, cupru, zinc şi magneziu. Altfel spus, sănătatea consumatorului este clar periclitată.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Alungaţi insomnia!

Din punct de vedere medical, insomnia este o tulburare a somnului, caracterizată fie prin imposibilitatea de a adormi, fie prin trezirea după o scurtă perioadă de somn (1-2 ore de la adormire).

Un adult sănătos trebuie să doarmă în general între 6 şi 8 ore din 24, iar copiii ceva mai mult. Este adevărat însă că există persoane care au nevoie de mai puţine ore de somn, dar astfel de cazuri sunt excepţii.

Pe de altă parte, situaţiile în care pot apărea insomniile sunt: mesele prea copioase seara, surmenajul fizic şi intelectual, sedentarismul, bolile acute în curs de evoluţie (cardiopatie, astm, ulcer, dischinezie, migrenă) sau anumite etape din viaţă, cum ar fi adolescenţa şi menopauza. Există însă şi alte circumstanţe ce pot fi însoţite de insomnie: nevrozele, toxicomaniile minore (cafea, cacao, băuturi de tip cola) sau medicamentoase, profesiile care presupun dereglarea cronică a ritmului somn-veghe.

Pentru prevenirea insomniei se impun o serie de măsuri: menţinerea unui program de viaţă cât mai ordonat, evitarea suprasolicitărilor de tot felul, a sedentarismului, relaxarea înainte de culcare.

În acelaşi timp, nu se va recurge la somnifere din proprie iniţiativă, mai ales că fiecare insomnie îşi are particularităţile ei şi doar medicul este în măsură să stabilească tratamentul medicamentos. Totodată, pentru prevenirea insomniei se folosesc diverse plante medicinale.

Iată, mai jos, cele mai folosite dintre ele, împreună cu sugestii de moduri de preparare a remediilor:

◆ ***Ciuboţica-cucului:*** infuzie din 15 g de flori la un pahar de apă clocotită. Se dă în clocot, după care se lasă să se răcească şi se strecoară. Se ia câte o lingură, de trei-patru ori pe zi, cu 30 de minute înainte de culcare.

◆ ***Hamei:*** infuzie din o lingură de conuri de hamei la 200 ml de apă clocotită. Se bea seara, înainte de culcare. Se mai poate face, de asemenea, un ceai din 15 conuri de hamei la 500 ml de apă. Se beau două-trei ceşti pe zi.

◆ ***Mac:*** infuzie dintr-o linguriţă de plantă la 200 ml de apă clocotită. Se iau 1-2 linguri cu 30 de minute înainte de culcare.

◆ ***Mărar:*** infuzie din o lingură de seminţe de mărar (sau plantă) la 300 ml de apă clocotită. Se bea această doză de trei ori pe zi.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Afecţiuni ale sistemului respirator

tratate cu metodele oferite de medicina energo-informaţională

Afecţiunile sistemului respirator sunt privite de medicina energo-informaţională ca „prizonierul Omenirii". Din toate timpurile până astăzi, afecţiunile pulmonare au reprezentat motivul pentru care „înaintaşi ai noştri" au părăsit planeta.

Atunci, ca şi acum, frica mare răspândea tuberculoza, gripa, îmbolnăviri ale sistemului respirator. Omul poate trăi câteva zile sau chiar săptămâni fără alimentaţie, câteva zile fără apă, dar fără aer nu rezistă nici măcar 2 minute.

Îmbolnăvirile sistemului respirator au la origine virusuri, bacterii sau ambele. Medicina energo-informaţională tratează aceste afecţiuni prin vibraţiile proprii ale cauzei îmbolnăvirii, plecând de la principiul că fiecare virus sau bacterie, indiferent de denumire, are o vibraţie energetică. Aparatele de tratament care au la bază fizica cuantică sunt în măsură să descifreze frecvenţele patologice emise de aceste noxe, le restabileşte vibraţia, iar organul afectat începe să funcţioneze energetic în parametrii normali.

În cazul infecţiilor bacteriene este de recomandat administrarea focusată de antibiotic (pentru asta a fost creat antibioticul) până pacientul este scos din criză. În cazul simptomelor ca greutate în respiraţie, tuse cu producţie, se administrează cât mai repede antibioticul. Din păcate, în ultimul timp, se face un abuz de antibiotic, cu rezultat negativ asupra sănătăţii oamenilor. Antibioticul nu îşi mai face efectul scontat în multe îmbolnăviri bacteriene.

În cazul îmbolnăvirilor virale situaţia se prezintă altfel. Pandemia de coronavirus arată clar că medicina clasică este într-un mare deficit. Din partea oficialităţilor se dau mereu aprobări de urgenţă, vaccinări, dar nici un concept pentru terapia ambulatorie.

Medicina energo-informaţională consideră şi tratează individul după biotipul său, care este diferit de la om la om de când există omenirea. Faptul că oamenii sunt diferiţi este o înţelepciune veche, pe care medicina clasică nu o recunoaşte.

Rinita alergică cu simptome ca nas care curge, dureri în gât şi greutate la înghiţit, deseori însoţită de greaţă şi dureri abdominale, sunt semnele unei gripe abdominale. În ultimii doi ani medicina clasică clasifică aceste simptome drept „corona". Simptomele infecţiei cu Sars-Cov-2 sunt febră, tuse, simptome pulmonare, desigur un test afirmă pozitiv sau negativ prezenţa acestui virus în organism.

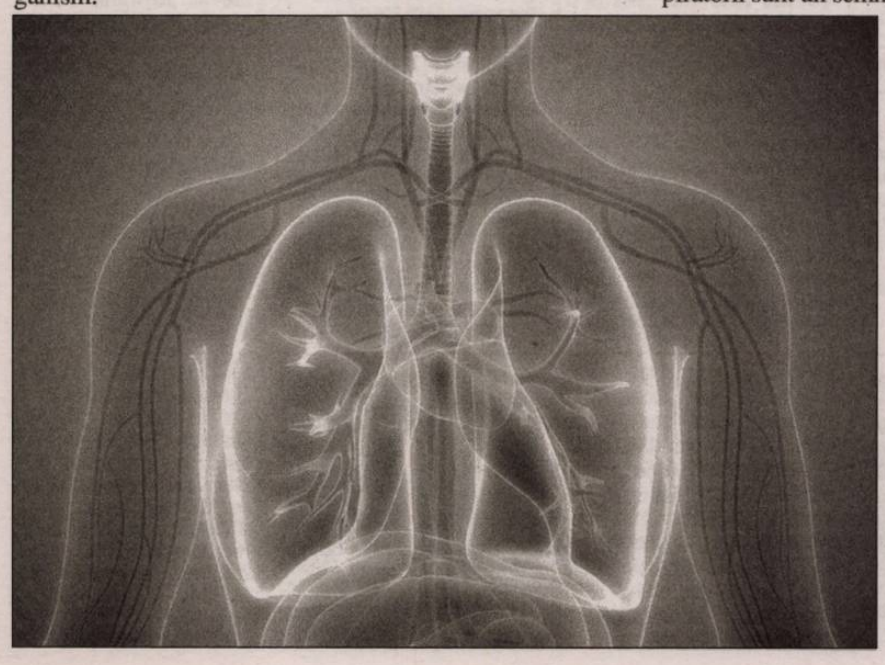

Tusea, şuierăturile din gât vin mai ales din inflamarea căilor respiratorii superioare. Fluierăturile din căile respiratorii sunt un semn tipic pentru astm. În alte situaţii sunt un semn că se produce mucozitate şi o acută infecţie virală.

Febra este un simptom general care poate să nu fie însoţită de un altul. Febra semnifică ca o reacţie a corpului la „noxe patologice". Hipocrate a spus la vremea lui: „dacă reuşesc să produc destulă febră, vindec orice boală". Începând cu împlinirea vârstei de 50 de ani, temperatura corpului scade treptat. Persoanele trecute de 80 de ani ating rar temperaturi mai mari de 36 de grade. O persoană de 70 de ani cu temperatura de 37,5 grade are febră.

În anul 2022 nu se poate afirma cu siguranţă, dar se pare că bolile sistemului respirator vor lua un mare avânt.

Medicina energo-informaţională ne pune la dispoziţie terapii moderne, personalizate, fără durere, fără medicamente, atât pentru copii, cât şi pentru persoane adulte, indiferent de vârstă.

Readucerea corpului în balanţa energetică de care are nevoie nu este nimic nou sub soare. Însuşi Nicola Tesla, cel mai mare cercetător al tuturor timpurilor, spunea: „Gradul de echilibru energetic din organism hotărăşte: sănătate sau boală!"

Corpul uman este un computer biologic care trebuie mereu resetat. O detoxifiere la nivel microcelular de câteva ori pe an este benefică.

Terapiile oferite de medicina energo-informaţională privesc şi tratează corpul în totalitate: trup, spirit, suflet şi se focusează pe cauza bolii.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare ale imunităţii înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

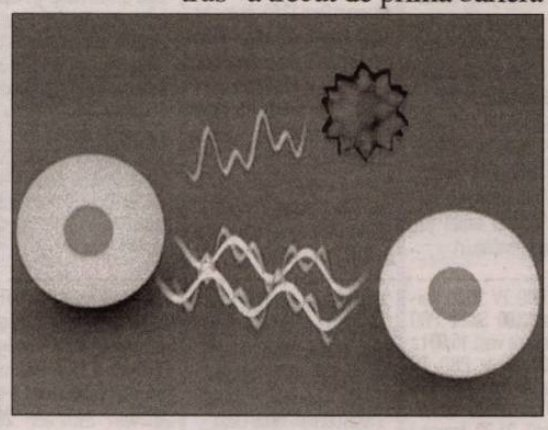

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitaţi în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04

www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

Centrul German DermaVital vă pune la dispoziţie atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecţia cu Covid-19, cât şi tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

PUBLICITATE

LUNI – 28 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Dosar Romania (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chioţea 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 Ediţie specială 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Referendum cu Mihai Rădulescu 0.10 Doc.: „Bukovina – Ţara Oamenilor fagi, Ţara Unirii adevărate..." 1.40-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 SURVIVOR România 23.30 Ştirile PRO 0.00 Film: „X-Men: Apocalypse" (r) 2.30 Umami: al 5-lea gust (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Poveşti de familie 15.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 23.30 Observator 0.00 Film: „Oraşul pierdut Z" (r) 2.30 Observator (r) 3.30 În puii mei 4.00 Poveşti de familie (r) 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Insider politic (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Focus în linia întâi cu Sebastian Zachmann 20.00 Aventurierii gustului 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 23 0.00 Exclusiv VIP (r) 3.00 Aventurierii gustului (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Exclusiv VIP (r) 6.00 Serial (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite". Cu: Francisco Gattorno 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine şi rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Teleşcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Fără prejudecăţi (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleşcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie şi pasiune" 17.00 România... în bucate 17.30 Doc.: „Case şi design" 18.00 Ora de ştiri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câştigă România! 21.00 Reţeaua de idoli 22.00-23.00 Reluări 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruţă (r) 8.45 Film: „Hallmark: Mr. Fiction" (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film (r) 14.30 Film: „Zathura: A Space Adventure" (r) 16.30 Film: „În inima problemei" (SUA, 2015). Cu: Jason Dohring 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Frumuşica" (SUA, 1990). Cu: Richard Gere, Julia Roberts 23.00 Film: „Felon – Legea puterii" (SUA, 2008) 1.00-5.15 Reluări.

MARŢI – 29 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori (r) 9.45 Teleshopping 10.00 #creativ (r) 10.35 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chioţea 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 Inspiră România 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Războiul Lui Murphy" (M. Britanie, 1971). Cu: Peter O'Toole, Sian Phillips 0.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 SURVIVOR România 23.30 Ştirile PRO TV 0.00 Film: „1917" (r) 2.15 Lecţii de viaţă (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Poveşti de familie 15.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 23.30 Observator 0.00 Film: „Status Update" (SUA, 2018). Cu: Ross Lynch, Courtney Eaton, Olivia Holt 2.30 Observator (r) 3.30 În puii mei 4.00 Poveşti de familie (r) 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Insider politic (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Focus în linia întâi cu Sebastian Zachmann 20.00 Film: „Poliţist pe cont propriu" (SUA, 2012). Cu: Dana Delany 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 3.00 Film (r) 5.00 Focus23 (r) 6.00 Serial: „Ringo" (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine şi rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine şi rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Teleşcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleşcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie şi pasiune" 17.00 România... în bucate (r) 17.30 Doc.: „Case şi design" 18.00 Ora de ştiri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câştigă România! 21.00 Destine ca-n filme 22.00-23.00 Reluări 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 La Măruţă (r) 8.15 Film: „Hallmark: Heart of the Matter" (r) 10.00 Serial (r) 12.15 Film: „Madea's Witness Protection" (r) 14.30 Film: „The Decoy Bride" (r) 16.15 Film: „Khonanesta" (SUA, 2004). Cu: Kirsten Dunst 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Premiile Oscar 2022 22.30 Film: „Focul la ei" (SUA, 2016). Cu: Brie Larson, Armie Hammer 0.15 Film: „Seducţie" (SUA, 2000). Cu: Kiefer Sutherland 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 30 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Fan/Fun urban (r) 10.35 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Dr. Chioţea 14.00 Telejurnal 15.10 Convieţuiri 17.00 Banii tăi 18.00 Handbal: CS Dinamo Bucureşti – CSM Focşani 2007 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Breaking Fake News 23.00 Adevăruri despre trecut (r) 23.30 Istorii ascunse 0.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinţi" 21.30 Imperiul leilor 23.30 Ştirile PRO TV 0.00 Film: „Districtul 13: Ultimatum" (SUA, 2009). Cu: Philippe Torreton 2.00 Lecţii de viaţă (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Poveşti de familie 15.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi fără limită 0.00 Observator 0.30 Film: „Buletin de Bucureşti" (România, 1982). Cu: Catrinel Dumitrescu, Mircea Diaconu 2.00-5.00 Reluări.

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Oportunişii (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Focus în linia întâi cu Sebastian Zachmann 20.00 Film: „Gustul fructului oprit" (SUA, 2009). Cu: Ben Affleck, Jason Bateman, Mila Kunis 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Gustul fructului oprit" (r) 5.00 Focus23 (r) 6.00 Serial: „Ringo" (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine şi rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine şi rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Teleşcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleşcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie şi pasiune" 17.00 România... în bucate 17.30 Doc.: „Case şi design" 18.00 Ora de ştiri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câştigă România! 21.10 Film: „La răsărit de Eden" (SUA, 1981) 23.00 Serial (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
5.45 La Măruţă (r) 7.45 Film (r) 10.00 Serial (r) 12.15 Film: „True Heart" (r) 14.15 Film: „Sophie and Shelba" (r) 16.30 Film: „Misterul lui Hailey Dean: Cazul lui Will" (SUA, 2020) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Asediaţi la domiciliu" (SUA, 2016). Cu: William Dickinson, Scott Adkins 22.15 Premiile Oscar 2022 (r) 0.15 Film (r) 2.15 La Măruţă (r) 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

MATTHEW HARBOUR
– sâmbătă, 15.30 –

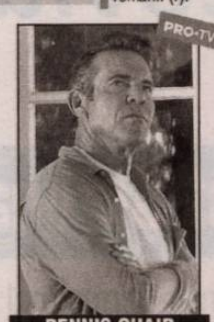

DENNIS QUAID
– joi, 0.00 –

COURTNEY EATON
– marţi, 0.00 –

MILA KUNIS
– miercuri, 20.00 –

JULIA ROBERTS
– luni, 20.30 –

FRANCISCO GATTORNO
– luni-duminică, 18.00 –

JOAQUIN PHOENIX
– duminică, 22.10 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 31 martie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Adevăruri despre trecut (r) 10.30 Omul şi timpul (r) 11.00 Breaking Fake News (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Vreau să fiu sănătos! (r) 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 Radar geopolitic 18.10 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" 19.30 Mic portret de mari romance 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Dark Web" 23.00 Nocturne (r) 0.00 Serial: „Obsesia Evei" 0.55-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinţi" 21.30 MasterChef 23.30 Ştirile PRO TV 0.00 Film: „Intrusul" (SUA, 2019). Cu: Meagan Good, Dennis Quaid 2.00 Lecţii de viaţă (r) 3.00 Vorbeşte lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Poveşti de familie 15.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Dancing on Ice: Vis în doi (r) 2.30 Film (r) 4.00 Poveşti de familie (r) 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Serial: „Secretele preşedintelui" (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.30 Focus în linia întâi cu Sebastian Zachmann 20.00 Serial: „The Sniffer" 22.00 Starea Naţiei 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 3.00 Serial: „The Sniffer" (r) 4.00 Focus23 (r) 5.00 Focus23 (r) 6.00 Serial: „Ringo" (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine şi rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine şi rău" 0.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Reţeaua de idoli (r) 9.00 Teleşcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Câştigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Natură şi aventură (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Teleşcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie şi pasiune" 17.00 România... în bucate 17.30 Doc.: „Case şi design" 18.00 Ora de ştiri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Câştigă România! 21.10 Film: „Misterele adevăratului Sherlock Holmes: doctorul Bell şi domnul Doyle" (Regatul Unit, 2000) 23.10 Primăvara amintirilor 23.00 Serial (r) 0.00 Luminiţa de la miezul nopţii 1.00-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruţă (r) 8.45 Film: „The Decoy Bride" (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film (r) 14.30 Film: „Eloise, micuţa cupidon" (SUA, 2003) 16.15 Premiile Oscar 2022 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Paznicul" (SUA, 2018). Cu: Moris Cohen, Rotem Zussman 22.15 Film: „Seducerea lui Joyce Mitchell" (SUA, 2017). Cu: Penelope Ann Miller 0.00-3.30 Reluări.

VINERI – 1 aprilie

TVR 1
7.00 Telejurnal 8.00 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Istorii ascunse (r) 10.35 Serial: „Dong Yi, concubina regelui" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Eu pot! 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 17.30 MomentArt (r) 17.40 Studio fotbal 18.00 Tragere la sorţi – Campionatul Mondial de Fotbal Qatar, 2022 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Luna comanşilor" (partea a III-a) 23.55-5.30 Reluări.

PRO TV
6.00 Ştirile PRO TV 10.30 Vorbeşte lumea 13.00 Ştirile PRO TV 14.00 Lecţii de viaţă 15.00 La Măruţă 17.00 Ştirile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Românii au talent 0.00 Film: „Spionii din vecini" (SUA, 2016). Cu: Zach Galifianakis, Jon Hamm 2.00 Film: „Ultimatum" (r) 4.00 Vorbeşte lumea (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan şi Dani 12.00 Observator 14.00 Poveşti de familie 15.00 Mireasa 16.00 Acces direct cu Mirela Vaida 17.00 Observator 18.00 Preţul cel bun 19.00 Observator 20.30 Fllm: „Condamnat să ucidă" (SUA, 2014). Cu: Kevin Costner, Connie Nielsen 22.45 iUmor (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Poveşti de familie (r) 5.00 Preţul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Naţiei (r) 8.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Coloana de direcţie (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 18.00 Focus 18 19.15 Oportuniştii 20.00 Cronica cârcotaşilor 22.00 Serial: „Secretele preşedintelui" 23.00 Film: „Liceenii" (România, 1987). Cu: Mihai Constantin, Oana Sârbu 1.00-5.00 Reluări.

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine şi rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Serial: „Între tine şi rău" 0.00 ExtraShow 1.00-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Teleşcoala: Clasa a VIII-a 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Educaţie la înălţime (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităţilor 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Teleşcoala: Clasa a XII-a 16.00 Serial: „Mândrie şi pasiune" 17.00 Educaţie la înălţime 18.00 Ora de ştiri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Gala umorului 23.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruţă (r) 8.00 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Hallmark: Heart of the Matter" (r) 14.00 Film: „Arest la domiciliu" (SUA, 1996). Cu: Jamie Lee Curtis 16.15 Premiile Oscar 2022 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Distracţie cu Dick şi Jane" (SUA, 2005). Cu: Jim Carrey, Téa Leoni 22.15 Film: „Când vorbele ucid" (SUA, 2010). 0.00 Film: „Fun With Dick and Jane" (r) 1.45 Apropo Tv 2.45-4.30 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 2 aprilie

TVR 1
7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Strop şi Balonaş" 9.00 Vorbeşte corect!! (r) 9.30 Vreau să fiu sănătos! (r) 10.30 #secreteleplantelor (r) 11.00 Europa mea 11.30 Lumea azi 12.00 Rugby: CSM Ştiinţa Baia Mare – SCM Timişoara 14.00 Telejurnal 14.30 Ora regelui (r) 15.30 Film: „Toby şi iepuraşul de pluş" (SUA, 2009). Cu: Matthew Harbour 17.00 O dată-n viaţă (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Balul de sâmbătă seara" (România, 1968) 23.55-4.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecţii de viaţă (r) 7.00 Ştirile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Prietenul meu dinozaur" (SUA, 2019) 13.00 Film: „Acasă la Coana Mare 2" (SUA, 2006) 15.15 Românii au talent (r) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Jumanji: Nivelul următor" (SUA, 2019) 22.15 Film: „Jumper: oriunde, oricând" (SUA, 2008) 0.00 Film: „Jaful de pe Baker Street" (SUA, 2008) 2.15 Serial (r) 4.15 Film (r).

Antena 1
6.00 Observator 9.00 Serial: „Adela" (r) 12.00 Medicool 13.00 Observator 13.30 Mireasa 15.30 Chefi fără limite (r) 19.00 Observator 20.00 Dancing on Ice: Vis în doi 23.30 Film: „Zi după zi" (SUA, 2018). Cu: Maria Bello, Angourie Rice 1.30 Film: „Rocky" (SUA, 1976). Cu: Sylvester Stallone 3.00 Observator (r) 4.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Exclusiv VIP (r) 10.00 Starea Naţiei (r) 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Lumea pe val (r) 12.00 Coloana de direcţie 13.00 Oportuniştii 14.00 Film: „Liceenii" (r) 16.00 Aventurierii gustului (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.30 FOTBAL Liga 1 22.30 Film: „Scorpionul roşu" (SUA, 1988). Cu: Dolph Lundgren 1.00 Film: „Am fost cândva soldaţi şi tineri" (SUA, 2002). Cu: Mel Gibson 4.00 Film (r) 6.00 Lumea pe val (r) 6.30 Sănătate cu stil (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine şi rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Speak şi Ştefania – Aventura, strigaţi ura! 0.15 ExtraShow 1..15-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Documentar (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Euromaxx 8.30 Generaţia Fit 9.00 MotorVlog (r) 9.30 Fără prejudecăţi 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Descălecaţi în Carpaţi 12.30 Cap compas 13.00 Gala umorului (r) 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Femei de 10, bărbaţi de 10 16.00 Serial: „Mândrie şi pasiune" 17.00 Levintza prezintă 17.30 Doc.: „Case şi design" 18.00 Ora de ştiri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.10 Film: „Vieţile sfinţilor" (Canada, 2004, partea I) 22.10 Serial: „Rubirosa" 23.45-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
5.30 Ce spun românii (r) 7.30 Film: „House Arrest" (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film (r) 14.00 Film: „Karate Kid I" (SUA, 1984). Cu: Ralph Macchio, Pat Morita 16.30 Film: „Misterele rebusului: un puzzle mortal" (SUA, 2019) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Figuri ascunse" (SUA, 2016) 23.15 Film: „Fantomele de pe Marte" (SUA, 2001). Cu: Natasha Henstridge 1.00-4.30 Reluări.

DUMINICĂ – 3 aprilie

TVR 1
7.00 Universul credinţei 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viaţa satului (I) 11.50 Minutul de agricultură (r) 12.00 Viaţa satului (II) 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică şi delicateţuri (r) 15.30 Film: „Norocul ghinionistului" (coprod., 1981) 17.05 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Omul şi timpul 20.00 Telejurnal 21.10 O dată-n viaţă (r) 23.00 Garantat 100% (r) 0.00 Replay 1.00 Teleenciclopedia (r) 1.55 Telejurnal (r) 3.05 Replay (r) 3.55 Universul credinţei (r) 5.35 În grădina Danei (r) 6.05 Ai luat plasă! (r).

PRO TV
6.00 Lecţii de viaţă (r) 7.00 Ştirile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Umami: al 5-lea gust" 11.00 Film: „Big Momma's House 2" (r) 13.00 Apropo Tv 14.00 MasterChef (r) 16.00 Imperiul leilor (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 SURVIVOR România 23.00 Film: „Lacrimi din soare" (SUA, 2003) 1.15-5.00 Reluări.

Antena 1
6.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.30 Hello Chef 14.30 Film: „Pistruiatul: Insurecţia" (România, 1986). Cu: Costel Băloiu, Sergiu Nicolaescu 16.00 Chefi fără limite (r) 19.00 Observator 20.30 iUmor 0.00 iMai mult Umor (r) 0.10 Chefi fără limite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Film: „Zi după zi" (r).

PRIMA TV
7.00 Oportuniştii (r) 8.00 Alege reţeta naţională (r) 10.00 Ora de Profit.ro 11.00 Insider politic 13.00 Serial: „Secretele preşedintelui" (r) 14.00 Poezie şi delicateţuri 16.00 Cronica Cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden (r) 20.00 Schimb de mame 22.00 Insider politic (r) 23.00 Poezie şi delicateţuri (r) 1.00 Film: „Scorpionul roşu" (r) 3.30 Flash monden (r) 4.00 Exclusiv VIP (r).

PRO 2
5.30 Serial: „Între tine şi rău" (r) 6.30 Serial (r) 7.30 Serial: „Scorpionul" (r) 9.00 Serial: „Jocul cu focul" (r) 11.30 Serial: „Lasă-mă să zbor" 13.00 Serial: „Inimi împietrite" (r) 15.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" (r) 16.00 Serial: „Jocul cu focul" 18.00 Serial: „Inimi împietrite" 20.00 Serial: „Dragoste fără cuvinte" 21.00 Serial: „Scorpionul" 22.00 Serial: „Numele meu e Riza" 23.00 Speak şi Ştefania: Aventura, strigaţi ura! 0.15 ExtraShow 1.15-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură şi aventură 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Sănătate cu de toate (r) 12.30 Levintza prezintă (r) 13.10 Film: „Meandre" (România, 1967) 15.00 Drag de România mea! 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Ora de ştiri 19.10 Serial: „Comisarul Rex" 20.10 Film: „100 DE LEI" (România, 1973). Cu: Cu: Ion Dichiseanu 22.10 Film: „Imigranta" (SUA, 2013). Cu: Marion Cotillard, Joaquin Phoenix 0.20-5.10 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film: „The Karate Kid" (r) 10.45 Serial: „La Bloc" (r) 13.00 Film: „Crossword Mysteries: A Puzzle to Die For" (r) 14.45 Film: „Inimă dulce" (SUA, 2018). Cu: Julie Gonzalo, Clayton James 16.30 Film: „Nunta mea preferată" (SUA, 2017). Cu: Maggie Lawson, Paul Greene 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Raport special" (SUA, 2002). Cu: Tom Cruise, Max von Sydow 23.30 Film: „Rechinul toxic" (SUA, 2017) 1.15-5.00 Reluări.

TENTAȚII 3

Integramă de **M. ALBU**

MECI EGAL / LITERATURĂ ARTISTICĂ		PRAGHEZI / NOBIL ENGLEZ		CULOARE DE CIMENT / SCAUNE PLUȘATE	G	BIRLIC / LOCUITOR ÎN TEHERAN	B	MICI LUCRĂRI DE ARTĂ / CA MERSUL HOȚULUI		IEȘE LA SPĂLAT / ARMĂ DE RINOCER	P
		L		T	R		L				A
PĂR FIN DE CAPRĂ / GLAS DE VRĂBIUȚĂ		O		A	I		SPORT ÎN BAZIN / POPULAT DE ȚĂRANI	I	H	O	T
C	I	R	I	P	A TRAGE PRAFUL / AȘTEPTĂRI LA BARIERĂ	M	A	T	U	R	A
ÎNCEPUT DE ZDUP! / FEMEIA ETERNĂ		D	MĂR ROȘU / SCUTIRI DE PEDEAPSĂ	I	O	N	A	T	A	N	ARMELE COCOȘILOR
E		ADEMENIT / MASĂ LA PACHET	L	T	N	G	U	S	I	MAREA NOASTRĂ	
V	AMURG / SPECTACOL DE TEATRU	O	J	A	N	A	PRIMA ZI A SĂPTĂMÂNII / GAZ DE SONDĂ	L	U	N	I
A	P			T				CERBUL ZĂPEZILOR / MĂIESTRIE		E	
A FI AL CUIVA / ECHIPĂ DIN MILANO	I			E		LUAT DIN FOARFECĂ / INDICĂ DIRECȚIA	T	A	I	A	T
	E			ZĂVOR LA POARTĂ / ANDREEA ESCA					ÎNCEPUT DE GERAR! / COADĂ DE PURCEL!	G	
OARECE / CLAIE / EA DĂ SALARIUL	S	T	O	G	ELEV DIN CĂMIN					R	
C	A	S	I	E	R	Ă	CORTEGIU DE NUNTĂ	A	L	A	I

Umor

☺ *Soțul vine acasă pe la 6 dimineața.*

– Sper că ai motiv bun ca să vii la ora asta, zice soția.

– Da, am, ca să-mi beau cafeaua.

☺ *I-am spus mamei că profesorul de matematică mă persecută... M-a pus să fac o piramidă. Dar ce, eu sunt faraon?*

☺ *Nu înțeleg de ce toată lumea visează la o iubire ca în filme. Un film ține 2 ore...*

☺ *Soțul vine acasă și-i spune soției:*

– Cu ochelarii ăștia noi arăți ca dracu'!

– Ți-e rău, n-am ochelari noi...

– Nu ai tu, am eu!

☺ *– Nepoate, unde scrie pe cântarul ăsta câte kilograme am?*

☺ *– Bunicăăăă, dă-te jos imediat de pe tabletă!*

☺ *– Ce-ai pățit la ochi, frate?*

– M-am bătut pentru o gagică!

– Gentleman de când te știu... Cu cine?

– Cu nevastă-mea.

☺ *– Ospătar, veniți vă rog frumos aici!*

– Da, spuneți, vă rog!

– De ce se numește grătarul ăsta „tâlhăresc"?

– Stați să vedeți nota de plată...

☺ *Nu că vreau să mă laud, dar când intru în scara blocului, lumina se aprinde singură.*

SUDOKU

jocul săptămânii: 12

8	9	4			6			
2					8		9	
					3			4
4	2							
	3	9				4	5	
							2	7
3			4					
	5		7					1
			6			9	7	2

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 11

8	1	6	4	9	7	2	5	3
5	2	9	3	1	8	7	4	6
7	3	4	6	5	2	8	9	1
4	5	1	8	7	9	6	3	2
9	6	2	1	3	4	5	8	7
3	7	8	2	6	5	9	1	4
1	8	3	5	2	6	4	7	9
2	4	7	9	8	3	1	6	5
6	9	5	7	4	1	3	2	8

Soluția integramei „RAPORTĂRI"

Orizontal: R - R - L - P - M- V - FILATROPICA - VOCE - APARAT - GAINAR - LUETA - LAI - ALINA - F - CAL - ITAN - STI - A - IESIT - BAI - RM - STIRBI - TB - IUTE - AURORA - PIRITA - RURAL - MAC - STIINTA - LITIGIU - TAIN.

Verificați-vă cunoștințele!

Pietre

1. Cum se numește colecția muzeală de pietre mari sculptate, printre care pietre de mormânt, pisanii și altele?
2. Cum se numește scala (scara) care determină duritatea pietrelor prețioase?
3. Cum se numea diaconul din Ierusalim, primul martir creștin care a fost ucis cu pietre?
4. Ce cunoscut autor american (1920-1992) de romane SF a scris romanul „O piatră pe cer"?
5. Ce compozitor român (1823-1898) a compus muzica pentru vodevilul lui Vasile Alecsandri, „Piatra din casă"?
6. Ce pictor german (1879-1940) a pictat tabloul „În carieră"?
7. Cine a realizat serialul american de desene animate „Aventuri în epoca de piatră"?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Știința vinificației se numește enologie sau oenologie. 2) Zeul viței-de-vie și al vinului din mitologia greacă se numea Dionysos. 3) Regele Burebista a dat ordin să se dea foc viilor. 4) Nuvela „Vinul de viață lungă" a fost scrisă de N.D. Cocea. 5) Muzica operei „Cavalleria rusticana" aparține compozitorului Pietro Mascagni. 6) Tabloul „Bachus" poartă semnătura lui Caravaggio. 7) Filmul „Secretul din Santa Vittoria" a fost realizat în regia lui Stanley Kramer.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema *„Bijuterii"* am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

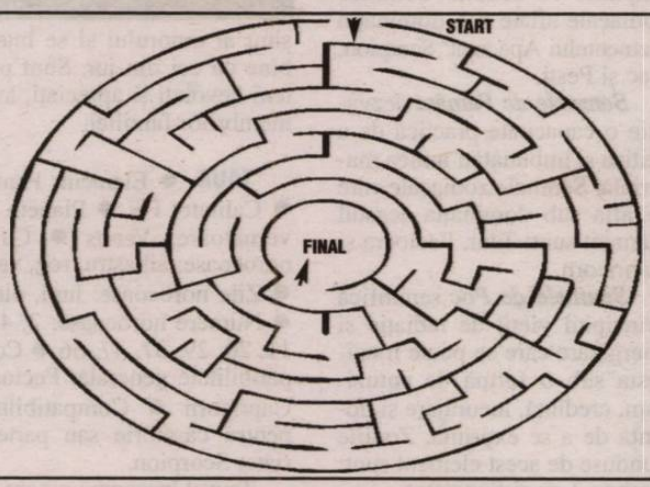

Grădina de lângă casă

Îngrijirea corectă a ficusului

Indiferent de specia pe care o alegem, ficusul va aduce un colț din natură în casele noastre. Verdele aprins al frunzelor mici sau mari vor colora până și cele mai pretențioase spații. Ficusul este o plantă pretențioasă și va trebui să îi acordați o atenție specială. Iată câteva sfaturi pentru o îngrijire corectă a ficusului.

■ Planta se dezvoltă cel mai bine în spații luminoase, însă ferit de razele directe ale Soarelui. Cel mai bine ar fi să o așezăm în zonele semiumbrite ale casei sau ale teraselor.

■ Ficusul este sensibil la variațiile mari de temperatură, așa că ar fi bine să aibă umiditate și temperatură constante.

■ Praful de pe frunze face ca acestea să se îngălbenească, să se usuce, ducând la o degradare iremediabilă a plantei. Este bine să îndepărtăm praful de pe frunze (la speciile cu frunze mari) folosind un burete sau o cârpă umedă.

■ Udarea în exces îi face rău ficusului. În sezonul cald necesită însă o udare regulată.

■ Rădăcinile plantei sunt foarte sensibile la apa în exces și din acest motiv se recomandă ca pe fundul ghiveciului să punem un strat de pietriș, care va drena apa și va evita acumularea umezelii.

■ Atât vara, cât și iarna, ficusul trebuie ferit de acțiunea directă a căldurii. Nu trebuie amplasat lângă sursele de căldură (sobe, calorifere), dar nici în zone însorite pentru mai mult de 2-3 ore pe zi.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Vă cunoașteți bine zodia?

În astrologia occidentală există 12 zodii, fiecare având propriile trăsături caracteristice, dorințe și atitudini față de cei din jur și viață.

Fiecare dintre aceste semne zodiacale aparține unuia dintre cele 4 elemente – Aer, Apă, Pământ și Foc. Aceste elemente reprezintă însă un tip specific de energie, care își pune amprenta asupra noastră.

Semnele de Aer sunt corelate cu senzația, percepția și expresia minții, în special cea legată de interacțiunea personală și de formele de gândire și de ideile abstracte. Zodiile conduse de acest element sunt: Balanța, Gemenii și Vărsătorul.

Semnele de Apă simbolizează principiul de calmare și de vindecare a sensibilității, al răspunsului la sentimente și al empatiei cu ceilalți. Semnele zodiacale aflate sub dominația elementului Apă sunt: Scorpion, Rac și Pești.

Semnele de Pământ dezvăluie o capacitate practică de a utiliza și îmbunătăți lumea materială. Semnele zodiacale care se află sub dominația acestui element sunt: Taur, Fecioară și Capricorn.

Semnele de Foc semnifică principiul vieții de radiație și energizare care se poate manifesta sub o formă de entuziasm, credință, încurajare și dorință de a se exprima. Zodiile conduse de acest element sunt: Berbec, Leu și Săgetător.

Iată o descriere a semnelor zodiacului european.

BERBEC. ● Element: Foc ● Calitate: Cardinal ● Planeta guvernatoare: Marte ● Culoare norocoasă: roșu ● Zi norocoasă: marți ● Numere norocoase: 1, 9 ● Compatibilitate generală: Leu, Săgetător ● Compatibilitate pentru căsătorie sau parteneriate: Balanță.

Creativi, adaptabili, perspicace și spontani, iată care sunt principalele caracteristici ale acestei zodii. Nativii Berbec sunt foarte ambițioși, adesea depășind aproape orice așteptare când vor să realizeze ceva. Sunt un semn de Foc și, prin urmare, s-ar putea să se înfurie rapid, dar este doar o manifestare a personalității lor înflăcărate. Berbecii au un excelent simț al umorului și se înțeleg bine cu cei din jur. Sunt prieteni devotați și apreciați, loiali membrilor familiei.

TAUR. ● Element: Pământ ● Calitate: Fix ● Planeta guvernatoare: Venus ● Culori norocoase: albastru, roz, verde ● Zile norocoase: luni, vineri ● Numere norocoase: 2, 4, 5, 11, 20, 29, 37, 47, 56 ● Compatibilitate generală: Fecioară, Capricorn ● Compatibilitate pentru căsătorie sau parteneriate: Scorpion.

Taurul înseamnă putere, rezistență și voință. Sunt încăpățânați din fire, așa că nativii acestei zodii își vor susține ideile până la capăt. Taurii sunt iubitori, simpatici și înțelegători, de mare ajutor atunci când avem nevoie de cineva pe care să ne putem baza. Fac parte din semnele de Pământ, așa că îi caracterizează răbdarea și simțul practic, fiind excelenți în rezolvarea problemelor în afaceri, dar și instructori minunați. Sunt extrem de generoși cu timpul și dragostea lor.

GEMENI. ● Element: Aer ● Calitate: Mutabil ● Planeta guvernatoare: Mercur ● Culori norocoase: verde, galben ● Zi norocoasă: miercuri ● Numere norocoase: 3, 8, 12, 23 ● Compatibilitate generală: Balanță, Vărsător ● Compatibilitate pentru căsătorie sau parteneriate: Săgetător.

Punctele forte ale nativilor Gemeni sunt flexibilitatea, echilibrul și adaptabilitatea, fiind capabili să înțeleagă rapid o situație și să acționeze pe baza acesteia. Prin natura lor dual poate fi dificil de prevăzut cum vor reacționa și prin urmare pot fi predispuși la schimbări bruște de dispoziție. Acest semn zodiacal de Pământ este generos și afectiv, iar charisma și realizările obținute sunt ca un impuls pentru cei din jur. Gemenii sunt deosebit de pricepuți la vânzări.

RAC. ● Element: Apă ● Calitate: Cardinal ● Planeta guvernatoare: Luna ● Culori norocoase: alb, portocaliu ● Zile norocoase: luni, joi ● Numere norocoase: 2, 7, 11, 16, 20, 25 ● Compatibilitate generală: Scorpion, Pești ● Compatibilitate pentru căsătorie sau parteneriate: Capricorn.

Nativii Rac iubesc viața de acasă, familia și tot ce ține de atmosfera plăcută a căminului. Tradiționaliști înnăscuți, sunt fascinați de tot ce ține de istorie și de începuturile lucrurilor. Guvernatoarea zodiei, Luna, le poate schimba trăirile, devenind capricioși. Cu toate acestea, tendința de a-și ascunde trăirile față de cei din jur îi determină să fie conservatori. Își fac mulți prieteni loiali, dar au nevoie de timp petrecut în singurătate, iar această nevoie ar trebui să le fie respectată.

Săptămâna viitoare vom prezenta celelalte zodii ale horoscopului occidental.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Pământul, o viitoare planetă a maimuțelor? ■ NASA se consultă cu preoții pe tema extratereștrilor ■ Michelangelo și da Vinci, traficanți de cadavre? ■ De ce au fugit criminalii de război naziști în Argentina? ■ Alergii alimentare ■ Totul despre filmele de Oscar: „Kramer contra Kramer"

HOROSCOP

28 martie – 3 aprilie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Sunteți războinicii zodiacului. Este important să fiți încrezători, pentru că asta vă dă permisiunea de a acționa. S-ar putea să fiți în competiție cu cineva sau să vă implicați activ într-un grup.

TAUR 21.04-21.05

Începeți săptămâna cu o energie creativă și electrizantă, iar acest lucru vă face să deveniți entuziaști. Sunteți destul de ambițioși și încrezători ca să aveți succes în relațiile cu ceilalți. Nu cred că vă doriți mai mult.

GEMENI 22.05-21.06

Arătați bine în ochii celorlalți, în special în ochii oamenilor ce reprezintă o autoritate. Șefii, părinții, profesorii vă vor asculta și, prin urmare, această situație vine în avantajul dumneavoastră. Faceți progrese cerând ceea ce doriți.

RAC 22.06-21.07

Sunteți încântați de călătorii, de șansa de a afla mai multe despre lume și de a studia alte credințe, concepte sau filozofii. Între timp, sprijinul practic și financiar din partea altora va veni în calea dumneavoastră, așa că pregătiți-vă!

LEU 22.07-22.08

În această săptămână veți fi implicați în bogăția și resursele altora. Este posibil să primiți cadouri sau să beneficiați de acestea de la alții. Mai probabil, veți folosi bogăția și resursele altora pentru a ajuta pe altcineva. Succes!

FECIOARĂ 23.08-22.09

Bucuria de a lucra și de a fi de folos altora vă oferă un sentiment de mulțumire și împlinire. Sfârșitul săptămânii vă pregătește un eveniment social, pe care îl veți petrece alături de prietenii apropiați.

BALANȚĂ 23.09-22.10

Numeroasele recompense de care vă veți bucura în aceste zile vor fi legate de muncă. Vă suflecați mânecile și munciți din greu pentru a realiza niște obiective importante. Unele dintre visele dumnevoastră s-ar putea să devină realitate.

SCORPION 23.10-21.11

Vă simțiți inspirați, motiv pentru care veți bucura de artă, muzică și de oportunitatea de a vă exprima propriul talent creativ. Constatați cât sunteți de iubiți de cei din jur și asta vă ajută în activitatea continuă de pe frontul intern al familiei.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Vă concentrați pe casă și familie sau vă implicați în câteva reparații la domiciliu. Relațiile de familie sunt dulci, mai ales că empatia încurajează înțelegerea reciprocă și iertarea.

CAPRICORN 22.12-19.01

Pentru dumneavoastră urmează o săptămână creativă. Trebuie doar să aveți încredere în imaginația și în visele proprii. Îndrăzniți să fiți diferiți! Prea des încercați să vă încadrați în anumite tipare.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

S-ar putea să fiți surprinși de ideile fanteziste pe care le aveți în minte, mai ales dacă sunt legate de modul în care vreți să câștigați bani, dar și de felul în care vreți să-i cheltuiți. Nu subestimați niciodată potențialul unui nucleu minuscul de creativitate!

PEȘTI 19.02-20.03

În aceste zile veți fi strâns conectați cu propriile vise și cu imaginația creativă. Cu toate acestea, fiți prudenți și aveți grijă să nu mușcați mai mult decât puteți mesteca. Este bine să fiți cu capul în nori, dar asigurați-vă că țineți picioarele pe pământ.

Nativul săptămânii: **TEOFILO STEVENSON** (29.03.1952 – 11.06.2012)

A fost un boxer cubanez, de trei ori campion olimpic, la Olimpiadele din 1972, 1976 și 1980. Acest nativ al zodiei Berbec a devenit campion mondial la amatori categoria grea, în 1978, la Belgrad. Iar în anul 1986 a câștigat titlul de campion la categoria supergrea la Reno, Nevada. Din 324 de meciuri a câștigat 302 și a pierdut 22.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon: 0213178965

Preț abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	11,00 LEI
❑ 2 LUNI	22,00 LEI
❑ 3 LUNI	33,00 LEI
❑ 4 LUNI	44,00 LEI
❑ 5 LUNI	55,00 LEI
❑ 6 LUNI	66,00 LEI

Abonamente 2022

Abonați-vă la revista Magazin direct la redacție!

Abonamente 2022

● Modalitățile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poștal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, București, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
   – RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
   – RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Prețurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poștală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poștei Române (cel târziu în ziua de marți a săptămânii următoare celei de apariție).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 40 euro sau 48 $,
– 6 luni: 80 euro sau 96 $,
sume virate în conturile societății, enumerate alăturat.

MANDAT POȘTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1593 • ANUL LXV • 31 MARTIE 2022 • 16 PAGINI • 3 LEI Nr. 13 (3343)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

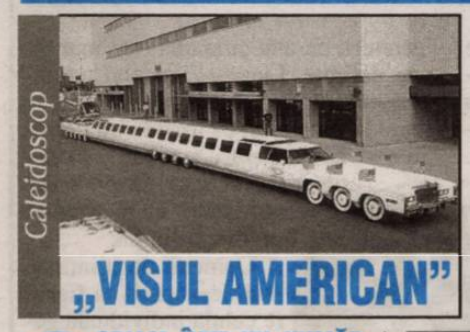

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Cum să vă eliberaţi rapid de stres

Dosarele frumuseţii

Un exerciţiu util

«Dacă lupul ţi-a mâncat duşmanul, asta nu înseamnă că lupul ţi-a devenit prieten.»

René Descartes

Pământul, o viitoare planetă a maimuţelor?

SCRIAM ÎNTR-UN NUMĂR ANTERIOR AL REVISTEI despre felul în care ar fi putut arăta Pământul dacă oamenii nu ar fi existat.

Dacă oamenii ar dispărea, să admitem ipoteza unei Apocalipse, iar unele specii de animale ar supravieţui acesteia, care dintre acestea ar putea evolua de-a lungul milioanelor de ani în aşa fel încât să dobândească abilităţile actuale ale speciei umane? Ar putea Pământul deveni o planetă a maimuţelor cum ne propunea filmul hollywoodian cu acelaşi nume din 1969?

Cercetătorii sunt de acord că cimpanzeii sunt cel mai bine adaptaţi în privinţa utilizării uneltelor. Categoric, oamenii, să ne gândim la cei de azi, sunt singura specie vie care dezvoltă o inteligenţă superioară, care poartă haine în funcţie de anotimp, care gătesc mâncarea, care inventează şi folosesc non-stop smartphone-uri, care construiesc rachete şi care au văzut planeta de pe orbită. În plus, suntem singurele vieţuitoare care pot folosi al doilea sistem de comunicare: vorbirea, cea care în evoluţie, ne-a ajutat şi ne-a deschis drumul spre ceea ce suntem azi.

Dar dacă oamenii ar dispărea brusc? Ce alte animale ar putea evolua pentru a avea inteligenţa şi abilităţile necesare, comparabile cu ale omului, pentru a crea societăţi mari şi complexe precum noi?

Cu tehnologia modernă de secvenţiere a genelor şi înţelegerea noastră a felului în care am evoluat, „suntem destul de buni în a face predicţii pe termen scurt”, a declarat Martha Reiskind, ecologist molecular la Universitatea de Stat din Carolina de Nord, pentru *LiveScience*. De exemplu, putem prezice că dacă oamenii ar dispărea brusc mâine, schimbările climatice ar continua să influenţeze speciile care ar trebui să se adapteze la secetă sau la frig pentru a supravieţui. „Din păcate, este puţin probabil ca urşii polari şi pinguinii să prospere în mileniile de după dispariţia oamenilor.”

Ce ar putea duce la extincţie?

Dar ce ar putea produce dispariţia oamenilor? Există mai multe teorii cu privire la ceea ce ar putea provoca în cele din urmă dispariţia umană, dar există un fel de consens general şi anume că unele riscuri pentru viaţa umană sunt mai plauzibile decât altele. Pentru asta, experţii au un nume: „riscuri existenţiale”.

Un risc existenţial este diferit de ceea ce am putea considera ca un pericol sau ameninţare „obişnuită”, explică Luke Kemp, cercetător asociat la Centrul pentru Studiul Riscului Existenţial de la Universitatea Cambridge din Regatul Unit. „Un risc în terminologia tipică ar trebui să fie compus dintr-un pericol, o vulnerabilitate şi o expunere”, scria el pentru *LiveScience*. „Puteţi să vă gândiţi la asta în termeni de lovitură de asteroid. Deci, pericolul în sine este asteroidul. Vulnerabilitatea este incapacitatea noastră de a o opri să apară, lipsa unui sistem de intervenţie. Şi expunerea noastră este faptul că loveşte Pământul într-o anumită formă”.

Iată câteva dintre aceste riscuri existenţiale, într-o prezentare alcătuită de *LiveScience*.

Războiul nuclear este cel pe care istoria şi cultura populară l-au gravat în mintea noastră ca fiind „unul dintre cele mai mari riscuri potenţiale pentru supravieţuirea umană. Vulnerabilitatea noastră la această ameninţare creşte pe măsură ce sporesc cantităţile de uraniu îmbogăţit şi tensiunile politice dintre naţiuni. Această vulnerabilitate determină expunerea noastră”.

Aşa cum este cazul tuturor riscurilor existenţiale, nu există estimări concrete disponibile despre cât de mult din populaţia Pământului ar putea fi afectată de o furtună nucleară. Dar este de aşteptat ca efectele unei ierni nucleare la scară largă, perioada de temperaturi îngheţate şi producţia limitată de alimente care ar urma unui război, cauzată de o ceaţă nucleară fumurie care blochează lumina soarelui să ajungă pe Pământ, să fie profundă. „Din cele mai multe modele pe care le-am văzut, ar fi absolut îngrozitor. Ar putea duce la moartea unor mari părţi ale umanităţii. Dar pare puţin probabil ca ea în sine să ducă la dispariţie.”, spune Kemp.

> **CU UN EFORT DE IMAGINAŢIE, CERCETĂTORII ÎNCEARCĂ SĂ-ŞI IMAGINEZE CE ANIMALE AR PUTEA EVOLUA PENTRU A AVEA INTELIGENŢA ŞI ABILITĂŢILE NOASTRE ÎN SITUAŢIA ÎN CARE, LA UN MOMENT DAT, OAMENII AR DISPĂREA.**

La acest risc teribil se adaugă riscul folosirii greşite a biotehnologiei. Aceasta este tehnologia care valorifică biologia pentru a face produse noi. Unul dintre acestea îi atrage atenţia lui Cassidy Nelson de la Universitatea Oxford, Marea Britanie: abuzul de biotehnologie pentru a crea agenţi patogeni mortali, cu răspândire rapidă.

„Îmi fac griji pentru o gamă întreagă de scenarii pandemice diferite. Dar cred că cele care ar putea fi create de om sunt, probabil, cele mai mari ameninţări pe care le-am putea avea din partea biologiei în acest secol”, a spus cercetătoarea. Dar, în ciuda fricii pe care ar putea-o crea, mai ales în lumea noastră afectată de pandemie, cercetătoarea crede că probabilitatea ca acest lucru să se întâmple este mică.

Ar mai fi şi alte riscuri: de la schimbările climatice la IA. Schimbările climatice sunt un fenomen care conduce deja la declinul şi dispariţia mai multor specii de pe glob. Ar putea să arunce şi omenirea către aceeaşi soartă? Schimbările climatice aduc cu ele şi insecuritatea alimentară, deficitul de apă potabilă şi evenimentele meteorologice extreme, toate au un risc major, destinat să ameninţe din ce în ce mai mult supravieţuirea umană, la scară regională. După cum a sugerat Kemp, „este puţin probabil ca un eveniment de extincţie în masă să rezulte dintr-o singură calamitate, cum ar fi un război nuclear sau o pandemie”. Mai degrabă, istoria ne arată că cele mai multe colapsuri civilizaţionale sunt determinate de mai mulţi factori care se suprapun.

Un risc proeminent care se încadrează în această categorie de riscuri existenţiale este inteligenţa artificială: cercetătorii filozofează că roboţii inteligenţi, dezlănţuiţi neintenţionat în lume, ar putea impune o supraveghere pe scară largă asupra oamenilor sau ne pot depăşi fizic şi mental. Acest lucru ar uzurpa dominaţia noastră pe planetă şi, pentru mulţi, ar putea schimba fundamental ideea a ceea ce înseamnă a fi om.

Dar Omenirea, poate fi ea propriul ei duşman?

Oricât de extinse sunt aceste riscuri, toate au un lucru în comun: oamenii joacă un rol-cheie în determinarea severităţii acestor riscuri. Ce se întâmplă dacă oamenii sunt propriul lor cel mai mare risc de extincţie? Acesta este punctul central al cercetării lui Sabin Roman. În calitate de cercetător asociat la Centrul pentru Studiul Riscului Existenţial, el modelează societal evoluţia şi colapsul, privind civilizaţiile trecute, inclusiv Imperiul Roman şi Insula Paştelui. După cum vede Roman, „majoritatea riscurilor existenţiale sunt „auto-create”.În opinia sa, atracţia umanităţii faţă de creşterea continuă duce la exploatare, distrugere planetară şi conflicte. În mod ironic, asta nu face decât să mărească unele dintre cele mai mari ameninţări cu care ne confruntăm astăzi şi vulnerabilitatea noastră în faţa acesteia. „Când oamenii mă întreabă: „Care este cel mai mare risc existenţial cu care se confruntă omenirea?”, tind să răspund: (slaba) cooperare internaţională”.

Aşadar, riscurile pentru o posibilă extincţie a oamenilor sunt multiple, deşi improbabil ca ele să se producă foarte curând. Dar întrebarea rămâne: dacă omul ar dispărea, ar putea evolua alte specii de animale spre o posibilă societate complexă, cu aptitudini umane? *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

5 948427 000188 13

„Visul american”

Cine şi-ar închipui că un autoturism poate măsura câteva zeci de metri? Nu este o glumă, ci o realitate cât se poate de palpabilă, transformată într-un record mondial în domeniul construcţiilor de maşini.

Incredibila limuzină, aşezată la locul cuvenit în Guiness Book în anul 1986, a avut însă timp suficient să devină o fosilă. La vremea respectivă, monstrul pe roţi – un adevărat T.Rex al autoturismelor – măsura nu mai puţin de 30,5 metri. Construită de un celebru tunner auto pe nume Jay Ohrberg, maşina se baza pe un Cadillac Eldorado model 1976 şi a fost supranumită „Visul american”. Un vis care însă între timp a cam ruginit, motiv pentru care acum aproape trei ani a fost plasată într-un proces de restaurare.

Câştigul nu a fost doar unul de imagine, ci şi în lungime, limuzina restaurată măsurând 30,538 centimetri. Un adaos de 38 de milimetri care contează! Uriaşa limuzină are o secţiune centrală mobilă, unde trebuie să stea un al doilea şofer, pentru a putea conduce în „schimburi”.

Maşina cu tracţiune pe faţă (interesant, dacă ne gândim că are 12 perechi de roţi) este echipată cu două motoare. Totodată, printre caracteristicile unice ale designului original al lui Ohrberg au fost un teren de golf, cadă cu hidromasaj, piscină pentru scufundări şi heliport, putând transporta 75 de persoane.

Cumpărată în 2019 de către Michael Dezer, a avut nevoie de peste 250.000 de dolari pentru restaurare, proiect ce a durat 3 ani. Refăcută în principal din părţi de la alte automobile Cadillac Eldorado, principala dificultate întâmpinată a fost lipsa pieselor.

Cu toate acestea, pe autostrăzi nu există speranţa de a fi admirată, dar va face parte din colecţia unică şi clasică de maşini a muzeului automobilelor Dezerland Park din Miami.

„Are un aspect interesant, un Eldorado original alungit pentru a fi cea mai lungă limuzină din lume. Însă nu o poţi scoate pe şosea deoarece este mult prea lungă, dar a fost restaurată pentru a fi expusă şi admirată”, a declarat proprietarul actual, Michael Dezer.

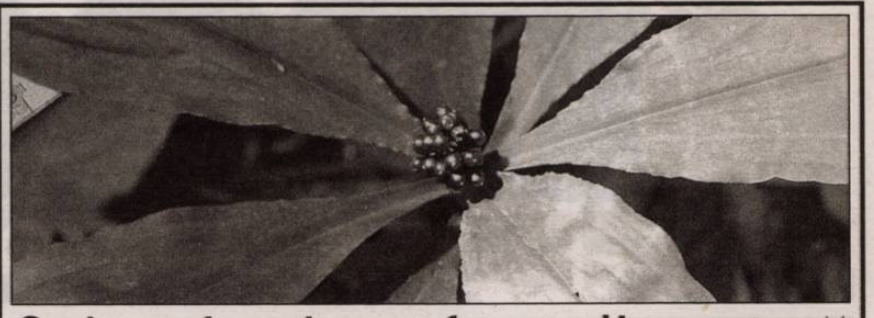

Cel mai colorat fruct din natură

Relativ ciudat faţă de reperele pe care le cunoaştem, fructul plantei numite de botanişti *Pollia condensata* are o culoare intensă ce îl face elementul cel mai colorat de pe planetă.

Originară din regiunea Africii centrale, această plantă pare una ornamentală, iar fructele sale, pe care ochiul uman le receptează ca având o culoare „specială”, un albastru foarte strălucitor, în realitate nu au pigmenţi!

Nu este un nonsens, ci un fenomen foarte interesant – aşa-numita colorare structurală, o coloraţie irizată care părea a fi specifică numai anumitor vieţuitoare, cum ar fi penele superbe ale păunului. Potrivit cercetătorului Ullrich Steiner, care a condus o echipă de studiere a acestui fenomen la plante, culorile structurale nu apar prin pigmenţi care absorb lumina, ci prin modul în care materialul transparent este aranjat pe suprafaţa unei substanţe.

Practic, lumina iese din interfaţă între fiecare dintre aceste straturi şi, cu cât există suprapuse mai multe straturi, cu atât culoarea este mai bine definită. Luminozitatea şi puritatea culorii pe care le vedem în fructe provin din faptul că foarte multe straturi se adună pentru a produce caracteristicile reflectorizante foarte puternice, cu o singură lungime de undă.

Oamenii de ştiinţă au mai descoperit că fiecare celulă individuală generează culoare în mod independent, producând un efect pixelat. Această culoare este produsă de reflectarea luminii cu anumite lungimi de undă din straturile de celuloză ale peretelui celular. Grosimea straturilor determină ce lungime de undă a luminii este reflectată. Drept urmare, unele celule au straturi mai subţiri şi reflectă albastrul; altele au straturi mai groase şi reflectă verdele sau roşul.

Fructele plantei nu sunt consumate pentru că nu conţin nutrienţi, fiind uscate şi seci. Planta reuşeşte să atragă insecte care o polenizează, fructele fiind duse de unele păsări în cuib sau pe lângă, ca ornament.

Despre ridichi

Să vorbim corect!

Acum, primăvara, când această legumă se vede pe toate tarabele pieţelor, auzim de multe ori în jurul nostru spunându-se „preţul *ridichiilor*”, „consumul *ridichiilor*”, „*ridichiile* în alimentaţie” şi tot aşa.

De fapt acest plural „ridichii” este folosit de multă vreme greşit. Pluralul corect al substantivului „ridiche” este „ridichi” cu un singur *„i”*. Când primeşte articol hotărât devine „ridichile”, tot cu un singur *„i”*.

Forma „ridichii” se foloseşte pentru genitiv-dativul singularului. Spunem astfel, culoarea „ridichii” sau „gustul ridichii”. Pentru plural forma corectă este „ridichilor” şi în niciun caz „ridichiilor”. *(I.S.)*

Delfinii se „droghează”!

Despre delfini, simpaticele mamifere marine care dau dovadă de un nivel de inteligenţă foarte ridicat, se ştie că au unele însuşiri comparabile cu cele ale oamenilor: curajul, gelozia şi chiar simţul umorului.

Acestor calităţi li se alătură o meteahnă „umană” ce face ravagii pe întreaga planetă, amănunt ce a fost descoperit în timpul realizării de către BBC a unui film documentar despre delfini. În mai multe ocazii, delfinii au fost observaţi ducând în gură o specie de peşte, o delicatesă periculoasă, la mare căutare în Japonia, pe care îl strâng puţin şi apoi îl dau mai departe altor delfini.

Este vorba despre peştele-balon (fugu), care eliberează o neurotoxină atunci când se află în pericol.

Delfinii au perceput acest fenomen şi uneori îi „enervează” intenţionat, tocmai ca aceştia să elibereze substanţa care are efect narcotic asupra lor. „Am văzut delfini capturând peşti-balon, însă într-un mod foarte delicat, ca şi cum ar fi avut grijă să nu-i irite prea rău ori să-i omoare, a declarat Rob Pilley, producătorul documentarului. În momentul falsei agresiuni, peştii eliberează toxinele menite să îi apere, iar delfinii devin efectiv ca hipnotizaţi, inducându-le o stare asemănătoare cu transa. A existat un caz în care delfinii tineri au experimentat intenţionat substanţe cunoscute că au efectul unor droguri. După ce au «mestecat» peştele au început să se poarte foarte ciudat, stând cu boturile la suprafaţa

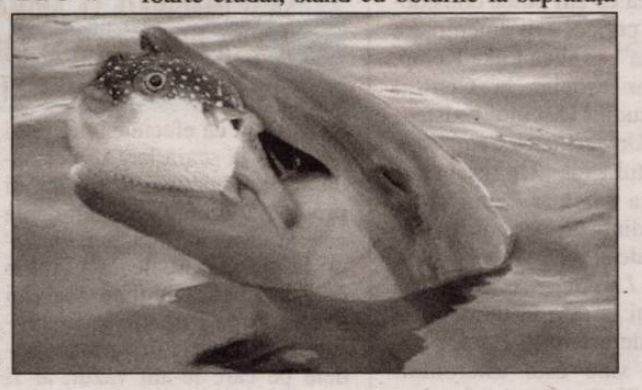

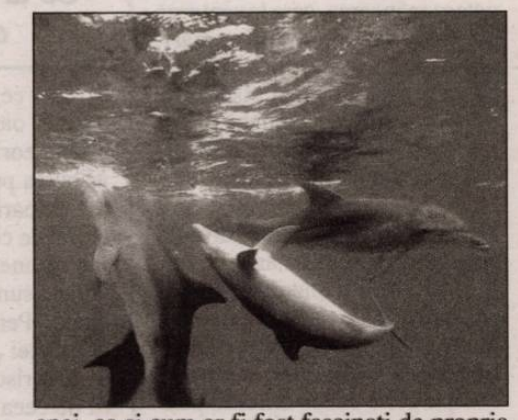

apei, ca şi cum ar fi fost fascinaţi de propria reflexie.”, a relatat Pilley.

În lumea animală, efecte similare cu cele ale consumului de substanţe adictive (de obicei, cu cele ale alcoolului) s-au observat ocazional la mamifere care au consumat fructe alterate, spre exemplu, elefanţi căzuţi ulterior într-un somn specific acestui fenomen.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin” este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Plantele de casă reduc poluarea în locuințe

Adesea, plantele de casă sunt considerate doar elemente decorative, dar dacă o locuință conține multe ghivece cu asemenea plante, ele pot asigura reducerea semnificativă a nivelului de poluanți din aer.

Un studiu de ultimă oră, efectuat de specialiștii Universității Birmingham, a relevat că plante de casă comune, precum crinul păcii sau ferigile, pot scădea nivelul de dioxid de azot (NO_2) – un poluant comun – cu până la 20%.

Studiul a fost realizat în colaborare cu Societatea Regală de Horticultură și a vizat trei plante casnice comune – trunchiul fericirii *(Dracaena fragans)*, feriga dinozaur *(Zamioculcas zamiifolia)* și crinul păcii *(Spathiphyllum wallisii)*.

Fiecare dintre ele a fost plasată într-o încăpere conținând niveluri de dioxid de azot similare celor dintr-un birou situat în apropierea unei artere urbane aglomerate și apoi încăperea a fost monitorizată timp de o oră. Rezultatele au relevat că toate cele trei plante au putut elimina circa jumătate din cantitatea de dioxid de azot din încăpere, în decursul acelei ore, indiferent de condițiile de mediu – întuneric sau lumină, umezeală sau uscăciune.

După cum se știe, inspirarea unui aer cu o concentrație ridicată de dioxid de azot poate irita căile aeriene din sistemul respirator uman și poate avea consecințe grave asupra persoanelor cu boli respiratorii precum astmul.

Deși procesul biologic care stă la baza îndepărtării NO_2 rămâne neclar, cercetătorii speră că noile descoperiri vor încuraja oamenii să-și umple locuințele sau birourile cu mai multe plante.

Perturbarea ciclului global al apei

Un studiu realizat de experți de la Universitatea Noua Galie de Sud din Sydney, Australia, în privința climei sugerează că schimbările climatice declanșate odată cu industrializarea masivă schimbă ciclurile apei pe Pământ într-un ritm mult mai rapid decât se estimase anterior.

Dacă tendința se menține, zonele aride vor deveni și mai secetoase, iar cele afectate în mod obișnuit de inundații vor suferi efecte și mai grave, provocate de fenomenele meteo extreme. Ciclul global al apei sau circuitul apei în natură, cum mai este denumit, reprezintă mișcarea constantă a apei între nori, uscat și oceane, și joacă un rol fundamental în menținerea și dezvoltarea vieții pe Pământ.

Este o rețea delicată, care menține mediile terestre locuibile și solul fertil, deplasând apa din oceane pe uscat, însă temperaturile globale tot mai ridicate pericliteză tot mai serios acest sistem fragil.

Savanții australieni susțin că apa se îndepărtează de regiunile aride către cele umede, agravând seceta în primele locuri și intensificând precipitațiile unde deja acestea erau abundente. Ei au analizat apa oceanelor, din punct de vedere al salinității și temperaturii, pentru a estima cât din aceasta s-a deplasat dinspre ecuator către poli după 1970.

Concluzia a fost că o cantitate de 2 până la 4 ori mai mare decât cea anticipată de modelele anterioare s-a deplasat în cadrul circuitului prin natură. Astfel, în regiunile mai calde, evaporarea a dus la îndepărtarea apei proaspete (căzută sub formă de ploi, lapoviță sau ninsoare) din oceane, lăsând sarea în urmă, iar oceanele au devenit mult mai sărate.

Dimpotrivă, același ciclu al apei a dus apa proaspătă în regiuni mai reci, unde cade ca ploaie, diluând oceanul și făcându-l mai puțin sărat.

NASA studiază reproducerea în spațiu

Dacă până acum Agenția Aerospațială Americană a negat categoric că astronauții săi ar fi făcut vreodată sex în spațiu sau studii privind comportamentul sexual în condiții de imponderabilitate, iată că a venit momentul ca acest tabu să fie depășit.

Responsabilii NASA au recunoscut pentru prima oară că „iau în considerare" studierea sexului în spațiu, ca un aspect „crucial" pentru viitoarele misiuni pe termen lung către Lună și Marte, care ar putea face ca astronauții să stea ani întregi departe de Pământ. Afirmația lor vine ca reacție la propunerea făcută de o echipă de profesori canadieni de la Universitatea Concordia, Montreal.

„Dacă va fi identificată o nevoie viitoare pentru studii mai amănunțite în privința sănătății reproductive în spațiu, NASA va întreprinde măsurile necesare", a declarat un purtător de cuvânt al agenției.

Se estimează că un drum spre Marte ar putea dura între șapte și nouă luni, iar pe Planeta Roșie astronauții ar urma să trăiască, sub domuri special construite, chiar și peste un an. Este posibil ca astronauții să conceapă un copil și apoi să nască în spațiu, între plecarea de pe Pământ și sosirea pe Marte.

Până acum, astronauții au fost profesioniști special antrenați și monitorizați de NASA, Roscosmos și alte mari agenții spațiale. Dar, într-o epocă a transporturilor spațiale comerciale, situația se va schimba.

„Trebuie să acordăm o atenție sporită chestiunilor legate de sexualitatea în spațiu, un aspect până acum neglijat", susține Maria Santaguida, una dintre semnatarele propunerii canadiene, care prevede ca viitoarele navete spațiale să conțină camere separate pentru cupluri de turiști spațiali. „Știința ne va duce tot mai departe în spațiu, dar relațiile interumane vor decide dacă ne vom putea dezvolta sau nu acolo."

„Reîntinerirea celulară", secretul tinereții veșnice?

În cadrul unui experiment, savanții au reușit să inverseze procesul de îmbătrânire la șoareci de laborator, folosind o tehnică de „reîntinerire" celulară și susțin că metoda ar putea funcționa și la oameni. Experimentul a fost realizat de o echipă de specialiști de la Institutul Salk, San Diego, California, care au reset parțial celulele șoarecilor la „stări mai tinere", folosind patru molecule cunoscute ca factori de transcripție Yamanaka.

După ce au injectat aceste molecule la șoareci de vârste diferite, rinichii și pielea animalelor au relevat semne încurajatoare de întinerire, iar celulele dermei au dovedit o abilitate mai ridicată de a prolifera, fiind mai puțin expuse riscului formării de cicatrice permanente. Cercetătorii susțin că tratamentul i-ar putea ajuta cândva pe oameni să-și încetinească ceasul biologic, scăzând riscul dezvoltării de boli cardiovasculare și cancere. Potrivit lor, o perioadă de tratament de șapte până la zece luni ar fi necesară pentru a stopa efectele secundare nedorite ale îmbătrânirii.

Se cunoaște că, pe măsură ce organismele îmbătrânesc, fiecare celulă a lor pune în funcțiune un ceas molecular care înregistrează trecerea timpului. Terapia de reîntinerire celulară poate inversa în siguranță acest ceas.

„Tehnica este sigură și eficientă la șoareci, iar această abordare ar putea oferi comunității biomedicale un nou instrument pentru repararea țesuturilor prin îmbunătățirea funcțiilor celulare și creșterea rezistenței la anumite boli, în special cele neurodegenerative", spune unul dintre coautorii studiului, Juan Carlos Izpisua Belmonte.

Furnicile, folosite pentru detectarea cancerului

Un nou studiu sugerează că furnicile au abilitatea uimitoare de a „mirosi" celulele canceroase de la om, ceea ce înseamnă că micile creaturi ar putea fi folosite în viitor pentru diagnosticarea cancerului.

Specialiștii de la Centrul Național pentru Cercetări Științifice (CNRS) din Franța au descoperit că specia „Formica fusca" are un simț al mirosului deosebit de bine dezvoltat, putând diferența celulele canceroase de cele normale. Vor fi însă necesare mai multe teste clinice înainte ca ele să fie folosite în spitale.

Savanții au pus 36 de furnici să miroasă diverse mostre de celule umane, în condiții de laborator. Mai întâi, ei le-au expus mirosului unor celule canceroase umane, asociind mirosul cu o „recompensă" reprezentată de o soluție dulce, din zahăr și apă. Apoi, au expus furnicile unor mirosuri diferite – unul fiind un miros nou, celălalt mirosul celulelor canceroase.

De îndată ce testul s-a dovedit un succes, cercetătorii au început să expună furnicile la diferite tipuri de celule canceroase, ajungând la concluzia că insectele pot face diferența nu doar între celulele sănătoase și cele canceroase, ci și între două tipuri de celule canceroase.

Explicația abilităților lor ar fi aceea că furnicile pot detecta compușii organici volatili emiși de celulele canceroase, la fel cum detectează feromonii. Până în prezent, experimente de acest gen fuseseră realizate doar pe câini, dar se pare că furnicile sunt mult mai eficiente decât câinii în detectarea cancerului.

În plus, metoda ar putea fi adaptată și în alte domenii, inclusiv detectarea de narcotice, explozibili, alimente stricate sau depistarea de alte boli, ca malarie, infecții și diabet.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Michelangelo şi Leonardo da Vinci, traficanţi de cadavre?

Fascinantele picturi şi sculpturi realizate de titani ai Renaşterii, precum Leonardo da Vinci sau Michelangelo, nu ar fi fost posibilă fără o cunoaştere desăvârşită a naturii şi anatomiei umane. Pentru a dobândi această cunoaştere, marii artişti italieni nu s-au dat în lături de la practici care astăzi stârnesc repulsie şi chiar groază.

La 17 ani, Michelangelo era doar un tânăr sculptor debutant, găzduit de patronul lui, Lorenzo de Medici, într-o chilie a mănăstirii Santa Maria del Santo Spirito din Florenţa. Dornic să înveţe anatomia umană, tânărul a început să facă studii pe cadavrele bolnavilor morţi în spitalul mănăstirii.

Drept plată pentru aceste lecţii de anatomie, el a sculptat un superb crucifix din lemn, pe care călugării l-au instalat în marele altar al bisericii. Mai mult, potrivit biografului său, Ascandio Condivi, Michelangelo n-a ezitat să facă şi disecţii pe cadavre, deşi Biserica Catolică interzicea categoric o asemenea practică.

Contemporan cu Michelangelo şi deja celebru când acesta îşi făcea intrarea în viaţa artistică a Florenţei, da Vinci a fost, de asemenea, preocupat de studierea anatomiei pe cadavre şi de disecţii. Multă vreme însă, el nu şi-a putut procura „materia primă" şi abia în 1510, când s-a asociat cu profesorul de anatomie Marcantonio della Torre, a reuşit să demareze studiile.

În tratatul său despre cadavre, realizat pe la 1510, el a inclus 240 de desene individuale şi peste 13.000 de note scrise. Astăzi, colecţia se numeşte Manuscrisul Anatomic A şi conţine mult mai multe informaţii despre anatomia umană decât cunoşteau medicii epocii lui da Vinci.

În 1511, în urma unei epidemii de ciumă, della Torre a murit şi da Vinci a fost nevoit să se refugieze într-un orăşel de lângă Milano, unde a studiat obsesiv inima umană. Datele adunate de el au avut o asemenea importanţă, încât inclusiv un articol ştiinţific publicat în revista „Nature", despre aortă, făcea trimitere la studiile lui da Vinci.

Pentru a face rost de cadavre de disecat, da Vinci stătea zile întregi prin preajma spitalelor, aşteptând ca bolnavii să moară şi cumpărându-le, pe ascuns, trupurile neînsufleţite. În 1506, el a vizitat spitalul Santa Maria Nuova din Florenţa, unde a întâlnit un pacient în vârstă de 100 de ani.

Da Vinci a aşteptat ca omul să moară şi i-a disecat corpul, „Am întreprins disecţia pentru a afla cauza unei morţi atât de blânde", va scrie el într-una dintre notiţele sale. Dar în 1511 el va renunţa definitiv la studiul anatomiei, după ce a fost acuzat de autorităţile papale de „conduită nepotrivită".

Şi Michelangelo avea propriile soluţii de obţinere a cadavrelor: el urmărea în special străinii săraci aduşi la spitalele din Milano şi Roma. După ce aceştia mureau, Michelangelo se interesa dacă au pe cineva care să-i îngroape, iar dacă nu se arăta nimeni dispus să o facă, el cumpăra pur şi simplu cadavrul, dar nu pentru a-l îngropa creştineşte, ci pentru a-l diseca!

Unele dintre metodele de obţinere a cadavrelor erau însă uneori şi mai lugubre. În Renaştere a circulat zvonul că Michelangelo ar fi ucis un hamal, pentru a-l vedea cum se chinuie înaintea morţii, în aşa fel încât să picteze cât mai precis suferinţele lui Hristos pe cruce.

Fotodocument

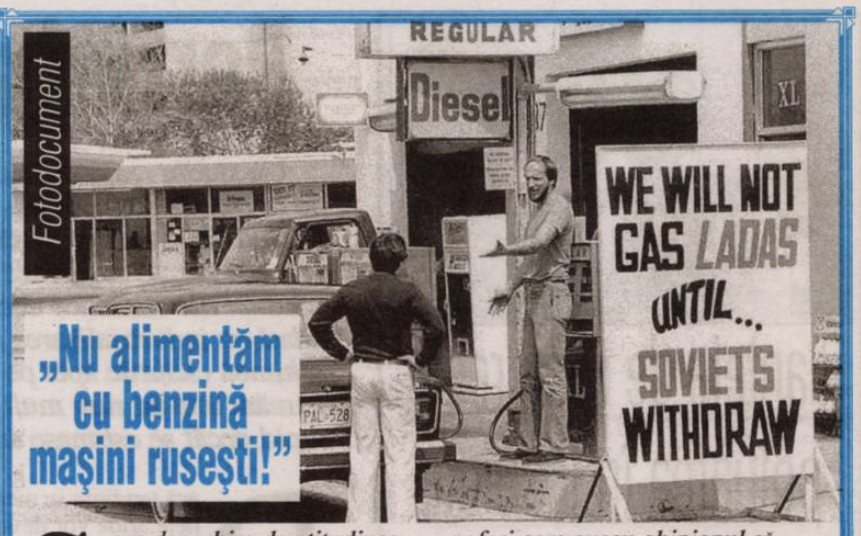

„Nu alimentăm cu benzină maşini ruseşti!"

Spre deosebire de atitudinea împăciuitoristă demonstrată azi de occidentali faţă de agresiunea rusă, în urmă cu o generaţie invadarea Afganistanului a declanşat puternice reacţii în Vest. La Toronto, în Canada, de pildă, mulţi şoferi care aveau ghinionul să posede maşini ruseşti – ca această Lada, din imagine – au avut surpriza să fie refuzaţi de proprietarii de benzinării. „Nu vom alimenta maşini Lada până când sovieticii nu se retrag" scrie pe pancarta din faţa acestei benzinării.

De ce au fugit criminalii de război naziști în Argentina?

După Al Doilea Război Mondial, mii de naziști și colaboratori ai lor din Franța, Belgia, Croația și alte state europene și-au căutat refugiu peste mări și țări, spre a evita justa pedeapsă care li s-ar fi cuvenit.

Destinația lor favorită a fost Argentina, condusă pe atunci de dictatorul Juan Domingo Peron. Acesta a făcut chiar eforturi pentru a-i salva pe naziști, asigurându-le documente de călătorie și în multe cazuri plătindu-le și transportul.

Chiar și cei acuzați de crime atroce, precum Ante Pavelici (al cărui regim uslaș masacrase sute de mii de sârbi, evrei și romi în Croația), dr. Josef Mengele și Adolf Eichmann, principalul arhitect al Holocaustului. De ce a procedat astfel guvernul argentinian?

Chiar din timpul războiului, acesta simpatizase cu cauza Axei – mulți demnitari argentinieni erau de origine germană, italiană sau spaniolă. De altfel, Peron însuși fusese atașat militar pe lângă armata lui Mussolini în anii 1930 și avea o simpatie mărturisită pentru dictatorul italian.

Deși în cele din urmă Argentina va declara război Axei, cu o lună înaintea încheierii conflagrației mondiale în Europa, se pare că această decizie a fost un gest calculat al lui Peron, pentru ca el să poată trimite cât mai mulți agenți în Germania ocupată, spre a salva naziști.

Franco, deși nu participase la război, fusese de facto membru al Axei și mulți naziști au fost găzduiți mai întâi în Spania înainte de a ajunge în America de Sud; bancherii elvețieni au permis naziștilor să depună milioane de mărci în conturile băncilor lor, deși știau că banii provin de la victimele Holocaustului și din Europa jefuită. Nu în ultimul rând, Biserica Catolică și însuși papa Pius al XII-lea au jucat un rol activ în salvarea unor înalți demnitari naziști.

Însă motivele care au determinat Argentina să-i găzduiască pe naziști nu au fost doar ideologice, ci și pecuniare. Mulți dintre cei ce și-au găsit adăpost în această țară sud-americană au adus cu ei sume imense în valută.

Unii demnitari ai lui Hitler, conștienți că războiul e pierdut, au început încă din 1943 să-și depoziteze banii furați de la victimele naziste în băncile elvețiene, astfel că sfârșitul războiului i-a găsit cu milioane în conturi. Ante Pavelici și acoliții lui au fugit din Croația cu câteva cufere pline de aur, bijuterii și obiecte de artă furate de la sârbi și evrei și au plătit chiar ofițeri britanici pentru a le permite să străbată netulburați liniile Aliate.

În fine, factorul determinant care l-a convins pe Peron să-i primească pe naziști cu brațele deschise a fost anticomunismul fervent al acestora. Dictatorul argentinian se temea de răspândirea comunismului în America de Sud și avea nevoie de oameni pe care să se poată baza. El era convins că după Al Doilea Război Mondial va urma negreșit un alt conflict mondial, între ruși și americani, și voia ca Argentina să reprezinte un bastion al luptei contra comunismului.

În aceste condiții, prezența elitelor naziste era considerată binevenită de către Peron. Abia în anii 1990, la multe decenii după căderea lui Peron, unii naziști au fost depistați și extrădați în Europa, în vreme ce alții au trăit nepedepsiți în Argentina, ba chiar au devenit importanți oameni de afaceri, precum Herbert Kuhlmann, un fost lider al Hitlerjugend.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

31 martie 250

S-a născut împăratul roman Constantius Chlorus

Pe numele complet Flavius Valerius Constantius, acest împărat roman s-a născut la Naissus (astăzi Niș, în Serbia), în provincia Dacia Ripensis, într-o modestă familie ilirică. A îmbrățișat încă din fragedă tinerețe cariera armelor și s-a distins ca un talentat general, înainte de a deveni guvernator al provinciei Dalmația.

În 289, și-a părăsit concubina, pe Elena, mama viitorului împărat Constantin cel Mare, din rațiuni politice, însurându-se cu Teodora, fiica vitregă a împăratului Maximian; cu aceasta va avea trei copii – Constantius, Dalmatius și Constantia.

Pe 1 martie 293, Constantius a fost adoptat ca fiu și moștenitor de către Maximian și ridicat la rangul de caesar. Cei doi, împreună cu Dioclețian și caesarul acestuia, Galerius, au format primul regim tetrarhic din istoria Romei.

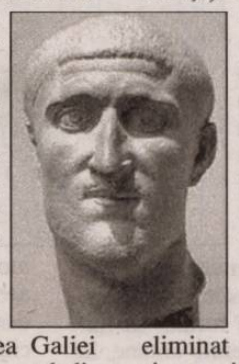

Însărcinat cu guvernarea Galiei și cu lichidarea rebeliunii uzurpatorului Marcus Aurelius Carausius, care se proclamase împărat în Galia și Britania romană, Constantius a întreprins un război fulgerător, reușind să cucerească una dintre principalele baze ale rebelilor, Gesoriacum (astăzi Boulogne, în Franța). După o altă campanie strălucită în Britania, Constantius i-a zdrobit definitiv pe rebelii refugiați la Londinium (Londra). Ca guvernator al Galiei, el a eliminat pirații franci și saxoni și a triumfat asupra triburilor alemane.

Nu doar un militar excepțional, ci și un politician abil, el a refuzat să atace cu brutalitate religia creștină, așa cum prevedea edictul lui Dioclețian din 303, demolând biserici. Când Dioclețian și Maximian au abdicat, pe 1 mai 305, Constantius a devenit împărat al Imperiului de Apus.

El a murit în anul următor, după o victorie asupra picților, iar trupele sale l-au proclamat pe fiul lui, Constantin (viitorul sfânt creștin) ca împărat. Rămas în istorie drept Constantius Chlorus („cel Palid"), el nu a fost numit astfel în epocă, porecla fiindu-i acordată multe secole mai târziu, de către cronicarii bizantini.

E bine de ştiut

Consumul excesiv de alimente procesate, bogate în grăsimi şi zahăr şi lipsa activităţii fizice sunt factori importanţi care conduc la excesul de greutate. O persoană supraponderală se expune la hipertensiune arterială şi depresie, în timp ce riscurile unei persoane obeze sunt mai grave şi se referă la boli cardiovasculare, hipertensiune şi diabet de tip 2. Un element important ce trebuie avut în vedere este acela că plantele medicinale şi fitoconstituenţii lor activi au fost folosite din cele mai vechi timpuri pentru ameliorarea obezităţii.

E bine de ştiut că şi astăzi eficienţa lor este demonstrată. Cea mai studiată plantă pentru efectele benefice

Terapiile naturii

asupra kilogramelor în plus este ***ceaiul verde.*** Numeroase studii au arătat că ceaiul verde atenuează acumularea ţesutului adipos şi contribuie la reducerea greutăţii corporale. Efectul este atribuit catechinei care se găseşte în cantităţi mari în ceaiul verde şi cofeinei, al căror efect constă în creşterea arderii grăsimilor pentru producerea de energie în organism, în detrimentul formării grăsimilor, îmbunătăţirea metabolismului şi reducerea senzaţiei de foame.

O altă plantă folosită de secole de triburile amazoniene pentru proprietăţile sale terapeutice este ***guarana.*** Fructele plantei cătărătoare originară din bazinul Amazonului conţin o gamă impresionantă de compuşi cu efect stimulent, cum ar fi cofeina, teofilina şi antioxidanţi (taninuri, saponine şi catechine). Datorită acestora guarana poate ajuta la pierderea în greutate prin stimularea metabolismului energetic şi acţiunea diuretică. De asemenea, cercetările au demonstrat că modulează mecanismele care ajută la producerea celulelor adipoase.

E bine de ştiut efectul benefic al unor plante, capabile „să topească" kilogramele în plus.

Dr. ANDY ANDREI

Moda primăverii

Care să fie ţinuta perfectă pentru această primăvară? De îndată ce soarele ne trimite mesaje mai serioase ţinuta adecvată devine o adevărată provocare. Cum să te îmbraci când dimineaţa este frig iar după-amiaza cald. Sau, dacă termometrul arată 20ºC, dar un nor ameninţător îşi revarsă picăturile de ploaie. Cheia problemei o reprezintă „stratificarea", adică un trenci util dimineaţa, purtat peste o jachetă, „dispare" după prânz, când se încălzeşte. La fel, şalul care v-a protejat de răcoarea dimineţii, îşi găseşte ulterior locul atârnat de cureaua poşetei.

Ţinutele esenţiale ale primăverii se referă la fuste midi şi rochii lungi, purtate cu sau fără colanţi, cizme din piele şi trenciuri lungi.

Primăvara este, de asemenea, momentul să vă răsfăţaţi cu un costum-pantalon într-o nuanţă strălucitoare. Dar şi un smoking canadian, un look total denim format din blugi şi o jachetă asortată. La capitolul culori, dacă cea indigo este întotdeauna acceptată, în zilele însorite puteţi adopta nuanţe de alb sau culori pastel.

Sunt în vogă, de asemenea, seturile şi pantalonii tricotaţi.

În privinţa materialelor, ţesăturile naturale, din bumbac sau in sunt preferate. Cu siguranţă veţi face faţă cu eleganţă chiar şi unei primăveri capricioase.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Cum să vă eliberaţi rapid de stres

În fiecare dintre noi stă ascunsă o femeie puternică. Provocarea majoră este să o descoperim.

Un pas ar fi să vă faceţi zilele mai frumoase, chiar şi atunci când simţiţi că stresul vă copleşeşte. Dr. Laura Ene ne arată câteva metode pe care să le folosim pentru a ne elibera rapid de stres.

Cu toţii ne confruntăm cu situaţii stresante de-a lungul vieţii. Poate din cauza jobului, poate a sănătăţii, poate din cauze financiare sau familiale. Stresul face parte din viaţa noastră şi nu putem să îl evităm întotdeauna. Indiferent de cauza lui, stresul ne poate afecta sănătatea. Astfel, ne poate provoca schimbări hormonale, respiratorii, cardiovasculare şi ale sistemului nervos.

De exemplu, stresul vă poate face inima să bată mai repede, vă poate accelera respiraţia, vă poate face să deveniţi dintr-odată foarte tensionaţi. De multe ori, stresul vă dă dureri de cap la propriu, nu vă lasă să dormiţi sau vă provoacă probleme digestive. Şi asta pe lângă efectele la nivel emoţional, care merg de la sentimente de neputinţă, nelinişte, lipsă de motivaţie, iritabilitate, până la depresie.

Asta este vestea proastă. Dar vestea bună este că există metode de eficiente şi variate de gestionare a stresului, unele simple, cum ar fi să ţineţi un jurnal, să practicaţi meditaţia, să discutaţi cu ceilalţi, să aveţi un hobby dar şi să faceţi mişcare.

Iată cum vă eliberaţi de stres rapid şi eficient. Mişcarea este o metodă rapidă şi cu efecte imediate. De ce? Pentru că atunci când faceţi mişcare intensă vă îmbunătăţiţi rapid starea, vă limpeziţi mintea şi luaţi pauză de la ceea ce v-a stresat.

Între cele mai eficiente activităţi fizice pentru combaterea stresului, figurează mersul pe jos sau alergarea în aer liber, cel puţin 20 de minute.

Mersul sau alergatul vă oferă timp să vă gândiţi la lucrurile importante pentru dumneavoastră şi vă scot din mediul stresant. Simplul fapt că ieşiţi în aer liber şi că vă simţiţi corpul cum se mişcă e ca şi cum v-aţi administra un antidepresiv natural.

Apoi puteţi participa la o clasă de aerobic cu muzică. Puteţi alege step, dance, zumba, kangoo sau cycling. Sălile de fitness oferă clase din ce în ce mai variate. Aceste activităţi au extraordinara capacitate de a elibera endorfine, supranumite şi „moleculele fericirii" pentru proprietăţile lor de a reduce durerea şi de a stimula relaxarea. Cu alte cuvinte, cu cât nivelul de endorfine din corp este mai mare, cu atât veţi fi mai calmi şi vă veţi simţi mai bine.

Importante sunt şi activităţile body&mind, cum ar fi yoga, pilates sau streching. Aceste activităţi combină exerciţiul fizic cu respiraţia controlată, meditaţia şi relaxarea, reducând presiunea arterială şi încetinind ritmul cu care bate inima. Mai mult, aproape oricine poate face astfel de exerciţii.

O altă soluţie ar fi practicarea jocurilor sportive sau jocurilor de sezon. Jocurile înseamnă recreere. Iar atunci când corpul este ocupat, mintea va fi distrasă de la grijile de zi cu zi şi va face loc relaxării şi creativităţii. Această distragere de la activităţile stresante acţionează ca o formă de meditaţie. În plus, este un prilej foarte bun de a vă face noi prieteni.

Dosarele frumuseţii

Un exerciţiu util

Scuza că aţi pierde prea mult timp cu machiajul, pentru a vă pune frumuseţea în valoare, nu stă în picioare. Iată cronometrarea specialiştilor.

O manechiură impecabilă o realizaţi în... 9 minute: într-un minut, cu ajutorul unei creme de gomaj pentru corp, exfoliaţi mâinile, insistând asupra unghiilor pentru a elimina cuticulele. Apoi, aplicaţi o cremă de mâini. Durează tot un minut. Două minute vă sunt necesare pentru a îndepărta surplusul de cremă, cu o dischetă îmbibată în dizolvant şi pentru a pili unghiile în forma care vă place. Cele două straturi de ojă le aplicaţi, de la baza unghiei spre vârf, în 5 minute. Delicateţea mâinilor aţi obţinut-o.

E momentul să vă ocupaţi de obraz. În 3 minute, neteziţi pielea şi îndepărtaţi celulele moarte folosind un lapte demachiant sau un gel exfoliant, aplicate pe tenul umed. Masaţi uşor, cu gesturi circulare, apoi limpeziţi obrazul. Urmează aplicarea serumului folosit de dumneavoastră şi a unei măşti hidratante, în strat fin. Aceasta înlesneşte pătrunderea serumului. După 5 minute masaţi zonele cele mai deshidratate, obrajii şi gâtul. Pentru a înlătura restul de cremă, tamponaţi faţa, timp de 1 minut, cu un şerveţel îmbibat în apă. Acum pielea este netedă şi strălucitoare, gata să-şi primească „porţia" de pudră, fardurile de ochi şi rujul.

Dacă aveţi părul lung şi rutina necesară, în puţine minute puteţi realiza un coc boem.

Rezultatul merită efortul: sunteţi seducătoare.

Gastronomice

Salată asortată

500 g cartofi, 2 ardei verzi, 2 ardei roşii, 2 cepe, 200 g şuncă, 3 ouă fierte, 200 g caşcaval, 200 g măsline.

Se spală bine cartofii, se fierb şi când s-au răcit se taie rondele, apoi ardeii, ceapa, şunca se taie cubuleţe, după care ingredientele se amestecă într-un bol. Se pune oţet, ulei, sare şi piper. La final, se aşază pe farfurii şi se decorează cu caşcavalul ras, cu ouă fierte, tăiate felii şi cu măsline.

Rulouri de pui cu ardei

1 piept pui, 200 g carne tocată de pui, 1 ardei gras roşu, 1 ardei gras galben, 1 ou, sare, piper, rozmarin.

Se bate pieptul de pui cu ciocanul de şniţele. Bucata obţinută se taie în două. Se amestecă bine carnea tocată cu ardeii tăiaţi cubuleţe, oul, sare, piper şi rozmarin măcinat. Se repartizează amestecul pe bucăţile de piept şi se întinde un strat uniform. Se aşază bucata de piept pe folie de aluminiu şi se rulează strâns. Se pun rulourile într-o tavă în care se adaugă un pahar cu apă. Se coace 15 minute la foc iute, apoi se scot din folie şi se pun înapoi în tavă. Se condimentează cu sare şi piper, se ung cu 4-5 linguri ulei de măsline şi se presară deasupra rozmarin. Se mai lasă la cuptor încă 15 minute până se rumenesc.

Budincă de ţelină

O ţelină, 100 g unt, 100 g pesmet, 100 g caşcaval, 200 g şuncă presată, 150 g smântână, 2 ouă.

Se fierbe ţelina curăţată şi, când este gata se lasă să se răcească apoi se taie felii. Se unge un vas cu unt şi se presară caşcavalul ras. Peste caşcaval se pun intercalat rondele de ţelină, şuncă tăiată cubuleţe mici şi pesmet. Se repetă până terminăm ingredientele. Deasupra se toarnă smântâna bătută cu ouăle, sare şi piper, după gust. Se coace aproximativ 20 de minute, până se rumeneşte frumos.

Chec rapid

5 ouă, 6 linguri ulei, 300 g zahăr, 6 linguri apă, 300 g făină.

Se pun la fiert zahărul şi apa, iar după ce a clocotit 2 minute se amestecă bine cu albuşurile bătute spumă, după care se adaugă gălbenuşurile pe rând, apoi uleiul, ca la maioneză şi, la urmă, făina. Se tapetează tava cu unt, făină şi se coace la foc potrivit.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

NASA se consultă cu preoţii pe tema extratereştrilor

Chiar în lumea secularizată în care trăim de câteva secole, religiile continuă să fie extrem de importante în viaţa şi identitatea oamenilor, a naţiunilor şi a societăţii umane în ansamblu.

Eventualele atacuri la credinţă pot declanşa reacţii de mare violenţă. Stau drept dovadă războaiele religioase din trecut şi din prezent, martiriul asumat de credincioşi, sau atentatele sângeroase cu fond religios. Numai că, ultimii ani au adus noi şi noi semne că în preajma noastră ar putea să se manifeste o conştiinţă nepământeană, alta decât cea pe care au descris-o diversele religii, de pildă cea bănuită că ar sta în spatele fenomenului OZN. Atât timp cât aceste semne pot fi ignorate sau acoperite de ridicolul de tip „omuleţi verzi", ele nu prezintă un pericol. Numai că, iată, în ultimii câţiva ani aceste semne s-au înmulţit, au devenit tot mai credibile şi au început să preocupe – aşa cum am argumentat pe această pagină – inclusiv pe militarii marilor puteri. Iar una dintre întrebări este – cum ar reacţiona oamenii la o dovadă incontestabilă că nu suntem singuri în Univers şi chiar că „ei" sunt deja aici.

Aceasta este cheia ştirii de la sfârşitul anului trecut precum că Agenţia spaţială americană NASA a recrutat până acum aproximativ 24 de cercetători în teologie pentru a participa la un program la Centrul de Investigare Teologică (CTI) al Universităţii Princeton din New Jersey, program căruia i-a oferit un grant de 1,1 milioane de dolari, pentru a construi „punţi de înţelegere" între universitari din diverse discipline, oameni de ştiinţă şi factori de decizie privind „preocupările globale".

NASA a solicitat în felul acesta ajutorul teologilor pentru a examina cum ar reacţiona lumea dacă s-ar găsi viaţă simţitoare pe alte planete şi ce impact ar avea o astfel de descoperire asupra credinţelor profunde despre divinitate şi creaţie.

Potrivit publicaţiei Daily Mail, programul se pare că are ca scop să răspundă la întrebări atât de mari precum „ce este viaţa? Ce înseamnă să fii în viaţă? Unde tragem limita dintre om şi extraterestru? Care sunt posibilităţile pentru viaţa conştientă în alte locuri?"

Misterul vieţii

La sfârşitul lunii decembrie 2021, directorul CTI, Will Storrar, a declarat pentru The Times că scopul NASA în acest program a fost „o cercetare serioasă, publicabilă în cărţi şi reviste" pentru a aborda „mirarea profundă şi misterul şi implicaţiile găsirii vieţii microbiene pe o altă planetă".

„S-ar putea să nu descoperim viaţa timp de 100 de ani. Sau o putem descoperi săptămâna viitoare", a spus un expert NASA pentru presă, adăugând că departamentul de „astrobiologie" al agenţiei caută noi răspunsuri la întrebări vechi de aproximativ 25 de ani.

Unul dintre cei 24 de teologi care au participat la programul „The Societal Implications of Astrobiology" sponsorizat de NASA la Centrul pentru Investigaţii Teologice (CTI) de la Princeton, este şi reverendul Dr. Andrew Davison, preot şi teolog la Universitatea din Cambridge, cu un doctorat în biochimie la Oxford. El a petrecut, între septembrie 2016 şi iunie 2017, un an universitar la Princeton.

Davison a remarcat într-o postare pe blog că „tradiţiile religioase" sunt o „trăsătură importantă pentru modul în care umanitatea ar trece peste o astfel de confirmare a vieţii în altă parte".

Din acest motiv, religia face parte din scopul continuu al NASA de a sprijini cercetările privind „implicaţiile societale ale astrobiologiei", lucrând cu diverse organizaţii partenere. Dar NASA este profund interesată de modul în care ştirea descoperirii nu doar a vieţii ci şi a unei inteligenţe extraterestre, non-umane (ET-NH) va fi primită de public şi de impactul acesteia asupra valorilor şi semnificaţiilor din societate.

Dr. Davison crede că persoanele nereligioase par să supraestimeze provocările pe care le-ar avea oamenii religioşi care s-ar confrunta cu dovezi ale vieţii extraterestre. El a remarcat că teologii s-au gândit, cel puţin încă din Evul Mediu, la întrebarea dacă puterile lui Dumnezeu s-ar fi putut extinde până la crearea vieţii dincolo de Pământ şi nu sunt prea tulburaţi de această idee.

Potrivit lui Carl Pilcher, care, până în 2016, a fost şeful Institutului de

Astrobiologie al NASA, de aproape 25 de ani acest institut a căutat noi răspunsuri la aceste întrebări. Agenţia spaţială dorea „să ia în considerare implicaţiile aplicării instrumentelor ştiinţei actuale la întrebări care au fost luate în considerare în tradiţiile religioase, de sute sau mii de ani. Pilcher a adăugat că NASA „acordă un accent sporit întrebărilor care înainte de secolul al XX-lea fuseseră în mare măsură rezervate filozofiei, teologiei şi religiei... Este aproape sigur că viaţa există şi în altă parte decât pe Pământ. Este de neconceput pentru aproape oricine din acest domeniu că, în istoria Universului, viaţa a existat doar pe acest mic glob de piatră în jurul unei stele de mărime medie, doar în acest loc."

Alte personalităţi religioase, inclusiv episcopul de Buckingham Alan Wilson, rabinul Jonathan Romain de la Sinagoga Maidenhead şi imamul Qari Asim de la Moscheea Makkah din Leeds, au declarat pentru The Times că învăţătura creştină, evreiască şi islamică nu vor fi afectate de descoperirea vieţii extraterestre.

Profesorul Avi Loeb de la Harvard, şeful proiectului Galileo care îşi propune să caute echipamente extraterestre în preajma Pământului, s-a declarat şi el convins că „ştiinţa şi religia pot veni împreună atunci când discutăm despre civilizaţii extraterestre".

Într-o scrisoare deschisă, ufologul peruan Giorgio Piacenza comenta că iniţiativa „NASA-Center for Theological Inquiry" este o iniţiativă bună şi necesară, prin promovarea conversaţiei asupra implicaţiilor religioase, care pot afecta atât de mulţi oameni. Dar pentru a evita acuzele că Occidentul modern încearcă din nou să-şi impună viziunea proprie altor culturi, ar fi necesară o includere mai mare a liderilor religioşi non-occidentali, în special a preoţilor moderaţi, flexibili mental, a unor imami, brahmani, călugări budişti şi rabini, care pot avea o influenţă culturală în mediile lor.

Inteligenţa non-umană

Probabil multe religii mari şi moderate s-ar putea adapta la recunoaşterea unei creaţii în care extratereştri (ET), altfel spus inteligenţa non-umană (NH), coexistă cu noi într-un Univers vast. Mulţi pot găsi, de exemplu, pasaje în texte sacre care menţionează alte posibile lumi materiale şi nemateriale. Din păcate, lumea geopolitică tangibilă şi democraţiile actuale sunt acum serios provocate de o varietate de mişcări regresive, tradiţionaliste, naţionaliste, etnocentrice, care întăresc identitatea, inclusiv versiunile ei religioase, într-o manieră intolerantă. Acest lucru creează o lipsă de încredere în cadrul societăţilor, în timp ce atenţia oamenilor este „piratată" de enorm de multe dezinformări promovate pe reţelele sociale.

Ce s-ar întâmpla dacă mulţi dintre zeii hinduşi ar trebui să fie recunoscuţi, cu toată onestitatea, ca ET-NH? Se va adapta naţionalismul hindus la asta? Ce se întâmplă dacă realitatea ET-NH ar implica faptul că Mahomed nu este ultimul profet şi că Coranul nu este perfect? Vor fi consideraţi necredincioşi? Desigur, aşa vor face, mai ales fundamentaliştii. Va fi conciliat ET-NH cu faptul că Isus nu este singurul fiu născut al lui Dumnezeu? Fără îndoială, la început, extremiştii şi fundamentaliştii vor fi probabil împotriva ET-NH şi probabil vor acuza că ne confruntăm cu fenomene demonice periculoase. În cele din urmă, chiar şi liderii religioşi moderaţi vor fi provocaţi de implicaţii ale unor detalii din credinţelor lor.

Antropologia culturală arată că grupurile umane, în general, cer exclusivitatea adevărurilor, conform credinţelor lor de bază. Această caracteristică universală se găseşte în grupurile umane coerente social din întreaga lume şi pare să fie un aspect constant al naturii umane. Numai o perturbare a grupului în care susţinerea acelor convingeri exclusive ar deveni inutilă pentru supravieţuire şi pentru stabilirea de noi forme de coerenţă de grup ar putea determina oamenii să-şi abandoneze credinţele de bază. Exemple în acest sens au fost în renunţarea la dogmele incluse în venerarea Fecioarei Maria când Henric al VIII-lea a renunţat la Vatican, sau în adaptarea prin sincretism – ca în Peruul colonial – în care suficienţi lideri culturali nativi americani au fost lăsaţi să-şi continue practicile.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

„Farsele" paranormalului

De-a lungul timpului, paranormalul a înregistrat numeroase farse ori situaţii de-a dreptul hazoase, cum ar fi adoptarea unor legi referitoare explicit la elemente bizare, încărcate de mister. Există pe alocuri prevederi legale îndreptate fie împotriva vrăjitoarelor, fie în apărarea etern necunoscutului Bigfoot!

Pretutindeni pe planetă se vorbeşte despre locuri şi clădiri bântuite de spirite, de regulă, malefice, răuvoitoare şi terifiante. „Ajutate" considerabil de industria cinematografică, asemenea legende aduc frecvent în scenă locuinţe în care se prespune că s-ar fi petrecut fapte cumplite, ce se repercutează şi asupra celor care ar îndrăzni să trăiască acolo.

Din acest motiv, nouă state americane le impun agenţilor imobiliari să dezvăluie orice deces care a avut loc pe proprietatea pusă în vânzare, iar unele state solicită în mod special dezvăluirea oricăror „morţi nenaturale" (cele mai susceptibile de a provoca o bântuire).

California cere dezvăluirea atât a numărului, cât şi a modului de decese pe proprietate, dar numai a celor care au avut loc în ultimii trei ani, deoarece fantomele... respectă termenele de prescripţie.

Majoritatea acestor legi au mai puţin de-a face cu neplăcerile spectrale şi mai mult cu rata criminalităţii unui cartier, dar patru state au legi care reglementează imobilele bântuite. În New York, tranzacţionarea unei case poate fi anulată dacă vânzătorul „creează şi perpetuează reputaţia că este bântuită" şi nu-i prezintă aceasta cumpărătorului.

Acelaşi lucru este valabil şi în statul New Jersey, dar numai la cererea cumpărătorului. Pe de altă parte, legi similare din Massachusetts şi Minnesota permit în mod explicit oricui să vândă o casă bântuită, fără a fi necesară declinarea răspunderii.

Pe Bigfoot, un fel de rudă a tibetanului Yeti şi mult mai mediatizat de maşinăria publicitară americană nu l-a văzut nimeni, dar e un brand care aduce mulţi bani. Probabil acesta e şi motivul pentru care în districtul Skamania, Washington, s-au luat măsuri drastice împotriva vânătorilor fără scrupule care ar face orice, numai să-şi poată atârna pe peretele sufrageriei un asemenea „trofeu".

Declarat neoficial un animal pe cale de dispariţie, necunoscutul Bigfoot a generat o adevărată isterie în rândurile indivizilor dotaţi cu puşti, nu însă şi cu nivelul de raţiune cuvenit unui om al veacului XX.

În anul 1969 s-a atins apogeul acestei nebunii comparabile, dacă vreţi, cu febra nevindecată a căutătorilor de aur, care a condus la doptarea unei legi prin care se pedepsea uciderea creaturii cu amendă de 1.000 de dolari şi/sau închisoare de un an. Nu a fost nimeni condamnat, ceea ce poate să însemne că făptura atât de vânată nici măcar nu exista.

Dacă ar fi să comparăm, cam pe acelaşi plan cu fantezia Bigfoot putem plasa şi atât de temutele creaturi cunoscute sub numele terifiant de zombi. Nu analizăm elementele discutabile chiar şi din perspectivă ştiinţifică, ci vulgarizarea deşănţată a subiectului, până la transformarea lui într-o imagine categoric ridicolă.

Cauza denaturării sale totale decurge din ispita irezistibilă a senzaţionalului, preluată de cinematografie şi de autorii de scrieri horror. Cuvântul „zombie" vă duce cu gândul la creaturi ce vânează oameni, prezentate astfel de unele producţii hollywoodiene.

Toată nebunia se pare că pleacă de prin anul 1883, când în Haiti ar fi apărut intenţia de legiferare a practicii readucerii la viaţă a unui corp considerat mort. În tradiţia voodoo se credea că un practicant ar putea induce o asemenea stare, astfel încât legea 426 a decretat că oricine foloseşte „substanţe care, fără a provoca moartea, vor determina o stare mai mult sau mai puţin prelungită de letargie" ar putea fi judecat pentru crimă.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Misterul „monumentului” Yonaguni

Una dintre cele mai enigmatice structuri create vreodată de om nu este vizibilă cu uşurinţă, deoarece se află la o adâncime de aproximativ 25 de metri sub apă. Insula Yonaguni face parte din grupul Ryūkyū, Arhipelagul Japoniei, fiind cel mai vestic teritoriu al „Ţării Soarelui-Răsare”, cu o suprafaţă redusă şi locuită în prezent de numai aproximativ 1.700 de oameni.

Cu câteva milenii în urmă însă lucrurile stăteau cu totul diferit, aici existând un templu-cetate cu o arhitectură ce i-a uimit chiar şi pe oamenii de ştiinţă.

Porţile subacvatice ale Japoniei

Unii cercetători susţin că aşa-numitul „vestigiu submarin Yonaguni-jima” ar putea fi cea mai veche structură construită de om, cu nu mai puţin de 7.000 de ani înainte de celebrele piramide egiptene din Gizeh. Se avansează o vârstă în jur de 12 milenii, aşadar edificiul ar fi fost înălţat pe când zona încă se afla deasupra nivelului mării, înainte de sfârşitul epocii glaciare. Cu toate acestea, el a fost descoperit relativ recent, în mod accidental – „descoperirea arheologică a secolului XX”, după cum au catalogat adepţii teoriei referitoare la distrugerea unei civilizaţii antice de potopul mitologic. În primăvara anului 1985, un instructor local de scufundări, Kihachiro Aratake, a plonjat în apele limpezi din dreptul capului sudic al insulei şi a identificat această enormă structură de piatră ce pare a fi megalitică şi prevăzută cu numeroase terase întrerupte de lespezi imense, trepte unghiulare şi de pereţi foarte bine şlefuiţi.

Lungă de circa 75 de metri şi cu înălţimea maximă de 25 de metri, construcţia a făcut obiectul cercetărilor timp de peste zece ani, până când primele concluzii au putut fi făcute publice.

Drumuri şi trepte străvechi

Geologul Masaaki Kimura a înfiinţat o echipă de explorări arheologice submarine, care în 1999 a prezentat date uimitoare. El a afirmat că în zona submarină cercetată se pot vedea clar construcţii realizate de om: străzi, trepte cioplite în unghi drept, găuri rotunde practicate în unele lespezi, probabil folosite pentru susţinerea unor stâlpi de lemn. În locuri din apropiere au fost găsite structuri artificiale, una dintre ele semănând cu un cap de om, iar anumite semne e foarte posibil să reprezinte un gen necunoscut de scriere hieroglifă, potrivit profesorului Kimura.

Acesta a enunţat cinci detalii ale structurii, care ar demonstra teoria sa: ● forma generală, ce pare asemănătoare unei fortăreţe sau unei piramide; ● numărul mare de trepte înalte de 20 de centimetri, evocând foarte bine înşiruiri de trepte; ● prezenţa unor formaţiuni care nu ar putea fi atribuite eroziunii cauzate de valurile marine; ● existenţa unui fel de drum ce păstrează fragmente de piatră, puţin probabil a avea origini naturale; ● de-a lungul acestei veritabile infrastructuri, prezenţa unui zid bine finisat.

O civilizaţie multimilenară?

Cercetătorii niponi consideră că misterioasa construcţie scufundată a fost folosită atât ca sistem de apărare, cât şi drept loc sacru. Mai departe însă apare o teorie halucinantă, argumentată de altfel

prin zeci de structuri megalitice evident prelucrate de om.

În cadrul reţelei a ceea ce se presupune a fi fost o civilizaţie veche ale cărei vestigii au dispărut aproape total, misterioasa Yonaguni vine cu elemente evident similare cu mult mai recenta cetate Okinawa, din secolul al XIV-lea.

Totodată, zonele cu trepte şi terase largi, plate, un arc de piatră care ar fi putut servi drept poartă vestică a monumentului, precum şi o deschidere în partea inferioară ce sugerează existenţa unor posibile morminte, nedescoperite, fac trimitere la cetatea Nakagusuku (secolul al XV-lea).

Geologul Robert Schoch, profesor la Universitatea din Boston, care a studiat situl, consideră că monolitul este natural, liniile drepte ale structurii indicând un proces natural de eroziune. Acesta aminteşte că în Okinawa există morminte cu vechime necunoscută, asemănătoare cu monumentul Yonaguni, indicii ce ar putea arăta că oamenii au limitat tiparul natural al construcţiei, acoperită între timp de apă, dar care nu este ruina unui oraş arhaic.

La fel ca oraşul dispărut Atlantida, misterul monumentului Yonaguni generează speculaţii care sporesc atractivitatea zonei.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 de locuri de văzut în România

Grădinile din Banpotoc

S-a spus, pe bună dreptate, că „omul sfinţeşte locul”, iar această vorbă înţeleaptă se poate aplica şi în cazul unui colţ de rai din Hunedoara. Este vorba despre „I Giardini di Zoe” – „Grădinile lui Zoe”, un încântător paradis vegetal creat în satul Banpotoc, de lângă Deva, de un om de afaceri italian care s-a stabilit în România după ce s-a

îndrăgostit iremediabil de frumuseţea peisajelor şi a oamenilor.

Deşi nu a avut un plan anterior şi nici nu a urmat studii de peisagistică, italianul, pe numele lui Giovanni Salvatelli, a făcut totul cu drag şi incredibil de multă pasiune pentru grădinărit şi pentru frumos.

Nu a gândit proiectul întreg de la început, ci chiar a plantat câte o părticică, pe rând, aşa cum a simţit şi a fost inspirat. Adevărata provocare a venit din cauza climei şi a solului de aici, cu totul diferite faţă de Italia. Din acest motiv a trebuit să se adapteze şi să găsească diverse plante care să poată supravieţui aici, inclusiv peste iarnă, dar în acelaşi timp să arate la fel ca plantele ce decorează grădinile italieneşti.

Pentru a spori frumuseţea ineditei sale grădini, care are o suprafaţă de peste 3,5 hectare, el a cumpărat toate obiectele decorative, fântânile şi vasele la licitaţie, din Italia, ele fiind restaurate ulterior de un artist hunedorean. Proprietarul a numit acest veritabil colţ de paradis după nepoţica lui, Zoe, şi a vrut să îl deschidă publicului larg, pentru ca toţi să se bucure de frumuseţea lui.

Nu vrea să deschidă aici un restaurant, pentru a nu încărca atmosfera liniştită şi boemă a grădinilor, dar încă se gândeşte ce va face pe viitor, dacă să organizeze evenimente sau să deschidă o mică terasă unde să putem servi o cafea.

Momentan orice turist îndrăgostit de natură şi de frumos poate veni aici să se plimbe, să facă fotografii sau să citească o carte în tihnă, imaginându-şi, pentru câteva ore, că se află în Toscana!

Grădinile dispun şi de o pepinieră, de unde toţi cei pasionaţi de grădinărit pot achiziţiona plantele dorite.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Runc

Aflată în oraşul Buhuşi, în apropiere de municipiul Bacău, mănăstirea Runc, cu obşte de călugări, are hramurile „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil” pentru biserică şi „Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena” pentru paraclis.

Se spune despre mănăstirea Runc că voievodul Ştefan cel Mare ar fi ctitorit-o în urma confruntării cu Petru Aron la gura pârâului Orbic, la 14 aprilie 1457. Cu toate acestea, mănăstirea Runc apare în documente abia la 1 aprilie 1695 când se consemnează dania făcută locaşului de medelnicerul Ionaşcu Isăcescu şi de soţia sa Alexandra. Aceştia au donat „pământul moşiei Runcu sfintei noastre mănăstiri ce o ridicăm spre slava lui Dumnezău”.

Pisania bisericii de zid menţionează clar: „Cu vrerea Bunului Dumnezeu celui în Treime preaslăvit, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, creştin şi iubitor de Hristos, Io Ştefan Voievod, cu mila lui Dumnezeu domn al Ţării Moldovei, fiu al lui Bogdan Voievod, am început a zidi această biserică în numele Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil, ce este în satul Runc. Această zidire s-a săvârşit în anul 1457”.

Se poate concluziona că marele Ştefan a început zidirea sfântului locaş care a fost terminat prin donaţiile celor darnici din zonă. Lucrările au fost terminate în 1760 când aici a fost instalată o obşte de călugări de la mănăstirile din ţinutul Neamţ. După moartea ctitorilor

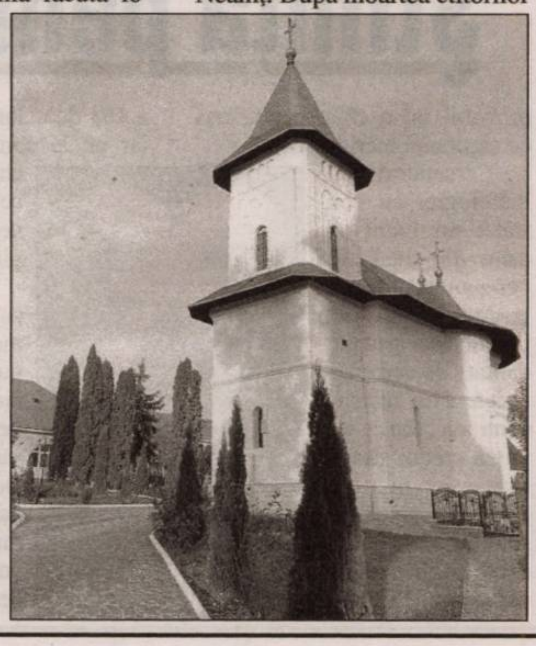

a intrat sub protecţia Mitropoliei Moldovei.

Călugării au avut mult de suferit din cauza invaziilor şi domniilor fanariote. Până în 1888, a funcţionat ca mănăstire de călugări, apoi a fost transformată în biserică de mir. În 1941 este reînfiinţată ca mănăstire, iar în 1959 este închisă în urma decretului 410. Obştea este alungată, chiliile sunt folosite drept depozite de cereale iar paraclisul serveşte drept şcoală pentru copii. În anul 1967 biserica mare este redeschisă şi restaurată între 1984-1988.

Se refac lucrările în piatră, se restaurează catapeteasma, stranele şi mobilierul. Pictura interioară este executată în frescă de Matei Gheorghe din Arad şi ucenicii săi. Intrarea se face pe latura de nord iar pe pronaos există o turlă de formă pătrată luminată de ferestre. În exterior zidurile sunt albe, lipsite de pictură. În partea dreaptă a bisericii există un mic cimitir. Pronaosul se află în spatele bisericii mari, are acoperişul din tablă verde, şi o intrare largă în dreptul căreia sunt zugrăviţi Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena.

Remarcabil este turnul de la intrare în incinta locaşului. Este decorat cu sculptură în praf de marmură ca şi gangul pe sub care se trece. Lucrarea reprezintă scene biblice şi chipuri de sfinţi, printre care Sfântul Voievod Ştefan cel Mare.

IRINA STOICA

Turnul Babel cel de toate zilele...

Ne place să credem că oamenii vor fi trăit cândva în deplină înţelegere şi echilibru, în vremuri paradisiace ce au rămas îngropate definitiv într-un trecut fără vârstă.

Singurii semeni capabili să ne conducă cel mai aproape de adevărul şi înţelegerea acelei lumi a începuturilor imemoriale sunt artiştii, fiindcă au avut viziunea şi totodată curajul de a deschide larg uşa temniţei în care libertatea gândirii, a spiritului uman a fost aruncată.

Gânditori profunzi, oameni inspiraţi ori simpli indivizi înzestraţi cu simţul vederii „nevăzutului" au născocit proverbe, iar în completarea măiestrei lor puneri în lumină a adevărului, câţiva artişti plastici au dat chip lumii respective.

Pictorul flamand Pieter Bruegel „cel Bătrân" (1525-1569) nu ar mai avea nevoie de prezentare, însă creaţiilor sale li se vor găsi întotdeauna noi valenţe, li se vor descoperi mesaje ascunse... la vedere.

Una dintre capodoperele sale este surprinzătorul şi îndrăzneţul tablou cunoscut sub denumirea de „Proverbe olandeze", iniţial numită „Pelerina albastră sau nebunia lumii" (după o scenă din centrul imaginii). Nu este vorba numai despre o pictură executată cu măiestrie, ci în primul rând, despre o satiră aproape violentă, o chirurgie socială crudă, fără anestezie, menită să scoată în evidenţă fără menajamente adevărata imagine a fiinţei umane.

„Proverbe olandeze"

„Parabola orbilor"

Ca stil de exprimare, Bruegel vine fără doar şi poate în linia şocantelor exprimări ale predecesorului său Hieronymus Bosch (1450-1516), un suprarealist „avant la lettre" satiric, extrem de acid. Dacă însă viziunile fabuloase ale acestuia din urmă se orientau destul de firesc către teme religioase (tripticurile „Ispitele Sfântului Anton", „Judecata de Apoi" şi în special „Grădina deliciilor"), Pieter Bruegel face trimitere în mod nemijlocit către spaţiul citadin din vremea sa.

Pe de altă parte, din punct de vedere tehnic avem de-a face cu un ulei pe panou de stejar, iar ca orientare artistică istoricii picturii universale apreciază că este „una dintre cele mai frumoase picturi din toate timpurile şi o expresie a artei religioase protestante".

Aparent surprinzător, limba olandeză din vremea lui Bruegel era mai bogată în proverbe decât astăzi, însă nu fiindcă lumea contemporană ar fi mai apropiată de morală şi de învăţăturile de sorginte divină.

Olandezii au fost întotdeauna pasionaţi de astfel de depozite de înţelepciune umană, iar Bruegel a împărtăşit cu mulţi dintre contemporanii săi o preferinţă marcată pentru acestea. Câteva dintre proverbele ilustrate mai degrabă alegoric sau, dimpotrivă, caricatural în tabloul artistului flamand au ieşit din uz, altele sunt plurivalente şi pot intriga în special pentru că nu au un echivalent clar în vorbirea actuală. Există două categorii în care pot fi împărţite proverbele în cauză: cele care răstoarnă legile raţiunii, demonstrând astfel absurditatea multor comportamente ale noastre şi proverbe serioase care ilustrează pericolele prostiei. Fidel tradiţiei moraliste (deşi mai umanistă) a lui Bosch, Bruegel ne înfăţişează o lume răsturnată, cu diavolul pătruns în centrul oraşului.

Bruegel şi-a „ascuns" proverbele în clădiri şi în peisaj, în moduri de comportament şi ipostaze uneori grotești la limita raţionalului, dar întotdeauna foarte imaginative.

Bărbatul căţărat pe crenelurile turnului, ţinându-şi pelerina în bătaia vântului, simbolizează proverbul „a şti de unde vine vântul", iar figura de lângă el „şcutură penele la fereastră", ceea ce înseamnă că toate eforturile lui au fost în zadar. Femeia care „se uită la berze" îşi pierde timpul, în timp ce bărbatul care „cade de pe un bou pe măgar" (sau, cum am spune noi, „din lac în puţ") se confruntă cu dificultăţi economice. Omul care „mușcă un stâlp" este un ipocrit.

Un om incapabil să se întindă de la o pâine la alta nu cunoaşte valoarea banilor, iar cel care îşi varsă terciul nu va putea niciodată să repare ceea ce a stricat Individul care deschide gura mai larg decât uşa cuptorului îşi supraestimează abilităţile, în timp ce altul „înoată împotriva curentului", iar un peşte mare înghite un peşte mic.

Sunt peste 50 de personaje umane în acest tablou, plus încă numeroase alte fiinţe domestice şi sălbatice, dar mai mult de 100 de scene ilustrează aproximativ 120 de proverbe şi expresii.

În această lucrare timpurie, majoritatea personajelor sale prezintă feţe goale cu ochi rotunzi care împreună cu activitatea lor frenetică, dar lipsită de sens, transmit acea expresie a inutilităţii patetice, acea absurditate asemănătoare unui automat, care avea să atingă un nivel simbolistic magistral accesat de altă capodoperă incontestabilă – „Parabola orbilor".

„Virusul" păcălelilor de 1 aprilie

Obiceiul de a păcăli de 1 aprilie este unul vechi de câteva secole, iar cea mai veche referire la Ziua Păcălelilor pare să fie un fragment dintr-un poem flamand din 1539, în care un bărbat şi-ar fi păcălit servitorul într-o zi de 1 aprilie.

Legat de acest joc al farselor multe naţii omagiază cumva (fiindcă nu putem vorbi despre o sărbătoare autentică), la fiecare 1 aprilie, aşa-numita „zi a păcălelilor". V-aţi întrebat totuşi de unde vine acest „virus" al unei ciudate veselii?

Nu se ştie şi niciodată nu se va cunoaşte exact motivul pentru care spunem că 1 aprilie este ziua păcălelilor. Probabil suntem surprinşi să aflăm că în Franţa o păcăleală se numeşte „poisson d'avril".

În traducere literală aceasta înseamnă „peşte de aprilie", cu trimitere la faptul că în respectiva lună de primăvară peştii tineri pot fi prinşi mai uşor, ei fiind „naivi", mai uşor de ademenit cu nada, la fel ca omul credul.

Istoricii au legat „ziua nebunilor de aprilie" de festivaluri precum Hilaria, omagiată în Roma antică la sfârşitul lunii martie de adepţii cultului Cybelei, zeiţa naturii şi a fertilităţii, sărbătorită într-un cadru fără limite, în care desfrâul, batjocura, amuzamentul de orice fel deveneau lege.

Există speculaţii că „Ziua nebunilor de aprilie" a fost legată de echinocţiul de primăvară (prima zi de primăvară în emisfera nordică), ziua când Mama Natură păcălea oamenii cu vremea schimbătoare şi imprevizibilă.

O altă explicaţie ar fi că, în urmă cu câteva sute de ani, Anul Nou se sărbătorea la 1 aprilie. Înlocuirea vechiului calendar a creat confuzii, unii oameni neadaptându-se schimbării şi sărbătorind Anul Nou pe data de 1 aprilie, în loc de 1 ianuarie.

Oricum am privi lucrurile, pare destul de limpede că eventualele păcăleli şi glume pe care ni le facem pe 1 aprilie nu prea ştim de unde vin, deşi chiar au lăsat anumite „urme" în istorie.

De-a lungul anilor, presa internaţională a făcut farse de 1 aprilie, între acestea numărându-se documentarul BBC cu pinguini zburători (1 aprilie 2008), digitalizarea celebrului ceas londonez Big Ben (1 aprilie 1980 – radio BBC), acele ceasornicului urmând a fi oferite primilor ascultători care vor suna la radio sau demolarea turnului Eiffel pe locul căruia va fi construit un stadion cu 35.000 de locuri pentru Jocurile Olimpice din 1992 (1 aprilie 1986 – Ziarul Parisien).

Ştiinţă pentru un sărut!

Cu sau fără o utilitate reală, s-a inventat pentru studiul ştiinţific al sărutului un nume: filamatologie, de la cuvântul „phślēma", din greaca veche, referitor la activitatea în sine a buzelor. Chestiunea nu e mereu atât de simplă cum pare, fiindcă un „pupic" în vârful buzelor (binecunoscutul sărut mimat pe lângă obraz) implică numai doi muşchi, iar unul plin de pasiune presupune nu mai puţin de 23-34 de muşchi ai feţei şi alţi 112 posturali!

Cel mai important este muşchiul orbicular al gurii, supranumit „muşchiul sărutului", care înconjoară buzele ca un fel de centură. Merită adăugat că un sărut fierbinte permite corpului să ardă două calorii pe minut; probabil nu e chiar mult, însă cu siguranţă merită efortul.

Cercetătorii filematologiei au constatat un lucru şocant: din totalitatea persoanelor îndrăgostite, numai 46% practică această modalitate de apropiere fizică. Prin urmare, contrar a ceea ce s-ar putea crede, sărutul romantic nu este chiar universal. S-a stabilit acest fapt în urma unui studiu din anul 2015 asupra a 168 de culturi umane diferite, iar unele comunităţi consideră chiar respingătoare această manifestare de afecţiune apropiată.

„Îndrăgostiţii din Ain Sakhri"

Pe de altă parte, cu cât cultura este mai complexă din punct de vedere social, cu atât frecvenţa acestui tip de sărut este mai mare. De altfel, nu pare natural să se facă mult caz în legătură cu aşa-zisa indecenţă a acestui act, care este menţionat în texte sanscrite ce datează cu 1.500 de ani î.Chr. Diferite forme sunt menţionate în celebra Kama Sutra, scrisă în jurul secolului al VI-lea î.Chr.

Totuşi, cea mai veche reprezentare a unui sărut este cea supranumită „Îndrăgostiţii din Ain Sakhri", de la numele dat unei sculpturi în piatră din una dintre peşterile culturii Ain Sakhri, lângă Betleem, a cărei vârstă a fost estimată la 12.000 de ani î.Chr!

Omul nu se dezminte în nicio împrejurare şi la acest capitol avem un record uluitor. Durata celui mai lung sărut a fost stabilită în Pataya (Thailanda), în februarie 2013, de cuplul Ekkachai şi Laksana Tiranarat, nu mai puţin de 58 de ore, 35 de minute şi 58 de secunde! S-a constatat că sărutul declanşează o serie de stimuli nervoşi din pielea buzelor şi prin sărut se transmit mulţi feromoni, scade hormonul stresului (cortizolul) şi creşte hormonul încrederii (oxitocina).

Unele animale practică sărutul, cimpanzei sau bonobo au fost surprinşi sărutându-se de mai multe ori. Totuşi, niciunul dintre ei nu pare să recurgă la aşa ceva din motive romantice.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU